

Α.Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

«Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ANNA

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

ΧΑΤΖΗΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΜΕΝΕΛΙΤΣΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7-8
----------------------	------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

1.1 Ορισμός του τουρισμού.....	9
1.2 Ιστορική εξέλιξη του τουρισμού.....	10
1.3 Εναλλακτικές μορφές του τουρισμού.....	11
1.4 Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού.....	12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ

ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

2.1 Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του τουρισμού.....	13
2.2 Πεδία στα οποία απαιτούνται αλλαγές προκειμένου να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.....	14
2.2.1 Τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ).....	14
2.2.2 Η συμβολή του διαδικτύου στην Ελληνική τουριστική Βιομηχανία....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

3.1 Πολιτιστικός.....	16
3.2 Θρησκευτικός.....	20
3.3 Εποχιακός	21
3.4 Ιαματικός	23
3.5 Αθλητικός	24

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

3.6 Θαλάσσιος –Καταδυτικός.....	25
3.7 Οικοτουρισμός.....	27
3.8 Χειμερινός.....	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΝΟΜΟ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 Τρίκαλα.....	31
4.2 Θεσσαλία.....	35
4.3 Μαγνησία.....	39
4.4 Μακεδονία.....	44
4.5 Θράκη.....	69
4.6 Κυκλάδες.....	76
4.7 Επτάνησα.....	78
4.8 Δωδεκάνησα.....	81
4.9 Εύβοια.....	83
4.10 Κρήτη.....	84
4.11 Ανατολικό Αιγαίο	85
4.12 Αττική.....	90
4.13 Ήπειρος.....	92
4.14 Αιτωλοακαρνανία	95
4.15 Βοιωτία.....	100
4.16 Ευρυτανία.....	103
4.17 Φθιώτιδα.....	105
4.18 Φωκίδα.....	110
4.19 Αργολίδα.....	115

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

4.20 Αρκαδία.....	119
4.21 Αχαΐα.....	122
4.22 Ηλεία.....	127
4.23 Κορινθία.....	131
4.24 Λακωνία.....	134
4.25 Μεσσηνία.....	138

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

5.1 Προσπάθειες επέκτασης τουριστικής περιόδου όλο το χρόνο κ σε άλλες περιοχές	142
5.2 Η συμβολή των τουριστικών εσόδων στο Α.Ε.Π. και οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην εθνική οικονομία.....	152
5.3 Κόστος και ωφέλεια : ο προβληματισμός για τη σχέση εσόδων και ανταγωνιστικότητας	156

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

6.1 Οι παράγοντες οι οποίοι συνέβαλαν στην ανάπτυξη των ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Ελλάδα.....	170
6.1.1 Η αμφισβήτηση του κυρίαρχου προτύπου ανάπτυξης.....	170
6.1.2 Η πολιτική διεθνών οργανισμών και της Ε.Ε.....	171
6.2 Οι αλλαγές στα κίνητρα των τουριστών.....	172
6.3 Η σταδιακή ανάπτυξη ενός σημαντικού αριθμού μεσόγειων προορισμών μεταξύ αυτών και της Ελλάδος.....	172

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

6.4 Στατιστικά στοιχεία του κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα.....	173
6.5 Η κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα και η προβολή του τουριστικού προϊόντος.....	174
6.5.1 Ευρύτερο πλαίσιο αναφοράς σχετικά με την προβολή του τουριστικού προϊόντος.....	174
6.5.2 Η εικόνα της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού.....	175
6.5.3 Στρατηγικό πλαίσιο τουριστικής προβολής.....	176
6.5.4 Στόχευση τμημάτων της τουριστικής αγοράς.....	178
6.5.5 Στρατηγικές προβολής.....	179
6.5.6 Στόχοι Επικοινωνίας.....	181
6.6 Προτάσεις προβολής και βελτίωσης του τουρισμού.....	182
6.7 Απασχόληση.....	184
6.7.1 Ομάδες Συμφερόντων στον Ελληνικό τουρισμό.....	185

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

7.1 Τα τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τουριστικού προϊόντος.....	189
7.2 Η Ελλάδα ως προορισμός διακοπών.....	189
7.3 Ανάλυση SWOT του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος.....	190

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 : ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

8.1 Τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη.....	195
8.2 Κατάταξη περιφερειών και Νομών ανάλογα με την ένταση της τουριστικής δραστηριότητας	197
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	193
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	197

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τουρισμός αποτελεί ένα πολυπρισματικό οικονομικό και κοινωνικό φαινόμενο, που συμβαίνει όταν τα άτομα αλλάζουν φυσικό περιβάλλον και ρυθμούς ζωής με σκοπό την ικανοποίηση των ψυχοσωματικών τους αναγκών και πνευματικών περιεργειών. Τα άτομα μετακινούνται πρόσκαιρα, συνειδητά και αποκλειστικά για το λόγο που προαναφέρθηκε- σε ξένο γεωγραφικό χώρο, παραμένουν εκεί για χρονικό διάστημα μέχρι ένα έτος και αναπτύσσουν συγκεκριμένες δραστηριότητες αναψυχής, διακοπών, επιχειρηματικές κλπ. Ιδιαίτερη αξία έχει ο ορισμός των Mill και Morrison ότι ο τουρισμός ως δραστηριότητα περιλαμβάνει οτιδήποτε σχετίζεται με την προετοιμασία και την πραγματοποίηση του ταξιδιού, την παραμονή, την επιστροφή και τις αναμνήσεις από αυτό. Η πολυπλοκότητα και ετερογένεια της τουριστικής δραστηριότητας, τόσο από άποψη ζήτησης όσο και από άποψη προσφοράς, καθιστά δύσκολο τον προσδιορισμό των εννοιών τουριστικός τομέας και τουριστικός κλάδος. Με βάση τις πηγές προέλευσης της τουριστικής ζήτησης, διακρίνουμε τον τουρισμό ως ιδιωτική κατανάλωση (ζήτηση από τα νοικοκυριά), ως δημόσια κατανάλωση (ζήτηση από το δημόσιο) και ως τμήμα της παραγωγής (ζήτηση από τις επιχειρήσεις). Οι δυο πρώτες μορφές αποτελούν τμήμα της τελικής ζήτησης, ενώ η τρίτη μορφή είναι ενδιάμεση εισροή στην παραγωγική δραστηριότητα. Θα πρέπει να τονιστεί ότι το μεγαλύτερο μέγεθος του τουρισμού οφείλεται στην οικονομική δραστηριότητα των νοικοκυριών.

Η τουριστική οικονομική συγκεκριμένα είναι κλάδος της οικονομικής επιστήμης που διερευνά, εξετάζει και μελετά κυρίως την τουριστική ζήτηση και τους επιμέρους παράγοντες που την διαμορφώνουν (τουριστικές ανάγκες, τουριστικά κίνητρα, καταναλωτικά πρότυπα, διαδικασίες λήψης τουριστικών αποφάσεων κλπ), την τουριστική παραγωγή, το τουριστικό κόστος και την τουριστική προσφορά και τους επιμέρους παράγοντες που τα προσδιορίζουν (παραγόμενες ποσότητες, τιμές παραγωγικών συντελεστών, τιμή πώλησης), καθώς και τις διάφορες οικονομικές σχέσεις που δημιουργούνται σε ορισμένο χρόνο και τόπο προορισμού με σκοπό την ικανοποίηση των τουριστικών αναγκών. Το πεδίο της οικονομικής διαιρείται σε δύο επιμέρους πεδία: τη μικροοικονομική, που είναι η μελέτη του πώς τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις λαμβάνουν τις αποφάσεις τους και αλληλεπιδρούν σε συγκεκριμένες αγορές και τη μακροοικονομική, που είναι η μελέτη των φαινομένων που το εύρος τους

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

καλύπτει ολόκληρη την οικονομία (μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται ο πληθωρισμός, η ανεργία και η οικονομική μεγέθυνση). Η τουριστική οικονομική διατυπώνει νόμους, αρχές και θεωρίες με σκοπό την ερμηνεία των σχετικών θεμάτων και αποσκοπεί στον καλύτερο προγραμματισμό της τουριστικής παραγωγής και στην διατύπωση στρατηγικών στόχων και προτάσεων τουριστικής πολιτικής, που θα αποβλέπουν στην ορθολογικότερη αξιοποίηση του τουριστικού προϊόντος.

Η εργασία μας περιλαμβάνει 8 κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στον ορισμό του τουρισμού, στα στάδια εξέλιξής του, στις δυναμικές εναλλακτικές μορφές αλλά και στην ιστορία του ΕΟΤ (Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού). Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφερόμαστε στις προϋποθέσεις ανάπτυξης του Ελληνικού τουρισμού, αλλά και τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή τουριστικού προορισμού. Στο τρίτο κεφάλαιο αναφέρονται αναλυτικά όλα τα είδη – μορφές του τουρισμού της Ελλάδος. Το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σε σχέση με τον τουρισμό και τα αξιοθέατα αλλά και τις εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα σε κάθε νομό της Ελλάδος. Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στις προσπάθειες βελτίωσης κ εκσυγχρονισμού του τουρισμού. Στο έκτο κεφάλαιο διευκρινίζεται η έννοια του τουριστικού προϊόντος. Ενώ στο έβδομο κεφάλαιο διευκρινίζονται τα χαρακτηριστικά του και τέλος στο όγδοο κεφάλαιο γίνεται λόγος για τις επιπτώσεις στην ανάπτυξη του Ελληνικού Τουρισμού.

1.1 Ο ορισμός του τουρισμού

Πολλές είναι οι προσπάθειες που έχουν γίνει για να δοθεί ένας επακριβής ορισμός του Τουρισμού. Από τα κύρια χαρακτηριστικά του, πέντε μπορούν να εξακριβωθούν εννοιολογικά και συγκεκριμένα τα εξής:

Ο τουρισμός είναι αποτέλεσμα μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς και η διαμονή τους σε αυτούς επί τουλάχιστον ένα 24ωρο με σκοπό την ικανοποίηση των ψυχαγωγικών τους αναγκών.

Οι διάφορες μορφές του τουρισμού περιλαμβάνουν απαραίτητα δύο βασικά στοιχεία: Το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν, συμπεριλαμβανομένου της διατροφής.

Το ταξίδι και η διαμονή λαμβάνουν χώρα εκτός του τόπου της μόνιμης διαμονής των ανθρώπων που αποφασίζουν να μετακινηθούν για τουριστικούς λόγους.

Η μετακίνηση ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς είναι προσωρινού και βραχυχρόνιου χαρακτήρα, που σημαίνει ότι πρόθεσή τους είναι να επιστρέψουν στον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους μέσα σε λίγες, μέρες βδομάδες ή μήνες.

Οι άνθρωποι επισκέπτονται τουριστικούς προορισμούς για τουριστικούς λόγους, δηλαδή για λόγους άλλους από εκείνους της μόνιμης διαμονής τους ή της επαγγελματικής απασχόλησής τους.

Το 1941 οι καθηγητές Hunziker και Krapf του Πανεπιστημίου της Βέρνης υποστήριξαν την άποψη πως ο τουρισμός πρέπει να οριστεί σαν το σύνολο των φαινομένων και σχέσεων που προκύπτουν από την πραγματοποίηση ενός ταξιδιού σε έναν προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν μη μόνιμων κατοίκων του.

Το 1937 η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Κοινωνίας των Εθνών σύστησε στις χώρες-μέλη της να υιοθετήσουν έναν ορισμό που χαρακτήριζε τον τουρίστα σαν ένα άτομο που ταξιδεύει για ένα χρονικό διάστημα 24 ωρών ή περισσότερο σε μια χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα.

Δυόμιση δεκαετίες αργότερα, το 1963 η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για Διεθνή Ταξίδια και Τουρισμό, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη συμφώνησε ο όρος επισκέπτης να περιγράφει κάθε άτομο που επισκέπτεται μία χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα, για οποιοδήποτε λόγο εκτός από εκείνο της άσκησης ενός επαγγέλματος για το οποίο να αμείβεται με χρηματικούς πόρους της χώρας την οποία επισκέπτεται. Ο ορισμός αυτός καλύπτει δύο κατηγορίες επισκεπτών :

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τους τουρίστες: άτομα που επισκέπτονται μια χώρα και διαμένουν σε αυτήν τουλάχιστον επί ένα 24ωρο, και των οποίων οι λόγοι επίσκεψης είναι τις περισσότερες φορές διακοπές, επαγγελματικοί, υγείας, σπουδές, συμμετοχή σε αποστολή ή σύσκεψη ή συνέδριο, επίσκεψη φίλων ή συγγενών, θρησκευτικοί και άθληση.

Τους εκδρομείς: άτομα που επισκέπτονται μια χώρα και διαμένουν σε αυτή λιγότερο από ένα 24ωρο. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι επιβάτες κρουαζιεροπλοίων, οι επισκέπτες που έρχονται και φεύγουν την ίδια μέρα χωρίς να διανυκτερεύσουν, καθώς επίσης και τα πληρώματα πλοίων, αεροπλάνων κλπ. (Λαγός Δ.,2005).

1.2 Η ιστορική εξέλιξη του τουρισμού

Τα ταξίδια σ' άλλους τόπους μάγευαν τα ανήσυχα πνεύματα σ' όλες τις εποχές της ιστορίας. Ήδη από τους αρχαίους χρόνους διάφοροι συγγραφείς γύριζαν από τόπο σε τόπο καταγράφοντας τις εμπειρίες του ταξιδιού τους. Καθιστούσαν, μ' αυτόν τον τρόπο, τους αναγνώστες των βιβλίων τους, μέτοχους της εμπειρίας τους. Οι συγγραφείς αυτοί ονομάστηκαν περιηγητές. Σ' αυτούς χρωστάμε πλήθος πληροφοριών για τα ήθη, τα έθιμα την κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική κατάσταση των τόπων που επισκέφθηκαν. (Κολτσιδόπουλος Γ., 2000)

Είναι γνωστό ότι σημαντικές πληροφορίες για διάφορες περιοχές της Ελλάδας, στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, οφείλουμε σε ξένους περιηγητές όπως τον Γάλλο Rouquerville, τον Άγγλο Woodhouse κ.ά Η κατοχύρωση του ωραρίου εργασίας και ο θεσμός της άδειας στους εργαζόμενους με μισθωτή σχέση εργασίας, η δημιουργία δηλαδή «ελεύθερου χρόνου», αποτέλεσε το ουσιαστικό υπόβαθρο ανάπτυξης του τουρισμού. Όμως η πραγματική επανάσταση στον τουρισμό έγινε στο δεύτερο ήμισυ του εικοστού αιώνα, μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Η διάδοση του αυτοκινήτου ως μέσου μετακίνησης προσώπων για λόγους αναψυχής, έδωσε πλέον τη δυνατότητα στον καθένα με λογικό κόστος να κάνει πραγματικότητα το όνειρο της επίσκεψης άλλων τόπων. (Λογοθέτης Μ., 1982)

Οι περιηγητές έγιναν τουρίστες, τα σημειωματάρια αντικαταστάθηκαν από τις φωτογραφικές μηχανές και τα video. «Γεννήθηκε», έτσι, ο τουρισμός που έχει εξελιχτεί στη «βαριά βιομηχανία» ολοκλήρων περιοχών ακόμα και κρατών, από τον οποίο αποκομίζουν δηλαδή το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους, συνυπολογίζοντας βεβαίως και τις συναφείς με αυτόν δραστηριότητες π.χ. τη διάθεση των τοπικών

προϊόντων του πρωτογενούς τομέα και την ενίσχυση της τοπικής βιοτεχνίας. Αν και η ταχύτατη εξέλιξη της τεχνολογίας με την εικονική πραγματικότητα – virtual reality– έχει δώσει τη δυνατότητα να «ταξιδεύουμε» σε μακρινούς τόπους από την καρέκλα του υπολογιστή μας, ακόμα και να «μυριζόμαστε» την αύρα του ωκεανού, εντούτοις η σωματική μετακίνησή μας εξακολουθεί να μας συναρπάζει και να μας είναι απόλυτα απαραίτητη γιατί ο «μέσα άνθρωπος» δεν αναπαύεται και δεν «γεμίζει τις μπαταρίες» του εικονικά αλλά μόνο πραγματικά . (Κολτσιδόπουλος Γ., 2000)

1.3 Οι εναλλακτικές μορφές του τουρισμού

Για τον επαναπροσδιορισμό της τουριστικής πολιτικής πολλών χωρών, που επιβάλλεται να γίνει ώστε να μπορέσουν να ξεπεραστούν σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τουριστικές τους οικονομίες, οι πολιτικές τους εξουσίες αποφασίζουν να αναπτύξουν ορισμένες δυναμικές εναλλακτικές μορφές τουρισμού που θα δώσουν διέξοδο στα αδιέξοδα των τουριστικών τους οικονομιών, ενδεχόμενα δε και οριστικές λύσεις σε χρόνια προβλήματα που αυτές αντιμετωπίζουν. Οι περισσότερο γνωστές εναλλακτικές μορφές του σύγχρονου τουρισμού είναι ο χειμερινός, ο αγροτικός, ο θαλάσσιος, ο οικολογικός, ο θρησκευτικός, ο συνεδριακός, ο ορειβατικός-αθλητικός, ο εκθεσιακός, ο ιαματικός, ο πολιτιστικός, ο οικοτουρισμός, ο κοινωνικός, ο εποχιακός κ.α.

Ο εναλλακτικός τουρισμός σηματοδοτεί μια νέα περίοδο τουριστικής ανάπτυξης και τουριστικής πολιτικής για τον ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο. Οι πρώτες προσπάθειες για εναλλακτικό τουρισμό που υπερβαίνει το παραδοσιακό μεσογειακό πρότυπο (Ηλιος και Θάλασσα) ξεκίνησαν και στη χώρα μας από το τέλος της δεκαετίας του 1980. Ο αριθμός των ευρωπαίων πολιτών που στρέφεται και προς τον εναλλακτικό τουρισμό ξεπερνά τα 35.000.000 και αυξάνεται με ρυθμούς άνω του 20% κατά χρόνο. Τα στρώματα που συμμετέχουν σε αυτό τον τουρισμό είναι μέσης και άνω μόρφωσης και εισοδήματος (Σφακιανάκης Μ., 2000) .

Στη χώρα μας ο εναλλακτικός τουρισμός μπορεί να γίνει σημαντικός μοχλός μιας νέας φάσης τουριστικής επέκτασης. Η ανάπτυξη διαφόρων μορφών εναλλακτικού τουρισμού αποτελεί προτεραιότητα λόγω του ρόλου της άμβλυνσης της χωρικής συγκέντρωσης τουριστικής δραστηριότητας, αλλά και για την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος (Σφακιανάκης Μ., 2000).

1.4 Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.)

Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού για πρώτη φορά ιδρύεται το 1929. Το 1936 ο Ε.Ο.Τ. αντικαταστάθηκε από το Υφυπουργείο Τύπου και Τουρισμού, το 1941 από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και το 1945 από τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού. Ο Ε.Ο.Τ. επανιδρύθηκε το 1951 με βάση το Νόμο 1624/1951, ο οποίος επικυρώνει, τροποποιεί και συμπληρώνει το Νόμο 1565/1950, δίνοντας ταυτόχρονα στον Ε.Ο.Τ. την υπόσταση του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Οι σκοποί, οι αρμοδιότητες και η δομή του Ε.Ο.Τ. παρέχονται από τον Νόμο 2160/93 (www.eot.gr).

Κύριος σκοπός του Ε.Ο.Τ. είναι η οργάνωση, η ανάπτυξη και η προώθηση του ελληνικού τουρισμού. Οι αρμοδιότητές του αφορούν τους παρακάτω τομείς :

- Κανονιστικές / Νομοθετικές αρμοδιότητες
- Τουριστικός σχεδιασμός
- Ανάπτυξη της τουριστικής υποδομής
- Διαχείριση τουριστικών εγκαταστάσεων
- Επιχορηγήσεις
- Προβολή (σε εθνικό και διεθνές επίπεδο)
- Κατάρτιση και εκπαίδευση
- Έρευνα και εκπόνηση μελετών
- Κοινωνικός τουρισμός
- Διεθνείς σχέσεις
- Διοργάνωση πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (www.eot.gr).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός κάτω από προϋποθέσεις αποτελεί παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης και προόδου, που μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά στην προώθηση της προσπάθειας των λαών των αναπτυσσόμενων χωρών να διακόψουν το φαύλο κύκλο της φτώχειας και της μιζέριας που τους μαστιάζει, δημιουργώντας έτσι τη βασικότερη προϋπόθεση για περισσότερη ευημερία στο μέλλον και κυρίως για πιο ανθρώπινη ζωή.

Η λαϊκοποίηση και ο εκδημοκρατισμός του τουρισμού υπήρξαν συνέπειες μιας θεαματικής αύξησης της τουριστικής ζήτησης, που προκλήθηκε κατά κύριο λόγο από τους εργαζόμενους σαν έκφραση της βιολογικής τους ανάγκης για ξεκούραση και χαλάρωση από το καθημερινό άγχος που δημιουργεί η βιοπάλη και η μονοτονία της ρουτίνας (Λογοθέτης Μ., 1982) .

2.1 Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του τουρισμού

Υπάρχει μια σειρά από παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή ενός τόπου ως τουριστικό προορισμό, με αποτέλεσμα να επηρεάζουν άμεσα και καθοριστικά την ανάπτυξη του τόπου αυτού. Οι παράγοντες αυτοί είναι :

- α) Η απόσταση και η προσπελασιμότητα
- β) Οι σχέσεις μεταξύ χωρών προέλευσης και υποδοχής των τουριστών
- γ) Το επίπεδο των τιμών, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και το κόστος ζωής στη χώρα υποδοχής
- δ) Ο βαθμός αποτελεσματικότητας της πληροφόρησης και της προβολής-προώθησης της χώρας υποδοχής στις χώρες προέλευσης των τουριστών
- ε) Οι φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι καθώς και οι τουριστικές υπηρεσίες, δηλαδή η τουριστική προσφορά της χώρας

(www.kathimerini.gr).

2.2 ΠΕΔΙΑ ΟΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΒΕΛΤΙΩΘΕΙ Η ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

2.2.1 Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

Καθώς η πληροφορία αποτελεί το βασικό στοιχείο και την ζωογόνο δύναμη της τουριστικής βιομηχανίας, η ροή της πρέπει να επιτυγχάνεται γρήγορα, με ακρίβεια και με ασφάλεια. Ως αποτέλεσμα, οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ) έχουν γίνει αναπόσπαστο και αναγκαίο κομμάτι της τουριστικής βιομηχανίας, αφού η δύναμή τους επιτρέπει την ολοκληρωμένη, αποτελεσματική και ακριβή μετάδοση πληροφοριών μεταξύ όλων των συμμετεχόντων στο τουριστικό κύκλωμα. Η χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ οδηγεί στην δημιουργία νέων καναλιών διανομής επιτρέποντας την διαφοροποίηση, την μείωση του κόστους, και την ενίσχυση της επικοινωνίας μεταξύ των επιχειρήσεων, οργανισμών διαχείρισης προορισμών και των αγορών - στόχων (e-Business Forum, 2008).

Οι ΤΠΕ αλλάζουν τους κανόνες του παιχνιδιού, μεταβάλλοντας σημαντικά το ρόλο του κάθε συμμετέχοντα στη παραγωγική διαδικασία της τουριστικής βιομηχανίας και διευκολύνοντας την παραγωγή νέων, ευέλικτων, ανταγωνιστικών, και υψηλής ποιότητας τουριστικών υπηρεσιών (e-Business Forum, 2009).

Συνεπώς, η ανταγωνιστικότητα και η ευημερία τόσο των τουριστικών επιχειρήσεων όσο και των τουριστικών προορισμών εξαρτάται πλέον σε μεγάλο βαθμό από την υιοθέτηση και τη χρήση των νέων εργαλείων των ΤΠΕ. Βέβαια, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι οι εφαρμογές των νέων τεχνολογιών δεν αποτελούν πανάκεια για τα προβλήματα του Ελληνικού τουρισμού, αλλά και δεν αποτελούν φτηνές πρακτικές και διοικητικές στρατηγικές.

2.2.2 Η συμβολή του διαδικτύου στην Ελληνική τουριστική Βιομηχανία

Παρά τα έξοδα και οφέλη που μπορεί να αποφέρει το Διαδίκτυο σαν ένα εναλλακτικό και αποδοτικό διεθνές κανάλι διανομής, το διαδίκτυο από μόνο του ποτέ δεν θα μπορέσει να μειώσει τη διαπραγματευτική δύναμη των tour operators στην Ελληνική τουριστική βιομηχανία. Και αυτό γιατί, η δύναμη και η λειτουργία - υπηρεσία των tour operators για την Ελληνική τουριστική βιομηχανία δεν σχετίζεται μόνο με την προώθηση και διανομή πληροφοριών για την Ελλάδα. Με άλλα λόγια, οι περισσότεροι τουρίστες δεν έρχονται στην Ελλάδα μέσω των tour operators, γιατί οι τελευταίοι

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αποτελούν ένα κανάλι παροχής πληροφοριών και πωλήσεων για τους τουρίστες. Αντίθετα, πληροφορίες και σημεία - κανάλια πώλησης υπάρχουν πολλά για την Ελλάδα διαδικτυακά και μη από πολλούς φορείς, επιχειρήσεις και οργανισμούς. Οι τουρίστες που έρχονται στην Ελλάδα δεν έχουν έλλειψη πληροφορίας αλλά αντιθέτως έχουν πρόβλημα φτηνής, άμεσης και άνετης πρόσβασης στον τελικό τους προορισμό. Οι μεταφορικές υπηρεσίες (π.χ. τσάρτερ) που παρέχουν οι tour operators και δίνουν τη δυνατότητα σε κάποιον να μεταβεί άμεσα, γρήγορα και φτηνά στον προορισμό του είναι πολύ σημαντικό για την πλειοψηφία των τουριστών. Κανείς επισκέπτης που σκοπεύει να έρθει στην Ελλάδα δεν θέλει να πάει σε κάποιο νησί όπου για να φτάσει εκεί θα πρέπει να πάει μέσω Αθηνών, να πληρώσει ακριβούς φόρους αεροδρομίου, και αεροπορικών ή ναυτιλιακών εταιριών, να βιώσει την κατάσταση στα λιμάνια και τα ταξί της χώρας, και γενικά να χάσει χρόνο και χρήμα για μετακίνηση. Με τα ίδια χρήματα μπορεί να επισκεφτεί μια άλλη χώρα, με καλύτερες υποδομές και υπηρεσίες. Το Διαδίκτυο λοιπόν δεν θα «κατεβάσει» ποτέ τουρίστες στον προορισμό και από μόνο του δεν αποτελεί πανάκεια λύσεων. Αντίθετα, θα πρέπει να συνδυαστεί με άλλες πολιτικές και λύσεις όπως:

α) Οι τεχνολογικές υπερδομές (ευρυζωνικά δίκτυα), β) η ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης και μάρκετινγκ προορισμού (Destination Management Systems, DMS), γ) η αξιοποίηση του Κοινωνικού Διαδικτύου (Social Web - Web 2.0), και δ) η παροχή τεχνολογικής εκπαίδευσης και η διάχυση καλών τεχνολογικών πρακτικών σε τουριστικές επιχειρήσεις (e-Business Forum 2007 ,2008, 2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Τα είδη του τουρισμού

3.1 Πολιτιστικός Τουρισμός

Όταν μιλάμε για τον τουρισμό έχουμε, συνήθως, στο μυαλό μας τον ήλιο και τη θάλασσα. Και θεωρούμε αυτονόητο πως, επιπλέον, πολλοί ενδιαφέρονται να δουν τα αξιοθέατα της περιοχής, κάποιους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία που υπάρχουν εκεί κοντά.

Αυτή η έννοια του τουρισμού, που βρίσκεται στο μυαλό των περισσότερων τουριστικών επιχειρηματιών, έχει προέλθει από τις εξής κυρίως αιτίες:

Το μεγάλο ρεύμα τουριστών που ήρθε στη χώρα μας τις δεκαετίες του '70 και του '80 προερχόταν από τη Βόρεια Ευρώπη. Ήταν άνθρωποι που ανακάλυπταν τον ζεστό ήλιο και τη γαλάζια θάλασσα, δηλαδή αυτά που έλειπαν από τις χώρες τους. Όταν, λοιπόν, η Ευρώπη άρχισε να συνέρχεται από τις καταστροφές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και οι πολίτες είχαν τη χρονική και οικονομική δυνατότητα των διακοπών, άρχισαν να κατεβαίνουν στις χώρες του Νότου – χώρες με πολύ χαμηλή ανάπτυξη και υποδομή, σχεδόν πρωτόγονες. Ήξεραν πως δεν μπορούσαν να έχουν άλλες απαιτήσεις από ένα χαμόγελο, μια ζεστή φιλοξενία και καλό φαγητό – και αυτά τα έβρισκαν (και μάλιστα σε πολύ χαμηλές τιμές, ιδιαίτερα με τη συναλλαγματική ισοτιμία των νομισμάτων τους).

Η μακραίωνη πολιτιστική ιστορία της χώρας μας έχει αφήσει παντού τα ίχνη της. Δεν υπάρχει τόπος που να μην έχει κάτι σημαντικό να αναδείξει – από την προϊστορία μέχρι τον μεσαίωνα, καθώς και τον λαϊκό πολιτισμό των νεώτερων χρόνων. Μας φαίνεται αυτονόητο το γεγονός ότι όπου κι αν γυρίσεις θα δεις στοιχεία παλιότερων πολιτισμών – κι αυτό δεν μας κάνει καμιά εντύπωση. (Μερικές φορές απορούμε κιόλας για το ενδιαφέρον των τουριστών σε μερικές «πέτρες»).

Η ανάπτυξη του εσωτερικού τουρισμού, με την άνοδο του βιοωτικού επιπέδου των Ελλήνων, προσανατολίστηκε (σε πολύ μεγάλο βαθμό) σε μη πολιτιστικά στοιχεία: στο μπάνιο στη θάλασσα, στην ηλιοθεραπεία και στο φαγητό (παράλληλα με την αυθαίρετη δόμηση των «εξοχικών» και την καταστροφή ή μόλυνση του περιβάλλοντος (www.ee.teihall.gr)).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι σημερινές αλλαγές και τάσεις

Αποτελεί μια κοινή παραδοχή ότι ο τουρισμός «ήλιου και θάλασσας», ως μοντέλου ανάπτυξης, είναι ξεπερασμένος και μη βιώσιμος. Οι λόγοι που συντελούν στο ξεπέρασμά του είναι, μεταξύ άλλων, και οι εξής:

Ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός από φθηνότερους προορισμούς (Τουρκία, Κροατία κλπ.), δηλαδή από περιοχές που βρίσκονται ακόμα σε χαμηλή οικονομική ανάπτυξη.

Η καταστροφή του περιβάλλοντος και η εκτεταμένη αστικοποίηση.

Οι κοινωνικές και πολιτιστικές αλλαγές που γεννούν την ανάγκη για νέα τουριστικά προϊόντα.

Οι αδύνατες και μάλλον δύσκαμπτες τοπικές οικονομίες εξαιτίας της τουριστικής «μονοκαλλιέργειας».

Η περιορισμένη εποχικότητα και η πτώση του μέσου όρου των χρημάτων που δαπανούν οι τουρίστες.

Η δημιουργία θέσεων εργασίας που απευθύνονται σχεδόν αποκλειστικά σε άτομα με χαμηλή εκπαίδευση.

Από το άλλο μέρος, ο πολιτιστικός τουρισμός παρουσιάζεται ως μια βιώσιμη εναλλακτική προοπτική από κοινωνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής σκοπιάς.

Απαιτεί, όμως, μεγαλύτερες επενδύσεις στην προετοιμασία, την έρευνα και την επικοινωνία, καθώς και μια στενή συνεργασία ανάμεσα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Φυσικά, ο πολιτιστικός τουρισμός δεν αντιστρατεύεται τον τουρισμό «ήλιου και θάλασσας», αλλά αυτά τα δύο είδη τουρισμού είναι συμπληρωματικά.

Πολιτιστικός τουρισμός

Μολονότι δεν υπάρχει ένας γενικά αποδεκτός ορισμός για τον πολιτιστικό τουρισμό, για τον σκοπό αυτού του άρθρου μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον ορισμό που δίνει η Επιτροπή Καναδικού Τουρισμού (CTC). Σύμφωνα με αυτόν:

Μπορούμε να χαρακτηρίσουμε ένα είδος τουρισμού ως πολιτιστικό όταν η συμμετοχή σε πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εμπειρίες ή εμπειρίες που αναφέρονται στην πολιτιστική κληρονομιά αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα του ταξιδιού.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού (WTO) θεωρεί πως πολιτιστικός τουρισμός είναι το ταξίδι που γίνεται με κίνητρο βασικά πολιτιστικό – περιλαμβάνοντας εκπαιδευτικές περιηγήσεις, θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ, προσκυνήματα, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία, καθώς και τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος, του λαϊκού πολιτισμού και της τέχνης.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι πολιτιστικό τουρισμό έχουμε όταν ο επισκέπτης θέλει να κατανοήσει και να εκτιμήσει τον βασικό χαρακτήρα ενός τόπου και τον πολιτισμό του ως σύνολο, περιλαμβάνοντας:

- την ιστορία και την αρχαιολογία
- τον λαό και τον τρόπο ζωής του
- την πολιτιστική εξέλιξη
- τις τέχνες και την αρχιτεκτονική
- το φαγητό, το κρασί και την τοπική παραγωγή
- την κοινωνική, οικονομική και πολιτική δομή
- τη μορφολογία της περιοχής
- τα διάφορα φεστιβάλ και εκδηλώσεις

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού εκτιμά ότι ο πολιτιστικός τουρισμός αναπτύσσεται με ρυθμό 15% τον χρόνο και ότι το 37% όλων των διεθνών ταξιδιών περιλαμβάνει ένα πολιτιστικό στοιχείο. Από το άλλο μέρος, ο μαζικός τουρισμός αναπτύσσεται με ρυθμό μόνο 8% τον χρόνο.

Σύμφωνα με τις έρευνες, το προφίλ των πολιτιστικών τουριστών (σε σχέση με εκείνο των τουριστών που ακολουθούν τον μαζικό τουρισμό) φαίνεται να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- ηλικία 45 ως 64 χρόνων
- οι γυναίκες είναι περισσότερες από τους άντρες
- μετα-δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- υψηλότερο εισόδημα
- ξοδεύουν 10 ως 15% περισσότερα για κάθε ημέρα ταξιδιού
- ξοδεύουν περισσότερα σε καταναλωτικά προϊόντα όπως σουβενίρ, χειροποίητα είδη, ρουχισμό κλπ.

Η «ζωντανή» προσέγγιση του πολιτισμού

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει διεθνώς ένα συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για τηλεοπτικά προγράμματα που έχουν σχέση με την ιστορία και τον πολιτισμό. Η αύξηση στην κυκλοφορία ανάλογων περιοδικών και βιβλίων είναι εντυπωσιακή, όπως και η αύξηση στις επισκέψεις σχετικών ιστοσελίδων στο διαδίκτυο. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν και τις τάσεις στα ενδιαφέροντα όλο και μεγαλύτερου ποσοστού του πληθυσμού. Οδηγούν, όμως, και σε μεγάλες αλλαγές στον τρόπο που αντιμετωπίζεται η ιστορία και ο πολιτισμός.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Όπως ανακοίνωσε τον Ιανουάριο του 2005 ο διευθυντής του μουσείου του Λούβρου, το μουσείο ετοιμάζεται για την υποδοχή ενός μεγάλου αριθμού επισκεπτών, που ενδιαφέρονται να δουν τους χώρους, τους οποίους περιγράφει ο Dan Brown στο βιβλίο του «Κώδικας Ντα Βίντσι» □ το παγκόσμιο μπεστ σέλερ του 2004. Η ετοιμασία περιλαμβάνει και ενέργειες που θα κάνουν πιο «ζωντανό» το πιο παραδοσιακό μουσείο της Γαλλίας. Η παθητική προσέγγιση μνημείων και έργων τέχνης δεν είναι πια ικανοποιητική. Ο πολιτιστικός τουρίστας δεν ικανοποιείται από αυτό που μέχρι σήμερα έχουμε συνηθίσει στην Ελλάδα. Δεν είναι αυτός που θα επισκεφθεί ένα μουσείο για να δει έργα τέχνης, διαβάζοντας απλώς κάποιες λεζάντες (συνήθως κακογραμμένες και με τόσο μικρά γράμματα, που χρειάζονται γυαλιά για να διαβαστούν). Δεν είναι αυτός που θα επισκεφθεί έναν αρχαιολογικό χώρο, μαζί με ένα γκρουπ, ακούγοντας στα πεταχτά κάποιες κοινότυπες κουβέντες από ένα ξεναγό. Δεν είναι αυτός που αρκείται σε μερικά ονόματα που συνοδεύονται από αντίστοιχες χρονολογίες. (Ξέρει ήδη πολύ περισσότερα πριν έρθει).

Πολιτιστικός τουρίστας είναι αυτός που θέλει πραγματικά να καταλάβει έναν τόπο, που θέλει να νιώσει την ιστορία του. Είναι αυτός που θέλει να αισθανθεί ότι ζει μέσα σε έναν άλλο πολιτισμό, που θέλει την εμπειρία μιας πολιτιστικής «περιπέτειας». Είναι αυτός που θέλει να συγκρίνει το σήμερα με το χθες, να κατανοήσει τους λόγους των αλλαγών και της εξέλιξης.

Οι υποδομές του πολιτιστικού τουρισμού

Η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού δεν μπορεί να γίνει απλώς με πρωτοβουλία κάποιων τουριστικών επιχειρηματιών που σχεδιάζουν μεμονωμένες δραστηριότητες. Απαιτεί τη συνεργασία του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα σε τοπική βάση. Απαιτεί έναν οργανωμένο σχεδιασμό από την κοινότητα με ενεργοποίηση όλων των τοπικών παραγόντων. Ο σχεδιασμός αυτός, όμως, μπορεί και πρέπει να ενισχυθεί κεντρικά με κύριους φορείς τον ΕΟΤ και το Υπουργείο Πολιτισμού, ιδιαίτερα στην παραγωγή πολιτιστικών τουριστικών προϊόντων. Βασικά εργαλεία για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού είναι οι νέες τεχνολογίες. Με σχετικά μικρό κόστος μπορούν να χρησιμοποιηθούν πολύ αποτελεσματικά σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού: από την προβολή του τόπου για την προσέλκυση τουριστών μέχρι την παρουσίαση της πολιτιστικής κληρονομιάς και μέχρι την κατασκευή πολιτιστικών τουριστικών προϊόντων

(www.web-greece.gr).

3.2 Θρησκευτικός Τουρισμός

Η Ελλάδα υπήρξε από τους πρώτους δέκτες του Χριστιανισμού και τα μνημεία της ελληνικής ορθοδοξίας αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της εθνικής κληρονομιάς, αποτελώντας αξιόλογο πόλο έλξης επισκεπτών από όλο τον κόσμο. Οι παλαιοχριστιανικές, Βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες με την εντυπωσιακή αιογράφηση, τα ψηφιδωτά, τις σπάνιες εικόνες και τα ιερατικά κειμήλια μαρτυρούν την άμεση διάδοση του χριστιανισμού. Ενώ αξιόλογα είναι επίσης και τα μοναστήρια της Ελλάδας που έπαιξαν σημαντικό ρόλο τόσο στη διάδοση του χριστιανισμού όσο και στη διατήρηση των ελληνικών γραμμάτων και τεχνών, με παράδειγμα την περίοδο της τουρκοκρατίας, όπου άνθρωποι της εκκλησίας δημιούργησαν κρυφά σχολεία όπου άνθιζε η ελληνική γλώσσα και η ελπίδα για τη λευτεριά, υποστήριζαν τους φτωχούς ραγιάδες που ζητούσαν καταφύγιο στα μοναστήρια, δίνοντας τους γη να καλλιεργούν για να ζήσουν και να έχουν οικονομικούς πόρους από τα προϊόντα της.

Σίγουρα πρέπει να αναφέρουμε τα μοναστήρια του Αγίου Όρους και τα Μετέωρα που έχουν ανακηρυχθεί από τη ΟΥΝΕΣΚΟ μνημεία παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Σε όλη την Ελλάδα ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να θαυμάσει βυζαντινές βασιλικές και παλαιοχριστιανικές εκκλησίες οι οποίες είναι χτισμένες σε ερείπια αρχαίων ναών, συνυπάρχοντας με το πολιτισμικό και θρησκευτικό ψηφιδωτό αρχαίων δογμάτων και πολιτισμών. Επίσης σημαντική είναι η παρουσία εκκλησιαστικών μουσείων σε πολλές εκκλησίες και μοναστήρια της Ελλάδας, αναδεικνύοντας τον ισχυρό δεσμό της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία και το σημαντικό ρόλο της εκκλησίας στην ελληνική ιστορία.

Τα μνημεία της ελληνικής ορθοδοξίας είναι αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής κληρονομιάς και αποτελούν αξιόλογο πόλο έλξης επισκεπτών. Οι βυζαντινές και οι μεταβυζαντινές εκκλησίες με την αξιόλογη εικονογράφησή τους, τα ψηφιδωτά, τις τοιχογραφίες και τις σπάνιες εικόνες τους, οι επιβλητικοί καθεδρικοί ναοί, τα ξωκλήσια και τα προσκυνήματα της υπαίθρου, τα μοναστήρια, τα μετόχια και οι σκήτες, η μοναδική μοναστική πολιτεία του Αγίου Όρους και τα μοναστήρια των Μετεώρων (Θεσσαλία), μαρτυρούν την επίμονη προσήλωση στις παραδόσεις και τη στενή και μακραίωνη διασύνδεση της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία. Σε πολλές περιοχές της χώρας, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να συναντήσει, επίσης, κτίσματα και μνημεία λατρείας διαφορετικών δογμάτων και θρησκειών, που συνυπάρχουν σε ένα διαρκή

διάλογο, αναδεικνύοντας το σπάνιο ιστορικό και πολιτισμικό παλίμψηστο του ελληνικού χώρου.

Το νεαρό της ηλικίας του όρου <<θρησκευτικός τουρισμός>> που χρονολογείται μόνο από τις αρχές του 19ου αιώνα, δεν πρέπει να σκιάζει το γεγονός ότι, το κοινωνικό φαινόμενο που σήμερα ονομάζουμε θρησκευτικό τουρισμό, λαμβάνει χώρα από πολύ νωρίτερα στην ανθρώπινη ιστορία. Είναι πέρα από κάθε αμφιβολία, ότι το ζήτημα της ανάπτυξης και προώθησης του θρησκευτικού

τουρισμού τόσο στην Ελλάδα (που έχει τον Άγιο Χριστόφορο ξεχωριστό Άγιο για τους ταξιδιώτες και Όσιο Σαμψών ως προστάτη των ξενοδόχων) όσο και στην αλλοδαπή (όπου συχνά έχει αναπτυχθεί ως κύρια τουριστική δράση κάποιων περιοχών) μόλις τώρα αρχίζει να ερευνάται. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο γεγονός ότι μόνο όταν υπάρχει πολιτιστική ωριμότητα δέχεται ένα άτομο ή μια κοινωνία να έλθει σε επαφή, να γίνει πολιτιστικός κοινωνός και να υπάρξει σε ανθρωπογενές περιβάλλον διάφορων, κατά τεκμήριο, πολιτιστικών πρακτικών από τις δικές του. Πρόκειται για μια σχέση που η ρίζα χάνεται στα βάθη των αιώνων, εκεί που αρχίζουν και τερματίζουν οι πολιτισμοί. Μια σχέση που απασχολεί όλο τον κόσμο σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του και σε όλες τις εποχές. Μια σχέση που απασχολεί τόσο το άτομο ξεχωριστά όσο την επιστήμη και την έρευνα γενικότερα. Όπως γίνεται σαφές αυτή η αλληλεξάρτηση της θρησκείας και του ανθρώπου εφόσον απασχολεί τα γνωστικά επίπεδα του ανθρώπου είναι δυνατόν να ενδιαφέρει και την επιχειρηματική δραστηριότητα που διαμορφώνουν αυτά. Στην εργασία αυτή γίνεται προσπάθεια ανάδειξης της αναγκαιότητας του θρησκευτικού τουρισμού, της δυνατότητας παράτασης της τουριστικής περιόδου που είναι φυσικό να διαμορφώσει ως σημαντικό κεφάλαιο την εναλλακτική αυτή μορφή τουρισμού για την Ελλάδα (www.touristorama.com).

3.3 Εποχιακός

Χαρακτηριστική διάκριση αυτού του είδους τουρισμού από το σύνολο της τουριστικής ατζέντας, είναι ότι δεν διαρκεί όλο το χρόνο που σημαίνει ότι σε αντίθεση με το συνεχές τουρισμό οι δραστηριότητες του επηρεάζονται αποφασιστικά από τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε διαφορετικές εποχές. Για αυτό και αναστέλλονται αυτές προσωρινά για ένα μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα κάθε έτος. Οι αντιπροσωπευτικότερες μορφές τουρισμού αυτής της κατηγορίας είναι ο γενικός

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

τουρισμός κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, ο τουρισμός παραχείμασης και ο τουρισμός χειμερινών σπορ. Η πορεία του Τουρισμού τα τελευταία 20 χρόνια στην Ελλάδα, ανασυγκροτήθηκε μέσα από τις επίπονες προσπάθειες του νεοσύστατου Υπουργείου Τουρισμού και Τουριστικής ανάπτυξης και πλέον δεν περιορίζεται στο γνωστό μεσογειακό τρίπτυχο «ήλιος, αμμουδιά, θάλασσα».

Ο εποχιακός τουρισμός απλώς ενδυναμώνει το τουριστικό κίνημα και τονώνει την κίνηση των νησιωτικών κυρίως περιοχών μέσα από δράσεις που σχετίζονται με τη θάλασσα, την αξιοποίηση θαλάσσιων και παράκτιων περιοχών με σύγχρονες εγκαταστάσεις για όλες τις επιθυμίες του τουριστικού κινήματος. Από τα άγρια βουνά της Ηπείρου και την όμορφη Μακεδονία μέχρι τα επιβλητικά σπήλαια της Κρήτης, η Ελλάδα παρουσιάζει ένα ευρύ φάσμα φυσικής ομορφιάς και ασυνήθιστης ζωικής παρουσίας στους φυσιολάτρες τουρίστες. Με το τοπίο της κεντρικής χώρας να εναλλάσσεται μέσα από ψηλά βουνά, κοιλάδες, λίμνες, ανοιχτά δέλτα ποταμών και λιμνοθάλασσες, με την ποικιλία της σε χλωρίδα και πανίδα και με περισσότερα από 2.000 νησιά, η Ελλάδα είναι ένας παράδεισος για παρατηρητές πουλιών. Στην επίπεδη και ημιορεινή περιοχή σημαντικές υδροβιόσφαιρες χαίρουν μεγάλης διεθνούς σημασίας και αναγνώρισης, προστατευόμενες πλέον περιοχές από τη Συνθήκη Ραμσάρ. Σημείο αναφοράς για χιλιάδες ενδημικά και αποδημητικά είδη πουλιών και αμφιβίων, ψαριών, ερπετών και μια μεγάλη ποικιλία εντόμων, οι υδροβιόσφαιρες είναι κομμάτια ενός πιο πολύπλοκου μωσαϊκού που περιλαμβάνει υδροβιότοπους, ξερά λιβάδια, θαμνώδεις εκτάσεις, χαμηλά δάση και αγροτικές εκτάσεις.

Η ενηλικίωση του τουριστικού ελληνικού φαινομένου συμπίπτει με τον μαζικό οργανωμένο τουρισμό που οδήγησε τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε διεθνές επίπεδο στην ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, με σκοπό να συμβάλλουν στην καλύτερη διαχείριση του ελληνικού μαζικού τουρισμού, στην προσέλκυση τουριστών ειδικών ενδιαφερόντων, κυρίως εκτός της περιόδου αιχμής και στην αξιοποίηση των μη τουριστικά ανεπτυγμένων περιοχών μέσα από ένα πλάνο που περιλαμβάνει θεματικά πάρκα και υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις εφάμιλλες των Ευρωπαϊκών προδιαγραφών (www.hellasportal.gr) .

3.4 Ιαματικός

Ένα μεγάλο κομμάτι του Τουρισμού Υγείας για το οποίο θα γίνει λόγος παρακάτω είναι ο Ιαματικός Τουρισμός ή Θερμαλισμός. Με τον όρο αυτό αναφερόμαστε στο σύνολο οργανωμένων και αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, με κυρίαρχο στοιχείο αυτό της χρήσης του ιαματικού φυσικού πόρου (νερό, πηλός, κλπ), με στόχο την πρόληψη, διατήρηση και αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής ευεξίας και υγείας του ανθρώπου. Στον τομέα αυτό, η χώρα μας έχει πολύ μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης. Η φύση εκτός από σπάνια τοπία και ιδιαίτερες φυσικές ομορφιές χάρισε στην Ελλάδα και πηγές με σημαντικές θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά λουτρά αποτελούν μέρος του εθνικού πλούτου της χώρας, ενώ οι θεραπευτικές τους ιδιότητες ήταν γνωστές, ήδη, από τους αρχαίους χρόνους

(www.nefeli.lib.teicrete.gr).

Ο Ιαματικός Τουρισμός είναι ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια του τουρισμού υγείας, απευθύνεται σε συγκεκριμένη κατηγορία τουριστών και παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι διάσπαρτη από τέτοιου είδους πηγές, πολύ πρόσφατα έγιναν τα πρώτα δειά βήματα τουριστικής αξιοποίησης και χρήσης τους ως μέσου προσέλκυσης αλλοδαπού τουρισμού. Στην Ελλάδα έχουν καταγραφεί εκατοντάδες φυσικές αναβλύσεις ιαματικών νερών. Επίσης αναγνωρισμένες από την Πολιτεία ως "Ιαματικές" είναι περίπου ογδόντα (80) πηγές. Με τον όρο "Ιαματικές Πηγές" ορίζονται οι φυσικές αναβλύσεις των θερμών, υπόθερμων ή ψυχρών νερών, τα οποία, με τα συστατικά που περιέχουν, είναι κατάλληλα για την ίαση διαφόρων παθήσεων του ανθρώπινου σώματος. Πέρα από τις ιδιωτικές επενδύσεις, η σημαντικότερη προσπάθεια ανάδειξης και αξιοποίησης των ελληνικών ιαματικών πηγών λαμβάνει χώρα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Σε συνεργασία με την Ελληνική Θερμαλιστική Εταιρία, οι 51 Δήμοι και η 1 Κοινότητα που φιλοξενούν ιαματικές πηγές συγκρότησαν Σύνδεσμο με στόχο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων για την ανάδειξη σε όλους τους τομείς του ιαματικού τουρισμού και του θερμαλισμού, φιλοδοξώντας να μετατρέψουν αυτόν τον τομέα σε έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες της τοπικής οικονομίας. Ο ιαματικός τουρισμός παρουσιάζει ιδιαίτερη ανάπτυξη στη Βόρεια και Κεντρική Ευρώπη (www.aboutgreece.gr).

3.5 Αθλητικός

Ο Αθλητικός Τουρισμός είναι μια ειδική μορφή ποιοτικού τουρισμού η οποία μας δίνει την ευκαιρία να επενδύσουμε σε μία τεράστια δυναμική αγορά αλλά και ταυτόχρονα να επιτύχουμε μια προστιθέμενη αξία στο τουριστικό μας προϊόν μέσω της ανάπτυξης, της διαφοροποίησης και της αναβάθμισης του. Ο αθλητικός τουρισμός καταλαμβάνει μια κύρια θέση στην στρατηγική των χωρών στην προσέλκυση αθλητικών γεγονότων όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες ή το Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου. Μάλιστα, η διοργάνωση των Ολυμπιακών οδηγεί μία χώρα και σε περαιτέρω βελτιώσεις των υποδομών της, όπως για παράδειγμα του συστήματος μεταφορών, και κυρίως των αερομεταφορών, αλλά και στον καθαρισμό της πόλης .

Ο αθλητικός τουρισμός παθιάζει και προσελκύει πολύ κόσμο, είναι πολυέξοδος, αλλά προσφέρει και μοναδικές, αξέχαστες εμπειρίες όχι μόνο στους θεατές των εκδηλώσεων αλλά και σε όλους τους συμμετέχοντες. Το άμεσο όφελος για έναν τόπο, που διοργανώνει αγώνες φαίνεται γρήγορα και είναι σε μετρητά, ενώ το έμμεσο όφελος, που είναι και μεγαλύτερο, φαίνεται μετά από αρκετά χρόνια, αφού όλο και περισσότεροι τουρίστες επισκέπτονται την περιοχή. Ο αθλητικός τουρισμός είναι ένα εργαλείο, το οποίο αν χρησιμοποιηθεί σωστά μπορεί να αποφέρει μεγάλα κέρδη, να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, ακόμη και να συνεισφέρει στην πολιτιστική κουλτούρα των ανθρώπων.

Μέχρι το 2011 τα έσοδα από τα ταξίδια και τον αθλητικό τουρισμό αναμένεται να αποτελούν το 10% του Παγκόσμιου Εγχώριου Προϊόντος, σύμφωνα με την νέα έρευνα του SPORTBUSINESS GROUP, που είναι και ο εκδοτικός οίκος του βιβλίου. Οι οικονομίες των πόλεων, των περιοχών, ακόμη και των χωρών σε όλο τον κόσμο δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα αθλητικά δρώμενα και πολλές φορές επιδιώκουν να γίνουν οι επίσημοι υποστηρικτές τους, καθώς τα έσοδα για μία πόλη, που διοργανώνει μια αθλητική εκδήλωση (ποδοσφαίρου, ράγκμπι, κρίκετ, σκι, κ.α.) είναι τεράστια και απορρέουν από τα χιλιάδες άτομα, που παρακολουθούν τις εκδηλώσεις. Σε πολλές μάλιστα χώρες, μέχρι και το 25% των εσόδων του τουριστικού κλάδου προέρχεται από τον αθλητικό τουρισμό.

(www.aboutgreece.gr)

3.6 Θαλάσσιος - Καταδυτικός

Ο θαλάσσιος τουρισμός αναφέρεται στο σύνολο των τουριστικών δραστηριοτήτων, που διεξάγονται στο θαλάσσιο χώρο μιας χώρας υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών.

Αναμφίβολα ο θαλάσσιος τουρισμός αποτελεί μια από τις δυναμικότερες μορφές του σύγχρονου τουρισμού, αφού η σημασία του στις τουριστικές οικονομίες των χώρων που έχουν τόσο τις φυσικές προϋποθέσεις όσο και τις οικονομικές δυνατότητες να τον αναπτύξουν είναι κυριολεκτικά μεγάλη.

Κατά τη διάρκεια των προηγούμενων δεκαετιών και μέχρι σήμερα ο τουρισμός στην Ελλάδα, μετεξελίχθηκε και αναδείχθηκε σε μια μεγάλη βιομηχανία συνεισφέροντας σημαντικά στην οικονομία του κράτους, στην απασχόληση, στην ανάπτυξη αλλά και στην προβολή του στο εξωτερικό. Ο θαλάσσιος τουρισμός αποτελεί για τη χώρα μας μία από τις σημαντικότερες ειδικές μορφές τουρισμού. Το παραπάνω οφείλεται σε μία σειρά από λόγους όπως τα 2000 νησιά, τα 15.000 χλμ μήκους ακτογραμμών, το ήπιο κλίμα και η μεγάλη ηλιοφάνεια.

Ο καταδυτικός τουρισμός εμφανίζει σε παγκόσμιο επίπεδο σημαντική ανάπτυξη, ενώ στη χώρα μας αποκτά ολοένα και περισσότερους φίλους, λόγω των παραπάνω λόγων αλλά και του βυθού που «τραβάει» το ενδιαφέρον των καταδυόμενων. Όμως η κατάσταση στην Ελλάδα δεν είναι ακριβώς όπως θα έπρεπε να είναι. Ενώ υπάρχει η θέληση και η ζήτηση των ιδιωτών που ασχολούνται με τις καταδύσεις, ο κρατικός μηχανισμός κινείται αρκετά αργά σε σχέση με άλλες χώρες στις οποίες ο καταδυτικός τουρισμός αποτέλεσε κατά το παρελθόν αλλά και σήμερα την κύρια τουριστική δραστηριότητα τους αποφέροντας αστρονομικά έσοδα. Στην Ελλάδα ο κόσμος γνώρισε πραγματικά τον υποβρύχιο κόσμο από το 1994. Από τότε τα πράγματα προχωράνε με αργούς ρυθμούς, με αποτέλεσμα η Ελλάδα να χάνει αρκετά χρήματα και οι λάτρεις των καταδύσεων να αναγκάζονται να επισκεφθούν χώρες με σοβαρή υποδομή στη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Αυτή τη στιγμή το YEN έχει ήδη δημοσιοποιήσει ένα σχέδιο νόμου, σχετικά με τις καταδύσεις αναψυχής, το οποίο συντάχθηκε μετά από τρεις τροποποιήσεις και με την συνεργασία των επαγγελματιών καταδυτών. Αναμένεται η ψήφιση του και η πραγματοποίηση των όσων υπόσχεται.

Τι συμβάλει στη βελτίωση του θαλάσσιου-καταδυτικού τουρισμού;

Εκείνο πάντως που θα πρέπει να «καθοδηγήσει» τα βήματα μιας υπεύθυνης Πολιτείας αλλά και των ιδιωτικών φορέων του συγκεκριμένου τομέα είναι η ποιότητα των

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

παρεχόμενων υπηρεσιών σε συνδυασμό πάντα με τη βελτίωση των υποδομών. Πρέπει δηλαδή το κράτος να μεριμνήσει με ουσιαστικό ενδιαφέρον στο θέμα του καταδυτικού τουρισμού προσφέροντας τα κίνητρα, τις δυνατότητες αναβάθμισης και βελτίωσης των υπηρεσιών περιορίζοντας τη δυνατότητα υποκατάστασης της Ελλάδας από άλλους μεσογειακούς προορισμούς με την ανάδειξη της μοναδικότητας των πόρων της. Οι αιτίες για τις οποίες η Ελλάδα δεν αξιοποιεί το φυσικό της περιβάλλον και τα πλεονεκτήματα που διαθέτει συγκριτικά με άλλες χώρες. Ο καταδυτικός τουρισμός, είναι μία αγορά που έχει απεριόριστες δυνατότητες εξέλιξης σε μια χώρα όπως η Ελλάδα. Είναι ένα αναπόσπαστο και πολύ μεγάλο κομμάτι του Θαλάσσιου Τουρισμού. Δυστυχώς μέχρι σήμερα η Πολιτεία τον έχει υπό διωγμό με αποτέλεσμα οι τουρίστες να στρέφονται σε άλλους προορισμούς. Στην ευχάριστη περίπτωση που η τελευταία πάρει την απόφαση να προχωρήσει σε βαθιές τομές στην υπάρχουσα κατάσταση και να αγκαλιάσει τις προοπτικές εξέλιξης της υψηλού επιπέδου αγοράς αυτής, τα αποτελέσματα θα είναι απόλυτα ενθαρρυντικά για την αναβάθμιση και περαιτέρω εξέλιξη της τουριστικής εικόνας της χώρας μας. Το Γιώτινγκ και η κατάδυση σε πολλές χώρες συνδυάζονται και αποδίδουν περισσότερο και τα δύο μαζί, από ότι το καθένα από μόνο του. Η μία δραστηριότητα τροφοδοτεί την άλλη. Η κατάδυση θα φέρει καινούργιους πελάτες στην Ελλάδα και όλοι οι κλάδοι του Τουρισμού θα εισπράξουν οφέλη. Οφείλουμε, συνεπώς, να στηρίζουμε την απελευθέρωση των καταδύσεων και με αυτό τον τρόπο, εκτός των εμφανών ωφελημάτων και σε συνδυασμό, πάντα, με την εκπαίδευση η οποία θα έχει απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση πολιτιστικής συνείδησης στον Έλληνα πολίτη γενικότερα, θα μπορέσει να υπάρξει και πληρέστερος έλεγχος κατά της αρχαιοκαπηλίας. Οφείλουμε στους εαυτούς μας κατά πρώτο λόγο και, στους πρόγονους και απόγονους μας κατά δεύτερο, να διαφυλάξουμε την πολιτιστική κληρονομιά που είχαμε την τιμή να μας ανήκει. Είναι γεγονός ότι στον Έλληνα, ο συνδυασμός δύο η περισσότερων αντιφατικών μεταξύ τους στοιχείων, έχει την τάση να προξενεί συναισθήματα αποθάρρυνσης και απογοήτευσης και να τον αποσυντονίζει από την επίτευξη ενός «δύσκολου» στόχου. Αυτό όμως, δεν μας εμπόδισε στην διοργάνωση των ολυμπιακών αγώνων και δεν υπάρχει λόγος για να μας εμποδίσει από εδώ και στο εξής στην επιβεβλημένη προσπάθεια ανάπτυξης αυτής που θα έπρεπε να είναι η πρώτη βιομηχανία στη χώρα μας. Της τουριστικής βιομηχανίας.

(www.nefeli.lib.teicrete.gr)

Τα «κλειδιά» για την ανάπτυξη πολλών περιοχών της χώρας κρατάει ο βυθός της θάλασσας. Το συμπέρασμα αποτυπώνεται σε επιστημονική έρευνα της Νομαρχίας Πειραιά., η οποία δείχνει τον «δρόμο» για την είσοδο στη «βιομηχανία του καταδυτικού τουρισμού» των νησιών της περιοχής, αξιοποιώντας αθέατες ομορφιές κάτω από τη θάλασσα που μπορούν να «μαγνητίσουν» Έλληνες και Ευρωπαίους αυτοδύτες. Απαραίτητη προϋπόθεση: η άμεση απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, ώστε να μπορέσει να προχωρήσει η ίδρυση καταδυτικών πάρκων, η οποία έχει επιτραπεί με νόμο του 2005, που όμως τείνει να καταστεί ανενεργός. Αυτή μεγάλη έρευνα έγινε με στόχο την ενίσχυση των νησιών μας να διεκδικήσουν νέα μερίδια στην αγορά του τουρισμού, επεκτεινόμενα στον καταδυτικό τουρισμό.

Τα συμπεράσματα είναι εξαιρετικά χρήσιμα για όλους. Κυρίως, όμως, αποτυπώνεται στην έρευνα η σημασία για ολόκληρη τη χώρα να προχωρήσουμε στην ανάπτυξη αυτής της μορφής τουρισμού, που μπορεί να βοηθήσει σημαντικά τις τοπικές οικονομίες αλλά και συνολικά την εθνική οικονομία», τονίστηκε από τους υπεύθυνους της έρευνας.

Ειδικότερα, τα οφέλη που εντοπίζονται από την ίδρυση καταδυτικών πάρκων αφορούν: προστασία της θαλάσσιας και της ευρύτερης χερσαίας περιοχής μέσω αυστηρής επιτήρησης και εφαρμογής μέτρων, δυνατότητα παρατήρησης και απόλαυσης των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, πανίδας και χλωρίδας από τον επισκέπτη, συμβολή στην τοπική αιεφόρο ανάπτυξη μέσω προβολής της περιοχής και προσέλκυσης νέων επισκεπτών κ.ά. (www.xenodoxia.blogspot.com).

3.7 Οικοτουρισμός

Η αλληλεξάρτηση της ποιότητας περιβάλλοντος και τουρισμού έχει αρχίσει να συνειδητοποιείται από όσους συμμετέχουν στην τουριστική διαδικασία. Οι ίδιοι οι τουρίστες επιδιώκουν διακοπές σε ένα περιβάλλον που δεν είναι υποβαθμισμένο, ενώ ενδιαφέρονται για την πολιτιστική αυθεντικότητα του τόπου προορισμού. Από την άλλη, οι παράγοντες της τοπικής κοινότητας επιδιώκουν την ανάδειξη και διατήρηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιοχής τους, με τη στήριξη των επαγγελματιών του χώρου, οι οποίοι με τη σειρά τους προωθούν τα φυσικά χαρακτηριστικά για την προσέλκυση πελατών.

Η αλλαγή της στάσης των τουριστών, των κατοίκων του τόπου προορισμού και των επαγγελματιών αντανακλά τη γενικότερη στροφή προς την προστασία του

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

περιβάλλοντος και την στάση ως προς την έννοια της ανάπτυξης, η οποία σήμερα έχει ξεφύγει από την κλασική «οικονομίστικη» αντίληψη (www.ee.teihal.gr).

Όπως ήδη έχει ειπωθεί παρατηρήθηκε μία κόπωση των τουριστών από τον κλασικό τύπο τουρισμού με παράλληλη στροφή προς την αυθεντική επαφή με το φυσικό περιβάλλον και τους κατοίκους του τόπου προορισμού. Παράλληλα οι τοπικοί παράγοντες και οι επαγγελματίες του τουρισμού, συνειδητοποιούν αυτή τη νέα πραγματικότητα και προωθούν νέους τύπους αναψυχής, στηριγμένες στην ανάδειξη και τη διατήρηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του φυσικού περιβάλλοντος μιας περιοχής.

Στο πλαίσιο του προβληματισμού για την αειφόρο ανάπτυξη παρατηρείται στροφή από τις εντατικές μορφές τουρισμού (μαζικός τουρισμός, όπως αναφέρεται), σε πιο ήπιες μορφές τουρισμού. Αυτή η αειφόρος ανάπτυξη ονομάζεται βιώσιμος τουρισμός, αγροτουρισμός, οικοαγροτουρισμός, πράσινος τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός ή καλύτερα οικοτουρισμός.

Σε γενικές γραμμές ο οικοτουρισμός βασίζεται στο φυσικό περιβάλλον, είναι οικονομικά αποτελεσματικός, προωθεί την περιβαλλοντική εκπαίδευση και διαχειρίζεται το φυσικό περιβάλλον με βιώσιμο τρόπο. Ο οικοτουρισμός συμβάλλει στην ολοκληρωμένη περιβαλλοντική διαχείριση μιας περιοχής παρεμβαίνοντας και διαμορφώνοντας τις τάσεις και τα χαρακτηριστικά των τοπικών φορέων, των επιχειρηματιών και των επισκεπτών. Έτσι λοιπόν, η ορθή οικοτουριστική ανάπτυξη: προετοιμάζει τους επισκέπτες, πριν την αναχώρησή τους, ώστε να ελαχιστοποιήσουν ή ακόμα και να αποφύγουν την πρόκληση αρνητικών επιπτώσεων σε ευαίσθητες περιοχές, μέσω της ενημέρωσής τους σχετικά με τη στάση τους απέναντι στη χλωρίδα και πανίδα του τόπου προορισμού, ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις από την παρουσία επισκεπτών, επεμβαίνει διορθωτικά, εάν υπάρξει πρόβλημα, οι επισκέψεις των τουριστών πραγματοποιούνται σε μικρές ομάδες για να αποφευχθούν προβλήματα υπερσυγκέντρωσης, ενημερώνει, πληροφορεί και εκπαιδεύει τους επιχειρηματίες και το προσωπικό (τους επαγγελματίες του κλάδου δηλαδή) σχετικά με τις απαραίτητες ενέργειες, που πρέπει να ληφθούν με σκοπό τη διατήρηση υψηλής οικολογικής ποιότητας, πολλές φορές αποτελεί μέρος προγραμμάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, οι εγκαταστάσεις είναι από υλικά φιλικά προς το περιβάλλον και η αρχιτεκτονική τους σύμφωνη με την τοπική τεχνοτροπία, αποτελεί πηγή χρηματοδότησης προγραμμάτων προστασίας της φύσης, πολλές φορές οι επισκέπτες συμμετέχουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Είναι δυνατό με την κατάλληλη διαχείριση το οικοτουριστικό προϊόν να διατηρήσει μια σταθερή πορεία με παγιωμένα χαρακτηριστικά, που θα διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος και την οικονομική βιωσιμότητα.

Η θέση ότι ο οικοτουρισμός είναι δραστηριότητα φιλική προς το περιβάλλον, βασίζεται στο γεγονός ότι οι οικοτουρίστες επισκέπτονται μια περιοχή σε μικρές ομάδες, οργανωμένα και επιπλέον είναι άτομα ευαισθητοποιημένα ως προς το περιβάλλον. Από την άλλη όμως, έστω και αυτή η πολύ μικρή πίεση που ασκείται στο φυσικό περιβάλλον ενδέχεται να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις. Ο οικοτουρισμός εάν σχεδιαστεί με πολύ προσεκτικό τρόπο και υπάρξει έντονος παρεμβατισμός με κατάλληλη γνώση από τους τοπικούς φορείς διαχείρισης, μπορεί να συμβάλει στην ανάδειξη και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (www.teihal.gr).

3.8 Χειμερινός τουρισμός

Ο χειμερινός τουρισμός είναι σήμερα μια μορφή τουρισμού που γνωρίζει πρωτοφανή άνθιση σε παγκόσμιο επίπεδο. Στη χώρα μας έχει καταφέρει αλματώδη άνοδο τα τελευταία χρόνια με την δημιουργία πολλών χιονοδρομικών κέντρων και χώρων φιλοξενίας επισκεπτών στα ορεινά μέρη της χώρας μας.

Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στην διάρκεια του χειμώνα και περιστρέφονται κυρίως γύρω από την χιονοδρομία για την οποία απαιτείται κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμός και γίνεται στα πολλά χιονοδρομικά κέντρα της χώρας μας.

Παράλληλα ο χειμερινός τουρισμός στην Ελληνική πραγματικότητα γίνεται προβληματικός λόγω περιβαλλοντικών αιτιών όπως η θερμοκρασιακή άνοδος, που μικραίνει την χειμερινή περίοδο και η πληθώρα χιονοδρομικών κέντρων όπου διαχέετε ο αριθμός των επισκεπτών με αποτέλεσμα την μείωση των εισοδημάτων των επιχειρηματιών που ασχολούνται με το είδος αυτό.

Οι περισσότεροι σκιέρ των ελληνικών χιονοδρομικών κέντρων συνδυάζουν το σκι με ορισμένες δραστηριότητες, όπως αναψυχή υπαίθρου, επίσκεψη περιήγηση σε αξιοθέατα ή σε γειτονικούς νομούς.

Η χιονοδρομία περιλαμβάνει σκι, καταβάσεων ορειβατικό σκι, σκι ανωμάλου δρόμου και δρόμου αντοχής, σνόμπορντ μηχανοκίνητων ελκίθρων (snowmodile).

Τα τελευταία χρόνια άρχισαν να διοργανώνονται αγώνες χιονοδρομίας και άλλων

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

χειμερινών σπορ και αρκετοί Έλληνες αθλητές λαμβάνουν μέρος σε διεθνείς αγώνες (Βασίλης Χρήστου ,2006) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 :Η Ανάπτυξη του τουρισμού ανά Νομό στην Ελλάδα

4.1 ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Στα βόρεια της πόλης των Τρικάλων δεσπόζει το φρούριο με τον Πύργο κ το Ρολόι του. Οι ρίζες του βυθίζονται στα Κλασσικά και Ελληνικά χρόνια .Το φρούριο φιλοξενεί το υπαίθριο θέατρο όπου κάθε καλοκαίρι ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει ποικίλες θεατρικές παραστάσεις . Μπορεί, επίσης , να επισκεφθεί τον Πύργο του Ρολογιού και να θαυμάσει από ψηλά ολόκληρη την πόλη και μεγάλο μέρος του Θεσσαλικού κάμπου. Η πιο μαγευτική στιγμή είναι η ώρα του ηλιοβασιλέματος. Ο επισκέπτης , καθισμένος στα σκαλοπάτια του Φρουρίου , μένει εκστασιασμένος από το όμορφο θέαμα που του προσφέρει απλόχερα η φύση. Στα ριζά του Φρουρίου υπάρχει το Βαρούσι , η παραδοσιακή συνοικία των Τρικάλων που συνδέει το χθες με το σήμερα , το παρελθόν με το μέλλον. Ολόκληρη η συνοικία έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα με αποτέλεσμα οι νέες κατοικίες να χτίζονται σύμφωνα με τα παλιά πρότυπα . Ο επισκέπτης μπορεί να αντικρίσει το Βαρούσι , ψηλά από το Φρούριο και να θαυμάσει την υπέροχη αρχιτεκτονική της συνοικίας. Ένα επίσης ξακουστό μνημείο των Τρικάλων είναι το Ασκληπιείο Τρίκκης .Στην Τρίκκη υπήρχε το αρχαιότερο και επιφανέστερο , κατά τον Στράβωνα , ιερό Ασκληπιού, στο οποίο προσέτρεχαν οι ασθενείς απ' όλο τον Ελλαδικό χώρο για θεραπεία . Ένα σπάνιο μνημείο σαν το Κουρσούμ- Τζαμί ξυπνάει μνήμες μιας άλλης ιστορικής εποχής και φέρνει στο μυαλό του επισκέπτη εικόνες από τον πολιτισμό της ανατολής .Το 1993 το Τζαμί ανακατασκευάστηκε και είναι μνημείο προστατευμένο από την UNESCO . Σήμερα , πραγματοποιούνται εκδηλώσεις , όπως εκθέσεις έργων τέχνης , ομιλίες . Το όμορφο θέαμα συμπληρώνουν το σιντριβάνι που βρίσκεται στην είσοδο και το άφθονο πράσινο στον περιβάλλοντα χώρο. Τα Τρίκαλα διασχίζονται από τον Ληθαίο ποταμό , στις όχθες του οποίου , σύμφωνα με τον ιστορικό Στράβωνα , γεννήθηκε ο πρώτος γιατρός της αρχαιότητας , ο Ασκληπιός . Το όνομά του σημαίνει ποταμός της λήθης. Ο Ληθαίος ποταμός είναι το σημείο αναφοράς των Τρικάλων. Πράγμα σπάνιο για Ελληνική πόλη να διασχίζεται από ποτάμι .Αν ο επισκέπτης μπορεί να σταθεί για λίγο στην κεντρική πεζογέφυρα και να αισθανθεί ότι βρίσκεται ακριβώς στο κέντρο του καταστρώματος ενός караβιού που ταξιδεύει στο Λήθαιο ποταμό. Στη Ν.Δ. άκρη της πόλης , αμέσως μετά τη σιδηροδρομική γραμμή , βρίσκεται το Πάρκο του συγκροτήματος του Μύλου Ματσόπουλου . Το συγκρότημα του Μύλου σήμερα

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αποτελεί ένα ιστορικό- βιομηχανικό μνημείο , που βρίσκεται μέσα σε ένα χώρο πνιγμένο στο πράσινο . Λειτουργεί σε μόνιμη βάση Δημοτικός Κινηματογράφος , το Θερινό και Καφετέρια . Επίσης λειτουργεί και συνεδριακός χώρος και αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων .Στο βόρειο τμήμα της πόλης βρίσκεται ο πευκόφυτος λόφος του Προφήτη Ηλία του έτους 1896.Αξέχαστη εμπειρία για τον επισκέπτη μένει η βόλτα του στον Ζωολογικό Κήπο της Πόλης. Φιλοξενεί αρκετά είδη ζώων . Πραγματικό κόσμημα και αρχιτεκτονικό μνημείο αποτελεί για την πόλη των Τρικάλων το κτίριο του σιδηροδρομικού σταθμού που βρίσκεται στο τέρμα της οδού Ασκληπιού. Τέλος μια από τις παλιές γειτονιές των Τρικάλων είναι και τα Μανάβικα .Η γειτονιά του αποτελεί την φυσική συνέχεια του Βαρουσίου .Τα μανάβικα με την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική τους ομορφιά εξακολουθούν να προσελκύουν την προσοχή των Τρικαλινών αλλά και των επισκεπτών της πόλης.(www.trikalacity.gr)

ΜΕΤΕΩΡΑ

Τα Μετέωρα είναι ένα σύμπλεγμα από τεράστιους σκοτεινόχρωμους βράχους που υψώνονται έξω από την Καλαμπάκα .Στις κορυφές κάποιων από τους βράχους είναι χτισμένα τα Μοναστήρια τα οποία αποτελούν σήμερα το δεύτερο πλέον σημαντικό μοναστικό συγκρότημα στην Ελλάδα , ύστερα από το Άγιο Όρος . Τα έξι επισκέψιμα μοναστήρια των Μετεώρων , είναι σήμερα αναστηλωμένα. Το 1989 η UNESCO ενέγραψε τα Μετέωρα στον κατάλογο των Μνημείων της Παγκόσμιας Κληρονομιάς , ως ένα ιδιαίτερης σημασίας .Κάποιες από τις πιο γνωστές περιοχές στα Μετέωρα είναι οι εξής :

- ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
- ΛΟΦΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ
- ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
- ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΥΤΟΥΜΑ
- ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ
- ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ-ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΥΛΑ-ΠΛΑΤΕΙΑ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ
- ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ
- ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΒΑΣ ΚΑΙ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ
- ΠΑΛΑΙΑ ΓΕΦΥΡΑ ΣΑΡΑΚΙΝΑΣ
- ΕΛΑΤΗ

Όταν η φύση έχει κέφια δημιουργεί εικόνες όμορφες , που μας εντυπωσιάζουν. Μια πανέμορφη εικόνα , ένας μαγικός τόπος ξεπροβάλλει στα μάτια μας .Βρισκόμαστε στο γεφύρι της Παλαιοκαρυάς που χτίστηκε σε ένα βραχώδες στένωμα του ομώνυμου φαραγγιού για να γεφυρώσει το ρέμα της Γκρόπας, εξυπηρετώντας έτσι την επικοινωνία μεταξύ Πύλης , Παλαιοκαρυάς και Μεσοχώρας . Το εντυπωσιακό και υποβλητικό σκηνικό συμπληρώνουν οι 2 καταρράκτες .(www.google.com)

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑ

Αυτή η κωμόπολη στην αριστερή όχθη του Πηνειού , καθώς αυτός προβάλλει από την Πίνδο και ετοιμάζεται τη Θεσσαλική πεδιάδα , είναι η απαραίτητη στάση για τους χιλιάδες επισκέπτες ή προσκυνητές των Μετεώρων . Ακόμα και σήμερα , που η τεχνολογία έχει επιτρέψει μια ανετότερη πρόσβαση στα μοναστήρια ,δεν το χωρά ο νους πως ήταν δυνατόν να κτιστούν στην κορυφή των βράχων απρόσιτων , εκτός με ανεμόσκαλες και δίκτυα που τραβιώνται επάνω με βαρούκλα. Αυτά τα μοναστήρια , θησαυροφυλάκια πολιτισμού και χριστιανισμής τα τελευταία 600 χρόνια , ήταν πάντα πόλος έλξης για καλών και κακών προθέσεων περιηγητές (www.touristorama.com).

ΠΕΡΤΟΥΛΙ

Από τις ψηλές βουνοκορφές , τα πυκνά δάση με τα άφθονα νερά , ως τις πεδιάδες ο Νομός μας παρουσιάζει εκπληκτικές εναλλαγές τοπίων και σκηνικών , προσφέροντας τη δυνατότητα στους λάτρεις της φύσης και της περιπέτειας να δοκιμάσουν διάφορες δραστηριότητες .Το χειμώνα , το παιχνίδι με το χιόνι και σκι στο χιονοδρομικό κέντρο , η χειμερινή ορειβασία ,αλλά και τα ζεστά καταφύγια στην Ελάτη και στο Περτούλι κάνουν την περιοχή έναν από τους κυριότερους χειμερινούς προορισμούς στην Ελλάδα .Η άνοιξη το καλοκαίρι και το φθινόπωρο , έχουν ακόμη περισσότερες δυνατότητες για σπορ δράσης :ορεινή ποδηλασία στις δασωμένες κοιλάδες, συναρπαστικές πτήσεις με αλεξίπτωτο βουνού και περιπετιώδες canyoning σε απότομες χαράδρες . Οι πιο τολμηροί μπορούν να επιλέξουν αναρρίχηση και gappel στην Πίνδο και στα Μετέωρα , στους επιβλητικούς βράχους. Αιωνόβια έλατα ,πεύκα καστανιές και πλατάνια , χιλιάδες

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

είδη φυτών , σπάνια και προστατευόμενα είδη πανίδας , προσκαλούν για πεζοπορία και περιπλάνηση σε άμεση επαφή με τη φύση .Περίπατοι με άλογα και μαθήματα τοξοβολίας προσφέρονται για όσους θέλουν να ακολουθήσουν τα είδη των προγόνων .Ο Πηνειός με το σπάνιο οικοσύστημα , ο Αχελώος και οι δεκάδες παραπότομοι τους επιφυλάσσουν στους επισκέπτες αξέχαστες εμπειρίες , με δραστηριότητες όπως κωπηλασία , rafting ,canoe , kayak η ακόμη και ψάρεμα. Επίσης γίνονται οργανωμένες εκδρομές με jeep 4x4 ,paint ball, αναρρίχηση , τοξοβολία – σκοποβολή ,ιππασία ,κυνήγι . Ακόμα μεγάλη δραστηριοποίηση παρατηρείται στην άνθιση του οικοτουρισμού ,είναι το μέσον για να γνωρίσει ο επισκέπτης την κριμένη ομορφιά της Πίνδου , να έρθει σε επαφή με τη φύση και να μάθει για τη χλωρίδα και πανίδα αυτού του μοναδικού οικοσυστήματος . Οικοτουριστικά προγράμματα και εκδρομές σε δάση , λίμνες , ποτάμια και άγνωστες σπηλιές πραγματοποιούνται για κάθε εποχή του έτους και για κάθε ηλικία με συνοδεία έμπειρων οικοξεναγών και οδηγών βουνού (www.travelplorer.gr) .

ΝΕΡΑΙΔΟΧΩΡΙ

Τα περισσότερα σπίτια είναι αμφιθεατρικά κτισμένα πάνω από αυτή , στην πλαγιά ενός καταπράσινου βουνού .Το ωραιότερο αξιοθέατο είναι η πετρόχτιστη εκκλησία της Αγίας Παρασκευής που έδωσε και το όνομά της στο χωριό. Σήμα κατατεθέν είναι τα πέτρινα αρχοντικά του , που ξεχωρίζουν με την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική τους . Σήμερα αριθμεί περίπου 850 σπίτια , ενώ το καλοκαίρι γνωρίζει ημέρες δόξας , αφού ο πληθυσμός του ξεπερνά τους 8000 κατοίκους και πολλαπλασιάζεται το 15αύγουστο όταν λαμβάνει χώρα το πανηγύρι της Παναγίας. Από τα σημαντικότερα αξιοθέατά του είναι η εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου , το σπήλαιο Γκούβα Αλ Πουλιού καθώς και η χαράδρα του του Γαρδικίου με την άγρια ομορφιά .Η Δέση κτισμένη σε ένα καταπράσινο περιβάλλον με υψόμετρο 1.050 μέτρων , ξεχωρίζει από μακριά χάρη στα παραδοσιακά της σπίτια. Το τοπίο είναι εντυπωσιακό και απογειώνει τις αισθήσεις , όταν ξεπροβάλλουν στο οπτικό μας πεδίο οι καταρράκτες της Λέγγως και της Κρεμαστής , με το νερό να πέφτει εντελώς φυσικά από το υψόμετρο 120 μέτρων .Θεωρούνται οι μεγαλύτεροι σ' όλη την Πίνδο και οι δροσοσταλίδες που κατακλύζουν την γύρω περιοχή , δρουν ευεργετικά στον ψυχισμό των επισκεπτών. (www.google.com)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	2989	3095	3109	3408	3476	3595	3651	3768	4398	4204
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	10	10	63	63	89
Ξενοδοχεία	56	59	60	63	66	69	70	73	83	81
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	133562	123699	129761	125488	84827	140991	146108	175112	0	177793
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	156785	152598	142940	151726	146566	177709	190289	197936	0	216049
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1	0,93	0,98	0,95	0,65	1,07	1,11	1,34	0	0
ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.2 ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Η λίμνη Πλαστήρα είναι το στολίδι των Αγράφων και του Νομού. Το τοπίο είναι συναρπαστικό καθώς η πανέμορφη λίμνη αγκαλιάζεται από ψηλά κατάφυτα βουνά. Η περιοχή θεωρείται παράδεισος για κάθε φυσιολάτρη και παρέχει την δυνατότητα για ορειβασία, ψάρεμα και περιπάτους στο δάσους. Η λίμνη είναι τεχνητή. Ανεβαίνοντας προς τη λίμνη μπορείτε να επισκεφτείτε τον παραδοσιακό οικισμό Αγ. Γεώργιο και τα γραφικά χωριά Πορτίτσα και Μοσχάτο. Όλα έχουν όμορφη θέα στο θεσσαλικό κάμπο και είναι από τα αγαπημένα στέκια των Καρδιτσιωτών για βραδινό φαγητό το καλοκαίρι. Όλα τα χωριά γύρω από τη λίμνη είναι πανέμορφα. Τα δάση της ελάτης που καλύπτουν σχεδόν το σύνολο του ορεινού όγκου της Καρδίτσας της μοναδικής ομορφιάς στον Ελλαδικό χώρο. Οι εκδρομές στα δάση αυτά είναι μοναδική απόλαυση. Η ξακουστή «Κοιμωμένη των Αγράφων» είναι ένας μοναδικός σχηματισμός κορυφογραμμών σε μορφή γυναίκας που κοιμάται. Το τοπίο που σχηματίζεται κατά το πέρασμα του Αχελώου από την Αργιθέα είναι εντυπωσιακό. Άξιο σημείο αναφοράς είναι το έργο εκτροπής του που είναι σε εξέλιξη. Στην Αργιθέα επισκεφτείτε τη Μονή της Σπηλιάς στα Κουμπουριανά που δέχεται χιλιάδες επισκέπτες απ' όλη την Ελλάδα, τη Μεταμόρφωση του Σωτήρος στα Βραγγιανά, τη Μονή Αγ. Τριάδας στη

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Δρακότρυπα, τη Μονή Γεννήσεως της Θεοτόκου , τη Μονή Κοιμήσεως στο Ανθηρό , το ναό του Προφήτη Ηλία στο Πετροχώρι , το ξωκλήσι του Προφήτη Ηλία στα Κανάλια , το ναό της Γέννησης της Θεοτόκου στην Πορτή. Το Κάστρο του Φαναριού, μοναδικό Βυζαντινό κάστρο στη Δυτική Θεσσαλία που σώζεται , δεσπόζει μεγαλόπρεπο στην άκρη της οροσειράς των Αγράφων .Επίσης στην πόλη της Καρδίτσας ο επισκέπτης μπορεί να επισκεφθεί τη Δημοτική αγορά ,το Λαογραφικό μουσείο ,αλλά και την πινακοθήκη .(www.karditsacity.gr)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1215	1335	1335	1378	1428	1457	1478	1488	1631	1656
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστερών	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	21	27	27	29	31	32	33	34	36	37
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	3824	3027	4054	4345	2769	3740	3006	3670	0	3128
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	123098	125091	122127	135996	106505	124354	123393	122906	0	135245
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,03	0,03	0,03	0,04	0,02	0,03	0,03	0,03	0	0
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΛΑΡΙΣΑ

Ο τουρισμός στο Νομό Λάρισας παρατηρείται κυρίως τους θερινούς μήνες στους παράκτιους οικισμούς ,που τους επισκέπτονται κάτοικοι της Λάρισας και των γύρω νομών. Τα τελευταία μόνο χρόνια , τους επισκέπτονται αλλοδαποί τουρίστες , ενώ οι υποδομές εκσυγχρονίζονται και βρίσκονται σε αρκετά καλό επίπεδο. Οικοτουριστικά σε ημιορεινούς και ορεινούς οικισμούς κοντά σε περιοχές , όπου προέχει το φυσικό κάλλος ,αποτελούν προορισμό με συνεχώς αυξανόμενη επισκεψιμότητα .Σε αυτό συμβάλλει και η σημαντική προσπάθεια που γίνεται για την ανάδειξη και αξιοποίηση των μνημείων (Μονές Ολυμπιώτισσας , Σπαρμού , Παλαιοκαρυάς , Καναλών , παραδοσιακά σπίτια σε Αμπελάκια , Μεταξοχώρι ,Τσαριτσάνη , Λιβάδι)και των

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αρχαιολογικών χώρων (Πύθιο , Σαραντάπορο) αυτών των περιοχών .Επιπλέον σε αυτή την κατεύθυνση κινούνται και τα τουριστικά γραφεία που ασχολούνται με τις υπαίθριες δραστηριότητες ή αλλιώς τον τουρισμό της περιπέτειας. Αυτά αναλαμβάνουν να οδηγήσουν τους ενδιαφερόμενους στη γνωριμία με τις άγνωστες πτυχές της φύσης του Νομού Λάρισας και οργανώνουν πεζοπορικές και ορειβατικές εξορμήσεις στα μονοπάτια του Ολύμπου και του Κισσάβου ,αναρριχήσεις στα πεδία του Κισσάβου και των Τεμπών , διασχίσεις φαραγγιών κοντά στην Καρδίτσα και τον Ρακοπόταμο , καταβάσεις του Πηγειού με κανό και φουσκωτές βάρκες , περιηγήσεις με ποδήλατα βουνού στα πανέμορφα δάση του Κισσάβου , του κάτω Ολύμπου και του Μαυροβουνίου και πολλές άλλες δραστηριότητες. Αυτού του είδους ο τουρισμός είναι από τις πλέον ανερχόμενες μορφές και υπάρχει συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον όχι μόνο τη θερινή περίοδο αλλά όλες τις εποχές του χρόνου. Τον έντονο γεωργικό χαρακτήρα του Νομού φροντίζουν να υπενθυμίζουν οι κάτοικοι με γιορτές των τοπικών προϊόντων (γιορτή κερασιού ,κάστανου , κρασιού ,καλαμποκιού ,βαμβακιού, φέτας κ.ά.). Οι γιορτές αυτές δίνουν την ευκαιρία να διαφημίζονται τα κατά τόπους προϊόντα σε όλη τη χώρα , σε συνδυασμό με πλούσιο ψυχαγωγικό και πολιτιστικό πρόγραμμα (www.unitedhellas.com) .

ΜΟΥΣΕΙΑ

Αρχαιολογικό Μουσείο Λάρισας
Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας
Μνημείο – Μουσείο του Ιπποκράτη
Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Αμπελακίων
Λαογραφικό Μουσείο Γόννων
Μουσείο Σαρανταπόρου και Χάνι Χατζηγώγου
Το Αρχαίο Θέατρο Λάρισας

ΟΛΥΜΠΟΣ

Ο Όλυμπος βρίσκεται μεταξύ της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας, είναι το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας και παγκοσμίως γνωστό από τη Μυθολογία, δεδομένου ότι αποτελούσε την κατοικία των 12 θεών της Αρχαίας Ελλάδος. Ο Όλυμπος ξεχωρίζει για την πλούσια χλωρίδα και πανίδα του και είναι η πρώτη περιοχή για την οποία εφαρμόστηκε πριν από 15 χρόνια , ειδικό καθεστώς προστασίας στην χώρα με την κήρυξη του Εθνικού Δρυμού το 1938 .Το 1981 η UNESCO ανακήρυξε τον Όλυμπο

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

«Διατηρητέο Οικοσύστημα» της Παγκόσμιας Βιόσφαιρας .Πολλά φιλόξενα χωριά είναι απλωμένα στις πλαγιές του , ενώ η περιοχή αποτελεί προορισμό φυσιολατρών και επισκεπτών που θέλουν να χαλαρώσουν κοντά στη φύση.

Ο ΚΙΣΣΑΒΟΣ

Ο Κίσσαβος , γνωστό και με την ονομασία Όσσα , βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της Θεσσαλίας , νότια της κοιλάδας των Τεμπών , έχοντας απέναντί του το βουνό του Ολύμπου . Τα 2 Βουνά τα χωρίζει η κοιλάδα των Τεμπών. Σήμερα ένα μεγάλο μέρος του Κισσάβου έχει χαρακτηριστεί «Αισθητικό Δάσος της Όσσας» και προστατεύεται από το πανευρωπαϊκό Δίκτυο Φύσης 2000 , ως περιοχή εξαιρετικού κάλλους .

ΤΑ ΤΕΜΠΗ

Η περιοχή περιλαμβάνει 2 όρη , τον Κάτω Όλυμπο και τον Βόρειο Κίσσαβο που διαχωρίζονται από την κοιλάδα των Τεμπών .Πολύ κοντά στα Τέμπη είναι το Δέλτα του Πηνειού , ένας τόπος με μεγάλη βιοποικιλότητα και οικολογική αξία . Η περιοχή είναι κατάφυτη, ενώ στο μέρος υπάρχουν άφθονες πηγές που καταλήγουν στο ποτάμι. Τα Τέμπη γίνονται καταφύγιο σπάνιων πουλιών , ενώ υδροραχή δέντρα που φυτρώνουν μέσα από τα νερά του ποταμού , δάση από πλατάνια και σπάνια λουλούδια στους βράχους , συνθέτουν το τοπίο.(www.google.com)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	2624	2536	2536	2634	2636	3004	2956	2991	3249	2991
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	287	291	291	291	291
Ξενοδοχεία	40	40	40	42	43	46	44	47	49	47
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	48343	37337	35685	44130	36194	33724	28797	26948	0	24539
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	230959	205672	222617	233404	164722	197339	190019	217643	0	186631
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,17	0,13	0,13	0,16	0,13	0,12	0,1	0,09	0	0
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.3 ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΒΟΛΟΣ

Ο Βόλος είναι μια από τις μεγαλύτερες πόλεις της Θεσσαλίας και η Πρωτεύουσα του νομού Μαγνησίας. Μια μεγάλη , δυναμική και σύγχρονη πόλη , που βρέχεται από τον Παγασητικό Κόλπο και σκιάζεται από το πανέμορφο Πήλιο με τα γραφικά του χωριά. Ένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Βόλου είναι η ζωντάνια και ο δυναμισμός που έχει η πόλη , η έντονη ζωή καθώς και η πολύ καλή αγορά που διαθέτει. Αξίζει να επισκεφτείτε τα φημισμένα τσιπουράδικα της περιοχής όπου θα απολαύσετε το καθιερωμένο τσίπουρο συνοδευμένο με θαυμάσιους θαλασσινούς μεζέδες. Τα τσιπουράδικα αποτελούν μια παράδοση που προέρχεται από τους Μικρασιάτες πρόσφυγες ,οι οποίοι συνήθιζαν να μαζεύονται σε μικρά καφενεδάκια του λιμανιού ,πίνοντας τσίπουρο συντροφιά με θαλασσινούς μεζέδες. Στην πόλη θα βρείτε πάνω από 350 τσιπουράδικα. Ο Βόλος έχει άριστες τουριστικές υποδομές και διαθέτει πολλά και άνετα ξενοδοχεία , ξενώνες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, έντονη νυχτερινή ζωή, εστιατόρια και φυσικά σας δίνει την ευκαιρία να γευτείτε το φημισμένο τσίπουρο. Το ταξίδι στο Βόλο μαγεύει χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο και κάνει τις διακοπές σας αξέχαστες όποια εποχή και αν επιλέξετε.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στο Βόλο πραγματοποιούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις καθ'όλη την διάρκεια του χρόνου. Το Διεθνές Φεστιβάλ Μουσικού Θεάτρου πραγματοποιείται κάθε χρόνο την περίοδο Δεκεμβρίου –Ιανουαρίου .Το Φεστιβάλ κλείνει πάνω από δέκα χρόνια παρουσίας ενώ περιλαμβάνει συνδυαστικά θέματα και πολύτεχνες εκδηλώσεις .Το Διεθνές Φεστιβάλ Κλασσικής Μουσικής περιλαμβάνει δημιουργίες κλασσικής μουσικής , χορωδίες κ.α. Το επιχειρηματικό Πανόραμα ,μια ετήσια έκθεση παραγωγικής φυσιογνωμίας του Νομού Μαγνησίας. Πραγματοποιείται το μήνα Σεπτέμβριο. Οι πλούσιες εκδηλώσεις της πόλης αποτελούν πλέον σημείο αναφοράς στον χώρο του πολιτισμού.

Αξιοθέατα στο Βόλο :

- Άγιος Κωνσταντίνος

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Σιδηροδρομικός Σταθμός Βόλου
- Γέννηση της Θεοτόκου
- Ιερός Ναός Αγίου Νικολάου
- Εντομολογικό Μουσείο
- Το κάστρο του Βόλου
- Τσιπουράδικα
- Λόφος της Γορίτσας στην κορυφή του οποίου βρίσκεται η εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής. Επίσης το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου είναι ένα από τα παλαιότερα Μουσεία της Χώρας και μέχρι σήμερα παραμένει το κεντρικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Θεσσαλίας .

ΠΗΛΙΟ

Το Πήλιο είναι βουνό στο Νομό Μαγνησίας δίπλα στην πόλη του Βόλου. Εντυπωσιάζει τον επισκέπτη με τα είκοσι τέσσερα γραφικά χωριά , τα μοναδικής αρχιτεκτονικής , παραδοσιακά αρχοντικά , τα λιθόστρωτα καλντερίμια , το γραφικό ατμήλατο τρενάκι , χιονοδρομικό κέντρο στις Αγριόλευκες και το κέντρο ορεινών δραστηριοτήτων που προσφέρει εναλλακτικές προτάσεις άθλησης και ψυχαγωγίας . Τόπος πανέμορφος και φιλόξενος προσφέρει όλες τις σύγχρονες ανέσεις και πολλές επιλογές για απολαυστικές και ξένοιαστες διακοπές Υπάρχουν φυσικά μονοπάτια που είναι ιδανικά για πεζοπορίες και οδηγούν σε πανέμορφα τοπία μέσα από ενδιαφέρουσες διαδρομές . Ο επισκέπτης του Πηλίου έχει την ευκαιρία να θαυμάσει πανέμορφα αξιοθέατα και τοπία . Στο Πήλιο έχετε την ευκαιρία να επιδοθείτε σε ποικίλες δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού , όπως πεζοπορίες , ορειβασία , χειμερινά sports , ιππασία και πολλές ακόμα που οργανώνονται από τοπικούς συλλόγους και πράκτορες . Στο Πήλιο ανθεί ιδιαίτερα και ο Θρησκευτικός τουρισμός , καθώς υπάρχουν πολλές βυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια μεγάλης ιστορικής και θρησκευτικής σημασίας , με εντυπωσιακά κειμήλια και εικόνες .

ΖΑΓΟΡΑ

Το παλιό σχολείο του Ρήγα (1777) ή το «Ελληνικό μουσείο» όπως ονομάστηκε αργότερα , είναι το παλαιότερο σχολείο του Πηλίου και φοίτησαν εδώ πολλοί διάσημοι Έλληνες . Επίσης στη Ζαγορά θα δείτε την διάσημη βιβλιοθήκη του χωριού , η οποία διαθέτει 15.000 παλιά βιβλία και χειρόγραφα.

ΛΕΧΩΝΙΑ

Στα Άνω Λεχώνια , μπορείτε να επισκεφτείτε το Αρχοντικό «Κόντου» . Αυτό το αρχοντικό είναι ευρέως γνωστό , λόγω της φήμης του , ότι είναι στοιχειωμένο .Από τα Άνω Λεχώνια ξεκινάει την μαγευτική διαδρομή του στα χωριά του Πηλίου , το τραινάκι του Πηλίου , ο Μουτζούρης.

ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ

Εδώ θα βρείτε το Λαογραφικό μουσείο λαϊκής τέχνης , που διαθέτει , πολύ εντυπωσιακή συλλογή παλιών οικιακών αντικειμένων , καθημερινής χρήσης , κοσμημάτων, βιβλίων ,ενδυμάτων , εργαλείων , σημαιών ,λαβάρων και πυροβόλων όπλων.

ΜΗΛΙΕΣ

Άλλη μία πρόταση για επίσκεψη είναι η παλιά βιβλιοθήκη στο χωριό Μηλιές , η οποία διαθέτει μεγάλη συλλογή εκθεμάτων , εκθεμάτων , όπως παλιά έγγραφα , της ελληνικής επανάστασης , βιβλία ,χάρτες και όργανα φυσικής και χημείας που χρησιμοποιούσαν , εκείνη την εποχή .

ΠΟΡΤΑΡΙΑ

Μια ενδιαφέρουσα στάση ,όταν φτάσετε στην Πορταριά , πρέπει να γίνει στο μουσείο Κομπολογιού. Εδώ μπορείτε να δείτε , μια μεγάλη συλλογή από καμπολόγια και γιατί όχι , να επιλέξετε το δικό σας , κάποιο από τα εκθέματα .(www. Komboloi-musuem.com)

ΤΟ ΤΡΕΝΑΚΙ ΤΟΥ ΠΗΛΙΟΥ

Το τρενάκι του Πηλίου υπήρξε , στοιχείο πολιτισμού και ανάπτυξης και σημάδεψε έντονα την ιστορία και το περιβάλλον του τόπου. Οι επιβάτες του μπορούν να απολαύσουν μια ονειρική θέα από την κορυφή του βουνού μέχρι την απεραντοσύνη της θάλασσας , μπορούν να σταθούν και να φωτογραφίσουν τις μοναδικές γέφυρες του Ντε Κίρικο τη λαξευτή πεντάτοξη , την ευθύγραμμη μεταλλική με την καμπύλη σιδηροτροχιά , μοναδική στην Ευρώπη , μπορούν ακόμα να επισκεφθούν στις Μηλιές την ιστορική βιβλιοθήκη των δασκάλων του Γένους Γαζή και Κωνσταντά με τα χειρόγραφα αιώνων κλπ.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι Αλυκές είναι το ιδανικό μέρος για μπάνιο. Εκεί υπάρχει οργανωμένη δημοτική πλαζ , αλλά και χώροι με ελεύθερη πρόσβαση κατά μήκος της παραλίας των Αλυκών , η οποία εκτείνεται κατά 5 χλμ., πολλές καφετέριες ,εστιατόρια, ξενοδοχεία και ελεύθεροι χώροι. Έχει αρκετές φορές βραβευτεί με τη γαλάζια σημαία. Ο Άναυρος βρίσκεται στην προέκταση του πάρκου του Αγίου Κωνσταντίνου και έχει βραβευτεί πολλές φορές με τη γαλάζια σημαία. Η Παραλία Ξενία βρίσκεται ακριβώς μπροστά στο ομώνυμο ξενοδοχείο και έχει ελεύθερη πρόσβαση .Η παραλία «Πλάκες» βρίσκεται στην έξοδο της πόλης προς Αγριά και είναι γνωστές για τα κρύα νερά τους . Η παραλία Γατζέα Rivera λειτουργεί τα τελευταία χρόνια καθώς ένας ολόκληρος βράχος έχει μετατραπεί σε πολυεπίπεδο beach-bar και εστιατόριο. Η παραλία Κορωπής βρίσκεται 21 χλμ. από το Βόλο και έχει μεγάλη αμμουδερή παραλία. Στην περιοχή της Αφύσσου, κοσμοπολίτικος προορισμός με μεγάλη κίνηση στις παραλίες Αμποβός και Καλλιπτέρη . Ο Βόλος σήμερα είναι γεμάτος ζωντάνια , με το λιμάνι του συνδέει τις Βόρειες Σποράδες, τον Σιδηρόδρομο με την υπόλοιπη Ελλάδα και πρόσφατα η λειτουργία του αεροδρομίου της Αγγιάλου με charter πτήσεις από το εξωτερικό. Ο Βόλος αποτελεί σήμερα σημαντικό βιομηχανικό κέντρο και σε τρίτο σε μέγεθος εμπορικό λιμάνι της Ελλάδος .(www.google.com)

Π

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	16722	18009	17548	18646	18921	18515	18708	18903	20098	19586
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων		755	755	763	783	871	1008	1107	1131	1578
Ξενοδοχεία	322	391	379	401	411	401	410	418	433	431
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	488277	549180	504274	432532	384216	535408	448646	460063	0	459405
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	584773	621045	573628	602135	614766	736586	698038	753674	0	780589
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	2,38	2,68	2,46	2,11	1,88	2,62	2,2	2,25	0	0
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.4 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΑ

Ο Ιαματικός τουρισμός είναι δυνατό να αποτελέσει και μέσο ξεκούρασης , αναζωογόνησης και ανανέωσης εκτός από μέσω θεραπείας. Έτσι από κοινού ο θερμαλισμός η κλιματοθεραπεία , που έχουν μεγάλη σχέση μεταξύ τους μπορούν να αποτελέσουν μορφές τουρισμού που θα συμβάλουν στην πρόληψη , αποκατάσταση της υγείας , ξεκούραση , ομορφιά , δηλαδή ταυτόχρονη ανάγκη για διακοπές και θεραπεία μαζί σε ένα πρότυπο περιβάλλον. Οι ιαματικές πηγές της Κιβωτού μπορούν να αναπτυχθούν και να εξελιχθούν σε κέντρο τουρισμού υγείας δηλαδή σε κέντρο θεραπείας που να είναι και κέντρο αναψυχής και ηρεμίας για όλες τις ηλικίες για τους περισσότερους μήνες του έτους. Τα κέντρα αυτά προσφέρονται για την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών του τουριστικού προϊόντος και παρουσιάζουν τελευταία αυξημένη κίνηση. Η πλήρης αξιοποίηση μετά από αξιολόγηση της θεραπευτικής ικανότητας αλλά και της δυνομικότητας των ιαματικών πηγών στην κιβωτό να αποτελέσουν τομέα αναπτυξιακών και επενδυτικών πρωτοβουλιών προς όφελος της οικονομίας σε τοπικό επίπεδο. Τα οικονομικά οφέλη θα είναι πολλά για την Τοπική Κοινωνία, με την ανάπτυξη των πηγών θα υπάρξει τόνωση της οικονομίας . Σε απόσταση 45χλμ. Από τα Γρεβενά ,πάνω από το χωριό Σμίξη βρίσκεται το Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο της Βασιλίτσας . Για ξεχωριστές εμπειρίες λειτουργεί η φωτιζόμενη πίστα. Η υποδομή είναι πολύ καλή , καθώς ξενώνες και ενοικιαζόμενα δωμάτια , που προσφέρονται για ήσυχες διακοπές σε μια όμορφη φύση , υπάρχουν σε όλα τα γύρω χωριά της περιοχής.

(www.google.com)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	449	473	473	554	552	578	757	801	907	907
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	12	12	12	14	14	16	20	21	24	24
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	2005	1405	875	1354	978	2109	2801	2412	0	1884
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	31512	31302	32508	37254	34279	37259	34442	39852	0	56593
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,06	0,04	0,03	0,04	0,03	0,07	0,09	0,08	0	0
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Το φυσικό κάλλος που περιβάλλει το Λιτόχωρο , με τις εναλλαγές της βλάστησης σε μια εξαιρετική αισθητική αρμονία , το καθιστά ιδανικό τόπο για διακοπές όλες τις εποχές του χρόνου .Τα «Κατούνια» είναι το πάρκο του χωριού που καλωσορίζει τους επισκέπτες καθώς μπαίνουν στο Λιτόχωρο , στα δεξιά του κεντρικού δρόμου . Καταπράσινο, με πεύκα , με καθιστικούς χώρους , αθλητικές εγκαταστάσεις και παιδικές χαρές προσφέρεται για δροσερούς περιπάτους το καλοκαίρι , ενώ το χειμώνα τα χιονισμένα πεύκα κάνουν το τοπίο μαγευτικό και αποκτούν περίεργα σχήματα κατάλληλα για μοναδικές φωτογραφίες . Εδώ υπάρχει το μνημείο των πεσόντων με τις προτομές των πρωτεργατών της επανάστασης του ολύμπου το 1878. Πραγματικό κόσμημα για το πάρκο και για όλο το Λιτόχωρο αποτελεί και το νέο πολιτιστικό κέντρο με χώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων , αίθουσα μόνιμων εκθέσεων , ναυτικό και λαογραφικό μουσείο. Ανηφορίζοντας κάποιος από τα τελευταία σπίτια του οικισμού, συναντά στο ψηλότερο σημείο του χωριού το γραφικό ξωκλήσι της Αγίας Παρασκευής και αφού δροσιστεί στη βρύση με το παγωμένο νερό από τον Όλυμπο , διασχίζει το πανέμορφο άλσος των Αγίων Αποστόλων για να φτάσει στο ομώνυμο ξωκλήσι . Το τέλος αυτής της πορείας είναι το ψηλότερο ξωκλήσι του Λιτόχωρου , ο Προφήτης Ηλίας , κτισμένος σε έναν λόφο .Από δω ο επισκέπτης έχει μια πανοραμική θέα του

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Λιτόχωρου και της ευρύτερης περιοχής , όλου του περικού κάμπου μέχρι το Κάστρο του Πλαταμώνα. Στον Προφήτη Ηλία , μπορεί να φτάσει κάποιος και με το αυτοκίνητο . Καθένα από αυτά τα εξωκλήσια πανηγυρίζει το καλοκαίρι με το δικό του ξεχωριστό χρώμα . Ανατολικά της κωμόπολης του Λιτόχωρου βρίσκεται η περιοχή Πλάκα , γνωστή στην Πιερία ως Πλάκα Λιτόχωρου . Η παραλία της Πλάκας αριθμεί πληθώρα ξενοδοχείων , εστιατορίων , τουριστικών κάμπινγκ και νυχτερινών κέντρων καθώς αποτελεί τουριστικό προορισμό για πολλούς κατοίκους των νομών Πιερίας . Οι επιβλητικές κορυφογραμμές του ψηλότερου βουνού της χώρας μας , το κατάφυτο φαράγγι του Ενιπέα και η θέα στο Θερμαϊκό κόλπο συνθέτουν ένα τοπίο μοναδικής ομορφιάς . Στον Εθνικό Δρυμό Ολύμπου συναντώνται περίπου 1700 διαφορετικά είδη χλωρίδας , σπάνια είδη πτηνών , αμέτρητοι καταρράκτες , που όλα μαζί συνθέτουν ένα εκπληκτικά ζωντανό τοπίο. Ο Όλυμπος είναι παγκόσμια γνωστός τόσο για τα οικολογικά χαρακτηριστικά και την ανεπανάληπτη φυσική ομορφιά του , όσο και για τη σχέση του με την αρχαία μυθολογία . Στον Όλυμπο δεν υπάρχουν λίμνες , εκτός από περιοδικές λιμνούλες στην περιοχή «Μπάρα» και «Ντριστελά» οι οποίες δημιουργούνται από το λιώσιμο του χιονιού. Η σημασία του Δρυμού έχει αναγνωριστεί όχι μόνο στην Ελλάδα , αλλά και στην Ευρώπη και παγκόσμια . Το 1981 η UNESCO ανακήρυξε τον Όλυμπο «Απόθεμα Βιόσφαιρας» . Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα έχει συμπεριλάβει τον Όλυμπο στις «Σημαντικές για την Ορνιθοπανίδα Περιοχές της Ευρωπαϊκής Κοινότητας». (www.google.com)

ΟΙ ΠΡΕΣΠΕΣ

Η Μεγάλη Πρέσπα χωρίζεται ανάμεσα στην Ελλάδα , τα Σκόπια και την Αλβανία. Η Μικρή Πρέσπα βρίσκεται κυρίως στην Ελλάδα , ενώ ένα μικρό τμήμα στα δυτικά ανήκει στην Αλβανία . Ο Εθνικός Δρυμός Πρεσπών δημιουργήθηκε το 1974 . Προστατεύεται από ελληνικές , ευρωπαϊκές καθώς και διεθνείς συμβάσεις , ενώ η λίμνη Μικρή Πρέσπα προστατεύεται από τη συνθήκη Ράμσαρ ως μοναδικός υδροβιότοπος. Το 1991 δημιουργήθηκε η Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών με τη βοήθεια της WWF που στήριξε τις προσπάθειες του τοπικού πληθυσμού να αναδείξουν και να προστατέψουν το φυσικό πλούτο της περιοχής τους . Η χλωρίδα του Εθνικού Δρυμού είναι πλούσια και σημαντικά . Υπάρχουν είδη τα οποία έχουν αξιόλογη οικολογική αξία . Στις Πρέσπες μπορούμε να βρούμε περισσότερα από 1500 είδη φυτών και μια συστάδα υπεραιώνόβιων βουνοκυπάρισσων . Η χλωρίδα και κυρίως η πανίδα που χαρακτηρίζονται από ποικιλία και σε πολλές περιπτώσεις σπανιότητα απειλούμενων

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

πηγών , θηλαστικών , ερπετών , αμφίβιων , με παρουσία ακόμη και ειδών μοναδικών παγκοσμίως (ροδοπελεκάνος). Η περιοχή προσφέρεται ιδιαίτερα για την ανάπτυξη ποικίλων μορφών ειδικού τουρισμού όπως πολιτιστικού , περιηγητικού , οικολογικού – φυσιολατρικού , αγροτουρισμού ,αθλητικού , ιστορικού και τουρισμού περιπέτειας . Στο πλαίσιο του αγροτουρισμού οργανώνονται διάφορα είδη δραστηριοτήτων , όπως εκδρομές (εξερευνήσεις ,κολύμπι , φωτογραφία) , ορειβασία , πεζοπορία, ποδήλατο βουνού. Υπάρχουν επίσης τριάντα περίπου βυζαντινοί και μεταβυζαντινοί ναοί και μνημεία κτισμένα από το 10ο έως το 19ο αιώνα. Οι «παραδοσιακοί οικισμοί» των Ψαράδων και του Αγίου Γερμανού, αποτελούν χαρακτηριστικά δείγματα της περιοχής . Πέρα από τα παραπάνω , αξίζει κάποιος να επισκεφτεί όλα τα χωριά που ανήκουν στην περιοχή των Πρεσπών .Μερικά από αυτά είναι : το Αντάρτικο , η Κρυσταλλοπηγή , ο Λαιμός , το Πλατύ και το Πισοδέρι. (www.google.com)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	14104	14494	14494	16394	16983	14406	17552	17839	21537	18044
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	356	356	862
Ξενοδοχεία	308	318	318	341	356	364	365	373	400	373
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	386219	494732	381504	391225	478543	451538	470323	550791	0	688732
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	258533	263125	198650	207339	267763	246826	219040	316847	0	399678
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	3,07	3,91	3,01	3,07	3,75	3,53	3,67	4,3	0	0
ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Θεσσαλονίκη είναι μια πανέμορφη πόλη με μεγάλη ιστορία η οποία εκτείνεται στους αιώνες . Υπάρχουν πολλά μέρη που θα κινήσουν το ενδιαφέρον σας όπως επίσης και πολλά μουσεία και αξιοθαύμαστες βυζαντινές εκκλησίες. Μια βόλτα στη Θεσσαλονίκη θα σας μαγέψει και έχετε την ευκαιρία να ανακαλύψετε κρυμμένες πτυχές της πόλης .

Αρχαιολογικό Μουσείο

Οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν χρυσά διακοσμητικά και αρχαία όπλα από την περιοχή της Μακεδονίας καθώς και τις γειτονικές περιοχές. Εκτίθενται ακόμα και τα οστά του Βασιλιά Φιλίππου. Το αρχαιολογικό μουσείο Θεσσαλονίκης θεωρείται ως ένα από τα καλύτερα μουσεία του είδους του στον κόσμο.

Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού

Η μόνιμη έκθεση του μουσείου περιλαμβάνει εκθέματα που παρουσιάζουν τις ποικίλες μορφές της Βυζαντινής τέχνης από την εποχή της ακμής μέχρι και την περίοδο που ακολούθουσε μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους το 1453.

Λευκός Πύργος

Ο Λευκός Πύργος της Θεσσαλονίκης είναι το πιο διάσημο κτίριο της πόλης. Μετά την απελευθέρωση της πόλης το 191 , ο πύργος ασβεστώθηκε για να καθαριστεί από το αίμα και έτσι ο πύργος μετονομάστηκε σε «Λευκός Πύργος». Παρ'όλο που σήμερα ο Λευκός Πύργος δεν είναι πλέον λευκός , διατηρεί το όνομά του και θεωρείται το σήμα κατατεθέν της Θεσσαλονίκης. Σήμερα ο Λευκός Πύργος προετοιμάζεται να στεγάσει μια μόνιμη έκθεση αφιερωμένη στην πόλη της Θεσσαλονίκης και τους κατοίκους της .

Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης ιδρύθηκε το 1997, η εκδοτική δραστηριότητα και κυρίως οι σημαντικές διεθνείς συνεργασίες του , φέρνουν το μουσείο ψηλά στην παγκόσμια λίστα των μεγάλων μουσείων σύγχρονης τέχνης.

Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο του Μακεδονικού Αγώνα

Θεωρείται ένα από τα καλύτερα του είδους του και τα εκθέματά του περιλαμβάνουν τεχνουργήματα της πρόσφατης ιστορίας και αρχιτεκτονικής , η οποία είχε διαδοθεί σε ολόκληρα τα Βαλκάνια.

Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης

Η πινακοθήκη στεγάζει περισσότερα από 1000 έργα τέχνης και η έκθεση χωρίζεται σε διαφορετικές συλλογές .Ένας από τους σκοπούς της Δημοτικής Πινακοθήκης είναι να οργανώσει εκθέσεις από κοινού με μεγάλα ιδρύματα τέχνης της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

Το Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ιδρύθηκε το 1997 σήμερα είναι μέρος του Διεθνούς Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης .

Μουσείο Ατατούρκ

Ο Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ , ο ιδρυτής της νέας Τουρκίας γεννήθηκε στην πραγματικότητα στη Θεσσαλονίκη. Το 1935 , το δημοτικό συμβούλιο Θεσσαλονίκης παραχώρησε στο Τούρκικο κράτος το σπίτι όπου έμενε ο Κεμάλ Ατατούρκ και το οποίο μετατράπηκε σε μουσείο αφιερωμένο σε αυτόν .

Η Αψίδα του Γαλερίου

Σήμερα σώζεται μόνο ένα μέρος του οικοδομήματος και δεν υπάρχουν περαιτέρω πληροφορίες για την περίοδο και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες καταστράφηκε η αψίδα.

Η Ροτόντα

Κατά τα Βυζαντινά χρόνια , κατά τη βασιλεία του Μεγάλου Θεοδοσίου , η Ροτόντα μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό ενώ κατά την τουρκοκρατία σε τζαμί.

Κάποιες από τις σημαντικότερες Βυζαντινές εκκλησίες της Θεσσαλονίκης είναι οι εξής : 1) Παναγία Αχειροποίητος ,2) Άγιος Δημήτριος, 3) Αγία Σοφία.

Άλλα μέρη σημαντικού ενδιαφέροντος κοντά στη Θεσσαλονίκη.....

Βεργίνα

Ο Αρχαιολογικός Χώρος της Βεργίνας βρίσκεται σε απόσταση περίπου 20 λεπτών με το αυτοκίνητο από τη Θεσσαλονίκη. Στην περιοχή βρέθηκε ο τάφος του βασιλιά Φιλίππου του 2ου των Μακεδόνων ,πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου .

Πολιτιστικά δρώμενα:

Στη Θεσσαλονίκη, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου , διοργανώνονται πολυάριθμα πολιτιστικές εκδηλώσεις και παραστάσεις. Αυτά περιλαμβάνουν το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου , το Φεστιβάλ Βιβλίου , το Διεθνές Φεστιβάλ Θεάτρου , τα Δημήτρια (ετήσια γιορτή που διοργανώνεται τον Οκτώβριο προς τιμή του προστάτη της πόλης Αγίου Δημητρίου) , μεγάλο αριθμό παραστάσεων από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος , συναυλίες από την Κρατική και Δημοτική Ορχήστρα καθώς και εκθέσεις στην Δημοτική Πινακοθήκη και σε ιδιωτικές πινακοθήκες.

Ημερομηνίες ετήσιων πολιτιστικών εκδηλώσεων

Μάρτιος : Φεστιβάλ Λογοτεχνίας

Ιούνιος : Φεστιβάλ Βιβλίου

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αύγουστος :Φεστιβάλ Κρασιού

Σεπτέμβριος :Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Οκτώβριος :Δημήτρια

Νοέμβριος :Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	10419	10613	10613	11477	12401	12613	13310	13386	16088	14277
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	1179	1179	1625	2232	2223	3019	2955	2955	3420
Ξενοδοχεία	108	110	110	117	123	125	128	132	142	141
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	554554	598261	407618	443015	417617	487481	529360	614731	0	616450
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	1079640	1111836	931930	1063663	918775	1144900	1192130	1355294	0	1347396
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,52	0,55	0,37	0,4	0,38	0,44	0,47	0,54	0	0
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Η πανέμορφη κατάφυτη με πεύκα χερσόνησος νοτιοανατολικά της Θεσσαλονίκης αποτελεί τα τελευταία χρόνια δημοφιλή τουριστικό προορισμό . Οι πανέμορφες παραλίες τα πεντακάθαρα νερά και ο συνδυασμός βουνού και θάλασσας , έχουν φέρει τη Χαλκιδική ανάμεσα τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα .

Η Χερσόνησος της Κασσάνδρας απέχει περίπου 1.5 χλμ. Από τη Θεσσαλονίκη και οι πανέμορφες παραλίες της αποτελούν αγαπημένο προορισμό διακοπών.

Η Χερσόνησος της Σιθωνίας απέχει περίπου 2 ώρες από τη Θεσσαλονίκη και μαγεύει με την ομορφιά των τοπίων της και το συνδυασμό καταπράσινων πευκοδασών και θάλασσας .

Χερσόνησος του Άθω (Άγιο Όρος) , η ανατολική χερσόνησος της Χαλκιδικής είναι στην πραγματικότητα μία αυτόνομη θρησκευτική κοινότητα όπου υπάρχουν πολλά χριστιανικά ορθόδοξα μοναστήρια , χτισμένα σε απόκρημνους βράχους .Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η είσοδος στο Άγιο Όρος επιτρέπεται αποκλειστικά σε άντρες οι

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

οποίοι μπορούν να φιλοξενηθούν σε κάποιο μοναστήρι μόνο για 4 νύχτες .Οι επισκέπτες αναχωρούν για το Άγιο Όρος από το λιμάνι της Ουρανούπολης.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	34259	35520	35540	39474	40982	44423	44417	44764	51819	45309
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	1308	1308	1549	1737	3119	4112	4112	5818	6657
Ξενοδοχεία	418	441	442	486	505	525	515	521	566	523
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	2243392	1568121	1140667	1090292	1541417	2002033	2476883	3034847	0	3317938
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	602071	434741	214255	303867	554086	614421	754560	93356	0	1109325
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	22,83	15,87	11,47	10,91	15,42	20,02	24,76	30,3	0	0
ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Συγγραφείς και περιηγητές της έχουν αποδώσει στο παρελθόν το χαρακτηρισμό «το μικρό Monte Carlo». Η αμφιθεατρικότητά της και όλα τα επιμέρους στοιχεία της πόλης , την καθιστούν ένα μοναδικό προορισμό, που όμοιό του δεν βρίσκει κανείς. Ο νομός Καβάλας , τοποθετημένος ανάμεσα σε δύο σημαντικά ποτάμια της βόρειας Ελλάδας , τον Στρυμόνα και το Νέστο. Το φυσικό τοπίο συμπληρώνεται από το χρυσοφόρο Παγγαίο αλλά και τα βουνά της Λεκάνης. Ο νομός Καβάλας αποτελεί ένα μίγμα στοιχείων που είναι στην ουσία απομεινάρια διαφορετικών εποχών , διαφορετικών πολιτισμών .Εδώ θα βρει κανείς αξιοθέατα και μνημεία από όλες κυριολεκτικά τις εποχές. Ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να δει την Παλιά πόλη , Ιμαρέτ , νεοκλασικά αριστουργηματικά κτίρια , υπέροχες βελούδινες παραλίες , καταγάλανος ουρανός , Φάρος. Μια ζωντανία που περνά από το παλιό στο καινούργιο , από το κλασσικό στο μοντέρνο και συνοδεύει τους κατοίκους της ανά τους αιώνες .Οι δρόμοι της γεμάτοι κίνηση και φωνές , τα νυχτερινά μαγαζιά της με την αύρα που μόνο ένας Βορειοελλαδίτης μπορεί να έχει .Σίγουρα μία ή παραπάνω μέρες κατά την διάρκεια της παραμονής σας στην Καβάλα , θα τις αφιερώσετε στην «εξερεύνηση» των γύρω

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

περιοχών που είναι και αυτές υπέροχες και γεμάτες εκπλήξεις .Στην Ανατολική πλευρά του νομού Καβάλας ο Νέστος . Εκεί μπορείτε να απολαύσετε την φύση , να κάνετε κανό και καγιάκ ,ορειβασία στους απότομους βράχους ή να συνεχίσετε την περιπλάνηση σας στα ορεινά χωριά της Λεκάνης , Κεχροκάμπος , Δύσβατο ,Πλαταμόνας, Παλαιά Καβάλα. Μια επίσκεψη στους Φιλίππους να γνωρίσετε την ιστορία που ζει , να παρακολουθήσετε εάν είναι καλοκαίρι μια παράσταση στο αρχαίο θέατρο , να απολαύσετε μεζεδάκια στις ταβέρνες των Κρηνίδων και των γύρω χωριών και να επισκεφθείτε τα λασπόλουτρα. Η Καβάλα ,έχει το μοναδικό πλεονέκτημα να συνδυάζει το παρελθόν και το μέλλον με τόση τέχνη , που δίνει την εντύπωση πως ο χρόνος έχει σταματήσει.

(www.kavalacity.gr)

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις στο νομό Καβάλας, εκτός από την ανάταση στην πολιτιστική ζωή του τόπου , καταφέρνουν μια ουσιαστική επαφή του κόσμου με τον πολιτισμό , ενώ πολλές φορές γίνονται πόλος έλξης ακόμα και ξένων επισκεπτών .Οι σημαντικότερες από αυτές πραγματοποιούνται κατά την διάρκεια του καλοκαιριού και είναι :

25 Ιουνίου- 5 Ιουλίου :Ελευθερία Καβάλας

Επίσης τον Ιούνιο πραγματοποιούνται και τα Καζαβιτιανά στον Άνω Πρίνο της Θάσου
5-15 Ιουλίου :Έθνικ Φεστιβάλ Cosmopolis

15 Ιουλίου- 6 Σεπτεμβρίου :Φεστιβάλ Φιλίππων –Θάσου

19-20 Ιουλίου :Πολιτιστικές εκδηλώσεις στον Πλατμόνα και στους Φιλίππους

26-27 Ιουλίου : Πολιτιστικές εκδηλώσεις στον Άγιο Κοσμά με αφορμή τη Γιορτή του Πολιούχου του χωριού Αγίου Παντελεήμονα

28-31 Ιουλίου : Εκδηλώσεις Πολιτιστικού Συλλόγου Κεχροκάμπου

Επίσης μέσα στον Ιούλιο πραγματοποιούνται οι εξής εκδηλώσεις:

Διεθνές Λαογραφικό Φεστιβάλ Ήλιος και Πέτρα –Λαογραφικό χωριό ‘Ακόντισμα Ν. Καρβάλη’

Γιορτή Σταφυλιού στο Ελαιοχώρι που διαρκεί μέχρι τις αρχές Αυγούστου

1-6 Αυγούστου : Πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Δήμο Κεραμωτής

10-14 Αυγούστου : Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Δήμου Ορεινού

27 Αυγούστου – 2 Σεπτεμβρίου : ‘Φωτονέστεια’- Λαϊκό Πανηγύρι στη Χρυσούπολη

Γιορτή της Πατάτας στη Λεκάνη , κάθε δεύτερη Κυριακή του Σεπτέμβρη.

ΑΠΟΚΡΙΕΣ

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Λαογραφική παρέλαση μασκαράδων στην Παναγία της Θάσου και ποικίλες εκδηλώσεις την Καθαρά Δευτέρα , Λαογραφική παρέλαση μασκαράδων στο Χρυσόχωρι του Δήμου Χρυσούπολης την Καθαρά Δευτέρα.

ΑΝΑΒΙΩΣΕΙΣ ΕΘΙΜΩΝ ΥΠΟ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Απρίλιος –Μάιος :Ποντιακός γάμος στο χωριό Ζυγός

Ιούνιος : Κλύδωνας

20 Ιουλίου : Τσανιά στο χωριό Παλαιοχώρι

Αύγουστος : Θασίτικος γάμος

6 Ιανουαρίου : Αράπηδες στο χωριό Νικήσιανη

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	10381	10241	10241	10569	10651	11060	11193	11523	13349	11899
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	60	60	336	336	635
Ξενοδοχεία	217	221	221	230	233	235	237	246	263	249
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	440599	517256	489660	467787	394357	417929	423409	476698	0	540020
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	421769	365419	368595	355111	360117	369550	369550	364965	0	374234
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	3,12	3,66	3,47	3,32	2,8	2,97	2,97	3,4	0	0
ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Ο νομός Καστοριάς έχει μεγάλη ιστορία με την γουνοπαραγωγή και την γουνοποιία σε κάμψη σήμερα , αλλά στο παρελθόν με μεγάλη συμβολή στο εισόδημα των κατοίκων της περιοχής .Αν οι πόλεις του νομού είναι σήμερα τόσο όμορφες , το οφείλουν σε μεγάλο βαθμό στην παραγωγή και εμπορία γούνας . Πολλές κωμοπόλεις και χωριά συμβάλουν στην ομορφιά του νομού και στο ενδιαφέρον που αυτός παρουσιάζει στους επισκέπτες . Το Άργος Ορεστικό , με τις βιοτεχνίες γούνας και δέρματος , το Νόστιμο , με το απολιθωμένο δάσος και το μουσείο του , το Νεστόριο , στο φαράγγι του Αλιάκμονα , το περίφημο River Party του , το Σκαλοχώρι , με ευκαιρίες να

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

παρατηρήσουμε τις αρκούδες και την ίδια την Καστοριά με τα Αρχοντικά της και τη λίμνη της , γεμάτη από πανέμορφα είδη πουλιών , που από μόνα τους συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών .

Αθλητικός τουρισμός στην Καστοριά

ΣΚΙ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Οι εγκαταστάσεις των 2 χιονοδρομικών κέντρων εξυπηρετούν τους συνεχώς αυξανόμενους λάτρεις χειμερινών σπορ .Το χιονοδρομικό κέντρο Βιτσίου βρίσκεται στα σύνορα των Νομών Καστοριάς και Φλώρινας.

ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Το άθλημα της κωπηλασίας είναι στενά συνδεδεμένο με τη ζωή της πόλης ,αφού στη λίμνη πραγματοποιούνται πανελλήνιοι και διεθνής αγώνες , καθώς και κάθε είδους ναυταθλητικές εκδηλώσεις. Οι όμιλοι που δραστηριοποιούνται είναι : ο Ναυτικός Όμιλος Καστοριάς , ο Κωπηλατικός Όμιλος Καστοριάς και ο Ναυτικός Όμιλος Μαυροχωρίου .

ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Η Λέσχη Ιστιοπλοΐας Καστοριάς είναι μια νεοϊδρυθείσα λέσχη , στο χώρο της Ιστιοπλοΐας και του Ναυταθλητισμού που δημιουργήθηκε χάρις στο μεράκι και την αγάπη Παλαιμάχων Ιστιοπλόων.

Ράφτινγκ & κανό καγιάκ στην Καστοριά

Αθλητικές δραστηριότητες στο ποτάμι και τη λίμνη

Βόλτα στη λίμνη με κανόε-καγιάκ ή με μικρό ιστιοπλοϊκό

Ράφτινγκ στον ποταμό Σαραντάπορο

Ράφτινγκ στο Νεστόριο

Κατάβαση στις πηγές του Αλιάκμονα

Αναρρίχηση στην Καστοριά

Αναρρίχηση στα βράχια του κάστρου στο Νεστόριο , στο χωριό Βράχος , καθώς και στην Παλιά Κοτύλη , στην ορθοπλαγιά « Χάρος».

Ορειβασία στις κορυφές : Γράμμος (2520μ.) από το χωριό Γραμμούτσα , Κιάφα (2398μ.) , Φλάμπουρο (1882μ.)

Ανάβαση του φαραγγιού στον ποταμό Αλιάκμονα

Ποδηλασία βουνού στην Καστοριά

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Νεστόριο – Πευκό

Νεστόριο – Λιβαδοτόπι – Γιαννοχώρι

Moto-cross

Αξιοθέατα στην Καστοριά

Εκκλησίες : Η Καστοριά έχει πάνω από 70 Βυζαντινές και Μεταβυζαντινές εκκλησίες , που χρονολογούνται από τον 9ο ως τον 19ο αι. με εξαίρεση την Κουμπελίδικη , όλες είναι χτισμένες στον τύπο της Βασιλικής.

Γεφύρια :Τα πιο ξακουστά γεφύρια στην Καστοριά είναι το γεφύρι του Άργους Ορεστικού καθώς και το γεφύρι της Κορομηλιάς, κτισμένο το 1865.

Σπηλιές : Η Σπηλιά του Δράκου, πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα και ομορφότερα σπήλαια της χώρας και η αξιοποίησή του έχει πλέον δρομολογηθεί (www.4u the site.com) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1135	1173	1173	1182	1247	1283	1394	1442	1574	1641
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	68	68	68	68	68	68
Ξενοδοχεία	19	27	27	27	28	29	30	29	30	33
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	22845	24678	24474	26003	21419	22488	22151	20502	0	17645
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	115698	120964	119335	108666	105748	116333	129783	125801	0	119060
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,42	0,46	0,46	0,48	0,4	0,42	0,41	0,38	0	0
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

Η σημαντικότερη και σπουδαιότερη πόλη αυτής της περιόδου στο νομό Κοζάνης είναι τα Σέρβια. Η οχύρωση της πόλης είχε γίνει με το κάστρο , που σήμερα αποτελεί και το σπουδαιότερο επισκέψιμο αμυντικό μνημείο της μεσαιωνικής περιόδου στο Νομό Κοζάνης. Επίσης δεν λείπουν τα λατρευτικά μνημεία κυρίως οι εκκλησίες και τα μοναστήρια , τα οποία βρίσκονται επίσης στο Βελβεντό , την Λιάνη , στο Βόιο και στην Εορδαία .Περισσότερα αρχοντικά διατηρήθηκαν στη Σιάτιστα , η οποία υπήρξε σπουδαίο οικονομικό κέντρο. Η Εράτυνα υπήρξε επίσης σημαντικό οικονομικό και καλλιτεχνικό κέντρο και διασώζει σήμερα πολλά από τα αρχοντικά της αλλά και αγροτικές κατοικίες αυτής της περιόδου. Σε απόσταση 20 χλμ. Νοτιοανατολικά της Κοζάνης , βρίσκεται η τεχνητή λίμνη του Πολυφύτου . Είναι μία από τις μεγαλύτερες τεχνητές λίμνες της Ελλάδας , οπού πρόσφατα κατασκευάστηκε ένα σύγχρονο πλωτό λιμάνι .Το πρόγραμμα προώθησε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κοζάνης , με στόχο τη δημιουργία προϋποθέσεων στην περιοχή για την ανάπτυξη οικοτουριστικών , ναυταθλητικών και αλιευτικών δραστηριοτήτων .Επίσης στη λίμνη μπορεί κανείς να κατασκηνώσει για κολύμπι και ψάρεμα. Ο Μπούρινος , αυτό το πανέμορφο και εξαιρετικά ενδιαφέρον από γεωλογικής άποψης βουνό , συγκεντρώνει τα βλέμματα των επισκεπτών του. Λόγω της μεγάλης οικολογικής σημασίας του και της μοναδικής βιοποικιλότητάς του , ο Μπούρινος έχει ενταχθεί , με στόχο την προστασία του , στο NATURA 2000 , το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ειδικών Ζωνών διατήρησης. Το Βέρμιο , με ιστορία συνοδευμένη από μύθους , δοξασίες και κατορθώματα ηρώων και θεών ,περάσματα Βασιλιάδων , Αγίων, μπορεί να χαρακτηριστεί από τα ομορφότερα και πλουσιότερα σε χλωρίδα και πανίδα όρη του Ελλαδικού χώρου. Τα δύο μεγαλύτερα χιονοδρομικά κέντρα της χώρας βρίσκονται στο Βέρμιο , το Σέλι και τα 3-5 πηγάδια, κέντρα μεγάλου φυσικού κάλλους. Η οροσειρά της Πίνδου είναι η μεγαλύτερη της Ελληνικής χερσονήσου , ένα σημαντικό μέρος της, που ξεχωρίζει για τη σπάνια αισθητική και οικολογική του αξία , προστατεύεται με την ίδρυση δύο εθνικών δρυμών : του Βίκου –Αώου στην Ήπειρο και της Βάλια Κάλντα στη Δυτική Μακεδονία . Παράλληλα 6 περιοχές εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000.Στα σύνορα των νομών Κοζάνης – Καστοριάς ορθώνεται το όρος Βόιο με τα εξαιρετικής ομορφιάς μικρά και μεγάλα χωριά , τα περίφημα τοξωτά γεφύρια του και τα μυστηριακά δάση , και αποτελεί ελκυστική πρόταση για τους φίλους της πεζοπορίας. Σε αρμονική συνέχεια του παρελθόντος , το σήμερα κρατάει ολοζώντανα αγαπημένα έθιμα που περνούν από γενιά σε γενιά. Το παραδοσιακό καρναβάλι τη 2η μέρα του νέου έτους στην Εράτυνα οι

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

«Φανοί» και η παρέλαση του καρναβαλιού , την αποκριά στην Κοζάνη και στα Σέρβια, μασκαράδες περιφέρονται σε όλη την πόλη , οι λαϊκοί οργανοπαίκτες και οι μπάντες στους δρόμους, το κρασί και τα « κιχιά» , τα κεράσματα σε όλους , η καθολική συμμετοχή στα δρώμενα , είναι χαρακτηριστικά των αποκριάτικων ημερών. Οι Λαζαρίνες την παραμονή και την ημέρα του Λαζάρου στην κεντρική πλατεία των χωριών του Τσαρτσιάμπα και ειδικά στην Αιανή , ο «Χορός της Ρόκας» την Τρίτη μέρα του Πάσχα στη Γαλατινή . Η Πρωτομαγιά σε εξοχικές τοποθεσίες όλων των χωριών. Οι «Καβαλάριδες της Σιάτιστας» , που αφού διανυκτερεύσουν την παραμονή του δεκαπενταύγουστου στο Μοναστήρι της Παναγιάς Μικροκάστρου , έρχονται την ημέρα της Παναγιάς στη Σιάτιστα με στολισμένα άλογα και χορεύουν όλη την ημέρα με γνωστούς και φίλους στις πλατείες. Οι «Κλαδαριές» με την παραμονή των καλάντων , στις 23 Δεκεμβρίου και τα «Μπουμπουσιάρια» , (γιορτή των μεταμφιεσμένων) την ημέρα των Θεοφανίων στη Σιάτιστα. Τα κάλαντα την παραμονή των Χριστουγέννων σε όλα τα χωριά . Οι «Μαμώεροι» ή «Μομώγεροι» είναι ένα έθιμο βγαλμένο μέσα από την ποντιακή παράδοση και διαδραματίζεται κατά τη διάρκεια του δωδεκαημέρου , δηλαδή από τη δεύτερη ημέρα των Χριστουγέννων έως τα Φώτα , στα Κομνηνά του Δήμου Βερμίου. Καθώς επίσης και τα «Παρχάρια» ποντιακό γλέντι με παραδοσιακά εδέσματα , κρασί και χορό. Είναι ο εορτασμός που γίνεται για την υποδοχή των βοσκών από τα ορεινά βοσκοτόπια όπου έμεναν κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.(www.google.com)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1204	1206	1206	1278	1322	1441	1462	1540	1656	1694
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	32	32	32
Ξενοδοχεία	20	20	20	23	25	27	27	29	32	35
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	20444	10844	13476	14889	11888	13931	10305	14174	0	11302
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	12568	11673	10906	11973	11066	10167	10627	11605	0	11413
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,13	0,07	0,09	0,1	0,08	0,09	0,07	0,09	0	0
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

ΕΔΕΣΣΑ

Το χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν είναι το κέντρο με το μεγαλύτερο υψόμετρο στην Ελλάδα ενώ στην κορυφή του σε ύψος 2524 μ υπάρχει ένα μοναδικό σε ομορφιά εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία .Η περιήγηση με το snow cat είναι μια διαδρομή κατάλληλη για όλους τους επισκέπτες , μικρούς και μεγάλους . Μοναδική θέα από την 3η ψηλότερη κορυφή της Ελλάδας , ο επισκέπτης μπορεί να δει από ψηλά την κορυφή του Ολύμπου , την οροσειρά της Πίνδου , τον Θερμαϊκό κόλπο , τα σύνορα και των χώρα των Σκοπίων και την πανέμορφη λίμνη Βεγορλιτιδα στους πρόποδες του Βόρα , την μεγαλύτερη λίμνη στην Ελλάδα σε ποσότητα νερού. Το χιονοδρομικό κέντρο Καϊμακτσαλάν με τις μακριές και φαρδιές πίστες , χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία , θεωρείται ως το ιδανικό κέντρο βελτίωσης τεχνικής στο σκι και σε διαδρομές σε απάτητο χιόνι.

ΑΡΙΔΑΙΑ

Τα Λουτρά Πόζαρ απέχουν μόλις 10 χλμ. Από την Αριδαία και 2 χλμ. Από το Λουτράκι .Είναι γνωστά σε ολόκληρη την Ελλάδα για τα ιαματικά νερά που πηγάζουν μέσα από τα πετρώματα και τους βράχους . Οι πηγές έχουν παροχή 650 κυβικά μέτρα ανά ώρα και 37-38ο C και χαρακτηρίζονται ως θερμά. Άλλα σημαντικά αξιοθέατα είναι το Σπήλαιο και το Σπηλαιογραφικό πάρκο Λουτρακίου , το Φυσιογραφικό και Λαογραφικό Μουσείο Λουτρακίου , το Φαράγγι Λουτρακίου. Επίσης πρέπει ο επισκέπτης να γνωρίζει ότι η Αριδαία ανήκει στην Αλμωπία ,η οποία συγκεντρώνει πολλές φυσικές ομορφιές και δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς και προσφέρει στον επισκέπτη μεγάλο εύρος τουριστικών δραστηριοτήτων (σκι, πεζοπορία , περιπατητικό τουρισμό ,ορειβασία και αναρρίχηση , ιαματικό τουρισμό, αγροτουρισμό κτλ.) Σήμα κατατεθέν το Όρος Καϊμακτσαλάν . Πολύ κοντά στην Αριδαία βρίσκεται το χωριό Όρμα με τους αιωνόβιους πλατάνους στην πλατεία και γύρω από το ποτάμι που τη διασχίζει. Η Όρμα βρίσκεται στα όρια του Μαύρου Δάσους , ένα από τα ομορφότερα δάση της Ελλάδος , τόσο πυκνό που σε μερικά σημεία οι ακτίνες του ήλιου δε φτάνουν στο έδαφος. Άλλα σημαντικά αξιοθέατα της περιοχής περιλαμβάνουν το μουσείο Φυσικής Ιστορίας , εκκλησίες κτισμένες στις αρχές και τα μέσα του 19ου αι. , οι λίμνες της καλής πεδιάδας και η δασωμένη κορυφή του «πλάτσα πίνωβο».

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	998	1125	1125	1459	1604	1686	1932	2137	2262	2471
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	26	33	33	41	44	45	52	57	60	63
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	5177	4425	6153	6728	5734	6266	7250	9324	0	10027
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	55612	64278	42690	64424	59613	62203	59412	76274	0	97111
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,04	0,03	0,04	0,05	0,04	0,04	0,05	0,06	0	0
ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

Η παλαιότερη ονομασία που είχαν δώσει οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού ήταν Νιβεάστα ,όνομα βλάχικης προέλευσης με 3 ερμηνείες :1)Νύφη , λόγω της ομορφιάς του χωριού και της τοποθεσίας , 2) Αθέατη , πιθανώς διότι βρισκόταν σε σημείο όπου δεν γινόταν εύκολα ορατό και 3)Χιονάτη , ή όπου μένει το χιόνι .Το Νυμφαίο περικλείεται από δάσος οξιάς και διασχίζεται από λιθόστρωτα μονοπάτια και πετρόκτιστα σπίτια. Στην περιοχή δραστηριοποιείται η οργάνωση του Αρκτούρου με ένα περιβαλλοντικό κέντρο ενημέρωσης για την καφέ αρκούδα και τον λύκο 1,5 χλμ έξω από το χωριό. Το κέντρο ενημέρωσης είναι ανοιχτό για το κοινό τους περισσότερους μήνες του έτους. Στην περιοχή έχουν δημιουργηθεί αρκετοί ξενώνες , όμως σχεδόν ποτέ δεν επαρκούν μια και η επισκεψιμότητα είναι πολύ μεγάλη. Στο χωριό υπάρχει επίσης το μισογκρεμισμένο στρατηγείο του Παύλου Μελά, ενώ το παλιό σχολείο του χωριού η Νίκειος Σχολή η οποία δε λειτουργούσε για χρόνια λόγω έλλειψης μαθητών, αποτελεί πλέον Συνεδριακό Κέντρο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Σήμερα η ανάπτυξη συνεχίζεται με αμειώτους ρυθμούς και οι εποχές που το χωριό απειλούνταν από την ερήμωση και την εγκατάλειψη μοιάζουν μακρινές. Το 2000 μάλιστα τιμήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση με τη διάκριση της αναγέννησης χωριού. Υποδέχεται κάθε χρόνο 50.000 επισκέπτες και έχει εξελιχθεί πλέον σε δημοφιλή τόπο αναψυχής .

(Πηγές : Εφημερίδα Καθημερινή, ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	957	843	864	872	904	944	872	942	1197	1179
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	20	21	22	23	24	26	25	28	35	34
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	7008	11021	11344	10941	5723	4357	4120	4751	0	5924
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	77745	80686	62758	67369	62757	68038	62691	65782	0	65701
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,13	0,2	0,21	0,2	0,1	0,08	0,08	0,09	0	0
ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Στην πόλη της Δράμας υπάρχει μια πληθώρα από αξιοθέατα που μπορεί να δει ο επισκέπτης. Μερικά από αυτά είναι τα εξής :

Βοτανικός κήπος

Παραδοσιακός οικισμός Παγονερίου

Σπήλαιο πηγών Αγγίτη

Τα νερά της Αγίας Βαρβάρας

Φαράγγι Πετρούσας – Πύργων

Πηγές Δοξάτου

Μουσείο Τρένων Ήφαιστος

Λαογραφικό Μουσείο

Αρχαιολογικό Μουσείο

Επίσης κάποιες πολύ γνωστές εκδηλώσεις- διοργανώσεις τόσο για τους κατοίκους της Δράμας όσο και για τους τουρίστες από άλλες περιοχές ακόμα και από άλλες χώρες είναι οι εξής :

Η Ονειρούπολη της Δράμας : Η Δράμα τα τελευταία χρόνια τείνει να ταυτιστεί στη συνείδησή μας με το πιο υπέροχο Χριστουγεννιάτικο σκηνικό , την ονειρούπολη. Στο κέντρο της πόλης , στην πλατεία όλοι οι επισκέπτες μπορούν να διασκεδάσουν με τα παιχνίδια που έχουν στηθεί εκεί, το σπίτι του Αϊ Βασίλη ,τα ζαχαρομαγειρέματα , τα ατελιέ των ζωτικών ,χαρούμενες νότες και ρομαντικές μελωδίες ενυπωσιάζουν μικρούς

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

και μεγάλους. Συνήθως οι πύλες της ονειρούπολης ανοίγουν στις 3 Δεκεμβρίου και οι εκδηλώσεις διαρκούν περίπου 1 μήνα .

Τα Μπαμπούγερα : Άνδρες μεταμφιεσμένοι ζώομορφα , ζωσμένοι με κουδούνια, εμφανίζονται αμέσως μετά την τελετή του αγιασμού και με την εντυπωσιακή μεταμφίεση και τη θορυβώδη παρουσία τους κυριαρχούν σε όλο το χωριό ,τη μέρα των θεοφανείων καθώς και τις 2 επόμενες .(www.google.com)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	430	428	428	595	595	701	721	917	1002	1017
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	9	9	9	13	13	15	15	20	19	20
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	7663	7524	7003	7611	9053	8357	13360	9026	0	8696
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	53232	47570	48225	58198	60157	64063	62005	65241	0	78283
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,08	0,07	0,07	0,07	0,09	0,08	0,13	0,09	0	0
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

Αξιοθέατα του νομού Σερρών :

Η Αμφίπολη : Η πρώτη επαφή με την Αμφίπολη γίνεται με το πέρασμα της παλιάς γέφυρας του Στρυμόνα , όπου συναντά κανείς τα άγαλμα του Λέοντα της Αμφίπολης . Το Χιονοδρομικό κέντρο Λαϊλιά : Σε απόσταση 24 χλμ. Από την πόλη των Σερρών και στο τέλος μιας υπέροχης διαδρομής όπου το φυσικό τοπίο αλλάζει συνεχώς εκτείνεται ένα ψηλό δάσος οξιάς και Πεύκης , το δάσος του Λαϊλιά. Πρόκειται για ένα μέρος που αξίζει να επισκεφτεί κανείς καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Θεωρείται ένας μοναδικός παράδεισος με χιλιόχρονη παράδοση και ιστορία. Το χιονοδρομικό κέντρο προσφέρεται σε όσους θέλουν να συνδυάσουν την άθληση με την αναζωογόνηση σε ένα από τα ομορφότερα μέρη της χώρας. Η λίμνη της Κερκίνης : Πρόκειται για ένα θαύμα της φύσης που προήλθε από την τεχνητή επέμβαση του ανθρώπου πάνω στα φυσικά χαρακτηριστικά του ποταμού Στρυμόνα. Η λίμνη της Κερκίνης λειτουργεί δυσυπόστατα : 1) Σαν τεχνικό έργο μεγάλης γεωργικής ωφέλειας και 2) σαν υδροβιότοπος για χιλιάδες υδρόβια και παράκτια πτηνά . Το μοναστήρι του Αγ. Ιωάννη του Βαπτιστή (Πρόδρομος) : Η Ιερά μονή του τιμίου Προδρόμου βρίσκεται 9 χλμ ανατολικά της πόλης των Σερρών σε μια χαράδρα του Μενικίου όρους .Σε ένα γραφικό και ευλαβικό περιβάλλον , ζει ένα ανέπαφο τμήμα του Βυζαντινού κόσμου αφιερωμένο στον Ιωάννη τον Πρόδρομο. (www.google.com)

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	984	1111	1464	1189	1295	1323	1244	1695	1904	1902
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστερών	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	16	20	33	20	22	22	23	31	35	34
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	11023	31691	15760	9673	10659	7570	8616	13695	0	22080
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	121185	117336	113105	112100	98197	95891	96909	112738	0	133899
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,06	0,16	0,08	0,05	0,06	0,04	0,05	0,07	0	0
ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ

Το Κιλκίς είναι μια πόλη της κεντρικής Μακεδονίας και πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας και του ομώνυμου νομού. Είναι χτισμένο γύρω από το λόφο του Αγίου Γεωργίου , στην κορυφή του οποίου δεσπόζει ο ομώνυμος μεταβυζαντινός ναός .Ο Νομός Κιλκίς βρίσκεται σκαρφαλωμένος στα βόρεια σύνορα της χώρας , τρία πανέμορφα βουνά Πάικο, Μπέλλες Κρούσια τον οριοθετούν , δυτικά με την Πέλλα βόρεια με Σκόπια , ανατολικά με Σέρρες, αφήνοντας μόνο 2 ανοιχτά παράθυρα στη συνοριακή γραμμή , την κοιλάδα του αξιού και την λεκάνη της λίμνης Δοϊράνης .

Αρχαιολογικό Μουσείο Κιλκίς

Λαογραφικό Μουσείο Γουμένισσας

Λαογραφικό Μουσείο Κιλκίς

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Αξιούπολης

Παλατιανό

Ευρωπός

Γυναικόκαστρο

Μοναστήρια

Το σπήλαιο

Το σπήλαιο βρίσκεται στο λόφο του Αγίου Γεωργίου και αποτελεί το σημαντικότερο αξιοθέατο της πόλης.Το σπήλαιο παρουσιάζει μεγάλο παλαιοντολογικό ενδιαφέρον. Έχουν βρεθεί περισσότερα από 300 δείγματα απολιθωμένων οστών ζώων σε πολύ καλή κατάσταση .Επίσης το σπήλαιο προορίζεται για την ανάπτυξη σπηλαιοθεραπείας για πρώτη φορά στην Ελλάδα .(www.google.com)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	365	364	364	438	572	572	567	612	629	742
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	12	12	12	12	13	13	13	14	14	17
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	5268	5919	5701	7826	8181	6998	6214	6331	0	7860
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	14087	18513	12997	22253	24631	19503	19661	16354	0	18818
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,06	0,07	0,07	0,09	0,09	0,08	0,07	0,07	0	0
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

ΤΟ ΑΛΣΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Το Άλσος Αγίου Νικολάου με το ομώνυμο εκκλησάκι , είναι ένα πανελλήνιο τουριστικό κέντρο αναψυχής και διημέρευσης μόλις 4 χλμ νοτιοδυτικά της Νάουσας. Ένας επίγειος παράδεισος στην καρδιά της Ημαθίας . Μια ανάσα ζωής κόντρα στην οικολογική υποβάθμιση .Εξήντα στρέμματα πανέμορφης γης παίρνουν ζωή από τις πηγές του ιστορικού και πολλαπλά πολύτιμου ποταμού της Αράπιτσας . Μοναδικό στην Ελλάδα το υπεραιώνιο άλσος πλατάνων εντυπωσιάζει τον επισκέπτη σε κάθε εποχή για την μεγαλοπρέπεια και τον όγκο του. Σε αυτόν τον πανέμορφο φυσικό χώρο , που έχει βραβευθεί το 1997 με το «Βραβείο της ειδικής αξίας» από την επιτροπή Ευρωπαϊκών Βραβείων Πολεοδομικού και Περιφερειακού σχεδιασμού , υπάρχουν αθλητικές εγκαταστάσεις , παιδικές χαρές , κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης , ειδικά διαμορφωμένοι υδάτινοι χώροι για ψάρεμα πέστροφας , ποδηλατοδρόμοι και ιππικός όμιλος . Οι ταβέρνες δίπλα στο ποτάμι προσφέρουν πέστροφα και σολομό από το εκτροφείο του Άλσους.

Αξιοθέατα στη γύρω περιοχή

Επισκεφτείτε την πόλη της Νάουσας και δείτε τις παραδοσιακές συνοικίες Αλώνια και Μεταμόρφωση , που είναι πλημμυρισμένες από όμορφα αρχοντικά .Συνεχίστε με μια επίσκεψη στο αξιόλογο Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και περάστε από την ιστορική πλατεία

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εθνομαρτύρων .Επίσης επισκεφτείτε το Άλσος του Αγίου Νικολάου , ένα πανελλήνιο κέντρο αναψυχής και διήμερευσης μόλις 3 χλμ νοτιοδυτικά της ηρωικής πόλης της Νάουσας , την ιαματική Βεροκύτικη Βρύση , το Σπήλαιο «Σαράντα Ουτάδες» με σταλακτίτες και σταλαγμίτες σε διάφορους σχηματισμούς και φυσικά , τον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας με τους Μακεδονικούς Τάφους . Επίσης το μοναστήρι της Παναγίας Σουμελά , κοντά στη Βέροια , καθώς και την ιερά μονή Τιμίου Προδρόμου.

ΒΕΡΟΙΑ

Η ιστορική πόλη της Βέροιας διαθέτει 50 τουλάχιστον παλιές εκκλησίες, χαρακτηρισμένες ως εθνικά μνημεία: η Παναγία Βαλτεσσινής, κ.ά.

Το Αρχοντικό Σαράφογλου. Κτίστηκε τον 18ο αιώνα.

Στην Κοινότητα Κοπανού, οι ανασκαφές έχουν φέρει στο φως τους Μακεδονικούς Τάφους Ανθεμίων και Κρίσεως. Ο πρώτος είναι ένας καμαροσκεπής τάφος δύο θαλάμων ο οποίος φέρει στο αέτωμα ζωγραφική παράσταση ανακεκλιμένου ζευγαριού, ενώ στη οροφή του προθαλάμου εικονίζονται ανθέμια και νερολούλουδα. Ο τάφος Κρίσεως έχει διάροφη πρόσοψη δωρικού και ιωνικού ρυθμού με τέσσερις ζωγραφικούς πίνακες που απεικονίζουν σκηνή της Κρίσεως του νεκρού στον Κάτω Κόσμο, την αναμέτρηση των Κενταύρων με τους Λαπηθες και των Ελλήνων με τους Πέρσες. Οι δύο αυτοί τάφοι χρονολογούνται στον 3ο αιώνα π.Χ.

Στον Κοπανό, επίσης, έχει αποκαλυφθεί θέατρο των ελληνοιστικών χρόνων. Το κοίλο έχει 15 σειρές εδωλίων λαξευμένων στο βράχο, ενώ το προσκήνιο φέρει δωρικούς ημικίονες στην πρόσοψη. Οι ιστορικοί μελετητές υποστηρίζουν ότι φιλοξενούσε περίπου 1500 θεατές.

Τα τείχη της Βέροιας. Η πόλη για την απόθεση επιδρομών γερμανικών φύλων στα τέλη του 3ου αι. μ.Χ. προχώρησε σε ανοικοδομήσεις και ενισχύσεις των τειχών οι οποίες επαναλήφθηκαν στο πέρασμα των χρόνων. Οι τρεις κύριες πύλες των τειχών εξασφαλίζουν την επικοινωνία της Βέροιας με τις άλλες πόλεις της Μακεδονίας.

Ο "Τάφος της Βεργίνας" που ανακαλύφθηκε από τις ανασκαφές στην ευρύτερη περιοχή φέρει περίφημα γλυπτά και ζωγραφικά έργα.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	835	864	864	1013	1059	1249	1340	1284	1448	1482
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	18	20	20	22	22	27	29	27	32	32
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	14085	9403	11912	10230	9680	9579	12828	10389	0	10634
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	74448	74727	73269	90468	80298	91614	113004	102512	0	111588
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,1	0,07	0,08	0,07	0,07	0,07	0,09	0,07	0	0
ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.5 ΘΡΑΚΗ

ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ

ΛΕΙΟΘΕΑΤΑ

Ο επισκέπτης της πόλης μπορεί να απολαύσει τις ιστορικές μνήμες που ανασύρουν στο μυαλό του οι εικόνες της πόλης. Το Βυζαντινό Τείχος του 4ου αιώνα, αποτελεί το αρχαιότερο μνημείο της Κομοτηνής. Απέναντι βρίσκεται ο Ιερός Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, του 1800. Στον απέναντι πεζόδρομο, την οδό Ν. Τσανακλή, βρίσκονται κάποια από τα νεοκλασικά σπίτια της Κομοτηνής. Ανάμεσά τους και αυτό στο οποίο στεγάζονταν παλαιότερα η Δημοτική Βιβλιοθήκη, πρώην οικία Μαλλιόπουλου. Πίσω τους, με πρόσοψη στο σκεπασμένο σήμερα από το δρόμο ποτάμι, η δωρεά Νέστορος Τσανακλή, στη θέση του Δημοτικού Κήπου. Πίσω από τον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου βρίσκεται το Πνευματικό Κέντρο-Εθνικό Ωδείο Κομοτηνής. Στη μικρή πλατεία του Αρχιμανδρίτη Χρυσάνθου “βλέπει” και το παλιό (Εσκι) Τζαμί της πόλης, χτισμένο μεταξύ 1371-1383. Κατά την ίδια χρονική περίοδο οικοδομήθηκε και το πτωχοκομείο (Ιμαρέτ), που βρίσκεται στα στενά πίσω από αυτήν την πλατεία και στεγάζει σήμερα το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Μητρόπολης Μαρωνείας και Κομοτηνής. Κατευθυνόμενοι προς την οδό Αγ. Γεωργίου βρισκόμαστε μπροστά σε κάποια από τα παλιά αρχοντικά σπίτια της πόλης που αναπαλαιωμένα μας δίνουν την

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

εικόνα της παλιάς Κομοτηνής. Σε ένα από αυτά στεγάζεται σήμερα ο Μορφωτικός Όμιλος Κομοτηνής, ενώ στο απέναντι, το Λαογραφικό και Ιστορικό Μουσείο.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1046	1075	1075	1245	1220	1276	1374	1352	1728	1538
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	19	19	19	20	19	20	21	20	22	22
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	23652	20201	18473	12216	12418	11706	15537	17616	0	17719
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	142570	142534	124711	128720	153249	152255	158164	161495	0	168899
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,21	0,18	0,17	0,11	0,11	0,11	0,14	0,16	0	0
ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Η Αλεξανδρούπολη, η πρωτεύουσα του Έβρου, κατέχει ηγεμονική θέση στο γεωγραφικό χώρο της Αν. Μακεδονίας και Θράκης, καθώς αποτελεί τη βασική πύλη διασύνδεσης μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Μεσογείου, της Ασίας και της Παρευξείνιας ζώνης και έχει αναδειχθεί ως μείζων εσωτερικός συνοριακός κόμβος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πόλη της Αλεξανδρούπολης ακολουθεί ταχείς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης. Το λιμάνι και ο σιδηροδρομικός σταθμός της αποτελούν σημαντικά κέντρα του διαμετακομιστικού εμπορίου. Με την εφαρμογή του σχεδίου "Ι.Καποδίστρια" και την ένταξη νέων οικισμών, ο Δήμος Αλεξανδρούπολης αναδεικνύεται σε σημαντικό τουριστικό κέντρο που προσφέρει τη δυνατότητα συνδυασμού του θαλάσσιου τουρισμού, του ιαματικού τουρισμού και του οικοτουρισμού. Οι παραθαλάσσιοι οικισμοί του Δήμου Αλεξανδρούπολης - η Μάκρη, η Μεσημβρία, τα Δίκελλα -, αλλά και οι ορεινοί οικισμοί -ο Πόταμος, ο Άβαντας, η Αισύμη, η Λεπτοκαριά, η Κίρκη, η Συκκοράχη - προσφέρουν στους επισκέπτες τους διαδρομές μοναδικής, φυσικής ομορφιάς. Επιπλέον, η Αλεξανδρούπολη βρίσκεται πολύ κοντά στα σημαντικά απο οικολογική άποψη μέρη

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

της Δαδιάς, του Δέλτα, του ποταμού Έβρου και των ιαματικών λουτρών Τραϊανούπολης. Η Αλεξανδρούπολη ,με πληθυσμό που υπερβαίνει τους 60.000 κατοίκους προσφέρει υψηλή ποιότητα ζωής εξασφαλίζοντας την περιβαλλοντική ισορροπία και τη συνεχή πολιτιστική αναβάθμιση ,διαθέτοντας ζωντανή καλλιτεχνική και πνευματική ζωή ,προσφέροντας πολλαπλές επιλογές διασκέδασης. Είναι μία πόλη, αγαπημένη για τους κατοίκους της και μαγευτική για τους επισκέπτες της.

(www.google.com)

ΜΕΡΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ

Εκείνο που χαρακτηρίζει την πόλη , είναι η παραλιακή λεωφόρος , με τη σιλουέτα του φάρου να φαίνεται από παντού.

Το Μουσείο τέχνης Μεταξίου στεγάζεται σε ένα νεοκλασικό ανακαινισμένο κτίριο. Ο επισκέπτης του μουσείου μπορεί να πάρει μια γεύση των σταδίων παραγωγής του μεταξίου μέσα από τα εκθέματα που δουλεύουν όπως αναπίνηση , επεξεργασία του νήματος μέχρι και ύφανση. Το Μουσείο Μετάξης Σουφλίου ανήκει στο δίκτυο Μουσείων του Πολιτιστικού ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς. Λειτουργεί από το 1990 και παρουσιάζει όλες τις φάσεις και τα στάδια της εκτροφής των μεταξοσκωλήκων και της επεξεργασίας του μεταξίου .

Εθνολογικό Λαογραφικό της Θράκης Αλεξανδρούπολη, αποκαταστάθηκε με τα πλέον σύγχρονα υλικά και εξοπλισμό ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της σύγχρονης μουσειολογικής έκθεσης και λειτουργίας.

Εκκλησιαστικό μουσείο Αλεξανδρούπολης

Το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Ιεράς Μητροπόλεως ιδρύθηκε το 1976 από τον μητροπολίτη Αλεξανδρουπόλεως και νυν Θεσσαλονίκης κ.κ. Άνθιμο. Στεγάζεται στη Λεονταρίδειο σχολή , δίπλα στη Μητρόπολη . Πρόκειται για Νεοκλασικό κτίριο του 1909 , δωρεά του Μαρωνίτη εμπόρου Αντώνη Λεονταρίδη .

Αρχαιολογικό μουσείο Σαμοθράκης

Το αρχαιολογικό Μουσείο της Παλιάπολης Σαμοθράκης φιλοξενεί μεγάλο μέρος από τα ευρήματα των ανασκαφών που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τον 20 ο αιώνα στην αρχαία πόλη . Μαζί τους εκτίθεται και αντίγραφο του αγάλματος της Νίκης της Σαμοθράκης .

Δημοτική Πινακοθήκη Διδυμότειχο

Πρόκειται για μια μοναδική συλλογή που εισάγει με έναν ιδανικό τρόπο τον επισκέπτη στο Ιστορικό Διδυμότειχο.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ιστορικό κ Λαογραφικό Μουσείο Ορεστιάδας

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ορεστιάδας και Περιφέρειας έχει σκοπό τη μελέτη και προβολή της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής Ορεστιάδας και Περιφέρειας.

Λαογραφικό Μουσείο Διδυμοτείχου

Σε ένα από τα πιο όμορφα παραδοσιακά κτίρια της περιοχής εγκαταστάθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 80 η πλουσιότετη συλλογή του τοπικού συλλόγου του Λαογραφικού Μουσείου Διδυμοτείχου.

Λαογραφική συλλογή Νίκου Γκότση –Δήμος Φερών

Είναι ένας συλλεκτικός πλούτος από αντικείμενα και γραπτά στοιχεία που αφορούν την μέχρι πριν λίγα χρόνια ζωή των κατοίκων του Έβρου και των προσφύγων από την Ανατολική Θράκη. Η συλλογή είναι εμπλουτισμένη και με αρχαιακό υλικό όπως φωτογραφίες, δημόσια έγγραφα και σχολικά έγγραφα που αναφέρονται στους παλιούς κατοίκους των Φερών.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ-ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

- Ο ΦΑΡΟΣ
- ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ.
- Η ΜΙΚΡΗ, ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΑ ΕΞΑΡΧΙΚΗ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
- Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΗ.
- ΤΑ ΕΡΕΠΙΑ ΔΥΟ ΤΖΑΜΙΩΝ
- ΤΟ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ.
- ΜΕΡΙΚΑ ΠΑΛΑΙΑ ΣΠΙΤΙΑ πλούσιων πολιτών, με τη χαρακτηριστική αρχιτεκτονική των αρχών του αιώνα, που συνδυάζει εκλεκτικά ευρωπαϊκά και ανατολίτικα στοιχεία.
- ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΙΕΡΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΘΡΑΚΩΝ, κοντά στο ορεινό χωριό Κίρκη της Ροδόπης, 14 χλμ ΒΔ από την Αλεξανδρούπολη.
- Η ΑΡΧΑΙΑ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑ, 15 χλμ ΒΔ από την Αλεξανδρούπολη.
- Η ΤΡΑΙΑΝΟΥΠΟΛΗ, 15 χλμ Α από την Αλεξανδρούπολη και επί της Εθνικής Οδού Αλεξανδρούπολης-συνόρων.
- ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΔΟΡΙΣΚΟΣ. Βρίσκεται 7 χλμ ΒΑ της Τραιανούπολης σε μια σειρά υψωμάτων κοντά στη σιδηροδρομική γραμμή που περιβάλλονταν από ισχυρό τείχος. Εδώ ο Δαρείος είχε ανεγείρει ισχυρό φρούριο και γύρω απ'αυτό μέτρησε

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

τα στρατεύματά του ο Ξέρξης κατά την εκστρατεία του κατά της Ελλάδας το 480 π.Χ. Σε πρόχειρες ανασκαφές βρέθηκαν αφιερωτικές επιγραφές.

- ΤΟ ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ, όπου εισέρχονται σε αυτό αγροτικοί δρόμοι από την Τραιανούπολη και από το Δορίσκο.
- ΟΙ ΟΜΟΡΦΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	2815	3141	3122	3412	3413	3638	3723	3825	4206	3854
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	535
Ξενοδοχεία	47	55	54	59	59	62	64	67	69	69
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	32399	29180	30860	31062	38434	40673	55586	60995	0	49166
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	37353	397737	337165	288491	352813	336768	326662	340247	0	340907
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,22	0,2	0,21	0,26	0,27	0,37	0	0,41	0	0
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

- Οι καταρράκτες του Λειβαδίτη
- Ο Νέστος
- Η παλιά πόλη της Ξάνθης
- Το καρναβάλι της Ξάνθης
- Το Λαογραφικό Μουσείο
- Το παζάρι της Ξάνθης

Οι καταρράκτες του Λειβαδίτη

Μπορεί να μην είναι πολύ γνωστό, όμως ο μεγαλύτερος καταρράκτης των Βαλκανίων, είναι ο καταρράκτης του Λειβαδίτη. Ο Λειβαδίτης είναι ένα χωριό της Ξάνθης, ψηλά

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

μέσα στα βουνά της. Η διαδρομή είναι υπέροχη γιατί η βλάστηση σε αυτά τα μέρη είναι πολύ πυκνή και η παρουσία του ανθρώπου δεν έχει γίνει.

Υποδοχή στο Δέλτα του Νέστου

Το Δέλτα του Νέστου θεωρείται από τους σημαντικότερους υγρότοπους της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης. Υπάρχει ένα πυκνό δάσος και αριστερά ήταν το Κέντρο Υποδοχής Επισκεπτών παραποτάμιου Δάσους Νέστου, που ανήκει στο Δασαρχείο Καβάλας και συνεργάζεται με την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία. Υπήρχαν αρκετές φωτογραφίες από την σπάνια πανίδα και χλωρίδα που υπάρχει στον ποταμό Νέστο. Στις όχθες του Νέστου από τους Τοξότες έως τη θάλασσα βρίσκεται ένα από τα πιο όμορφα δάση της Ευρώπης, το ΚοτζάΟρμάν, που έχει έκταση 130,000 στρέμματα και στην τουρκική γλώσσα σημαίνει μεγάλο θρυλικό δάσος. Και αυτή η περιγραφή ταιριάζει απόλυτα στο δάσος του Νέστου. Μια τεράστια ποικιλία δέντρων, λεύκες, οξιές, μελίες, πελέες, δρυς, σφένδαμοι αλλά και ζώα όλων των ειδών, αγριόχοιροι, λύκοι, τσακάλια, ενυδρίδες, ασβοί, αλεπούδες, λαγοί, ζαρκάδια, κύκνοι, χήνες, γλάροι, πελεκάνοι, αετοί και τόσα άλλα. Δικαιολογημένα, το Δέλτα του Νέστου έχει κηρυχθεί από το Ελληνικό κράτος Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας και προστατεύεται από τη Συνθήκη Ramsar.

Γιορτές της παλιάς πόλης της Ξάνθης

Κάθε χρόνο την πρώτη εβδομάδα του Σεπτεμβρίου γίνονται στην Ξάνθη οι γιορτές της παλιάς πόλης. Οι πολιτιστικοί σύλλογοι της πόλης δημιουργούν στα σοκάκια της παλιάς πόλης υπαίθριες ψησταριές και ορχήστρες όπου οι επισκέπτες μπορούν να καθίσουν για φαγητό και να απολαύσουν ζωντανή (κυρίως λαϊκή) μουσική. Με τα χρήματα που συγκεντρώνουν από αυτές τις εκδηλώσεις οι σύλλογοι, φτιάχνουν τις στολές και τα άρματα με τα οποία θα παρελάσουν τα μέλη τους, στις εκδηλώσεις του καρναβαλιού που γίνονται στην πόλη. Εκτός από τις δραστηριότητες των πολιτιστικών συλλόγων, ο δήμος της πόλης διοργανώνει την περίοδο των εορτών της παλιάς πόλης, συναυλίες με την συμμετοχή γνωστών καλλιτεχνών καθώς και άλλες εκδηλώσεις. Είναι μία εβδομάδα όπου η πόλη σφύζει από ζωντανία και ένας πολύ ωραίος τρόπος προσαρμογής από την ανεμελιά των διακοπών (που συνήθως τελειώνουν αυτή την περίοδο) στη ρουτίνα της καθημερινότητας.

Τρελό καρναβάλι στην Ξάνθη

Στη "γραφική Παλιά Πόλη" της Ξάνθης μια "άνοιξη χρωμάτων, ήχων, ιδεών, γεύσεων" προσκαλεί σύμφωνα με το άρθρο τον επισκέπτη. Η "αρχόντισσα της Θράκης" διοργανώνει ένα ιδιαίτερο Καρναβάλι με έμφαση στα "έντονα λαογραφικά στοιχεία". Το θέμα του φετινού Καρναβαλιού "Τα Παραμύθια της Γιαγιάς μια φορά κι έναν

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

καιρό" και σκοπός του είναι να γυρίσει τον επισκέπτη στα "παλιά αθώα χρόνια" Το Καρναβάλι θα τελειώσει την 1η Μαρτίου με το "κάμπιμο του Τζάρου" στη γέφυρα του Κόσυνθου.

Το Λαογραφικό Μουσείο

Στο Λαογραφικό Μουσείο της Ξάνθης είναι το αφιέρωμα του Γιάννη Ντρενογιάννη και του περιοδικού Εξερευνήστε την Ελλάδα (έκδοση 12/03/2010, σελ. 30-31) της εφημερίδας Έθνος. Ο επισκέπτης εδώ θα μάθει την "πλούσια σύγχρονη" ιστορία της πόλης, ενώ ταυτόχρονα θα "θαυμάσει το εσωτερικό ενός από τα πιο όμορφα και ενδιαφέροντα κτήρια της Παλιάς Πόλης" όπως θεωρεί ο αρθρογράφος το αρχοντικό της οικογένειας Κουγιουμτζόγλου στο οποίο στεγάζεται το Μουσείο. Περιγράφει τους χώρους και τα εκθέματα που φιλοξενούνται, ξεκινώντας από το 1860, "τη χρυσή εποχή του καπνού". Περιλαμβάνονται επίσης "πανέμορφες οροφωγραφίες" και στο ισόγειο υπάρχουν "ενδιαφέρουσες αναπαραστάσεις" από τη ζωή της αστικής τάξης.

Το Παζάρι

Στο "ξακουστό" παζάρι της Ξάνθης είναι το αφιέρωμα του ταξιδιωτικού οδηγού Εξερευνήστε την Ελλάδα (έκδοση 12/03/2010, σελ.10) της εφημερίδας Έθνος. Το παζάρι που γίνεται "χώρος συνάντησης ανθρώπων και πολιτισμών" κάθε Σάββατο και "έχει τις ρίζες του στην Οθωμανική αυτοκρατορία". Είναι ένας από τους τρόπους που "επιστρατεύουν" οι έμποροι για να "κεντρίσουν την προσοχή των περαστικών" που "χαζεύουν αδιάφορα". Πολλά είναι τα προϊόντα που μπορεί να βρει κανείς εδώ και παρατηρεί ότι το "παζάρι διατηρεί την αίγλη του" λόγω της "μεγάλης προσέλευσης" επισκεπτών ακόμη και από τη Βουλγαρία.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1039	960	960	1082	884	1189	1141	1324	1563	1394
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	183	244	244	244
Ξενοδοχεία	13	11	11	14	12	15	14	18	19	18
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	14421	12598	14829	10883	11629	13635	14447	15003	0	16297
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	125614	105935	107332	130745	117252	121767	128997	143734	0	165005
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,14	0,12	0,14	0,1	0,11	0,13	0,14	0,14	0	0
ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.6 ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Οι Κυκλάδες είναι ένα σύμπλεγμα νησιών του Αιγαίου στην Ελλάδα, είναι μια ομάδα από 56 νησιά από τα οποία, όμως, μόνο τριάντα κατοικούνται. οι Κυκλάδες και αποτελούν τους μεγαλύτερους τουριστικούς προορισμούς της Ελλάδας. Ο λόγος για αυτό είναι η κοντινή τους απόσταση από την Αθήνα ειδικά Η Άνδρος, Σύρος, Τήνος και Μύκονος ,Πάρος ,Νάξος και Τζιά.. Το καλοκαίρι, ιδιαίτερα τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, έρχεται το Μελέμι που είναι ευλογία γιατί οι υψηλές θερμοκρασίες πέφτουν, λόγω των ισχυρών ανέμων από το Μελέμι, μερικές φορές τα μικρά επιβατηγά πλοία και τα ιπτάμενα δελφίνια έχουν συχνές καθυστερήσεις λόγω των ισχυρών ανέμων.

Η διάταξη των νησιών είναι σε δύο παράλληλες γραμμές της συνέχειας της νοτιής γραμμής Εύβοιας Σούνιο, και χωρίζονται σε Δυτικές κυκλάδες και Ανατολικές Κυκλάδες, που κάνουν τον ομώνυμο νομό Κυκλάδων. Ο συνολικός πληθυσμός του νομού είναι 112.615 κάτοικοι με έδρα του στην Ερμούπολη.

Οι Κυκλάδες είναι διατεταγμένοι σε ένα κύκλο γύρω από το ιερό νησί της Δήλου ένα από τα πιο σημαντικά νησιά στην αρχαία Ελληνική ιστορία, και ένας από τους πιο σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στη μέση των Κυκλάδων, η Μύκονος δεν απέχει πολύ από το νησί της Δήλου, στα δυτικά είναι η Σύρος (πρωτεύουσα των Κυκλάδων) και στα βόρεια η Τήνος ένα από τα πιο σημαντικά θρησκευτικά κέντρα της Ελλάδας, στα βόρεια της Τήνου είναι το νησί της Άνδρου.

Οι περισσότερες από τις Κυκλάδες, είναι το τυπικό ελληνικό νησί. Η Χώρα, όπως οι ντόπιοι αποκαλούν, είναι η πρωτεύουσα του νησιού, η Χώρα είναι συχνά το κλασικό λευκό μικρό ή μεγάλο χωριό που αποτελείται από στενά σοκάκια, ανεμόμυλους, άσπρα σπίτια και αμέτρητες εκκλησίες με λευκούς ή με μπλε τρούλους.

Τα πιο τουριστικά νησιά των Κυκλάδων είναι η Μύκονος, Πάρος, Νάξος, Ίος και Σαντορίνη. Στη Μύκονο

στην Πάρο και Σαντορίνη ξεοδοχεία πολυτελέστατα που συναγωνίζονται τα καλύτερα του κόσμου. Κρουαζιερόπλοια και γενικότερα κάθε καλοκαίρι δένουν στα λιμάνια τους. Τα νησιά αυτά έχουν κάθε είδους διασκέδαση, την καλή τουριστική υποδομή, όμορφες παραλίες χρυσής άμμου (εκτός από την Σαντορίνη, όπου η άμμος είναι γκρίζα λόγω της ηφαιστειογενούς προέλευσης), και κρυστάλλινα γαλανά νερά.

Για λίγο πιο τουριστικά νησιά, τότε θα πρέπει να πάτε και να περάσετε τις διακοπές σας στη Ηράκλεια, Σχοινούσα, Σέριφο, Μήλος, και Φολέγανδρο όπου η ζωή εδώ είναι ακόμη απείραχτη από τον μαζικό τουρισμό.

Στις Κυκλάδες επίσης ανήκουν τα νησιά, Σέριφος, Σίφνος, Σίκινος, η Ανάφη, Κίμωλος, Αντίπαρος, Φολέγανδρος, Νάξος, Άνδρος, Πάρος, η Τήνος, Μήλος, Κέα, Αμοργός, Ίος, Κύθνος,

Μύκονος, Σύρος, η Σαντορίνη ή Θήρα, Μακρόνησος, Ηράκλεια, Γυάρος, Κέρος, Ρήνεια, Δονούσα, Θηρασία, Σχοινούσα, Κουφονήσια, Δήλος, Αντίπαρος. Τα έξι μικρά νησιά μεταξύ Αμοργού και Νάξου, αποτελούν τις Μικρές Κυκλάδες. Αυτά είναι, νησιά Κουφονήσια, Ηράκλεια, Σχοινούσα, Δονούσα και η Κέρος.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	37.394	38.019	37.685	38.126	39.024	40.635	41.612	42.316	47.407	43.598
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων		1.094	1.094	1.022	1.554	1.658	1.848	2.001	2.221	2.639
Ξενοδοχεία	838	871	859	872	879	909	928	942	985	972
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	942.928	902.488	755.902	714.545	623.716	818.756	824.486	1.057.002		1.108.639
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	616.801	574.216	512.269	501.561	503.328	493.717	410.880	622.324		686.747
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	8,66	8,22	7,03	6,46	5,63	7,42	7,46	9,56		
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.7 ΕΠΤΑΝΗΣΑ

Ιόνια νησιά

Τα Ιόνια νησιά, με το εξαιρετικό κλίμα, τη βαθιά και δροσερή θάλασσα, τα βουνά και το πράσινο, την πολιτιστική κληρονομιά αλλά και την ανάλαφρη διάθεση των κατοίκων, αποτελούν ιδανικό τόπο για διακοπές και ξεκούραση. Κι όλα αυτά συνδυάζονται με μια άρτια τουριστική υποδομή, ξενοδοχεία, εστιατόρια, κέντρα για καταδύσεις και θαλάσσια σπορ, πολιτιστικές εκδηλώσεις και πολλά αξιοθέατα, ιστορικά μνημεία και μουσεία.

Σκορπισμένα κατά μήκος των δυτικών ακτών της ηπειρωτικής Ελλάδας, τα Ιόνια νησιά, όπως είναι γνωστά, αποτελούν ένα σύμπλεγμα από δώδεκα μικρά και μεγάλα νησιά, συνολικής έκτασης 2.200 τ.χλμ. Τα μεγάλα είναι έξι: η Ζάκυνθος, η Ιθάκη, η Κέρκυρα, η Κεφαλονιά, η Λευκάδα και οι Παξοί. Τα μικρότερα είναι οι Αντίπαξοι, η Ερεικούσα, το Μαθράκι, οι Οθωνοί, το Μεγανήσι και το σύμπλεγμα των ερημονησίδων Στροφάδες στα νότια της Ζακύνθου. Μαζί με τα Κύθηρα, που όμως βρίσκονται ξεκομμένα από τα υπόλοιπα, απέναντι από τη νότια Πελοπόννησο και τις λακωνικές ακτές, καθώς και τα γειτονικά τους Αντικύθηρα, συναποτελούν τα Επτάνησα. Λόγω των ανέμων αρκετές παραλίες στα Επτάνησα έχουν γίνει διεθνώς γνωστά κέντρα windsurfing.

Τα Ιόνια νησιά κατοικούνται ήδη από την παλαιολιθική περίοδο, και από τότε έζησαν πολλές διαφορετικές καταστάσεις εξουσίας και πολιτισμικών συνθηκών.

Μέρος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, το 1204, όταν οι Φράγκοι κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη, πέρασαν στη Βενετία, οπότε και αναδείχθηκε η τοπική αριστοκρατία, ένα μητρώο ευγενείας, του οποίου τα ίχνη διασώζονταν μέχρι και τον 19ο αιώνα.

Από τους Φράγκους έως το 1864, όταν ενώθηκαν με την Ελλάδα, τα Ιόνια νησιά έζησαν πολλές αλλεπάλληλες αλλαγές διοίκησης. Η παρουσία των Ευρωπαίων στα νησιά την ίδια περίοδο που η Ελλάδα βρισκόταν υπό οθωμανική κατοχή έφερε σημαντική πνευματική ανάπτυξη στα νησιά του Ιονίου, κάτι που γίνεται σήμερα ορατό τόσο στην αρχιτεκτονική τους παράδοση όσο και στο γοητευτικό πολιτιστικό τους ιδίωμα.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	3.178	3.718	3.753	3.798	3.850	4.116	4.421	4.672	5.611	5.009
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστερών	0	0	0	0	0	0	204	204	204	204
Ξενοδοχεία	61	70	72	76	78	82	88	92	102	95
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	140.424	140.154	144.298	135.091	68.663	119.060	100.108	147.769	0	122.254
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	107.299	111.599	101.483	94.612	51.140	116.923	113.140	173.098	0	179.173
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	6,41	6,4	6,48	5,98	3,06	5,3	4,48	6,63	0	0
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	16.642	18.303	18.303	22.201	24.036	25.944	26.426	26.249	27.274	27.167
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστερών						227	227	227		
Ξενοδοχεία	182	197	197	220	237	253	258	254	262	261
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	1.964.716	1.887.323	2.016.985	1.972.861	1.957.149	1.697.535	1.734.200	2.071.116		2.052.247
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	199.613	166.380	192.113	190.173	163.045	242.403	191.500	238.143		209.732
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	51,13	48,61	51,07	49,17	49,07	42,43	43,24	51,63		
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	6.504	6.689	6.719	7.619	7.837	8.581	8.760	9.521	10.001	9.829
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων										59
Ξενοδοχεία	101	104	106	118	120	132	134	138	137	141
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	427.109	461.628	467.898	359.909	338.033	332.880	376.785	479.906		578.967
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	156.534	164.790	154.259	159.143	159.143	166.561	121.421	192.902		168.799
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	11,37	12,23	12,27	9,36	8,83	8,9	9,91	12,64		
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	38.908	41.321	41.447	42.353	43.241	43.318	43.384	44.656	46.505	44.976
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων		2.553	2.553	2.060	2.060	2.691	3.142	4.211	4.249	5.397
Ξενοδοχεία	392	399	400	402	405	416	411	413	426	411
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	3.324.511	3.123.567	3.146.005	2.874.528	1.517.718	3.895.381	3.836.416	3.624.820		3.445.193
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	423.995	481.670	526.807	558.607	266.715	497.753	555.401	590.003		623.060
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	30,16	28,12	27,79	24,98	12,89	32,5	31,28	28,91		
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.8 ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟ Σ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	108.41 6	107.50 1	103.96 0	112.33 2	112.83 2	115.47 1	120.15 6	120.64 0	122. 985	128.28 2
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων		7.944	7.944	9.951	9.477	10.188	11.060	12.083	14.9 04	18.179
Ξενοδοχεία	998	987	971	997	994	988	999	972	986	1.013
Διανυκτερεύ σεις αλλοδαπών	15.074. 933	14.395. 702	12.764. 931	12.806. 658	11.657. 626	10.490. 044	11.112. 242	12.087. 035		11.801. 327
Διανυκτερεύ σεις ημεδαπών	926.53 0	869.86 2	871.15 4	948.38 2	911.87 7	967.06 3	824.65 2	923.52 6		949.37 6
Διανυκτερεύ σεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	80,63	76,46	67,3	67,04	60,77	54,43	57,43	62,2		
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝ ΗΣΟΥ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

Τα Δωδεκάνησα βρίσκονται στο νότιο-ανατολικό Αιγαίο πολύ κοντά στην ακτή Μικρής Ασίας. Αποτελούνται από 18 νησιά – Ρόδος, Κως, Κάρπαθος, Κάλυμνος, Αστυπάλαια, Κισσός, Λερός, Νίσυρος, Πάτμος, Σύμη, Τήλος, Χάλκη, Καστελόριζο, Λειψοί, Ωρμος, Αγαθόνησο, Λεβίθα και πολλά μικρά νησάκια.

Η πρωτεύουσα, Ρόδος, κατοικείται εδώ και 2.400 χρόνια και είναι η πατρίδα των φιλοσόφων, αθλητών των Ολυμπιακών Αγώνων και μέρος που χτίστηκε ο Κολοσσός, ένα από τα 7 θαύματα του κόσμου.

Η τοπική οικονομία βασίζεται στο τουρισμό, τη πιο σημαντική βιομηχανία των νησιών, η οποία απασχολεί το μεγαλύτερο ποσοστό του ντόπιου πληθυσμού.

Έχοντας ειδική θέση στην εξέλιξη της τουριστικής βιομηχανίας της Ελλάδος, τα Δωδεκάνησα βρίσκονται στη πρώτη θέση από επενδύσεις των ελληνικών και διεθνών εταιριών. (www.odusseus.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο «Τουρισμός» συνέχεια αναβαθμίζεται για να ακολουθεί καινούριες τάσεις και να μπόρεσει να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της τουριστικής βιομηχανίας.

Στα τελευταία χρόνια πολλές μορφές εναλλακτικού τουρισμού έχουν εξελιχθεί, με σεβασμό προς ιδιαιτερότητες του κάθε νησιού με σκοπό να εμπλουτίζουν το τουριστικό προϊόν των Δωδεκανήσων και να μεγαλώσουν την τουριστική σεζόν.

Η Γεωγραφία, πολιτιστική κληρονομιά και υψηλή ποιότητα της εξυπηρέτησης και εξοπλισμού κάνουν την περιοχή μας ιδανική για τα συνέδρια.

Τα Δωδεκάνησα στα προηγούμενα χρόνια και τώρα έγιναν κέντρο των σημαντικών πολιτικών και επιστημονικών συνεδρίων, προσφέροντας ασφάλεια, σύγχρονο εξοπλισμό και φιλοξενία.

Στη Ρόδο και στην Κω ο καθένας μπορεί να βρει μερικά από τα μεγαλύτερα και υπερσύγχρονα συνεδριακά κέντρα ενώ ακόμα και μικρότερα νησιά μπορούν να φιλοξενήσουν παρόμοια γεγονότα σε μικρότερες διαστάσεις.

Η Ρόδος και η Κως έχουν σύγχρονες μαρίνες ενώ τον απαραίτητο εξοπλισμό διαθέτουν και τα μικρά νησιά, έτσι αυτά γίνονται το αρχικό σημείο για την εξερεύνηση του νότιο-ανατολικού Αιγαίου με τα αμέτρητα νησιά του και ήσυχες παραλίες απαράμιλλης ομορφιάς.

Τα Δωδεκάνησα προσφέρονται για πολλές δραστηριότητες και σπορ

Εδώ υπάρχουν σύγχρονες υποδομές για τα περισσότερα από τα σύγχρονα αθλήματα, ενώ το φυσικό περιβάλλον κάνει μερικά νησιά ιδανικά για το wind-surfing, diving, αναρρίχηση και άλλες δραστηριότητες.

Διεθνή αγώνες και τουρνουά οργανώνονται εδώ κάθε χρόνο (International wind-surfing Race, Kalymnos' Climbing Festival, International Beach Volley Tournament).

Αγώνες Νότιο-δυτικών Νησιών (The North-West Island Games) με χιλιάδες αθλητές θα οργανώνονται στη Ρόδο τον επόμενο Ιούνιο.

Η Πολιτιστική ποικιλία και η μοναδικότητα των νησιών (μουσεία, θρησκευτικά μνημεία, ιστορικά αρχιτεκτονικά κτίρια) είναι αποτέλεσμα συνεχής παρουσίας του ανθρώπου από τα προϊστορικά χρόνια. Διαφορές πολιτιστικές επιρροές είναι φανερές στη ντόπια αρχιτεκτονική, μουσική, παράδοση και γλωσσά, αυτοί αντικαθρεπτίζουν την ιστορία του ανατολικού Αιγαίου, στοιχειά κλασσικού ελληνικού και βυζαντινού πολιτισμού με ανατολικά και δυτικά χαρακτηριστικά. Παραδοσιακές γιορτές γίνονται σε όλα τα νησιά τους καλοκαιρινούς μήνες, συνδυάζοντας τις θρησκευτικές γιορτές με άλλες παράδοσης, ντόπιο φαγητό και μουσική (www.odusseus.com).

4.9 ΕΥΒΟΙΑ

Τα Λουτρά Αιδηψού

Πάνω από 80 ιαματικές πηγές έχει η Αιδηψός, με θερμοκρασία που κυμαίνεται από 28οC μέχρι 86οC. Δεν είναι τυχαίο ότι αποτελεί τη γνωστότερη ίσως λουτρόπολη της Ελλάδας από την αρχαιότητα. Πέραν των άλλων ειδικό ταξίδι και παραμονή στην Αιδηψό έκανε και ο Ρωμαίος στρατηγός Σύλλας (που υπέφερε από κάποια ασθένεια στα πόδια του), όπως αναφέρει ο Πλούταρχος.

Σήμερα στην Αιδηψό λειτουργούν πολλά υδροθεραπευτήρια εντός ή εκτός ξενοδοχείων που διαθέτουν λουτήρες ή/και πισίνες. Τα μεγαλύτερα και πιο οργανωμένα είναι του ΕΟΤ και το ιδιωτικό «Θέρμαι Σύλλα». Το υδροθεραπευτήριο του ΕΟΤ είναι από τα μεγαλύτερα και πιο σύγχρονα στη χώρα. Διαθέτει κανονικούς λουτήρες, λουτήρες ειδικών θεραπειών, λουτήρες άκρων, σκοτσέζικο ντους, ανοιχτή πισίνα, φυσικοθεραπευτήριο με όργανα γύμνασης και ηλεκτροθεραπείας κ.α.

Το «ΘΕΡΜΑΙ ΣΥΛΛΑ» κτισμένο πριν από έναν αιώνα ήταν το πρώτο ξενοδοχειακό συγκρότημα της πόλης. Στα 1988 χαρακτηρίστηκε μαζί με άλλα κτίρια διατηρητέο. Οι νέοι ιδιοκτήτες του μπόρεσαν, κρατώντας ανέπαφη την εξωτερική του μορφή να κατασκευάσουν ένα συγκρότημα υδροθεραπείας και αναζωογόνησης που συναγωνίζεται τα καλύτερα SPA της Ευρώπης.

Τα ιαματικά νερά της Αιδηψού, σύμφωνα με μελέτες ειδικών επιστημόνων, ενδείκνυνται για τις παρακάτω παθήσεις:

Εκφυλιστικές αρθροπάθειες (χρόνιες και παραμορφωτικές καταστάσεις).

Ρευματοπάθειες (χρόνιες μορφές ρευματισμών), σπονδυλοαρθρίτιδες (χρόνιες και αγκυλωτικές μορφές), ριζίτιδες, οσφυαλγίες, ισχιαλγίες, μετατραυματικές δυσμορφίες και αγκυλώσεις, νευρίτιδες (νευραλγίες-μυαλγίες), ημικρανίες, τενοντιτιδές, χρόνιες γυναικολογικές παθήσεις (σαλπινγίτις, ενδομητρίτις, ωθηκική ανεπάρκεια, λευκόρροια καθώς και μερικές περιπτώσεις στέρωσης), αγγειοπάθειες (στην περιφερική κυκλοφορική ανεπάρκεια επιδρά το διοξείδιο του άνθρακα), παθήσεις του ενδοκρινολογικού κύκλου (επιδρά η αναζωογονητική δράση του Ραδονίου)

Ακόμη η Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών το 1930, μετά από έρευνα παρατηρεί ότι τα ύδατα της περιοχής της Αιδηψού, εκτός των άλλων ευεργετικών επιδράσεων επί της ανθρώπινης υγείας, έχουν θεραπευτικές ιδιότητες επί όλων των μορφών της ουλίτιδας (www.golden-greece.gr) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	15.281	14.800	15.290	14.694	14.787	15.541	15.581	15.413	16.693	16.020
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	191	416	416	416	416	459
Ξενοδοχεία	216	204	216	206	207	227	223	225	239	238
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	381.910	324.518	339.849	363.845	236.992	295.749	288.617	309.234	0	272.367
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	419.547	362.447	455.657	448.989	462.460	441.953	456.963	649.764	0	629.393
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1,84	1,56	1,64	1,75	1,14	1,43	1,4	1,5	0	0
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.10 ΚΡΗΤΗ

Ηράκλειο

Στην ευλογημένη γη του νομού Ηρακλείου αναπτύχθηκε ο πρώτος Ευρωπαϊκός Πολιτισμός, ο Μινωικός, κι από τότε η ιστορία του τόπου είναι συνδεδεμένη άμεσα με όλα τα μεγάλα ιστορικά γεγονότα που χαρακτήρισαν την Ευρωπαϊκή Ήπειρο. Με την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους το 1204 η Κρήτη περνάει στα χέρια των Βενετών μέχρι το 1669. Την περίοδο αυτή το νομός αλλά και ολόκληρη η Κρήτη συγκλονίζεται από επαναστάσεις ενάντια στους Βενετούς αλλά ταυτόχρονα γνωρίζει μια εξαιρετική οικονομική και πνευματική ακμή. Οι επιπτώσεις της δυτικοευρωπαϊκής καλλιτεχνικής παρουσίας στον πολιτισμό που αναπτύχθηκε στην Κρήτη κατά το τέλος του μεσαίωνα και την αυγή της νεότερης εποχής είναι τεράστιες. Χτίζονται τεράστια οχυρωματικά έργα, ανοικοδομούνται οι πόλεις, δημιουργούνται μνημεία εκπληκτικής ομορφιάς.

Το Ηράκλειο μετατρέπεται στη λαμπρή πρωτεύουσα του Regno di Candia και γνωρίζει μεγάλη ακμή. Γίνεται το κέντρο της Κρητικής Αναγέννησης που μας χαρίζει την εξαιρετική ζωγραφική της Κρητικής Σχολής. Ο Δομίνικος Θεοτοκόπουλος γεννιέται στο Ηράκλειο (στο Φόδελε), μαθητεύει δίπλα σε μεγάλους ζωγράφους όπως ο Μιχαήλ Δαμασκηνός και φεύγει στην Δύση για να δοξάσει την γενέτειρά του και την τέχνη της ζωγραφικής με το όνομα El Greco. Η μουσική και το θέατρο ακμάζουν και μας κληροδοτούν πανέμορφα δημιουργήματα όπως τον Ερωτόκριτο και την Ερωφίλη, έργα που μας περιγράφουν μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα σε πνευματικό και υλικό πλούτο κοινωνία.

Η παράδοση της πόλης του Ηρακλείου στα Γράμματα και τις Τέχνες, μετά την απελευθέρωση της Κρήτης και την ένωσή της με την Ελλάδα, μπόλιασε το σήμερα και άρχισε και πάλι να αναπτύσσεται με ταχύ ρυθμό, ανοδική πορεία - μια πορεία, της

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

οποίας κυριότεροι "σταθμοί" είναι δυνατόν να θεωρηθούν, μεταξύ άλλων, η οργάνωση και η λειτουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου, η σύσταση της Εταιρίας Κρητικών Ιστορικών Μελετών και (μέσω αυτής) η συγκρότηση του Ιστορικού Μουσείου Κρήτης και η θέσπιση των Κρητολογικών Συνεδρίων, η ίδρυση και η (βάσει υψηλών διδακτικών προδιαγραφών) λειτουργία των πανεπιστημιακών Σχολών Ηρακλείου και Ρεθύμνου και, τέλος, η συγκρότηση και λειτουργία του ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας και της Βικελαίας Βιβλιοθήκης (www.golden-greece.gr) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟ Σ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	53.680	53.276	53.474	57.368	60.042	61.031	62.506	62.790	65.084	64.838
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων		6.824	6.824	6.824	7.296	8.866	10.386	13.888	11.926	13.448
Ξενοδοχεία	482	464	463	491	508	510	517	505	509	503
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	5.766.036	5.511.192	5.167.786	5.375.725	5.626.951	5.545.503	5.961.391	6.783.046		6.929.713
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	333.764	348.609	328.549	288.649	322.957	285.299	285.940	396.271		386.405
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	19,89	18,94	17,68	18,3	19,09	18,75	20,07	22,73		
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Υ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.11 ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ

ΛΕΣΒΟΣ

Οι γιορτές και τα πανηγύρια της Λέσβου συναρτώνται με τον «κύκλο του χρόνου». Με τον όρο αυτό προσδιορίζονται οι εκδηλώσεις που σχετίζονται με τα κομβικά κοινωνικά και θρησκευτικά δρώμενα ενός ημερολογιακού έτους, όπως τα Χριστούγεννα, η Πρωτοχρονιά και τα Φώτα, οι Απόκριες, το Πάσχα, ο Κλήδονας, ο Δεκαπενταύγουστος και τα Εννιάμερα της Θεοτόκου, ή οι εορτές προστατών-Αγίων, με υπερτοπική ή τοπική αναγνώριση. Τα περισσότερα πανηγύρια πραγματοποιούνται προς τιμήν των Αγίων της Ορθόδοξης εκκλησίας σ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, ιδιαίτερα όμως τη θερινή περίοδο.

Η παράδοση των πανηγυριών συνδέεται κυρίως με τον αγροτικό χώρο, με επίκεντρα τόσο τις εκκλησίες των οικισμών, όσο και τα υπαίθρια εξωκλήσια. Παλαιότερα την οργάνωση των πανηγυριών αναλάμβαναν οι κοινότητες, οι επαγγελματικές συντεχνίες, καθώς και οι γεωργικοί και κτηνοτροφικοί σύλλογοι. Σήμερα, πολλά πανηγύρια διατηρούνται (και) με τη συμβολή πολιτιστικών συλλόγων ή των λέσβιων ομογενών, ενώ αρκετά έχουν πλέον ξεχαστεί.

Μερικά πανηγύρια είχαν περισσότερο «κλειστό» τοπικό χαρακτήρα, ενώ άλλα προσελάμβαναν μια «υπερτοπική» παλλεσβιακή διάσταση, προσελκύνοντας μεγάλα πλήθη επισκεπτών /προσκυνητών, ακόμη και από χριστιανικές κοινότητες της Μ. Ασίας (πριν το 1922). Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν το πανηγύρι της Παναγίας στην Αγιάσο, καθώς και το πανηγύρι του Ταξιάρχη στον Μανταμάδο, όπου συνέρρεαν μέχρι το 1922 πλήθη προσκυνητών από την απέναντι Μικρασιατική ακτή, κυρίως τη Σμύρνη και το Αϊβαλί. Τα πανηγύρια αυτά διαρκούσαν πολλές μέρες και έπαιζαν πρωταγωνιστικό ρόλο στην κοινωνική, πολιτισμική και οικονομική ζωή του τόπου. Τα μεγάλα, αλλά (ακόμη) και τα μικρότερα πανηγύρια έπαιζαν σημαντικό ρόλο στα λεσβιακά εμπορικά και βιοτεχνικά δίκτυα, αφού αποτελούσαν ευκαιρία για την έκθεση και πώληση διαφόρων αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων, ή για την παρουσίαση και αγοραπωλησία ζώων. Σήμερα αυτή η διάσταση έχει εκλείψει, αλλά συνεχίζουν να αποτελούν χώρους διακίνησης φθηνών οικιακών και ψυχαγωγικών προϊόντων, καθώς και παιδικών παιχνιδιών πανελλαδικής και λεσβιακής παραγωγής.

Η εορταστική κοινωνικοποίηση στους χώρους των πανηγυριών ολοκληρώνεται με τη διασκέδαση και το χορό στα καφενεία και τις πλατείες των χωριών, με άφθονο ποτό,

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

φαγητό και μουσική που παίζουν λεσβιακά μουσικά συγκροτήματα. Παλιότερα το ρεπερτόριο αυτών των συγκροτημάτων συμπεριελάμβανε αποκλειστικά συγκεκριμένους σκοπούς και τραγούδια κυρίως μικρασιάτικης προέλευσης, όπως ζεϊμπέκικα, καρσιλαμάδες, συρτούς και μπάλλους. Σήμερα ακολουθεί τα πανελλήνια μουσικά πρότυπα, αλλά εξακολουθεί να εμπλουτίζεται με ορισμένα «κλασσικά» «μικρασιάτικα», που έχουν διαχρονική επιτυχία.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ότι ορισμένα έθιμα που εμφανίζονταν αποσπασματικά (μόνο) σε ορισμένα κεντρικά πανηγύρια, τείνουν σήμερα να προσλάβουν μια δομική υπερτοπική διάσταση που χαρακτηρίζει το σύνολο των λεσβιακών πανηγυριών. Ένα απ' αυτά, είναι η συμβολική περιφορά και η τελετουργική σφαγή ενός ανθοστολισμένου ταύρου με τη συνοδεία μουσικής, καθώς και η συνακόλουθη προετοιμασία του «κισκέκ», που καταναλώνεται συλλογικά από τους πανηγυριώτες και τους κατοίκους της κοινότητας.

Σήμερα τα έθιμα και οι πρακτικές που συνδέονται με τις συγκεκριμένες εκδηλώσεις αναβιώνουν μερικές φορές αβίαστα, αλλά πιο συχνά τελούνται υπο την καθοδήγηση και την αιγίδα των σύγχρονων δημοτικών αρχών σε συνεργασία με τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους, οπότε προσλαμβάνουν και υπερτοπική διάσταση, με τη μετάκληση μουσικών συγκροτημάτων ή επαγγελματιών της ψυχαγωγίας, που προέρχονται από όλη τη Λέσβο και την υπόλοιπη Ελλάδα.

Παράλληλα έχουν καθιερωθεί και ορισμένες "νέες" ετήσιες εορτές με ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως η Γιορτή του Ούζου και το Λεσβιακό Καλοκαίρι στη Μυτιλήνη, η Γιορτή της Σαρδέλλας στη Σκάλα Καλλονής, ο "Βατουσιανός Αύγουστος" στη Βατούσα, τα "Βενιαμίνεια" στο Πλωμάρι και πολλές άλλες (www.windmillstravel.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	8.703	7.828	7.984	8.439	8.508	9.418	8.510	8.074	8.064	8.396
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων		881	881	1.041	1.041	1.041	1.041	1.041	631	631
Ξενοδοχεία	132	131	132	137	138	160	136	135	141	146
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	524.346	522.710	457.317	502.159	466.428	440.871	410.229	415.410		378.800
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	286.940	261.123	242.685	255.955	272.174	268.915	249.712	278.851		272.463
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	4,86	4,83	4,23	4,65	4,33	4,12	3,84	3,91		
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΣΑΜΟΣ

Το Καταπράσινο νησί του παγκοσμίως γνωστού μαθηματικού Πυθαγόρα και του αστροφυσικού Αρίσταρχου με τις μεγάλες ονειρικές αμμουδιές, τα πεντακάθαρα βαθυγάλανα νερά, τους παραδοσιακούς οικισμούς, τα γραφικά στενά δρομάκια, τις υπέροχες διαδρομές προσφέρεται για αξέχαστες διακοπές. Πλημμυρισμένο στο πράσινο, με απέραντους μοναδικούς αμπελώνες, πλούσια βλάστηση και μαγευτικά ηλιοβασιλέματα είναι έτοιμο να σας υποδεχτεί στις καλοκαιρινές σας εξορμήσεις και αναζητήσεις.

Η Σάμος παράγει πολλά είδη προϊόντων τα κυριότερα από τα οποία είναι το περίφημο και ζακουστό γλυκό σαμιώτικο κρασί καθώς επίσης και το λάδι. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια άρχισε να αναπτύσσεται δυναμικά και στον τουρισμό. Από τον Απρίλιο το νησί αλλάζει όψη και ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες το νησί κατακλύζεται από τουρίστες. Ιδανικό για λάτρες της φυσικής ζωής και ομορφιάς, τα μονοπάτια και οι μαγευτικές γραφικές τοποθεσίες προσφέρονται για πεζοπορία και ορειβασία. Με οικολογικό, ιστορικό και παλαιοντολογικό ενδιαφέρον το νησί θα ικανοποιήσει και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη. Η παράδοση και η λαογραφία μέσα από την αναβίωση ηθών και εθίμων αναβλύζει σε κάθε παραδοσιακό οικισμό του νησιού. Η τέχνη της ξυλογλυπτικής προβάλλεται μέσα από τα υπέροχα τέμπλα των εκκλησιών, η τέχνη τη

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αγιογραφίας εντυπωσιακή και μαζί με την εκκλησιαστική αρχιτεκτονική επιβάλλει αυθαίρετα τον θαυμασμό των επισκεπτών. Η αιγαιοπελαγίτικη αρχιτεκτονική και η διάχυτη καλόβουλη φιλοξενία των κατοίκων μετατρέπουν το νησί σε καλοκαιρινό καταφύγιο απόλαυσης και ξεκούρασης.

Περισσότερο λαϊκή και εσωστρεφής είναι η οικοδομική παράδοση στη Σάμο, στην οποία διατηρούνται πανάρχαια στοιχεία από τη νησιωτική αιγαιοπελαγίτικη οικιστική. Οι παλιότεροι οικισμοί χτίστηκαν στο εσωτερικό του νησιού, σε μέρη τελείως αθέατα από τη θάλασσα, εξαιτίας του φόβου των πειρατικών επιδρομών. Σε νεότερες –πιο ασφαλείς– περιόδους αναπτύχθηκαν τα επίνεια και απέκτησαν αυτόνομη οικιστική διάσταση. Η Σάμος είναι το μοναδικό νησί του Ανατολικού Αιγαίου στο οποίο επιβίωσε έως πρόσφατα η πανάρχαια παράδοση του δωματοσκέπαστου κτηρίου, ίσως γιατί παρέμενε έως τις αρχές του 19ου αιώνα ένα νησί γεωργικό, «κλειστό» και αυτάρκες, χωρίς εξωτερικές πολιτιστικές επιρροές. Η αρχιτεκτονική των δωματοσκέπαστων κατοικιών της Σάμου είναι εξαιρετικά λιτή, χωρίς ιδιαίτερα μορφολογικά στοιχεία, και χαρακτηρίζεται από την αυστηρή καθαρότητα του κυβικού όγκου.

Τα κτήρια είναι συνήθως διώροφα. Στο κατώι γίνονται οι αγροτικές δραστηριότητες, ενώ το ανώι αποτελεί τον κύριο χώρο διαμονής της οικογένειας. Η προσπέλαση στον όροφο γίνεται με εξωτερική λίθινη σκάλα, η οποία οδηγεί σε μια είσοδο τοποθετημένη κεντρικά. Στη μία πλευρά του χώρου, μια μικρή υπερύψωση του δαπέδου δημιουργεί το σοφά, για τον ύπνο όλης της οικογένειας, ενώ το υπόλοιπο δωμάτιο που περιλαμβάνει το τζάκι μένει ενιαίο, για να εξυπηρετήσει τις άλλες λειτουργίες της διημέρευσης. Συχνά ο διαχωρισμός αυτός υλοποιείται με την ύπαρξη ενός ενδιάμεσου χωρίσματος από ελαφριά κατασκευή (ξύλο ή τσατμά) ή με μια μεγάλη ντουλάπα με πλούσια ξυλόγλυπτη διακόσμηση, τη μεσάντρα (www.windmillstravel.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	11.527	11.210	0	4	9	9.886	5	10.257	0	10.613
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	209	209	209	209	209	209	209	808	808
Ξενοδοχεία	238	223	223	220	218	190	208	201	201	202
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	749.411	792.912	831.4	670.3	625.8	536.3	581.4	570.21		591.08
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	188.961	194.267	167.7	178.6	179.1	138.7	143.0	177.62		172.94
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	17,1	18,09	19,09	15,46	14,51	14304	13,57	13,35	0	0
ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΧΙΟΣ

Αξίζει να κάνετε μια βόλτα στις γειτονιές του Βροντάδου με τη νησιωτική αρχιτεκτονική και τους ανεμόμυλους δίπλα στην θάλασσα. Το σημαντικότερο, η «Πέτρα του Ομήρου» ή «Δάσκαλοπέτρα», ένας λαξευμένος βράχος δίπλα στη θάλασσα, θεωρείται πως ήταν το διδασκαλείο του Ομήρου, του πρώτου και μεγαλύτερου ποιητή της Ευρώπης. Το Βροντάδο είναι πολύ γνωστό από το «Ρουκετοπόλεμο». Πρόκειται για ένα έθιμο που κάθε χρόνο, το βράδυ της Ανάστασης, προσφέρει ένα φανταστικό θέαμα, και κάνει το γύρο του κόσμου μέσω των τηλεοπτικών ειδήσεων την ημέρα του ορθόδοξου Πάσχα.

ΜΟΣΤΡΑ: ΕΝΑ ΕΘΙΜΟ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Την Τυρινή Παρασκευή το βράδυ

Η Μόστρα ανεβαίνει με κουδουνάτους που είναι μεταμφιεσμένοι με διάφορα ποικιλόμορφα ρούχα και παπούτσια, καλύπτοντας το πρόσωπό τους με μουτσούνες ώστε να μην ξεχωρίζουν καθόλου με ότι είναι στην πραγματικότητα, κρατούν ξύλα, μαστούνια, μαγκούρες για να χορέψουν το Ταλίμι όπως είθισται και περιφέρονται ανάμεσα στον κόσμο με πειράγματα και αστεία.

Την Τυρινή Κυριακή το πρωί

Η Μόστρα κατεβαίνει με βρακάδες και πειρατές διότι είναι επίσημη μέρα και το έθιμο ξεκινάει με εκκλησιασμό στα δύο ξωκλήσια των Θυμιανών, τον Άγιο Δημήτριο Κτιστών και τον Άγιο Ιωάννη Στενακουσών. Στη συνέχεια συναντιούνται όλοι μαζί στη θέση Σκάλες των Θυμιανών και χορεύοντας Ταλίμι κατεβαίνουν στο κέντρο του χωριού.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μετά το πέρας του εθίμου ξεκινάει το καρναβάλι με την παρέλαση των αρμάτων και τη συνοδεία γκρουπ 20-30 ατόμων το καθένα, ντυμένα ανάλογα με το θέμα του κάθε άρματος (www.golden-greece.gr) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	2.096	2.139	2.139	2.352	2.418	2.459	2.471	2.636	2.683	2.674
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	31	31	31	119	119	119	119
Ξενοδοχεία	31	44	44	44	48	48	49	54	58	59
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	95.445	97.095	96.83	87.673	62.07	71.957	92.242	92.638	0	102.2
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	97.708	98.688	92.79	104.45	84.98	111.73	131.42	124.65	0	135.8
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1,79	1,83	1,83	1,66	1,19	1,37	1,77	1,78	0	0
ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.12 ΑΤΤΙΚΗ

Η αρχαία ονομασία της πόλης είναι Αθήναι, (πληθυντικός), επειδή αρχικά αποτελούσε το σύνολο οικισμών που συνενώθηκαν στη συνέχεια και εξελίχθηκαν σε πόλη. Το όνομα δεν έχει κάποια ετυμολογία στα Ελληνικά. Οι Έλληνες πίστευαν πως η πόλη πήρε το όνομα της προστάτιδάς της, της θεάς Αθηνάς, αλλά είναι το ίδιο πιθανό η θεά να οφείλει το όνομά της στην πόλη.

Σύμφωνα με τις ιστορικές πηγές, η Αττική πρωτοκατοικήθηκε τη Νεολιθική εποχή και ήταν γνωστή με το όνομα Ακτή ή Ακτική. Ο Κέκροπας, ο πρώτος βασιλιάς της Αττικής, ήταν αυτός που συγκέντρωσε τους κατοίκους που ως τότε ζούσαν νομαδικά, και τους εγκατέστησε σε 12 οικισμούς.

Η Δυτική Αττική υπήρξε κοιτίδα του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού όπου ήκμασαν τα Μέγαρα, η Ελευσίνα, οι Παγές, τα Αιγόσθυνα, κ.α..

Κέντρο της Δυτικής Αττικής είναι η Ελευσίνα, που υπήρξε μια από τις πέντε ιερές πόλεις της Αρχαίας Ελλάδας. Η ονομασία της υποδηλώνει τον ερχομό κάποιου σημαντικού γεγονότος. Η ιστορία της χρονολογείται από το 2000 π.Χ. και είναι συνυφασμένη με τη λατρεία της Θεάς Δήμητρας προστάτιδας της φύσης και της βλάστησης των σιτηρών.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η σύγχρονη Αθήνα είναι μία σημαντική Ευρωπαϊκή πόλη, που σφίξει από ζωή. Η Ακρόπολη είναι από τις δημοφιλέστερες τοποθεσίες του κόσμου, ενώ η ιστορία και ο πολιτισμός της Ελλάδας, συνδυαζόμενα με τη νυχτερινή ζωή, το γενικά ήπιο κλίμα, την παραδοσιακή κουζίνα και τη φημισμένη ελληνική φιλοξενία είναι μόνο μερικά από αυτά που έχει να προσφέρει η Αθήνα.

Η επίσκεψη στο λίκνο της δημοκρατίας είναι μία αξέχαστη εμπειρία.

Η σύγχρονη Αθήνα γεννήθηκε το 1834, όταν η πόλη ανακηρύχθηκε πρωτεύουσα του νεοσύστατου Ελληνικού κράτους.

Η Αθήνα είναι χτισμένη στο λεκανοπέδιο της Αττικής ανάμεσα στα όρη της Πάρνηθας, της Πεντέλης και του Ύμηττου και κοντά στον Σαρωνικό κόλπο.

Για αιώνες η σημαντική γεωγραφική της θέση και το ήπιο κλίμα της ήταν οι κύριοι λόγοι για τους οποίους οι άνθρωποι επέλεξαν να ζήσουν εδώ. Κατά τη διάρκεια της πολύ μακράς της ιστορίας η Αθήνα ανέπτυξε έναν λαμπρό πολιτισμό και η συμβολή της στην παγκόσμια κληρονομιά είναι ανεκτίμητη.

Σήμερα η Αθήνα, με τα πέντε εκατομμύρια κατοίκους της, έχει όλα τα χαρακτηριστικά μιας σύγχρονης μητρόπολης αλλά έχει κρατήσει αυτή τη μοναδική αρχαία ατμόσφαιρά της, ατμόσφαιρα που αντανακλάται στους Αθηναίους και στον τρόπο ζωής τους.

Η Αθήνα ακολουθεί τις αλλαγές του 21ου αιώνα επιταχύνοντας τους ρυθμούς της, αλλά είναι σίγουρο ότι οι αναμνήσεις του πολύτιμου παρελθόντος της δε χάθηκαν. Κάθε πολιτιστικές εκδηλώσεις ‘Θριάσια’ με συμμετοχή χορωδιών, φεστιβάλ παραδοσιακών χορών, θεατρικά δρώμενα και συναυλίες. Κάθε Ιούλιο, την παραμονή της εορτής της Αγίας Μαρίνας και τις ημέρες των εορτών της Αγίας Παρασκευής και του Αγίου Παντελεήμονα, πραγματοποιούνται τοπικές εορταστικές εκδηλώσεις που η ιστορία τους χρονολογείται από τα μέσα του 19ου αιώνα (www.touristikosermis.com) .

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	11.782	27.493	0	28.679	29.008	29.266	28.001	28.790	30.61	28.200
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	2.571	0	2.571	2.628	3.861	3.898	4.004	4.004	4.117
Ξενοδοχεία	115	398	0	400	402	402	398	397	415	405
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	198.229	881.337	370.7	365.431	7	9	6	9	0	5
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	1.209.57	1.080.036	141.4	164.440	155.19	207.83	254.86	393.07	0	333.36
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.13 ΗΠΕΙΡΟΣ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Το μαντείο αναφέρεται: από τον Ηρόδοτο, στην Αργοναυτική εκστρατεία, από τον Όμηρο στην Ιλιάδα και την Οδύσσεια καθώς και από τον Αριστοτέλη: «διότι εκεί κατοικούσαν οι καλούμενοι τότε μεν Γραικοί, νυν Έλληνες». Οι αρχαιολογικές ανασκαφές, δεν απάντησαν στο ερώτημα για τον χρόνο έναρξης της λατρείας στην Δωδώνη, που έως τον 15ο π. Χ. αιώνα ήταν απόκομμένη από τη νότιο Ελλάδα.

Από τα αρχαιολογικά ευρήματα, υποθέτουμε ότι η λατρεία άρχισε στην πρώιμη εποχή του Χαλκού (κάπου μεταξύ 2600-1900 π. Χ.) Η λατρεία, επικεντρώθηκε στην ιερή βελανιδιά, που ήταν και το κέντρο του μαντείου. Από αυτό το μέρος, ξεπήδησε και μια στείρα τοπωνυμίων και εθνικών ονομάτων, όπως Ελλοί- Σελλοί, Ελλοπία, Δωδώνη και θεσπρωτός (η ρίζα θεσαπαντάται στα Ομηρικά επίθετα).

Εκ των ανωτέρω, γίνεται κατανοητό ότι η περιοχή της Δωδώνης αποτελεί πανάρχαια κοιτίδα του Ελληνισμού και ήταν χώρος μεγάλης λατρευτικής παράδοσης. Το μαντείο, λειτούργησε από την εποχή του Χαλκού περίπου 2600- 1100 π. Χ. (αρχικά λατεύοντας τη Μεγάλη Θεά και αργότερα τον Δία), έως το τέλος του 4ου μ. Χ. αιώνας, που την λατρεία του Διός διαδέχεται η Χριστιανική. Η μεγάλη λατρευτική παράδοση της ιερής φυγού (βελανιδιάς) και των αρχαίων κτισμάτων, συνεχίζεται από τον 4ο αιώνα μ. Χ. με την Χριστιανική πίστη, όπως αποδεικνύεται από τα ερείπια της χριστιανικής βασιλικής του 5ου και 6ου αιώνας (www.touristikosermis.com) .

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	3.573	3.655	0	3.906	3.930	4.002	4.413	4.711	5.701	5.892
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	116	116	147	147	147	147	147	431	1.049
Ξενοδοχεία	74	94	0	108	110	118	137	154	175	182
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	62.833	73.842	69.381	58.806	39.538	39.043	52.695	56.553	0	53.885
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	424.960	420.501	401.468	382.976	280.190	313.478	343.754	370.880	0	336.448
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,39	0,46	0,43	36	0,24	0,23	0,3	0,32	0	0
ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ

Σημαντικά για τη διακίνηση των προϊόντων προς τα Γιάννενα σημεία, ήταν η Σαγιάδα και το πέραςμα του Ελευθεροχωρίου, όπου ο Αλή Πασάς των Ιωαννίνων έχτισε το σωζόμενο και σήμερα κάστρο του. Το 1604, ο Διονύσιος ο Σκυλόσοφος, προσπάθησε να ξεσηκώσει σε επανάσταση το Φανάρι, εξασφαλίζοντας τη βοήθεια του αντιβασιλέα της Νεάπολης και των ιπποτών της Μάλτας. Δυστυχώς, τα σχέδιά του προδόθηκαν. Μετά την αποτυχία της επανάστασης στα Γιάννενα το 1612, ο Διονύσιος ο Σκυλόσοφος και ο επίσκοπος Φαναρίου Σεραφεΐμ, βρήκαν μαρτυρικό θάνατο από τους Τούρκους. Οι Τούρκοι αγάδες της Θεσπρωτίας, ήταν φεουδάρχες και οι πύργοι τους (κουλιές), υπάρχουν μέχρι και σήμερα στην Παραμυθιά, το Μαργαρίτι και στον πύργο Ραγίου. Στο χώρο της Θεσπρωτικής γης, μια ομάδα χωριών δε μπορούσε να ανεχθεί τη δουλεία: Σούλι, Αβαρικός, Σαμονίβα, Κιάφα και άλλα επτά χωριά χτισμένα στις πλαγιές ενός άγονου οροπεδίου, συγκροτούν μια μικρή Σουλιώτικη δημοκρατία με κόμματα – φάρες όπως οι Τζαβελαίοι και οι Μποτσαραίοι. Αυτή η κοινοπολιτεία των 14 χωριών, εισέπραττε χρηματικές εισφορές από τους μπεήδες και τους αγάδες της Παραμυθιάς, του Μαργαριτίου και της Μαζαρακιάς. Το 1792, ο Αλή Πασάς μάχεται εναντίον του Σουλίου και γνωρίζει πανωλεθρία. Το 1799 επιχειρεί και πάλι την κατάληψη του Σουλίου. Μετά από τριετή αποκλεισμό, οι Σουλιώτες αναγκάζονται να συμφωνήσουν σε εκπατρισμό. Ο καλόγερος Σαμουήλ παραμένει στο Κούγκι και όταν φτάνουν οι Τούρκοι, το ανατινάξει. Οι Τούρκοι τότε και σε αντίθεση με τα συμφωνηθέντα, κυνηγούν τους Σουλιώτες. Εξήντα γυναίκες πέφτουν στο γκρεμό του Ζαλόγγου για να αποφύγουν την αιχμαλωσία, και τα παγωμένα νερά του Αχελώου στο Σέλτζο γίνονται τάφος για εκατοντάδες γυναικόπαιδα. Από τους ξεριζωμένους Σουλιώτες, μόνο ένα τμήμα που έφτασε στην Πάργα κατάφερε να σωθεί. Η Πάργα, ως το 1797 ήταν στην εξουσία των Ενετών. Μετά πέρασε διαδοχικά στα χέρια Γάλλων, Ρώσων, και Άγγλων, οι οποίοι το 1819 την πούλησαν στον Αλή Πασά. Έτσι οι κάτοικοί της αναγκάστηκαν

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

να εκπατριστούν. Μετά το θάνατο του Αλή Πασά, το 1822, η Θεσπρωτία επέστρεψε στην κυριαρχία του Σουλτάνου, ως το 1913, οπότε και ελευθερώθηκε από τον Ελληνικό στρατό (www.touristikosermis.com).

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	2.275	2.140	2.140	2.245	2.301	2.286	2.365	2.397	2.982	2.515
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	41	38	38	43	44	43	47	48	53	50
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	80.193	33.456	16.502	35.430	33.351	20.974	28.009	59.502	0	52.493
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	94.128	58.057	40.377	38.889	49.669	17.389	20.352	60.763	0	72.797
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1,84	0,77	0,38	0,82	0,77	0,49	0,65	1,39	0	0
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΑΡΤΑ

ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ

Χτισμένο από τον Μιχαήλ Β', Δεσπότης της Ηπείρου, στα μέσα του 13ου αιώνα, το κάστρο της Άρτας που διατηρείται σε άριστη κατάσταση, αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα της κοσμικής αρχιτεκτονικής των βυζαντινών χρόνων και ένα από τα σημαντικότερα αξιοθέατα της περιοχής.

Το μικρό θέατρο της Αμβρακίας, όπως το μνημονεύει ο Διονύσιος ο Αλικαρνασσεύς, ήρθε στο φως με τις ανασκαφικές έρευνες στην οδό Αγ. Κωνσταντίνου. Σώζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος του και χρονολογείται στα τέλη του 4ου με αρχές του 3ου αιώνα π.Χ. Τμήμα του μεγάλου θεάτρου της πόλης, που δεν σώζεται σε τόσο καλή κατάσταση, αποκαλύφθηκε στην οδό Τσακάλωφ.

Το θρυλικό γεφύρι της Άρτας, ορόσημο της πόλης πήρε την τελική του μορφή το 1612. ωστόσο τα θεμέλια του γεφυριού δείχνουν ότι στη θέση αυτή υπήρχε γέφυρα ήδη από τους κλασικούς ή ελληνιστικούς χρόνους. Η τελευταία προσθήκη έγινε στους χρόνους της Τουρκοκρατίας, όταν ανυψώθηκε το οδόστρωμα, οπότε το γεφύρι πήρε τη σημερινή του όψη (www.touristikosermis.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	398	427	427	481	477	653	653	653	668	737
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	7	9	9	12	12	14	14	14	14	14
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	4.20	4.49	5.35	5.54	5.21	3.42	4.31	6.19		
	5	6	4	4	7	5	3	9	0	5.139
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	61.0	60.6	59.9	58.0	58.8	58.6	75.3	76.4		71.97
	88	33	14	61	36	38	55	64	0	2
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,06	0,06	0,07	0,08	0,07	0,05	0,06	0,09	0	0
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.14 ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Τον Ιστορικό και Συνεδριακό Τουρισμό της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου.

Ο μαρτυρικός αυτός τόπος διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις, για την ανάπτυξη του παραπάνω είδους τουρισμού. Είναι τόπος πασίγνωστος στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η Έξοδος του Μεσολογγίου, η θυσία του Ιάκωβου Μάγερ , η συμμετοχή τόσων πολλών Γερμανών Φιλελλήνων στις πολιορκίες , ο θάνατος του Λόρδου Μπάυρον , το λογοτεχνικό κίνημα που αναπτύχθηκε στην Ευρώπη μετά την Έξοδο και η αυτοθυσία των «ελεύθερων πολιορκημένων»,το κατέστησαν γνωστό. Περιβάλλεται από τη λιμνοθάλασσα ,που της προσδίδει περισσή γοητεία και ομορφιά. Θεωρείται ποδηλατούπολη , γιατί μπορεί άνετα να κινηθεί με το ποδήλατο ο καθένας. Διαθέτει αξιόλογα κτίρια, πινακοθήκες και μουσεία , λείψανα της ιστορίας , όπως ο Κήπος των Ηρώων ,η Δημοτική Πινακοθήκη, το σπίτι του Κωστή Παλαμά και του Χαρίλαου Τρικούπη. Η περιοχή περιβάλλεται από γνωστούς αρχαιολογικούς χώρους της Αιτωλίας και Ακαρνανίας, όπως:

- Η αρχαία πόλη Πλευρώνα , όπου σώζονται τα κυκλώπεια τείχη, υδραγωγείο, αρχαίο θέατρο κλπ.
- Οι Ρωμαϊκές Θέρμες στα όρια της πόλεως.
- Η αρχαία πόλη Καλυδώνα, με σωζόμενα ερείπια και θέατρο. Λίγο πιο κάτω είναι τα ευρήματα της αρχαίας πόλεως Αλίκυρνα και το σωζόμενο θέατρό της.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Το αρχαίο θέατρο και το ναυπηγείο Οινιαδών στην Κατοχή. Το μεν θέατρο ισάξιο της Επιδαύρου το δεν ναυπηγείο, με τις τρεις ναυπηγικές εσχάρες, μοναδικό στην Ελλάδα.

- Οι σπηλιές με τα βυζαντινά ξωκλήσια στη Βαράσοβα , η Κλείσοβα , το Βασιλάδι , η Αγία Τριάδα , ο Άγιος Σώστης κ.ά. νησάκια της λιμνοθάλασσας, που διαδραματίσανε σημαντικό ρόλο στις πολιορκίες του Μεσολογγίου και την Έξοδο. Όσον αφορά τα συνέδρια ,το Μεσολόγγι διαθέτει αίθουσες με εξοπλισμό, για μικρά ή μεγάλα συνέδρια. Τα λαογραφικά-ιστορικά πανηγύρια του Αη Συμιού Μεσολογγίου ,της Άγιας Αγάθης ,του Ά Γιάννη των Βασιλικών ,της Γουριάς ,του Ευηνοχωρίου ,του Αγίου Δημητρίου Ναυπάκτου και ένα σωρό άλλα δίνουν την ευκαιρία στον επισκέπτη να συνδυάσει μόρφωση, ενημέρωση και αναψυχή.

Τα εδέσματα : Διαθέτει μερικά προνομιακά ελληνικά προϊόντα, όπως καλό ψάρι ,καλή κουζίνα ,καλό φαγητό ,ποικιλία φυσικού περιβάλλοντος (βουνό-θάλασσα),κατάλληλους χώρους για μπάνια. Τα ξενοδοχεία ικανοποιούν τις ανάγκες των επισκεπτών σε καλές τιμές και θαυμάσια περιποίηση. Μονάχα φαντασία χρειάζεται ,εθελοντική εργασία και κινητοποίηση των τοπικών δυνάμεων. Ο κατακερματισμός των δυνάμεων σε συλλόγους ,προεδρεία και μοναχικές εκδηλώσεις ,στις οποίες συμμετέχουν πάντα οι ίδιοι και οι ίδιοι, δημιουργούν αρνητική κατάσταση. Ο επισκέπτης που φτάνει δεν ξέρει τι είναι το πετάλι ,τα εστιατόρια δεν το προτείνουν και δεν το σερβίρουν ,η γνήσια ραβανί είναι άγνωστη στους επισκέπτες -ούτε οι σπουδαστές που μένουν τόσα χρόνια στο Μεσολόγγι την γνωρίζουν .Τα μαγειρέματα στη γάστρα και τα χέλια ,επίσης ,δεν τα γνωρίζουν. Νόστιμοι μεζέδες ,επίσης, είναι στην εποχή τους οι χοβιοί , η μπάφα γιαχνί και άλλα θαλασσινά προϊόντα. Ένας επισκέπτης μπορεί να κάνει άνετα και φτηνές διακοπές ,αρκεί να οργανωθούμε στα τουριστικά προϊόντα που διαθέτουμε απλόχερα από τη φύση : Κουζίνα ,διατροφή ,ησυχία ,περιβάλλον ,ιστορία ,αρχαιολογία και καλή συντροφιά. Για να γίνουν αυτά χρειάζεται συνεργασία, φαντασία , πείσμα , εθελοντισμός και δουλειά για έξι τουλάχιστον μήνες. Και ύστερα το Μεσολόγγι θα πάρει τον αέρα μιας πολυδύναμης και αξιαγάπητης τουριστικής πόλης, κατάλληλης για ιστορικό-αρχαιολογικό και συνεδριακό τουρισμό (www.vassilislabropoulos.com) .

ΑΓΡΙΝΙΟ

ΑΓΡΙΝΙΟ

Το Αγρίνιο είναι το μεγαλύτερο οικιστικό και οικονομικό κέντρο στη βορειοδυτική και το δεύτερο ,μετά την Πάτρα ,σε όλη την δυτική Ελλάδα. Οι πολίτες του Αγρινίου

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

,ιδιαίτερα οι νέοι ,έχουν μεγάλη συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ζωή της πατρίδας μας ενώ ,συγχρόνως ,δείχνουν μεγάλο σεβασμό στην διατήρηση της πολιτισμικής τους κληρονομιάς .Στοιχείο υπερηφάνειας για την πόλη είναι η ύπαρξη του Πανεπιστημίου Αγρινίου που λειτουργεί με τρία τμήματα υψηλού επιστημονικού επιπέδου ,παρόλα τα σημαντικά προβλήματα οργάνωσης και υποδομών .Άλλος παράγοντας υπερηφάνειας των κατοίκων είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο ,στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από τοπικές ανασκαφές .Υπάρχει επίσης και Δημοτική Βιβλιοθήκη που την επισκέπτονται κυρίως φοιτητές. Απομεινάρια από αρχαία θέατρα ,μοναστήρια ,εκκλησιές ,αρχαία και μεσαιωνικά κάστρα και φρούρια είναι διασκορπισμένα παντού ,σημάδια μιας αδιάκοπης πολιτισμικής αλυσίδας. Εκτός από τον πολιτισμό ,και η Φύση είναι εντυπωσιακά όμορφη. Για τους λάτρεις των πτήσεων ,υπάρχει η ντόπια αερολέσχη με έντονη δραστηριότητα ανεμοπορίας ,αερομοντελισμού και πτήσεων με παραπέντε (www.touristikosermis.com) .

ΑΜΦΙΛΟΧΙΑ

Ο Δήμος τής Αμφιλοχίας, προσφέρει πολλαπλές δυνατότητες θαλάσσιων αποδράσεων και εξερευνήσεων. Στο δυτικό και ανατολικό βραχίονα της, λειτουργούν δύο οργανωμένες πλαζ, όπου οι λουόμενοι μπορούν να απολαύσουν δροσερές βουτιές και να χαλαρώσουν κάτω από τις σκιές των πυκνόφυλλων ευκαλύπτων ,δοκιμάζοντας, πλούσια εδέσματα στις κοντινές ταβέρνες. Στον συνοικισμό τής Μπούκας οι αισθήσεις αποκτούν τον ρόλο τού «δραπέτη»:στο ηχώχρωμα που οι αμμουδερές παραλίες και τα γραφικά ταβερνάκια δημιουργούν κάτω από έναν ήλιο του οποίου οι απογευματινές αχτίδες μοιάζουν με ματωμένες σταγόνες ενός ηδυπαθούς συντροφέυματος για τη βραδιά που θα ακολουθήσει. Η φαντασμαγορική, δύση τού ήλιου και η παραδοσιακή ατμόσφαιρα, οι ευχάριστες παρέες των ντόπιων και τα ξανοίγματα για ψάρεμα με πυροφάνι, συνθέτουν μια ομορφιά που μαγεύει τον επισκέπτη. Έχει γνωστές κατασκηνώσεις, οι οποίες κάθε καλοκαίρι φιλοξενούν αγόρια και κορίτσια από όλο τον Νομό. Οι παραλίες της Μπούκας γίνονται κάθε χρόνο πόλος έλξης για πολλούς ηλικιωμένους λόγω των θεραπευτικών ιδιοτήτων της τοπικής άμμου πάνω στους πάσχοντες από αρθρίτιδα και ρευματισμούς. Εννιά χιλιόμετρα από την Αμφιλοχία, υπάρχουν δύο ακόμη πανέμορφες παραλίες με αναψυκτήρια στην θέση «Κουλούρι» και «Κατεργάκη».

Άγιος Αθανάσιος

Είναι ο ενοριακός ναός της πόλης. Το επιβλητικό τέμπλο ,ο ξυλόγλυπτος Δεσποτικός Θρόνος και η όλη του δομή εντυπωσιάζουν τον επισκέπτη. Το σημαντικότερο όμως που

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

μπορεί κάποιος να δει στον Άγιο Αθανάσιο είναι η αγιογράφιση που αποτελεί το μοναδικό ολοκληρωμένο έργο του μεγάλου Κερκυραίου αγιογράφου Χαρ. Παχή.
Άγιος Γεώργιος

Είναι περισσότερο γνωστός για την ειδυλλιακή του θέση και από την λειτουργία που γίνεται κάθε χρόνο στη γιορτή του Αγίου Γεωργίου κατά την οποία προσέρχονται πολλοί πιστοί. Επίσης πολύ γνωστές είναι :η Ιερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Βαρετάδας ,η Ιερά Μονή Αγίας Παρασκευής Σαρδινίων και η Ιερά Μονή Ρέθα το σημαντικότερο Μοναστήρι του Βάλτου. Μεσαιωνικό χωριό της Αμβρακιάς .Σύμφωνα με τη σκαλιστή επιγραφή της εισόδου χτίστηκε το 1680 και ήταν απ' άκρη σ' άκρη γεμάτος με τοιχογραφίες της ίδιας εποχής οι οποίες έπαθαν μεγάλη ζημιά από τα ασβεστοχρίσματα και την υγρασία. Τα δείγματα όμως του αγιογράφου που σώζονται είναι αρκετά για να δείξουν ότι επρόκειτο για έναν από τους δοκιμότερους ζωγράφους του 17ου αιώνα στην περιοχή. Η πλατυτέρα στον τύπο της Βλαχερνίτισσας με το Χριστό ως την μέση που ευλογεί και με τα δύο χέρια, στο τεταρτοσφαίριο της κόγχης, καθώς και ο Χριστός μόνος στην Άκρα Ταπεινώση και ο Φτερωτός Ιησούς Χριστός ως Μεγάλης Βουλής Άγγελος στην κόγχη του διακονικού, φανερώνουν την εκφραστική δύναμη του ζωγράφου.

Άλλοι Ναοί Στο Δ.Δ. Αμφιλοχίας

Στην Αμφιλοχία συναντούμε επίσης τους ναούς: Ζωοδόχος Πηγή ,Άγιοι Ταξιάρχες ,Άγία Τριάδα μέσα στην Ακρόπολη της Λιμναίας, Προφήτης Ηλίας στο όρος Πλατός, Αγία Παρασκευή, Αγία Τριάδα ,Άγιος Παντελεήμονας,

Άγιος Κωνσταντίνος και οι ναοί Κοίμηση της Θεοτόκου ,Άγιος Σπυρίδων.

Τα κύρια προϊόντα της Αμφιλοχίας –διάσημα σε όλη την Ελλάδα- είναι τα τυροκομικά της: γραβιέρα Αμφιλοχίας, κεφαλογραβιέρα, πεκορίνο και ανθότυρο. Ο παραλιακός δρόμος της πόλης έχει όλη τη φασαρία της περαστικής κίνησης προς Άρτα και προς Λευκάδα – Πρέβεζα ,έχει όμως και όλα τα καφέ, μπαρ και εστιατόρια. Ακριβώς στη διασταύρωση. με τον κεντρικό δρόμο που πάει προς Αθήνα, υπάρχει μια ωραία παραθαλάσσια πλατεία, αλλά εδώ είναι σχεδόν αδύνατο να παρκάρετε, ακόμα κι αν οδηγείτε μοτοσικλέτα. Τέλος αξίζει τον κόπο να θαυμάσετε πλάι στον παραλιακό δρόμο το εκπληκτικό πέτρινο κτίριο του Δημοτικού Σχολείου Αμφιλοχίας, που κτίστηκε το 1908 και λειτουργεί ανελλιπώς μέχρι σήμερα, γεμάτο με παιδιά. Απέναντι ακριβώς από το δημοτικό σχολείο κατασκευάζεται τώρα το Τουριστικό Καταφύγιο Αμφιλοχίας, όπου θα «καταφεύγουν»,όταν με το καλό ολοκληρωθεί, οι τουρίστες με τα σκάφη.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πρόκειται δηλαδή, για μια μικρή ,κομψή μαρίνα (www.anexereunitiipeiros.com).

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

Μνημεία

Σημαντικό αξιοθέατο είναι το κάστρο της πόλης στην θέση τής αρχαίας ακρόπολης. Υπάρχουν διαδοχικές οχυρώσεις από την αρχαία εποχή ως την βυζαντινή. Οι οχυρώσεις ακολουθούν το φυσικό ανάγλυφο των λόφων ,με κυκλικούς και τετράγωνους πύργους ανάμεσα, και φτάνουν ως την οχύρωση του λιμανιού!

Πολιτισμός

Η μεγαλύτερη γιορτή τής χρονιάς γίνεται στις 5 Οκτωβρίου όπου γιορτάζεται η επέτειος τής Ναυμαχίας τής Ναυπάκτου.

Πληθώρα εκδηλώσεων γίνεται εκείνη την μέρα στην περιοχή τού λιμανιού. Μια άλλη εκδήλωση γίνεται την τρικυνοπέμπτη, κάνουν αναπαράσταση τού βλάχικου γάμου. Και την Μεγάλη Παρασκευή γίνεται μεγάλη θρησκευτική εκδήλωση, κατεβαίνουν όλοι οι επιτάφιοι της πόλης στο λιμάνι. Το καλοκαίρι γιορτάζονται τα Παπαχαράλαμπεια με καλλιτεχνικές και αθλητικές εκδηλώσεις, και με μεγάλη συμμετοχή συγκροτημάτων.

Παραλίες

Εντός τής πόλης τής Ναυπάκτου είναι η κοσμική παραλία τής ψανής, μια από τις καλύτερες παραλίες της Ελλάδος . Εκείνο όμως που μαγεύει τον Έλληνα επισκέπτη είναι η αίσθηση της ιστορικότητας της πόλης. Τα μεσαιωνικά και υστερότερα μνημεία, η σημασία της πόλης κατά τον απελευθερωτικό αγώνα ,σημαδεύουν, λες, τις συνειδήσεις μας ,αν τόσο δα αγαπάμε και νοιαζόμαστε για τον τόπο μας. Τη Ναύπακτο αξίζει να την "ανακαλύψουμε" (www.anexereunitiipeiros.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	3392	3272	3195	3374	3295	3352	3380	3573	4091	3797
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	10	10	63	63	89
Ξενοδοχεία	58	56	56	64	64	65	64	67	75	76
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	32657	35811	46642	31561	63571	52951	25103	56376	0	36606
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	261149	258406	237732	240791	251908	239675	269423	303720	0	285382
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,15	0,16	0,21	0,14	0,29	0,24	0,11	0,26	0	0
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.15 ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΛΕΙΒΑΔΙΑ

Συνεδριακό Κέντρο Κρύας του Δήμου Λεβαδέων

Στο πιο αξιόλογο μέρος της παλιάς πόλης της Λιβαδειάς, στην περιοχή της Κρύας, στεγάζεται σε αναπαλαιωμένο βιομηχανικό κτίριο του 19ου αιώνα, το Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Λεβαδέων. Μπορεί να φιλοξενήσει 150 σύνεδρους και είναι εξοπλισμένο με σύγχρονα οπτικοακουστικά συστήματα, κλιματισμό, οργανωμένη γραμματεία, πρόσβαση στο διαδίκτυο κ.α..

Στο ίδιο συγκρότημα βρίσκεται το εστιατόριο Νεροτριβή, που υποστηρίζει τις συνεδριακές εκδηλώσεις με την παροχή υπηρεσιών μαζικής εστίασης.

Παράλληλα με τις συνεδριακές εκδηλώσεις, μπορεί κανείς να περιηγηθεί στην γραφική περιοχή της Κρύας και στο ποτάμι της Έρκυνας, στο φημισμένο μαντείο του Τροφονίου Δία, στο καταλάνικο κάστρο και στο φαράγγι, ή να επισκεφθεί την Αράχωβα, τους Δελφούς, το μοναστήρι του οσίου Λουκά, αλλά και άλλους αρχαιολογικούς χώρους ή πόλεις (www.touristikosermis.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΡΑΧΩΒΑ

Η Αράχωβα είναι χτισμένη στις πλαγιές του Παρνασσού σε υψόμετρο 950 μ. Ο Παρνασσός φιλοξενεί το ομώνυμο Χιονοδρομικό Κέντρο, που είναι το πιο σύγχρονο της Ελλάδας και συγκεντρώνει πολύ μεγάλους αριθμούς επισκεπτών.

Το Κέντρο διαθέτει 18 πίστες, 8 χιονοδρομικές διαδρομές, 9 μονοπάτια και τρεις μίνι πίστες αρχαρίων όλων συνολικού μήκους 35 χιλιομέτρων με πολύ αδρεναλίνη. Τα σύγχρονα lift μπορούν να μεταφέρουν πολλές χιλιάδες επισκεπτών κάθε μέρα.

Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις του Χ.Κ.Π είναι προσιτή από ένα οδικό δίκτυο το οποίο αποχιονίζεται συνεχώς.

Το Χιονοδρομικό Κέντρο είχε ως αποτέλεσμα η παλιά γραφική κωμόπολη της Αράχωβας να εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο χειμερινό θέρετρο με δεκάδες ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, ταβέρνες, καφενεία και καταστήματα που διαθέτουν τον πιο εξελιγμένο χειμερινό αθλητικό εξοπλισμό για σκι, αλπικό σκι, snowboard, ορειβασία, αναρρίχηση, διαθέσιμο για πώληση ή ενοικίαση. Ο επισκέπτης της Αράχωβας μπορεί να περπατήσει στα δεκάδες μονοπάτια του Παρνασσού, να κάνει ποδήλατο βουνού σε σηματοδωμένες διαδρομές, να επισκεφθεί άλλους ορεινούς οικισμούς του Παρνασσού και φυσικά να περιηγηθεί στον αρχαιολογικό χώρο των Δελφών.

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΑΡΑΧΩΒΑΣ

Το Κωρύκειο Άντρο είναι ονομαστό. Ο Πανσανίας που το επισκέφθηκε τον 1ο αιώνα μ.Χ., αναφέρει ότι είναι το πιο αξιόλογο απ' όλα τα σπήλαια που είδε. Χοντροί σταλαχτίτες κρέμονται από την οροφή του, που μοιάζουν με κώρυκες (δερμάτινο ταγάρι, ασκί). Βαδίζοντας προς το βάθος του σπηλαίου, το πλήθος των σταλαχτιτών και σταλαγμιτών δημιουργεί ένα δάσος με έργα "αφηρημένης τέχνης".

Ο Βυζαντινός Ιερός Ναός του Αγίου Γεωργίου

Στον Ιερό Ναό γίνεται πανηγύρι προς τιμήν του Αγίου Γεωργίου. Αποτελεί μια γνήσια εκδήλωση της αραχωβίτικης ψυχής.

Ο Ναός του Αγίου Γεωργίου Το Πανηγυράκι

Οι Αραχωβίτες κάθε ηλικίας πανηγυρίζουν ντυμένοι τις πατροπαράδοτες φορεσιές τους, παμπάλαια ελληνικά έθιμα επιζούν στην τριήμερη αυτή γιορτή, αγώνες αθλητικοί στα άλματα, στο λιθάρι, στην πάλη, στο δρόμο και στο σήκωμα της πέτρας

(www.touristikosermis.com) .

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΘΗΒΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Τα όρια του νομού Βοιωτίας δεν ήταν πάντα τα ίδια. Οι αρχαίοι εννοούσαν τη χώρα που χωρίζεται από την Αττική με τον Κιθαιρώνα και την Πάρνηθα, με τη θάλασσα από την Εύβοια, με τον Παρνασσό από τη Φωκίδα και την Οίτη από τη Λοκρίδα..

Έτσι η Βοιωτία περιλάβαινε τη μεγάλη πεδιάδα της Θήβας και της Λιβαδειάς. Από την αρχαία εποχή

τη διεκδικούσαν πολλοί λαοί για τη θέση της, γιατί εκεί έβρισκαν όλα τα απαραίτητα για να ζήσουν.

Στη μέση περίπου του λεκανοπέδιου βρισκόταν η Θήβα, η σημαντικότερη από τις πόλεις της Βοιωτίας, λόγω της ιστορικής της σημασίας.

Σήμερα, είναι γνωστή για το Συνεδριακό Κέντρο της Ευαγγελίστριας, το οποίο προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες για την ποιοτική οργάνωση συνεδρίων και άλλων σχετικών εκδηλώσεων. Μπορεί κανείς να επισκεφθεί την αξιόλογη και φιλόξενη μονή Ευαγγελίστριας (του 16-17ου αι.), το ομώνυμο γραφικό χωριό που απέχει 1 χλμ. να περπατήσει στον Ελικώνα ή να κατέβει στους φημισμένους κήπους του Αλάρτου (www.touristikosermis.com) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1135	1200	1113	1114	1164	1147	1257	1321	1384	1459
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	55	111	111
Ξενοδοχεία	25	27	26	26	26	26	29	30	31	33
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	24354	23241	24424	21590	20310	24248	27771	33685	0	26454
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	47900	48438	47027	49260	53194	62224	65678	82805	0	78855
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,19	0,19	0,20	0,17	0,16	0,19	0,22	0,27	0	0
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.16 ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

Είναι από τις καθαρότερες περιοχές της Ευρώπης, με πλούσια βλάστηση, μοναδικές φυσικές ομορφιές, ιδιαίτερα υγιεινό κλίμα (δεν είναι τυχαίο ότι εδώ προετοιμάζονται πολλές αθλητικές ομάδες και αθλητές του στίβου). Ο τουρισμός είναι δυναμικά αναπτυσσόμενος καθώς η περιοχή αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως τουριστικός προορισμός, κυρίως χειμερινός, λόγω και του γνωστού Χιονοδρομικού Κέντρου στον Τυμφρηστό. Φιλοξενεί κάθε χρόνο χιλιάδες επισκέπτες κατά τη χειμερινή περίοδο. Κοντά στο Χιονοδρομικό Κέντρο υπάρχει και το Ορειβατικό καταφύγιο "Τάκης Φλέγκας" που ανήκει στην Ομοσπονδία Ορειβάσις Αναρρίχησης.

Το χιονισμένο τοπίο, η πεντακάθαρη ατμόσφαιρα, το περιβλεπτό της περιοχής, αποτελούν μαγνήτες και για όσους δεν ενδιαφέρονται για χειμερινά αθλήματα (www.touristikosermis.com).

ΜΙΚΡΟ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟ ΧΩΡΙΟ

Στα 13χλμ από το Καρπενήσι, βρίσκεται το Μικρό Χωριό, από τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς της Ευρυτανίας. Δυο οικισμοί, το Νέο Μικρό Χωριό και οι δυο οικισμοί μέσα σε πυκνό ελατόδασος, «βλέπουν» γύρω τους τα βουνά Τυμφρηστός, Καλιακούδα και Χελιδόνα. Το Νέο Μικρό Χωριό διαθέτει σύγχρονη ξενοδοχειακή και άλλη τουριστική υποδομή φιλοξενίας, ενώ και το Παλιό έχει ξενώνα και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική των οικισμών προσθέτει στη μοναδική φυσική ομορφιά. Στα 17χλμ. Από το Καρπενήσι βρίσκεται ο επίσης γνωστός τουριστικός προορισμός Μεγάλο Χωριό μέσα στο πράσινο και τα πολλά κρυστάλλινα νερά του ποταμού Καρπενησιώτη, με ορεινή παραδοσιακή αρχιτεκτονική, γραφικός και πανέμορφος, με ξενώνες και ενοικιαζόμενα δωμάτια, με αρκετά τοπικά προϊόντα, με παραδοσιακές ταβέρνες και με ενδιαφέρον Λαογραφικό Μουσείο (www.touristikosermis.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	1391	1416	1416	1454	1472	1500	1471	1490	1548	1658
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	484	484	484	484	484	484	484	484	484
Ξενοδοχεία	21	23	23	24	25	28	27	28	31	37
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	2502	4493	1676	2607	1943	1419	2611	2244	0	3478
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	122485	107834	87733	68327	67097	61943	87941	108851	0	95942
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,13	0,23	0,09	0,13	0,10	0,07	0,13	0,11	0	0
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.17 ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΑΔΑΣ

ΛΑΜΙΑ

Η Λαμία είναι μια πόλη με πλούσια ιστορία και κατέχει μια σπουδαία γεωγραφική θέση στον ελλαδικό χώρο. Η ιστορία της πόλης είναι άγνωστη ακόμα και στους ίδιους τους Λαμιώτες. Επομένως απαιτείται πρώτα από όλα τοπική συνείδηση. Πως επιτυγχάνεται αυτό. Αυτό επιτυγχάνεται με ειδικό εκπαιδευτικό μάθημα στα σχολεία. Αν δεν είναι εφικτό αυτό, τότε αρκεί ένα εκπαιδευτικό υλικό (βιβλίο με την ιστορία και τα ήθη και έθιμα αυτού του τόπου) που θα διανέμεται δωρεάν στους μαθητές. Αν κι αυτό κοστίζει, τότε το μόνο που χρειάζεται είναι μια απλή εκπαιδευτική εκδρομή των σχολείων της πόλης.

Για να μάθει ο επισκέπτης της πόλης την ιστορία της το μόνο που χρειάζεται είναι σήμανση και μια πλακέτα που να αναφέρει την ιστορική αξία του τόπου.

Αξιόλογα είναι τα σημεία:

- 1) Κάστρο Λαμίας: ίσως το μοναδικό σημείο της πόλης που έχει υποτυπώδη σήμανση. Ήδη ο Δήμαρχος κατασκευάζει πεζουλάκια και πεζοδρόμια καθώς η περιοχή μπορεί να χρησιμεύσει για περιπάτους.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- 2) Εκκλησία Αρχοντική: Μνημείο Βυζαντινό και ξεχασμένο από την πολιτεία. Η εκκλησία είναι κλειδωμένη. Κανείς δεν μπορεί να την επισκεφτεί. Σήμανση υπάρχει μόνο δίπλα στο Κάστρο. Πρέπει να υπάρξει σήμανση στην Πλατεία Λαού που να παροτρύνει τον επισκέπτη να ανέβει στο λόφο του Κάστρου.
- 3) Κενοτάφιο Α. Διάκου: Ο χώρος είναι ιερός, αλλά κανείς δεν το γνωρίζει. Πρέπει να γίνει αναφορά στην ιερότητα του τόπου θυσίας και ίσως δημιουργία μικρού μνημείου κέρινων ομοιωμάτων. Και επειδή αυτό ίσως κοστίζει, απαραίτητη είναι η εθελοντική συμβολή των καλλιτεχνών της πόλης.
- 4) Λόφος Αγ. Λουκά: Κυλιόμενη κλίμακα με αρχή την Πλατεία Διάκου που να οδηγεί στο συγκεκριμένο σημείο. Η ιδέα για τις κυλιόμενες ανήκει στο δήμαρχο, αλλά το πιλοτικό σύστημα που ακολούθησε απέτυχε, λόγω κακού σχεδιασμού. Μην ξεχνάμε και το άγαλμα του Αχιλλέα που βρίσκεται στον ίδιο χώρο.
- 5) Πολεμίστρες Ισιαδάκι: Αμφίβολο αν υπάρχει άλλη πόλη στην Ελλάδα που μέσα στην πολεοδομική περιοχή να διαθέτει τόσες πολεμίστρες όσες η Λαμία. Αυτές οι πολεμίστρες σε συνδυασμό με τις δύο τεράστιες πόρτες στο Ισιαδάκι, θα μπορούσαν να αποτελέσουν πόλο έλξης.
- 6) Αγ. Παρασκευή (εξωκλήσι στα Γαλανέικα): Σημείο όπου σταμάτησαν οι Τούρκοι κατά τον ατυχή πόλεμο του 1897.
- 7) Αρχαίος λιμένας Μ. Βρύσης - Προϊστορικός συνοικισμός Μ. Βρύσης: Έχει γίνει άρθρο σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό. Απαιτείται καθαρισμός της περιοχής από τα χόρτα και τα μαντριά και ανάδειξη της περιοχής με δημιουργία ειδικής αποβάθρας, πρασίνου και φωταγώγησης της περιοχής.
- 8) Αρχαία Ανθήλη: Γίνεται ήδη προσπάθεια αξιοποίησης της, με την ανάδειξη μονοπατιού σε συνδυασμό με τις Θερμοπύλες και το νέο μουσείο.
- 9) Παγκράτι: Η περιοχή πήρε το όνομα της από το αρχαίο άθλημα παγκράτιο, που ιστορικά ξεκίνησε εδώ.
- 10) Συνοικία Αγ. Θεοδώρων: Πριν μία δεκαετία μας ενημέρωναν ότι η συγκεκριμένη περιοχή είχε βραβευτεί στα πλαίσια Ευρωπαϊκού Προγράμματος. Σήμερα το μόνο που έχει γίνει είναι ένας δρόμος που οδηγεί από το Κάστρο στην πλατεία, η ανακατασκευή της πλατείας και το mini bus. Εδώ ήταν η χριστιανική συνοικία κατά την τουρκοκρατία. Με κατάλληλη σήμανση και αξιοποίηση των ήδη υπαρχόντων πεζοδρόμων η περιοχή θα μπορούσε να μεταμορφωθεί σε πόλο έλξης τουριστών.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

11) Πλατάνια Πλατείας Λαού :Απίστευτης ομορφιάς και ηρεμίας .Όμως αντί να αποτελούν πόλο έλξης σε συνδυασμό με τα τοπικά μαγαζιά της πλατείας, δυστυχώς δεν έχουν αξιοποιηθεί.

12) Ιστορικό κέντρο :Χιλιοπερπατημένο. Απαιτείται ανάδειξη της ιστορίας των 4 πλατειών με αντίστοιχη αναφορά στην ιστορία της κάθε μίας με ειδική πλακέτα στο χώρο της κάθε πλατείας.

13) Πλατεία Εφτά Βρύσες :Αποτελεί χώρο αναψυχής. Απλά το μόνο που χρειάζεται είναι φωταγώγηση, καθαρισμό και λίγο περισσότερο πράσινο.

14) Τα νεοκλασικά κτίρια που σώζονται μετά δυσκολίας .Σήμανση για την αξία κάθε οικίας, ανάδειξη οικίας Άρη Βελουχιώτη.

15) Μύλοι Μουζέλη :Στα πλάνα του δήμου είναι η δημιουργία χώρου πολιτισμού. Άρα το μόνο που απομένει είναι η υλοποίησή του.

16) Ανάδειξη όλων των μνημείων εκείνων που αναδείχτηκαν από τις οικοδομικές εργασίες.

17) Λόφος Προφήτη Ηλία. Δημιουργία παρατηρητηρίου και τόπου αναψυχής στα πρότυπα του Λυκαβηττού της Αθήνας.

18) Λυγαριά: Ιστορική τοποθεσία αρχαίου ναού. Ανάδειξη περιοχής με απλή σήμανση. Αν λοιπόν αριθμήσετε όλα αυτά τα μνημεία ιστορίας καταλαβαίνετε ότι η πόλη θα έπρεπε να είχε αναπτυχθεί τουριστικά. Αλλά πρώτα από όλα πρέπει η πόλη να τιμήσει και να γνωρίσει τα μνημεία της.

Η πόλη έχει και πολλά μνημεία φύσης πέραν των ήδη γνωστών, όπως Οίτη,

Καλλίδρομος, Βαρδούσια, Όθρυς υπάρχουν και πολλά άγνωστα:

Σπήλαιο Αφανού.

Υγροβιότοπος Ξηριά. Το μεγαλύτερο ίσως φυσικό πάρκο μέσα σε πόλη .Βρίσκεται κάτω από το ξωκλήσι της Αγ. Παρασκευής που μπορεί να συνδυαστεί και με την ιστορική αξία του τόπου.

Πηγή Αχιλλέα. Ένα ακόμα φυσικό πάρκο λίγα χιλιόμετρα έξω από την πόλη .Η Πρωτοβουλία Ενεργών Πολιτών Λαμίας προχώρησε πρόσφατα στον καθαρισμό του χώρου .Φωταγώγηση χρειάζεται και απλή δημιουργία χώρων αναψυχής και ίσως παιδικής χαράς.

Λόφος Αγίου Λουκά, Μιχαήλ και Γαβριήλ, Προφήτη Ηλία και Ισιδάκι. Με εύκολες κι απλές κινήσεις θα μπορούσαν να μετατραπούν σε χώρους αναψυχής. Ανάδειξη μονοπατιών μέσα κι έξω από την πόλη :ήδη έχει γίνει σημαντική προσπάθεια

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

.Απαιτείται διεύρυνση των περιοχών αυτών σε σημεία μέσα στην πόλη, π.χ Κάστρο, Προφήτης Ηλίας.

Υγροβιότοπος Μεγάλης Βρύσης: ανάδειξη του υγροβιότοπου ,απομάκρυνση αθίγγανων και καθαρισμός της περιοχής

Υπόγεια ποτάμια Πλατείας Λαού: Απαιτείται μετατροπή της πλατείας σε χώρο αναψυχής.

Φαράγγι Ασωπού: Ανάδειξη φαραγγιού μέσω περιβαλλοντικών και ορειβατικών συλλόγων. Ήδη υπάρχει η εκδήλωση της διάσχισης του φαραγγιού από τον Ορειβατικό Σύλλογο Λαμίας.

Ρήγματα Οίτης - Καλλιδρόμου: Είναι φανερά δια γυμνού οφθαλμού. Απαιτείται μόνο να ασφαλιστούν οι οδικές αρτηρίες που οδηγούν σε αυτές. Δέλτα Σπερχειού: Ασφαλτόστρωση του δρόμου που οδηγεί στο δέλτα του Σπερχειού ,σε συνδυασμό με την ιστορική τοποθεσία των Θερμοπυλών. Αν όλα αυτά τα σημεία αξιοποιηθούν σε συνδυασμό με το θρησκευτικό (ιστορικά μοναστήρια περιοχής) και τον ιαματικό τουρισμό ,η Λαμία θα μπορέσει να γίνει κέντρο τουριστικής ανάπτυξης.

(www.odysseus.culture.gr)

ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Η κωμόπολη είναι χτισμένη στους πρόποδες του απότομου αλλά κατάφυτου όρους Κνημιάς και χαρακτηρίζεται από την εντυπωσιακή εκκλησία της που είναι χτισμένη πάνω σε προϋπάρχον Βυζαντινό μοναστήρι. Είναι κτισμένη πάνω στην αρχαία Δαφνούδα της Λοκρίδας.

Ο Άγιος Κωνσταντίνος είναι δημοφιλής προορισμός κατά την καλοκαιρινή περίοδο. Οι εραστές της θάλασσας, μπορούν να κολυμπήσουν σε πολλές παραλίες κοντά στον Αγ. Κωνσταντίνο. Η πιο γνωστή και πιο όμορφη είναι η παραλία του Ασπρονερίου.

Ο επισκέπτης εκτός από τα καταλύματα διαμονής μπορεί να βρει και καλό φαγητό - φρέσκο ψάρι και ντόπια κρεατικά στις ταβέρνες και τα εστιατόρια της περιοχής - και να απολαύσει τον καφέ του ή το ποτό του στα πολλά cafe και τα bar.

Η γραφική πλατεία του Αγίου Νικολάου με το υπαίθριο θέατρο και τα αιωνόβια πλατάνια ,ο υδροβιότοπος της περιοχής «Βρωμολίμνης» ,η παλαιά εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου με βυζαντινά ψηφιδωτά ,ο Άγιος Ταξιάρχης της Άγναντης και το θέρετρο του Λογγού (για κολύμπι και ψάρεμα),αποτελούν τα κυριότερα αξιοθέατα της

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

περιοχής. Στο όρος Κνημίδα υπάρχουν ενδιαφέροντα μονοπάτια για οικολογικούς περιπάτους.

Ο Άγιος Κωνσταντίνος συνδέει με ferry boat και με δελφίνι την Στερεά με τα νησιά των Σποράδων και την Εύβοια. Οδικά, είναι κοντά σε όλα τα σημαντικά θέρετρα στην ανατολική ακτή της Στερεάς (www.touristikosermis.com) .

ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ

Τα Καμένα Βούρλα, 100 περίπου χλμ. από την Αθήνα, δίπλα στην εθνική οδό Αθηνών-Θεσσαλονίκης, είναι από τα μεγαλύτερα τουριστικά θέρετρα της Κεντρικής Ελλάδας και από τα γνωστότερα ιαματικά κέντρα. Τα μπάνια στα ιαματικά νερά, προσφέρουν λύσεις για πολλές ασθένειες και μπορεί να συνδυαστούν με πολλές ακόμα υπηρεσίες που προσφέρονται από οργανωμένο spa. Πανέμορφες οι παραλίες με άμμο και ψιλό βότσαλο ,με πεντακάθαρα νερά, βραβευμένες συχνά με «γαλάζιες σημαίες». Πολλά, σύγχρονα και υψηλής ποιότητας καταλύματα, πολυάριθμες και γραφικές ταβέρνες, πλήθος cafe bar και ζαχαροπλαστείων κατά μήκος της παραλίας που σφύζει από ζωή. Οι ευκαιρίες για διασκέδαση είναι πολλές για κάθε ηλικία και γούστο ,με κέντρα διασκέδασης ,εκθέσεις ζωγραφικής και γλυπτικής, με λαογραφικές και παραδοσιακές εκδηλώσεις. Για τους λάτρεις των περιηγήσεων τα Καμένα Βούρλα προσφέρουν πολλές εναλλακτικές λύσεις. Μία από αυτές είναι το μοναστήρι της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, που αποτελεί ένα ανεκτίμητο ιστορικό μνημείο.

Ο τουριστικός λιμένας είναι κατάλληλος για ελλιμενισμό σκαφών και ανεφοδιασμό με νερό και καύσιμα. Η λουτρόπολη των Καμένων Βούρλων. Είναι μία από τις πιο φημισμένες λουτροπόλεις του ελληνικού χώρου. Τα ιαματικά νερά αναβλύζουν από πολλές πηγές, της ίδιας περίπου χημικής σύστασης, διαφορετικής όμως ραδιενέργειας και θερμοκρασίας. Οι πηγές των Καμένων Βούρλων χαρακτηρίζονται σαν ραδιενεργές - χλωριονατριούχες και η πηγή του Μύλου Κονιαβίτη σαν υδροθείο - χλωριονατριούχες. (www.touristikosermis.com) .

ΣΤΥΛΙΔΑ

Η Στυλίδα είναι γνωστή για τις Ιερές Μονές της, οι οποίες είναι οι εξής:

Η Ιερά Μονή Αγίου Βλασίου Στυλίδος ,η Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Στυλίδας ,η Ιερά Μονή Αγίων Ταξιαρχών Νεραίδας και οι Άγιοι Ανάργυροι. Ο επισκέπτης αξίζει να επισκεφθεί τη Νεραίδα ,ένα μαγευτικό χωριό γνωστό όχι μόνο για τη φυσική του ομορφιά αλλά και για τη φιλοξενία των κατοίκων του και τα ντόπια κρεατικά του

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

.Επίσης το Λογγίτσι ένα χωριό με θαυμάσια θέα το οποίο προσφέρει στον επισκέπτη την ηρεμία και τη γαλήνη με το πανέμορφο πέτρινο γεφύρι του. Στην τοποθεσία "Άγιοι Ανάργυροι" στη Στυλίδα βρίσκονται οι πηγές "Σαπουνόρεμα". Εκεί υπάρχουν σπήλαια και κυνηγετικά καταφύγια (www.touristikosermis.com) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	9147	8415	8397	8033	7445	7354	6667	6649	7406	6822
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	231	231	368	368	368	368	368
Ξενοδοχεία	205	184	183	181	178	171	155	156	157	154
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	27993	35894	68337	64308	48006	38532	31469	41154	0	55448
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	241939	221617	188496	191217	205503	184087	208666	237303	0	223244
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,16	0,21	0,40	0,38	0,28	0,23	0,19	0,25	0	0
ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.18 ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

ΑΜΦΙΣΣΑ

Η Άμφισσα, η πιο σημαντική πόλη των Δυτικών Λοκρών, κτισμένη στους πρόποδες της Γκιώνας γνώρισε ιδιαίτερη ανάπτυξη στην αρχαιότητα λόγω της στρατηγικής της θέσης στην έξοδο του στενού της Γραβιάς, που βρίσκεται στο νομό Φωκίδας .Αυτό αποτελούσε το νότιο τμήμα του φυσικού διαδρόμου που ανοιγόταν στην Ανατολική Στερεά ανάμεσα στα βουνά της Οίτης και της Γκιώνας στα δυτικά, του Καλλιδρόμου και του Παρνασσού στα ανατολικά και ένωσε ήδη από τα μυκηναϊκά χρόνια τον Κορινθιακό και το Μαλλιακό κόλπο. Η πόλη οφείλει το όνομά της στη νύμφη Άμφισσα, κόρη του μυθικού βασιλιά Μάκαρα, γιου του Αιόλου. Η Άμφισσα δεν αναφέρεται στα ομηρικά έπη. Αναφορά στην αρχαία πόλη, κάνουν τόσο ο Στράβωνας (Γεωγραφικά 9,3,4) όσο και ο Πausanias (10,38,4 κε.).Στη λοκρική αυτή πόλη ακμή σημειώθηκε κατά την κλασική, ελληνιστική και πρόιμη ρωμαϊκή περίοδο.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σύμφωνα με τα αρχαιολογικά στοιχεία, ίχνη κατοίκησης υπάρχουν από τα γεωμετρικά χρόνια. Την πολυτάραχη ζωή της Άμφισσας μαρτυρούν η οχυρωμένη ακρόπολη και τα τείχη της, που αποτελούσαν το κέντρο του αμυντικού συστήματος της αρχαίας πόλης. Στην αρχαιότητα ήταν γνωστή για τη διαμάχη της με την αμφικτιονία των Δελφών για τον έλεγχο και την καλλιέργεια της ιερής πεδιάδας της Κίρρας. Στον Πελοποννησιακό πόλεμο πήρε το μέρος των Σπαρτιατών. Τον 4ο αι. π.Χ. η περιοχή της Άμφισσας έγινε τόπος πολεμικών συγκρούσεων με πρωταγωνιστές που εποφθαμιούσαν τον πλούτο του δελφικού ιερού και διεκδικούσαν τη γη του. Τα γεγονότα αυτά οδήγησαν σε δραματικές εξελίξεις, που έδωσαν την ευκαιρία στο Φίλιππο Β΄, να επέμβει στα πράγματα της Νότιας Ελλάδας. Εναντίον των Αμφισσέων που κατηγορήθηκαν από το αμφικτιονικό συνέδριο ως ιερόσυλοι γιατί καλλιέργησαν την πεδιάδα της Κίρρας και εκμεταλλεύτηκαν το λιμάνι της, κηρύχτηκε ο Δ΄ Ιερός πόλεμος υπό την ηγεσία του Φιλίππου Β΄, που κατέλαβε και κατέστρεψε την Άμφισσα το 338 π.Χ.

Η πόλη ανοικοδομήθηκε, ανασυγκροτήθηκε και αγωνίστηκε μαζί με τις άλλες πόλεις - μέλη της Αιτωλικής Συμπολιτείας για την απόκρουση των Γαλατών (279 π.Χ.) και των Ρωμαίων που την πολιορκήσαν ανεπιτυχώς (190 π.Χ.). Η σύνθεση του πληθυσμού της άλλαξε με την ομαδική εγκατάσταση σε αυτή Αιτωλών προσφύγων μετά τη νίκη των Ρωμαίων στο Άκτιο (31 π.Χ.) και παρέμεινε ακμαία μέχρι και τα παλαιοχριστιανικά χρόνια.

Την περίοδο της Φραγκοκρατίας ανήκε στο βασίλειο της Θεσσαλονίκης και έγινε έδρα βαρονίας, υπό την κατοχή Γάλλων και αργότερα Καταλανών ηγεμόνων, που της έδωσαν το όνομα La Sole. Παραφθορά της μεσαιωνικής ονομασίας είναι το τοπωνύμιο Σάλωνα που είχε η πόλη κατά την Τουρκοκρατία και τα νεότερα χρόνια. Συντάκτης Α. Τσαρούχα, Αρχαιολόγος (www.odusseus.com).

Πρώτος προορισμός της ημέρας το Φρούριο της Άμφισσας. Από τη δυτική έξοδο των Δελφών ο δρόμος κατηφορίζει, περνά έξω απ' το χωριό Χρυσό, την αρχαία πόλη Κρίσσα και φτάνει στον ελαιώνα, ο οποίος φυτεύτηκε το 13ο αιώνα, την εποχή της Φραγκοκρατίας. Πρόκειται για τον μεγαλύτερο συμπαγή ελαιώνα στην Ελλάδα, εντυπωσιακό το θέαμα καθώς τον βλέπουμε από ψηλά, εντυπωσιακοί και οι κορμοί πολλών δέντρων καθώς τον διασχίζουμε οδηγώντας προς Άμφισσα. Χτισμένο πάνω σε εντυπωσιακό βράχο το φρούριο είχε τη φήμη του απόρθητου μέχρι το 338 π.Χ., οπότε το κατέλαβε ο Φίλιππος ο Μακεδών. Ματαίως το πολιορκήσαν αργότερα και οι Ρωμαίοι. Διατηρείται σήμερα σε πολύ καλή κατάσταση με τις προσθήκες και τις

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

επεκτάσεις, που έγιναν κυρίως κατά το 13ο αιώνα από τους Σταυροφόρους και τις συνεχείς επισκευές επί οθωμανικής κυριαρχίας. Η θέα που προσφέρει είναι εκπληκτική. Κύριο αξιοθέατο της πόλης η Μητρόπολη, αγιογραφημένη από το ζωγράφο Σπύρο Παπαλουκά. Σήμερα η Άμφισσα είναι πρωτεύουσα του Νομού Φωκίδας, με 12.000 κατοίκους περίπου και έδρα όλων των Δημοσίων Υπηρεσιών. Έχει σύγχρονο Κρατικό Νοσοκομείο, Πρωτοδικείο, Πνευματικό Κέντρο, Πρεβαντόριο Κρατουμένων, Αρχαιολογικό και λαογραφικό μουσείο, Δημοτική Βιβλιοθήκη 40.000 τόμων που εμπλουτίζεται διαρκώς, Δημοτική Φιλαρμονική και Χορωδία, Δημοτικό Ωδείο και Εικαστικό Εργαστήριο, Πολιτιστικούς και Αθλητικούς Συλλόγους. Βασική ενασχόληση των κατοίκων της είναι η ελαιοκαλλιέργεια. Επίσης, στην πόλη λειτουργούν Τ.Ε.Ι. (Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων), Ενιαίο Λύκειο, Τ.Ε.Ε., δύο Γυμνάσια, Εσπερινό Γυμνάσιο, Ι.Ε.Κ., Δημοτικά Σχολεία, Νηπιαγωγεία, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί και Νοσηλευτική Σχολή. Επιζούν ακόμη, ενάντια στη φθορά του χρόνου παραδοσιακές βιοτεχνίες: Βυρσοδεψεία στην παραδοσιακή συνοικία Χάρμαινα, κουδουνάδικα και σχοινάδικα. Η Άμφισσα φημίζεται και για τις αξιόλογες πολιτιστικές της εκδηλώσεις (Φωκικά, καρναβάλι) (www.fokida.gr) .

ΔΕΛΦΟΙ

Σήμερα οι Δελφοί (ή Καστρί για τους ντόπιους), είναι μία σύγχρονη κωμόπολη. Ο περιβάλλον χώρος των Δελφών (το δελφικό τοπίο), είναι ένα από τα ωραιότερα και επιβλητικότερα τοπία της Ελλάδας. Ο επισκέπτης των Δελφών μπορεί να επισκεφθεί το Αρχαιολογικό Μουσείο, τον Αρχαιολογικό Χώρο και το Μουσείο Δελφικών Εορτών Αγγελου και Εύας Σικελιανού και να θαυμάσει πολλά ενδιαφέροντα αρχιτεκτονικά μνημεία. Στον αρχαιολογικό χώρο μπορεί να δει ένα από τα καλύτερα διατηρημένα Στάδια της αρχαιότητας, όπου τελούνταν κάθε τέσσερα χρόνια πανελλήνιοι αγώνες τα «Πύθια».

Το Θέατρο

Στο Αρχαιολογικό Μουσείο μπορεί ο επισκέπτης να θαυμάσει το υπέροχο και μοναδικό χάλκινο άγαλμα του Ηνίοχου ,το γλυπτό του διάκοσμου του Θησαυρού των Σιφνίων ,τη Σφίγγα των Ναξίων ,τους δύο Κούρους και δεκάδες άλλα ευρήματα.

Το Χάλκινο άγαλμα του Ηνίοχου

Στους Δελφούς μεταξύ των άλλων εδρεύει το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, που έχει αποστολή την καθιέρωση των Δελφών ως ευρωπαϊκό και παγκόσμιο πνευματικό κέντρο. Ο επισκέπτης μπορεί να επισκεφθεί το όμορφο χωριό Χρισσό

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

(αρχαία Κρίσα), με αρκετά σπίτια νεοκλασικής τεχνοτροπίας, με δύο γραφικές πλατείες που δροσίζουν αιωνόβια πλατάνια και με παραδοσιακές ταβέρνες. Ο επισκέπτης μπορεί να επισκεφθεί το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία, που έχει μοναδική θέα στον ελαιώνα της Άμφισσας, στον Κορινθιακό κόλπο, στο Γαλαξίδι και στα βουνά της Πελοποννήσου.

Τέλος, όσοι αγαπούν την πεζοπορία και το βουνό, με αφετηρία τους Δελφούς, μπορούν να εξορμήσουν στα χιονοδρομικά κέντρα του Παρνασσού, ή να περπατήσουν στο τελευταίο τμήμα του ευρωπαϊκού μονοπατιού E4 που διέρχεται από τους Δελφούς (www.touristikosermis.com).

ΓΑΛΑΞΙΔΙ

Το Γαλαξίδι γνωστό για την ναυτική ιστορία του και τα αρχοντικά του, αποτελεί έναν δημοφιλή προορισμό γιατί είναι πανέμορφο και διαθέτει πολλά αξιοθέατα.

Στα σοκάκια της πόλης

Το καλοκαίρι ο επισκέπτης μπορεί να χαρεί τη θάλασσα στις υπέροχες παραλίες της περιοχής (πλαζ Καλαφάτη, ή λίγο μακρύτερη Ανεμοκάμπι κ.α.).

Το Γαλαξίδι είναι ένα ανοικτό μουσείο αρχιτεκτονικής. Ο Ναός του Αγίου Νικολάου με το υπέροχο και μοναδικό ξυλόγλυπτο τέμπλο, τα λείψανα των τειχών της Αρχαίας Πόλης και τους λαξευτούς τάφους της κλασικής περιόδου. Αξίζει κανείς να επισκεφτεί το Ναυτικό και Εθνολογικό Μουσείο, με τους δεκάδες πίνακες ιστοφόρων, το Λαογραφικό Μουσείο και το ναό της Αγίας Παρασκευής, το μοναστήρι του Σωτήρα, το κτίριο της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών, το Παρθεναγωγείο και το υδραγωγείο (www.travelplorer.gr).

ΙΤΕΑ

Διαθέτει καλό επιβατικό & εμπορικό λιμάνι, υπερσύγχρονη μαρίνα, αποτελεί δε επίγειο της Άμφισσας και των Δελφών. Πλατείες και δεντροφυτεμένες αλέες ομορφαίνουν την πόλη και ο επισκέπτης μπορεί να απολαύσει την βόλτα σ' αυτές, στην προκουμαία και στον πανέμορφο καταπράσινο λόφο των Αγίων Αναργύρων.

Ιτέα Παραλία

Προς το Γαλαξίδι βρίσκονται οι παραλίες «Τροκαντερό» και «Μαϊάμι» βραβευμένες με «Γαλάζιες Σημαίες», που συγκεντρώνουν πλήθος λουόμενων. Προς την πλευρά της Κίρρας βρίσκονται οι παραλίες του «Ξενία» και της «Ευαγγελίστριας» και μετά την

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κίρρα πριν ανηφορίσει κανείς για Δεσφίνα θα συναντήσει επίσης τις παραλίες «Βραχάκια» & «Άι-Γιάννης», που θα ικανοποιήσουν και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη.

Παραλία Κύρρας

Η Ιτέα διαθέτει πολύ καλή υποδομή για τη φιλοξενία των επισκεπτών της και συχνά φιλοξενεί μεγάλες διοργανώσεις, όπως διεθνείς αγώνες ράλι αυτοκινήτων κολυμβητικούς, συνέδρια κ.α.

Ιδιαίτερα το καλοκαίρι, ο επισκέπτης μπορεί να παρακολουθήσει πολλές αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις που διοργανώνονται στην Ιτέα, να επισκεφθεί το μοναστήρι του προφήτη Ηλία με το ονομαστό ξυλόγλυπτο τέμπλο και τους Δελφούς, τη γραφική Αμφισσα, τη Δεσφίνα και το Γαλαξίδι (www.travelplorer.gr).

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	3306	3191	3191	3390	3405	3423	3483	3482	3937	3735
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	28	28	28	28	28	28	28	0	0
Ξενοδοχεία	66	64	64	68	68	70	72	73	82	81
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	172218	173864	125678	125586	104139	173325	161989	184433	0	153127
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	107876	112915	97747	99046	103677	111799	95494	113078	0	104864
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	4,54	4,59	3,28	3,26	2,72	4,54	4,26	4,88	0	0
ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.19 ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΝΑΥΠΛΙΟ

Το Ναύπλιο ή Αναπλάκι όπως λένε και οι ντόπιοι ,μια από τις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδας ,αριθμεί 14.000 κατοίκους και είναι πρωτεύουσα του νομού Αργολίδος. Χτισμένη στη σκιά του βενετσιάνικου κάστρου του Παλαμηδίου η παλιά πόλη με τις πλακόστρωτες πλατείες ,τα δρομάκια και τα ξύλινα μπαλκόνια των σπιτιών είναι από μόνη της ένα αξιοθέατο ,καθρεφτίζοντας την ιστορία του Νέου Ελληνικού Κράτους και ταξιδεύοντας μας σε άλλες εποχές. Επισκεφτείτε την πλατεία Συντάγματος ,την εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα που το 1831 δολοφονήθηκε έξω από αυτή ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδος Ι.Καποδίστριας , το πρώτο ελληνικό γυμνάσιο που χτίστηκε το 1833 επί Όθωνος ,την Ακροναυπλία χτισμένη στους πρόποδες του βράχου του Παλαμηδίου σε τρία επίπεδα και φυσικά το Παλαμήδι ένα από τα μεγαλύτερα και καλύτερα οχυρωμένα κάστρα της Μεσογείου με τα 999 σκαλιά. Απέχει από Αθήνα μόλις 148 χλμ .και μπορείτε να πεταχτείτε ακόμα και για μονοήμερη εκδρομή.(www.4uthesite.com)

ΑΡΓΟΣ

Η γεμάτη ζωντάνια οικονομική και πολιτιστική ζωή της πόλης έχει «πινελιές» από το παρελθόν που την κάνουν να ξεφεύγει από την ισοπέδωση του μοντερνισμού άλλων πόλεων. Άλλα κτήρια που συνδέουν το σημερινό Άργος με το παρελθόν του είναι οι Στρατώνες του Καποδίστρια ,το Καλλέργειο Μέγαρο που στεγάζει το Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης, το Μέγαρο Κωνσταντόπουλου, χτισμένο από τον Τσίλλερ το 1912,που θα στεγάσει το Πνευματικό Κέντρο ,το Αρχοντικό του Τσόκλη και αρκετά άλλα διατηρητέα κτήρια που ανήκουν σε ιδιώτες. Παράλληλα υπάρχουν και αρκετές Βυζαντινές Εκκλησίες που αξίζουν να τις επισκεφθούμε. Παρόλα τα αξιοθέατα από την μακραίωνη ιστορία της πόλης, η οικονομία του Άργους δεν στηρίζεται στον Τουρισμό .Η γεωργία είναι η βασική πηγή πλούτου .Μεγάλα γλυπτά που είχαν δουλευτεί στα περίφημα εργαστήρια του Άργους στόλιζαν τους ναούς και τα ιερά .Ο επισκέπτης μπορεί να βρει μερικά από αυτά ,με τη φθορά των αιώνων που πέρασαν, στην αρχαία αγορά, στο δρόμο για την Τρίπολη.(www.windmillstravel.com)

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Αγκαλιασμένη από το γαλάζιο του Σαρωνικού, στο βάθος του δικού της ομώνυμου όρμου, με τις μυρωδιές από τα άνθη πορτοκαλιάς να αρωματίζουν τη θαλασσινή αύρα ,με το πευκόδασος να κατηφορίζει τις πλαγιές της και να προσφέρει τη σκιά του στις όμορφές της παραλίες ,είναι πάντα έτοιμη, να υποδεχτεί τους επισκέπτες της.

Παρέχει εύκολη πρόσβαση οδικά ενώ η προστατευμένη της θέση και ο φυσικός της περίγυρος, η ομορφιά του τοπίου και η ευφορία του εδάφους της προσέλκυσαν όχι μόνο τους ανθρώπους αλλά και θεούς .Εδώ υπήρχε το πιο λαμπρό Ιερό του θεού Ασκληπιού ,από την Ομηρική εποχή, ανάμεσα στις ελιές, τα πεύκα, τις λεμονιές και τα αμπέλια ,επί χίλια τόσα χρόνια εύρισκαν καταφύγιο και ελπίδα ίασης οι σωματικά και πνευματικά ασθενείς. Είναι εύκολο, ακόμα και σήμερα ,να νιώσουμε γιατί η ίαση ήταν εφικτή σε αυτό το περιβάλλον. Μια «ανεξήγητη» ηρεμία, γαλήνη και πνευματική διαύγεια μας διαπερνά μόλις φτάσουμε εδώ!(www.windmillstravel.com)

ΕΡΜΙΟΝΗ

Η γραφική ψαράδικη κωμόπολη εξελίχθηκε σε τουριστικό προορισμό χάρη στις φυσικές ομορφιές της, είναι χτισμένη σε δίπλα σ' ένα πευκόφυτο ακρωτήριο και διαθέτει μια υπέροχη αμμουδιά και πολλά λιμανάκια ,αλλά και στην μακραιώνη ιστορία της. Αν σας αρέσουν οι περιπατητικές διαδρομές ,μην παραλείψετε να διασχίσετε το μικρό φαράγγι του Καταφυκιού, το οποίο συνδέει την Ερμιόνη με τους Φούρνους. Η Ερμιόνη είναι μια περιοχή με ανεπτυγμένες τουριστικές υποδομές.

Επίσης, στην Ερμιόνη πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους πολιτιστικές εκδηλώσεις .Όπως το «γιάλα – γιάλα»,όπου είναι ένας ξεχωριστός τρόπος του εορτασμού των Θεοφανίων. Αξίζει να παρακολουθήσετε τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Αυγούστου με αποκορύφωμα το Χορωδιακό Αύγουστο και τη Γιορτή των Ψαράδων που διοργανώνεται στο χωριό Κοιλιάδα, στις 14 Αυγούστου.

(www.kallianosdivingcenter.com)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΛΥΓΟΥΡΙΟ

Το Λυγουριό είναι μια από τις μεγαλύτερες κωμοπόλεις του νομού Αργολίδας και παρουσιάζει έντονη τουριστική κίνηση, κυρίως την καλοκαιρινή περίοδο. Προσελκύει πολλούς επισκέπτες λόγω του ότι βρίσκεται στο δρόμο προς το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου. Οι κατάφυτες εκτάσεις σε συνδυασμό με την πλούσια ιστορία του τόπου αναδεικνύουν το Λυγουριό σε μια κωμόπολη μοναδικής αξίας.

Στο υψηλότερο σημείο του Λυγουριού θα δείτε τα λείψανα των τειχών της Αρχαίας Λήσας. Επίσης, αξίζει να δείτε την μυκηναϊκή γέφυρα που βρίσκεται έξω από το χωριό Αρκαδικό, τα ερείπια της αρχαίας Πυραμίδας κοντά στην εκκλησία της Αγίας Μαρίνας και το αρχαίο περιπατητικό μονοπάτι του ιερού του Ασκληπιού προς Λυγουριό και Επίδαυρο.

Στο Λυγουριό λειτουργεί και το μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Μέσα από το πλήθος των σημαντικών και σπάνιων εκθεμάτων του, υλοποιείται και ο σκοπός του μουσείου που είναι να αναδείξει τον ορυκτό, παλαιοντολογικό και φυσικό πλούτο του ελλαδικού χώρου. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις, την περίοδο που πραγματοποιείται το Φεστιβάλ Επιδαύρου, η περιοχή βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Περισσότεροι από 1.000.000 άνθρωποι τότε επισκέπτονται το Ιερό του Ασκληπιού και το Αρχαίο Θέατρο προκειμένου να παρακολουθήσουν τις παραστάσεις αρχαίου δράματος και όλοι τους καταλήγουν στο Λυγουριό (www.haniinn.gr).

ΜΥΚΗΝΕΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΜΥΚΗΝΩΝ

Αυτό που εντυπωσιάζει με την πρώτη ματιά τον επισκέπτη σήμερα είναι τα κυκλώπεια τείχη τα οποία περιβάλλουν την ακρόπολη σε όλη της σχεδόν την περίμετρο και για την κατασκευή των οποίων σύμφωνα με την παράδοση επιστρατεύτηκαν οι μυθικοί Κύκλωπες. Η κύρια είσοδος της ακρόπολης είναι η περίφημη Πύλη των Λεόντων. Το περίφημο ανάγλυφο των λεόντων που διακοσμεί το τρίγωνο πάνω από το ανώφλι της Πύλης αποτελεί το αρχαιότερο δείγμα μνημειακής γλυπτικής στην Ευρώπη. Η δεύτερη πύλη της ακρόπολης βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της. Εδώ βρέθηκαν έξι κάθετοι λακκοειδείς βασιλικοί τάφοι με 19 συνολικά ταφές που συνοδεύονταν από μοναδικά και πολύτιμα ευρήματα, τα περισσότερα από τα οποία εκτίθενται σήμερα στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Την πλαγιά του λόφου που εκτείνεται νότια του Ταφικού Κύκλου Α, καταλαμβάνουν κτηριακά συγκροτήματα ,με σημαντικότερα αυτά που αποτελούν το Θρησκευτικό Κέντρο, με τις κατοικίες των ιερέων και με χώρους λατρείας ,όπου βρέθηκαν οι σημαντικότερες τοιχογραφίες και τα μοναδικά είδωλα ανθρώπινων μορφών και φιδιών. Από τα σημαντικότερα μνημεία εξωτερικά της ακρόπολης είναι ο Ταφικός Κύκλος Β που βρίσκεται δυτικά του τειχισμένου οικισμού.

Ο θολωτός τάφος του Ατρέα, αποτελεί αναμφισβήτητα το λαμπρότερο και καλύτερα διατηρημένο παράδειγμα θολωτού τάφου που έχουν βρεθεί στις Μυκήνες .Η πληθώρα των μνημείων και των ευρημάτων τις κατατάσσουν σε έναν από τους σπουδαιότερους θησαυρούς της πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Μέχρι σήμερα, η ακρόπολη των Μυκηνών δεσπόζει στην αργολική πεδιάδα προβάλλοντας τα σωζόμενα κυκλώπεια τείχη ως αέναους μάρτυρες του λαμπρού παρελθόντος (www.golden-greece.gr) .

ΠΟΡΤΟ ΧΕΛΙ

Είναι ένα από τα κοσμικότερα παραθεριστικά κέντρα του νομού Αργολίδας κι ένα από τα δημοφιλέστερα θέρετρα της Πελοποννήσου. Ο οικισμός είναι κτισμένος γύρω από ένα κλειστό φυσικό λιμάνι. Η εικόνα που παρουσιάζει παραπέμπει σε νησί. Το Πόρτο Χέλι έχει αποκτήσει παγκόσμια φήμη, λόγω των πευκόφυτων εκτάσεων που το περιβάλλουν και των καθαρών ακτών του.

Είναι μια περιοχή με μακραίωνη ιστορία. Εδώ , θα δείτε τα ερείπια των Αλιέων και της αρχαίας πόλης που υπήρξε προάστιο της Ερμιόνης. Ακόμη διακρίνεται για τις τουριστικές υποδομές του και προσφέρεται για τουρισμό υψηλών απαιτήσεων (www.kallianosdivingcenter.com).

ΤΟΛΟ

Τολό: ένα γραφικό θέρετρο για απόλυτη χαλάρωση κάτω από τον ήλιο και παράλληλα ένας πανέμορφος παραθαλάσσιος οικισμός. Αυτή η περιοχή της Αργολίδας πλημμυρίζει από τουρίστες κατά τους θερινούς μήνες, καθώς διαθέτει υπέροχες αμμώδεις παραλίες με οργανωμένες εγκαταστάσεις, εστιατόρια και καφετέριες, δίνοντας στους επισκέπτες την αίσθηση ότι βρίσκονται σε νησί.

Το Τολό διαθέτει αξιόλογη τουριστική υποδομή. Τα παραθαλάσσια ταβερνάκια κι εστιατόρια σερβίρουν νοστιμότερες τοπικές λιχουδιές που περιλαμβάνουν κρεατικά αλλά και ψάρι ,ικανοποιώντας κάθε γευστική επιθυμία. Η παραλία στο Τολό αποτελεί μια από τις πιο οργανωμένες παραλίες με πεντακάθαρα νερά. Είναι ιδανική για

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

οικογένειες με μικρά παιδιά, καθώς είναι απάνεμη και τα νερά είναι ήρεμα. Στα νησάκια που βρίσκονται απέναντι από την παραλία, όπως το Δασκαλιό, το Κορωνήσι και τη Ρόμβη, όπου μπορείτε να δείτε και τα ερείπια μεσαιωνικού κάστρου.

Το Τολό αποτελεί ιδανική τοποθεσία για χαλαρωτικές διακοπές, ενώ μπορεί να γίνει αφετηρία για να εξερευνήσετε και την υπόλοιπη Αργολίδα (www.unitedhellas.com).

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	12135	11424	10961	11161	11019	11135	11210	11100	13131	11668
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	210	210	210	210	288	288	288	288	929
Ξενοδοχεία	140	132	131	136	136	138	136	141	165	145
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	37271	43044	30687	29833	26797	44091	32127	34267		25817
	3	0	1	1	7	4	8	9	0	6
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	26235	27709	24048	25132	31599	31341	30995	42337		41895
	3	0	7	5	0	1	0	1	0	3
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	3,65	4,20	2,99	2,90	2,60	4,29	3,13	3,34	0	0
ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.20 ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΤΡΙΠΟΛΗ

Η Τρίπολη είναι εμπορικό, γεωργικό και συγκοινωνιακό κέντρο της Πελοποννήσου και προσφέρει όλες τις απαιτούμενες σύγχρονες ανέσεις στους κατοίκους της.

Πλατεία Αγίου Βασιλείου

Με σημαντικά αξιοθέατα και τα μουσεία της πόλης καθώς και στους γειτονικούς αρχαιολογικούς χώρους Τεγέας και της Μαντίνειας. Η παλιά πόλη διατηρεί ακόμα την ομορφιά με στενά σοκάκια και παραδοσιακά σπίτια.

Ένα από τα αξιοθέατα της Τρίπολης είναι η Πλατεία του Αρεως όπου δεσπόζει το εντυπωσιακό Δικαστικό Μέγαρο. Την πόλη ομορφαίνουν επίσης η βυζαντινή εκκλησία του Αγ. Βασιλείου με τις εντυπωσιακές καμάρες της,

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

σημερινή Μητρόπολη της Τρίπολης ,το σπίτι του πρόωρα χαμένου ποιητή Κώστα Καρυωτάκη όπως και μερικά νεοκλασικά σπίτια .Στην καρδιά της Τρίπολης, ξεχωρίζει το Μαλλιαροπούλειο Θέατρο. Ο επισκέπτης μπορεί να κάνει έναν περίπατο μέχρι τον Αϊ-Γιώργη ,την όμορφη εξοχική τοποθεσία με την πλούσια βλάστηση, το μικρό ζωολογικό κήπο και το ομώνυμο εκκλησάκι (www.tripolis.gr) .

ΑΣΤΡΟΣ

Είναι γνωστό για την τέλεση του εθίμου των θεοφανίων .Κάθε Παραλιώτης Αστρινός που βρίσκεται μακριά από το Άστρος την ημέρα των Θεοφανείων, αισθάνεται ως «το ψάρι έξω απ' το νερό» και μόνο αν το βιώσει κανείς μπορεί να αντιληφθεί το μέγεθος της απώλειας και των συναισθημάτων. Παρ' όλα αυτά, το σώμα μπορεί να ήταν αλλού το πνεύμα όμως τριγύριζε κάπου εκεί γύρω από την τέλεση του κορυφαίου θρησκευτικού γεγονότος και ενός από τα ιστορικότερα και χαρακτηριστικότερα έθιμα της Ανατολικής Πελοποννήσου (www.travelphoto.gr) .

ΒΥΤΙΝΑ

Η Βυτίνα, πασίγνωστος ορεινός τόπος διακοπών, κρατά τα πρωτεία στην τουριστική κίνηση της Αρκαδίας και είναι το πετράδι του Μαινάλου όπως γνωρίζουν οι λάτρες της. Γαλήνια, καταπράσινη και γραφική ,με εκείνη την ιδιαίτερη μυρωδιά και φρεσκάδα που δύσκολα ξεχνά κανείς, με τα παλιά πετρόσπιτα της, τα γραφικά στενά της, την ζωντανή πλατεία της με την παλιά εκκλησία ,τα δεντροσκέπαστα δρομάκια της για περιπάτους ,τα δασάκια και τις εξοχές της ,ανταμείβει τον επισκέπτη με διακοπές αξέχαστες. Το πιο σημαντικό όμως πλεονέκτημα των διακοπών στην Βυτίνα είναι ότι εδώ ο επισκέπτης τιμάται ιδιαίτερα με υψηλό επίπεδο τουριστικής φιλοξενίας (www.vitina.gr).

ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ

Την τελευταία δεκαετία ,η Δημητσάνα βρίσκεται στο επίκεντρο του τουριστικού ενδιαφέροντος προσελκύνοντας τουρίστες που καταφθάνουν από κάθε γωνιά της Ελλάδας και από το εξωτερικό ,όλες τις εποχές .Οι οργανωμένες εκδρομές ιδιωτών, φορέων και Σχολείων που επισκέπτονται τη Δημητσάνα και το Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης, δημιουργούν το αδιαχώρητο στην πόλη. Τους ζεστούς μήνες ,η νυχτερινή ζωή της Δημητσάνας κρατάει άγρυπνους τους επισκέπτες. Για το λόγους

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αυτούς, ο Αθηναϊκός Τύπος έχει χαρακτηρίσει με ανάλογα δημοσιεύματά του τη Δημητσάνα, άλλοτε σαν την Αράχωβα και άλλοτε σαν τη Μύκονο της Πελοποννήσου. Εκτός από την αλματώδη αυτή ανάπτυξη που οφείλεται κυρίως στον Τουρισμό, η Δημητσάνα αποτελεί κέντρο αναφοράς, συναλλαγών και ανεφοδιασμού των κατοίκων της περιοχής αφού διαθέτει αρκετές Υπηρεσίες. Αναφορικά με τη σημερινή της βιοτεχνία, περιλαμβάνει μια βιοτεχνία γλυκών και ένα συγκρότημα παραγωγής μπαρούτης και εκρηκτικών υλών (www.dimitsana.gr).

ΣΤΕΜΝΙΤΣΑ

ΜΑΙΝΑΛΟ

Πόλος έλξης για όλη την περιοχή, είναι το υπέροχο ελατόδασος του Μαινάλου και το ανακαινισμένο χιονοδρομικό κέντρο που καλύπτει όλες τις απαιτήσεις για ιδανικές χειμερινές αποδράσεις.

ΛΟΥΣΙΟΣ ΠΟΤΑΜΟΣ - ΦΑΡΑΓΓΙ

Μοναδικός τόπος με οργιώδη βλάστηση, πλούσια πανίδα και μοναδικά τοπία. Πέτρινα γεφύρια, νεροτριβές και νερόμυλοι αποτελούν σπάνια αξιοθέατα. Σε όλο το ποτάμι, πολλές δραστηριότητες και ορεινά σπόρ προσφέρουν συναρπαστικές στιγμές στους λάτρεις του είδους.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΕΜΝΙΤΣΑΣ

Φιλοξενεί σπάνιες αναπαραστάσεις παραδοσιακών εργαστηρίων, εσωτερικό στεμνιτσιώτικου σπιτιού, αντικείμενα και έργα τέχνης από την μακρόχρονη ιστορία του οικισμού.

ΜΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Παλαιά & νέα αποτελούν μοναδικά ιστορικά μνημεία της Αρκαδικής ιστορίας και αξίζουν μιά επίσκεψη παρά την δύσκολη πρόσβαση.

ΣΧΟΛΗ ΑΡΓΥΡΟΧΡΥΣΟΧΟΙΑΣ

Πασίγνωστη σχολή, στεγάζεται σε ένα πέτρινο επιβλητικό κτίριο στο κέντρο της Στεμνίτσας και ξυπνά μοναδικές μνήμες από την παράδοση που ανέδειξε ο τόπος.

ΠΕΤΡΟΚΤΙΣΤΑ ΚΤΙΣΜΑΤΑ

Σημαντικά αξιοθέατα αποτελούν όλα τα πετρόκτιστα κτίσματα όπως σπίτια, αρχοντικά, εκκλησίες, σχολεία, γεφύρια, βρύσες, όλα γνήσια δείγματα των μαστόρων της πέτρας (www.e-stemnitsa.gr).

4.21 ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

ΠΑΤΡΑ

Η πόλη της Πάτρας βρίσκεται στα βορειοδυτικά παράλια της Πελοποννήσου, ανάμεσα στον Κορινθιακό και Πατραϊκό κόλπο.

Είναι γεγονός πως μέχρι τις ανασκαφές η ιστορία της Πάτρας ήταν γνωστή μόνο μέσα από τη γραπτή παράδοση. Με βάση αυτή λοιπόν, η Πάτρα ιδρύθηκε από τους Αχαιούς της Σπάρτης, τον Πρευγένη και τον γιο του Πατρέα στο τέλος της Μυκηναϊκής εποχής. Μετά την Μυκηναϊκή εποχή η Πάτρα λόγω του ότι γεωγραφικά ήταν απομακρυσμένη από τα μεγάλα αστικά κέντρα της εποχής, Αθήνα, Σπάρτη, Κόρινθο κλπ. δεν έπαιξε κανένα ουσιαστικό ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις και στα μεγάλα γεγονότα που διαδραματίζονταν στην υπόλοιπη Ελλάδα. (π.χ δεν λαμβάνει μέρος στον Πελοποννησιακό πόλεμο, στους Περσικούς πολέμους κτλ). Αυτός είναι και ο λόγος που οι αρχαίοι ιστορικοί δεν κατέγραψαν καθόλου γεγονότα τοπικής εμβέλειας παρά μόνο όσα συνδέονταν με κάποια από τις μεγάλες πόλεις. Έτσι γνωρίζουμε πως αν και δεν συμμετείχε στον Πελοποννησιακό πόλεμο, ο Αλκιβιάδης ζήτησε να χτιστούν μακριά τείχη για να συνδέσει την περί την ακρόπολη πόλη με το λιμάνι. Την πρωτοβουλία των κινήσεων την κατέχει η Ανατολική Αχαΐα.

Από το 280 π.Χ. και μετά τα πράγματα αλλάζουν και η πρωτοβουλία των κινήσεων μεταφέρεται στη Δυτική Αχαΐα. Πιο συγκεκριμένα μετά τη Ρωμαϊκή κατάκτηση της Ελλάδας το 146 π.Χ. και όταν κατακτήθηκε η Κόρινθος, η Πάτρα έρχεται στο προσκήνιο με την ίδρυση Ρωμαϊκής αποικίας από τον Αύγουστο.

Πολλά κενά στην ιστορία της πόλης καλύπτονται από τις ανασκαφές των σωστικών σε οικόπεδα. Από τα καινούργια στοιχεία που προκύπτουν η Πάτρα πρωτοκατοικείται την Πρωτοελλαδική περίοδο, δηλαδή την 3η χιλιετία π.Χ. και όχι στο τέλος της 2ης. Τα αρχαία ίχνη βρέθηκαν στην περιοχή της σημερινής Αρόης με τη μορφή μικρού οικισμού. Στην επόμενη Μεσοελλαδική περίοδο, 1ο μισό της 2ης χιλιετίας π.Χ., ιδρύεται ένας ακόμα οικισμός στην περιοχή της. Την μεγάλη όμως πρώτη ακμή της τη διέρχεται κατά την επόμενη Υστεροελλαδική ή Μυκηναϊκή περίοδο (1580-1100 π.Χ.). Τα πολλά μυκηναϊκά νεκροταφεία καθώς και οι οικισμοί που βρέθηκαν μέσα στην πόλη αλλά και γύρω από αυτή μαρτυρούν την αύξηση του πληθυσμού αλλά και γνωστοποιούν τις σχέσεις που είχαν με άλλες περιοχές.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στο τέλος της Μυκηναϊκής εποχής, φαίνεται πως ο συνοικισμός της Πάτρας δεν είναι τίποτα άλλο παρά μία θρησκευτική ένωση και ίδρυση μιας κοινής λατρείας προς τιμή της Αρτέμιδος. Ο ναός της οποίας θεωρείται πως βρίσκεται στην περιοχή του Βελβιτσίου.

Η ακρόπολη της αρχαίας Πάτρας (μυκηναϊκή και κλασσική) βρίσκεται κάτω από το μεσαιωνικό κάστρο σε βάθος τουλάχιστον 20 μ.

Ακολουθεί η γεωμετρική και η αρχαϊκή εποχή. Από αυτές έχουν εντοπιστεί λίγα στοιχεία τα οποία και μαρτυρούν την βαθμιαία εξασθένηση των οικισμών της Πάτρας. Ωστόσο την κλασσική περίοδο (5ος και 4ος αι. π.Χ.) η Πάτρα οργανώνεται σε πόλη. Στα μέσα του 5ου αι. ιδρύεται το αρχαιότερο νεκροταφείο της γνωστό ως Βόρειο νεκροταφείο.

Η Πάτρα γνωρίζει τη μεγαλύτερη ακμή στην ιστορία της κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο. Τούτο συμβαίνει διότι καταστρέφεται η Κόρινθος και το λιμάνι της παίζει μείζονα ρόλο στην επικοινωνία Ελλάδας και Ιταλίας. Η Ρωμαϊκή αποικία που ιδρύθηκε από τον Αύγουστο βοηθά την πόλη με την εγκατάσταση ρωμαϊκών βετεράνων, την παροχή προνομίων, την ίδρυση βιοτεχνίας με σημαντικότερη εκείνη των πήλινων λυχαριών που εξάγονταν σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο, την ανέγερση κτιρίων κλπ.

Οι Ρωμαίοι αυτοκράτορες της παραχωρούν το δικαίωμα να κόβει δικά της νομίσματα. Σε αυτά αναγράφονται τα αρχικά CAAP (Colonia Augusta Aroe Patrensis). Επιπλέον προσφέρονται και άλλες ευεργεσίες όπως το ρωμαϊκό υδραγωγείο, το ρωμαϊκό αμφιθέατρο, το ρωμαϊκό Ωδείο κλπ. Η Πάτρα γίνεται μια κοσμοπολίτικη πόλη.

Με τον καιρό τα πράγματα αρχίζουν να αλλάζουν και από το τέλος του 3ου αι. μ.Χ. ξεκινά η παρακμή της. Γεγονός που πιθανότατα οφείλεται σε έναν ισχυρότατο σεισμό που έπληξε όλη τη ΒΔ Πελοπόννησο γύρω στο 300 μ.Χ.

Κατά τον 4-6 αι. μ.Χ. ιδρύονται κάποιες βιοτεχνίες και τότε κατά πάσα πιθανότητα, κατασκευάζεται από τον Ιουστινιανό το βυζαντινό κάστρο στη θέση της αρχαίας ακρόπολης. Στα μέσα του 9ου αι. η Πάτρα ακμάζει. Από τότε και μετά ακολουθεί την τύχη του Βυζαντινού κράτους. Από τον 13ο αι. και έκτοτε ανήκει άλλοτε στους Φράγκους, άλλοτε στους Βυζαντινούς, άλλοτε στους Ενετούς και άλλοτε στους Τούρκους. Είναι από τις πρώτες πόλεις που επαναστατούν εναντίον των Τούρκων το 1821. Κατά τη διάρκεια του αγώνα καταστράφηκε σχεδόν ολόκληρη. Η σύγχρονη πόλη χτίστηκε από τον Καποδίστρια.

Σήμερα η Πάτρα είναι μια από τις σημαντικές πόλεις της Ελλάδας. Το λιμάνι της είναι ένα από τα σημαντικότερα στη χώρα και αποτελεί την πύλη προς τη Δύση.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ιστορία του Πατρινού Καρναβαλιού

Το καρναβάλι της Πάτρας αποτελεί την σημαντικότερη εκδήλωση της περιοχής αλλά αποτελεί και μια από τις κορυφαίες της χώρας.

Ξεκινά δειλά δειλά τα πρώτα του, υποτυπώδη βήματα στα μέσα του 19ου αι. Ο 1ος αποκριατικός χορός θεωρείται πως έγινε στο σπίτι του Πατρινού εμπόρου Μωρέτη το 1829. Αρχικά η λαϊκή συμμετοχή ήταν μικρή. Στη δεκαετία του 1870, περίοδος οικονομικής ανάπτυξης για την Πάτρα το Δημοτικό θέατρο παραχωρείται για την διεξαγωγή των πρώτων δημόσιων αποκριατικών χορών, ενώ συγχρόνως εμφανίζονται και τα πρώτα καρναβαλικά άρματα. Το 1880 εμφανίζονται στους δρόμους οι πρώτες μπούλες. Τα χρόνια 1900, 1907 και 1909 παίρνουν για πρώτη φορά μέρος άτομα από όλες τις κοινωνικές τάξεις και είναι τότε που καθιερώνεται ο αυγοπόλεμος. Πόλεμος με κέρυνα αυγά γεμισμένα με κομφετί (πρόδρομος του σημερινού σοκολατοπόλεμου). Στα χρόνια που ακολούθησαν, το καρναβάλι ήταν υποτονικό με εξαίρεση τις χρονιές 38 και 39 που έγιναν τα πιο ωραία και εντυπωσιακά καρναβάλια. Το 1966 εισήχθηκε το Κυνήγι του Κρυμμένου θησαυρού. Από το 1974 και μετά, αρχίζει σιγά σιγά να γιγαντώνεται και να παίρνει τη σημερινή του μορφή (www.carnivalpatras.gr).

ΑΙΓΙΟ

Το Αίγιο είναι η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη του νομού Αχαΐας και μία από τις πιο εμπορικές και βιομηχανικές πόλεις της Πελοποννήσου. Βρίσκεται στην πλαγιά του όρους Χιονίστρα, παρακλάδι του Παναχαϊκού και που σε αυτό το σημείο σχηματίζει μια βαθμίδα εδάφους πάνω στο οποίο είναι χτισμένη η κυρίως πόλη. Η βαθμίδα αυτή καταλήγει σε μία στενή παραλιακή λωρίδα, το λιμάνι του Αιγίου. Επίσης, οι ποταμοί Μεγανίτης και Σελινούντας αποτελούν τα φυσικά όρια της περιοχής.

Η ονομασία της πόλης προέρχεται σύμφωνα με τη μυθολογία από την αίγα, την κατσίκια που έθρεψε τον Δία, όταν ήταν βρέφος. Υπάρχει όμως και η εκδοχή η λέξη Αίγιο να προέρχεται ετυμολογικά από το ρήμα "αίσσω", δηλαδή αναπηδώ και κινούμαι, αφού η περιοχή είναι ιδιαίτερα σεισμογενής. Μία από τις ολέθριες συνέπειες των σεισμών που έπληξαν την περιοχή ήταν και η ολοκληρωτική καταστροφή της αρχαίας Ελίκης (www.hellasportal.gr).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΚΡΑΤΑ

ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

1. Μονή Αγ. Τριάδος

Μεταβυζαντινή μονή σε προνομιακή θέση στα περίχωρα της Ακράτας.

2. Η εκκλησία του Αγ. Χαράλάμπους, καθεδρικός ναός του Δήμου Ακράτας είναι μοναδικό θρησκευτικό μνημείο για την περιοχή. Τελευταία γίνονται προσπάθειες για την ανάδειξή του ως διατηρητέο μνημείο, καθώς και για τη συντήρησή του.

3. Χελμός - Λίμνη Τσιβλού - Δάσος Ζαρούχλας

Στα μέσα της διαδρομής προς Ζαρούχλα (από την Ακράτα) και στα δεξιά ,θ' αντικρίσετε ένα μοναδικό θέαμα, τη λίμνη του Τσιβλού.

Κατάφυτες πλαγιές συμπληρώνουν το τοπίο και το σκηνικό θυμίζει Καναδά.

Στο χωριό Περιστέρα, μην ξεχάσετε να γευθείτε την περίφημη πέστροφα της περιοχής.

Από την Περιστέρα ξεκινά ο νέος οδικός άξονας (14 χλμ.), που φτάνει στο

Χιονοδρομικό Κέντρο Καλαβρύτων .Ιστορικά σημεία η Βρύση της Γκόλφως (όπου γυρίστηκε η γνωστή ταινία) τα Ύδατα της Στυγός που πηγάζουν από τα Αρόνια Όρη (Χελμός).Καταρράκτες ,ρυάκια, πύργοι αναστηλωμένοι ,βυζαντινές εκκλησίες συνθέτουν μια μοναδική πρόταση.

Το χωριό Ζαρούχλα αποτελεί ορμητήριο για τον Αρχαίο Φενεό. Υπάρχει μια υπέροχη (χωμάτινη) διαδρομή μέσα από τα έλατα που συνδέει την Αχαΐα με την Κορινθία. Το τετρακινητήριο είναι απαραίτητο.

Όλα τα χωριά της Νωνάκριδος είναι γραφικά και φιλόξενα.

Η Αγία Βαρβάρα σας περιμένει στην πλατεία της κάτω από το δροσερό πλάτανο, όπου μπορείτε να επισκεφθείτε και την Εκκλησία, αφιερωμένη στη Παναγία.

Η Βαλιμή είναι το χωριό με το μεγαλύτερο υψόμετρο.

Στη Ζαρούχλα γραφικά ταβερνάκια, τοπικά προϊόντα (μέλι, ρίγανη κ.λ.π.) και το καταπράσινο δάσος της.

Στην Περιστέρα αιωνόβιοι πλάτανοι σκιάζουν τη φιλόξενη πλατεία της (www.akrata.gr).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΔΙΑΚΟΠΤΟ

Ο Δήμος Διακοπτού το καλοκαίρι γίνεται ένα θαυμάσιο παραθεριστικό κέντρο. Οι παραλίες του είναι από τις ομορφότερες της ευρύτερης περιοχής. Η φιλοξενία των κατοίκων και η σωστή τουριστική υποδομή υπόσχονται όμορφες διακοπές.

Από το Διακοπτό ξεκινά ο μοναδικός στην Ελλάδα Οδοντωτός σιδηρόδρομος που φθάνει στα Καλάβρυτα. Είναι μια υπέροχη διαδρομή που χαρίζει μοναδικές. Στην πλατεία του σιδηροδρομικού σταθμού εκτίθεται η παλιά ατμομηχανή του Οδοντωτού - "Μουντζούρης" - που κυκλοφορούσε ως το 1965.

Σημαντικότερη πόλη ήταν η ΕΛΙΚΗ που υπήρξε πρωτεύουσα ολόκληρης της Αχαΐας (www.diakopto.gov.gr).

ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ

Η Επαρχία Καλαβρύτων αποτελεί ιδανικό τόπο για διακοπές. Η σημαντική τουριστική ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων, η μοναδική τους φυσική ομορφιά, η διατήρηση της αυθεντικότητας τους και της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, συνθέτουν ένα υπέροχο σύνολο, μοναδικό, που συναρπάζει τον επισκέπτη.

Η Επαρχία Καλαβρύτων έχει να επιδείξει, μοναδική διαδρομή στο πέρασμα των αιώνων. Νέρα, νύμφες, νεράιδες, ήρωες και ημίθεοι αναφέρονται στην μυθολογία της περιοχής. Τούτο φανερώνει την ομορφιά και την αγνότητα του χώρου. Τα τουριστικά καταλύματα της Επαρχίας Καλαβρύτων με τα υπέροχα κτίσματα φτιαγμένα σε τόπο γεμάτο ιστορία και ομορφιά. Με μοναδικό εξοπλισμό και παραδοσιακή αρχιτεκτονική, σας υπόσχονται τέλεια διαμονή και συγκινήσεις. Ιδανικό μέρος για διακοπές, με την αιώνια ψυχή του τόπου και των ανθρώπων του. Γευτείτε την ντόπια κουζίνα, γλεντήστε παρέα με τους ντόπιους. Λουστείτε στα ύδατα της Στυγός. Απολαύστε το μαγευτικό Σπήλαιο των Λιμνών, ανάψτε το αγιοκέρι στην Αγία Λαύρα και το Μέγα Σπήλαιο. Ταξιδέψτε με τον οδοντωτό, σε ταξίδι μοναδικό, γεμάτο μαγεία. Κάντε καγιάκ και ράφτινγκ και επισκεφθείτε τη λίμνη του Λάδωνα.

Τα αρχαιολογικά θρησκευτικά και ιστορικά μνημεία αφενός και αφετέρου το χιονοδρομικό κέντρο και πολύ σύντομα ο Αρίσταρχος, το τηλεσκόπιο στην ψηλότερη κορφή του Χελμού, υποδέχονται κάθε χρόνο χιλιάδες επισκέπτες και τους προσφέρουν μοναδικές εμπειρίες (www.e-kalavrita.gr).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	2199	2131	2131	2342	2303	2434	2525	2599	3413	2988
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	24	24	24	24	24	24	40
Ξενοδοχεία	52	57	57	67	67	71	75	78	92	95
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	18677	20946	18083	14382	12522	16647	18988	19027	0	17845
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	145585	130633	117121	118408	137005	138442	140838	154070	0	147288
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	0,20	0,23	0,20	0,16	0,14	0,19	0,21	0,21	0	0
ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.22 ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

ΠΥΡΓΟΣ

Ο Πύργος είναι η πρωτεύουσα του Νομού Ηλείας. Η πόλη οφείλει το όνομά της από έναν ψηλό πύργο κατασκευασμένο από τον Ιωάννη Τσερνώτα. Είναι γνωστή με το όνομα αυτό από το 1687.

Τα μεγαλύτερα και αξιοσημείωτα αξιοθέατα είναι δυο εξάισια νεοκλασικά κτίρια σχεδιασμένα από τον Τσίλερ, η Δημοτική Αγορά και το Απολλώνειο Δημοτικό Θέατρο. Τα απογεύματα οι κάτοικοι αυτής της μικρής πόλης συγκεντρώνονται στη λιθόστρωτη Κεντρική Πλατεία με τις καφετέριες και τα ζαχαροπλαστεία. Στα στενά σοκάκια, μικρές ταβερνούλες και ψησταριές σερβίρουν τοπικές νοστιμιές και γευστικούς μεζέδες από την εύφορη γη της Ηλείας.

Το κλίμα του Πύργου είναι τυπικό μεσογειακό .Παρουσιάζει έντονες βροχοπτώσεις κατά τη διάρκεια του χειμώνα, ενώ το καλοκαίρι είναι ιδιαίτερα ζεστό. Το φθινόπωρο και η άνοιξη παρουσιάζουν ήπια καιρικά φαινόμενα .Η υγρασία είναι χαρακτηριστικό της περιοχής σχεδόν καθόλο το έτος. Το χειμώνα το κρύο δεν είναι τόσο έντονο όσο σε άλλες περιοχές της χώρας ,όπως σπάνιο είναι και το φαινόμενο της χιονόπτωσης .Σε γενικές γραμμές ο καιρός δεν αποτελεί εμπόδιο για να επισκεφθεί κανείς την περιοχή, πέρα από περιόδους βροχών ή ζέστης που έτσι κι αλλιώς είναι χαρακτηριστικά του

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ελληνικού κλίματος .Κάθε εποχή σίγουρα έχει τα δικά της στοιχεία και καθένας μπορεί να γευθεί αυτό που επιθυμεί, είτε είναι χειμώνας, είτε καλοκαίρι.

Ο Πύργος είναι πρωτεύουσα του νομού Ηλείας και βρίσκεται στην δυτική Πελοπόννησο. Συνορεύει με τους νομούς Αχαΐας, Αρκαδίας και Μεσσηνίας ενώ βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος .Απέχει 315 χλμ. από την Αθήνα,96 χλμ. από την Πάτρα,19 χλμ από την Αρχαία Ολυμπία και 12 χλμ από το λιμάνι του Κατάκολου το οποίο είναι και το επίνειο της πόλης .Η πόλη έχει πληθυσμό 35.000 κατοίκους και αποτελεί το οικονομικό και διοικητικό κέντρο του νομού .Είναι έδρα της Μητρόπολης Ηλείας και Ωλένης ,έδρα της Νομαρχίας Ηλείας, του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ηλείας .Στη πόλη βρίσκεται επίσης εγκατεστημένη η στρατιωτική σχολή ΣΕΠΤΗΛ και το ΤΕΙ Πύργου με δυο τμήματα, Πληροφορικής & Μ.Μ.Ε. και Μουσειολογίας -Μουσειογραφίας με περίπου 1000 σπουδαστές.

Στην ευρύτερη περιοχή του Πύργου θα βρει κανείς πολλές παραλίες καθεμία με την δικιά της ομορφιά .Ξεκινώντας από την παραλία της Σπιάντζας η οποία βρίσκεται 6 χλμ από το Πύργο καταλήγεις στη παραλία Κατακόλου .Πρόκειται για μια παραλία που φθάνει τα 15 χλμ μήκος .Στο λιμάνι Κατακόλου υπάρχει μικρή παραλία πίσω από τον λιμενοβραχίονα. Ιδιαίτερου φυσικού κάλλους η παραλία του Αγίου Ανδρέα μετά το Κατάκολο, σημείο συνάντησης για πολλούς το καλοκαίρι, με εστιατόρια και beach bar. Ακουλουθούν οι παραλίες Λεβεντοχωρίου και Σκαφιδιάς και στη συνέχεια η βραβευμένη με γαλάζια σημαία και πλήρως οργανωμένη παραλία του ALDEMAR OLYMPIAN VILLAGE και στη συνέχεια η παραλία του Αγίου Ηλία.

Το τοπικό πανηγύρι γίνεται την ημέρα εορτασμού του πολιούχου της πόλης Αγίου Χαραλάμπους, με περιφορά της εικόνας στους δρόμους της πόλης και τοπικό παζάρι .Ο εορτασμός γίνεται στις 10 Φεβρουαρίου. Κατά τη διάρκεια του έτους πολλές εκδηλώσεις λαμβάνουν χώρα στο δημοτικό θέατρο Απολλων, το Λάτσειο Δημοτικό Μέγαρο, στο Συνεδριακό Κέντρο της Νομαρχίας Ηλείας. Το χειμώνα στο Πύργο γίνεται και το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου για Παιδιά και Νέους με πολλές εκδηλώσεις, προβολές και διαγωνιστικό τμήμα. Το καλοκαίρι πλήθος κόσμου συγκεντρώνει το Διεθνές Φεστιβάλ Αρχαίας Ολυμπίας στο υπαίθριο θέατρο Φλόκα σε απόσταση 19 χλμ από τον Πύργο (www.hellogreece.gr).

ΟΛΥΜΠΙΑ

Η Ολυμπία είναι ο τόπος όπου γεννήθηκαν και τελούνταν κατά την αρχαιότητα οι Ολυμπιακοί αγώνες.

Κατά την διάρκεια της διεξαγωγής τους υπήρχε η λεγόμενη ιερή εκχειρία κατά την οποία αναστελλόταν για ένα μήνα κάθε εχθροπραξία μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών. Η πρώτη Ολυμπιάδα τελείται στα 776 π.Χ.

Οι ανασκαφές στην Ολυμπία άρχισαν τον Μάιο του 1829, δύο χρόνια μετά τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, από Γάλλους αρχαιολόγους. Τα ευρήματα (τμήματα από τις μετόπες του πρόναου και του οπισθόδομου του ναού του Διός) μεταφέρθηκαν στο Μουσείο του Λούβρου, όπου εκτίθενται σήμερα. Όταν η ελληνική κυβέρνηση πληροφορήθηκε το γεγονός της αρπαγής των ευρημάτων, οι ανασκαφές διακόπηκαν για να ξαναρχίσουν αργότερα, το 1875 από Γερμανούς αρχαιολόγους. Οι έρευνες συνεχίζονται έως σήμερα από το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο της Αθήνας υπό την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ολυμπίας.

Το Ιερό της Ολυμπίας απλώνεται στους νότιους πρόποδες του δασωμένου λόφου του Κρονίου, ανάμεσα στην συμβολή του Αλφειού και του Κλαδέου ποταμού. Η κοιλάδα μεταξύ των δύο ποταμών στην αρχαιότητα ήταν κατάφυτη από αγριελιές, λεύκες, δρύες, πεύκα και πλατάνια, γι' αυτό το Ιερό ονομάστηκε Άλτις, δηλαδή άλσος.

Η Άλτη περικλείεται από περίβολο εντός του οποίου περιλαμβάνονται τα κυριότερα θρησκευτικά οικοδομήματα και αναθήματα του ιερού. Έξω από τον περίβολο βρίσκονταν οι βοηθητικοί χώροι, δηλαδή οι κατοικίες των ιερέων, τα λουτρά, οι χώροι προετοιμασίας των αθλητών, και οι ξενώνες.

Στα διάφορα μουσεία όπου υπάρχουν μέσα στην Ολυμπία, το μουσείο ολυμπιακών αγώνων, το παλαιό μουσείο Ολυμπίας και το νέο αρχαιολογικό μουσείο, μπορεί να δει κανείς είτε ευρήματα που ανακαλύφθηκαν κατά τη διάρκεια των ανασκαφών στο μέρος όπου γίνονταν οι αγώνες, είτε τη Χαλκοθήκη και το ιστορικό της ανασκαφικής έρευνας, είτε υλικό που καλύπτει τους αγώνες μέχρι το 1906 και μια σχετική συλλογή γραμματοσήμων (www.el-wikipedia.org).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	6155	5992	5936	6268	6461	6523	6654	6749	8301	7242
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	83	89	88	92	96	99	102	105	119	114
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	409846	396241	279451	279835	218160	237403	210037	271461	0	295394
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	373072	354769	366663	390834	379350	376418	443727	462884	0	457751
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1,29	1,24	0,87	0,86	0,66	0,71	0,63	0,80	0	0
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.23 ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

Ο ισθμός της Κορίνθου συνδέει την Πελοπόννησο με τη Στερεά Ελλάδα .Η διάνοιξη του έγινε το 1893.Μια βόλτα στη γέφυρα προσφέρει μια εξάισια θέα της διάφυρας ανάμεσα στον Κορινθιακό και Σαρωνικό Κόλπο. Ωστόσο η Κόρινθος φημίζεται για τις γύρω περιοχές της όπως το Λουτράκι, το Κιάτο και το Ξυλόκαστρο, που θα αναλύσουμε αυτόνομα μετέπειτα.

Όρος Ζήρεια ή Κυλλήνη

Είναι ένα καταπράσινο βουνό ,όπου μπορείτε να επισκεφθείτε την κοιλάδα της Φλαμπουρίτσας μ' ένα βιότοπο μοναδικό στην Πελοπόννησο. Το τοπίο στολίζεται από την λίμνη Δασίου ,η οποία βρίσκεται μέσα σ' ένα λιβάδι από αγριολούλουδα την άνοιξη. Το σπήλαιο του Ερμή στη δυτική όχθη της Φλαμπουρίτσας ,το οποίο αποτελείται από πολλές αίθουσες με πολύχρωμους σταλακτίτες, σας προσκαλεί να θαυμάσετε τη φυσική του ομορφιά.

Παραλίες

Κατά μήκος του Κορινθιακού κόλπου, υπάρχουν πολλές παραλίες όπως η λίμνη της Βουλιαγμένης ,τα Στραβά και το Λουτράκι. Στην πλευρά του Σαρωνικού ,οι Άγιοι

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Θεόδωροι είναι μία μικρή παραλιακή πόλη με πολλές εξοχικές κατοικίες ,η οποία συνδυάζει τις ομορφιές του βουνού με τις χαρές της θάλασσας.

Στο δρόμο για την Επίδαυρο ,σας περιμένει η παραλία των Λουτρών της Ωραίας Ελένης, γνωστή για τα ιαματικά λουτρά της ιδανικά για αρθρίτιδα και ρευματισμούς. Επισκεφθείτε τον Κόρφο ,ένα γραφικό ψαροχώρι με ελιές και πεύκα.

Μετά τον Ισθμό ,θα περάσετε όμορφες στιγμές στις παραλίες των χωριών: Λέχαιο , Κοκκώνι , Νεράτζα , Κάτω Διμηνιό, Μελίσσι, Πευκιάς, Λυκοποριά και Δερβένι.

Σπορ

Μπορείτε να κάνετε ιστιοπλοΐα στην Κόρινθο ,ορειβασία στη Ζήρεια προς το καταφύγιο Α΄ και το καταφύγιο Β΄ με τα πόδια ή το αυτοκίνητο και να ανεβάσετε την αδρεναλίνη τολμώντας να ζήσετε την εμπειρία του "bungee jumping",κάνοντας μια βουτιά στον Ισθμό της Κορίνθου (www.united-hellas.com).

ΛΟΥΤΡΑΚΙ

Δυτικά του Ισθμού, εκτείνεται η περιοχή του Λουτρακίου ,η πιο φημισμένη και τουριστική περιοχή του Νομού Κορινθίας ,κατεξοχήν κοσμοπολίτικη πόλη, η οποία έχει αναγνωριστεί από το 1925 ως λουτρόπολη. Το κατεξοχήν θρησκευτικό κέντρο του Λουτρακίου είναι η Μονή του Οσίου Παταπίου, με σημείο αναφοράς τις τρεις ολόσωμες τοιχογραφίες στο σπήλαιο όπου βρέθηκε το σκήνωμα του Οσίου Παταπίου. Τα περίφημα ιαματικά λουτρά της (αρχαίες Θέρμες) την καθιστούν διεθνώς γνωστή, ενώ οι τεχνητοί καταρράκτες, ένας εξαιρετικού κάλλους διαμορφωμένος χώρος με τρεχούμενα νερά ,εντυπωσιάζουν τον επισκέπτη. Το 1928 λειτούργησε εκεί το πρώτο Καζίνο της χώρας μας. Πριν από μερικά χρόνια το Καζίνο επαναλειτούργησε σε ένα πολυτελές περιβάλλον αποτελώντας πόλο έλξης τουριστών τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό .Στην Περαιά γη φωλιάζει και μια από τις ομορφότερες λιμνοθάλασσες του ελλαδικού χώρου,η λίμνη της Βουλιαγμένης ή Εσχατιώτις ,όπως ήταν γνωστή στην αρχαιότητα, τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, που περιβάλλεται από φυσικό πευκόδασος.

Υπάρχουν πολλά ξενοδοχειακά συγκροτήματα ενώ, παράλληλα ,λειτουργεί και οργανωμένο κάμπινγκ για όσους επιθυμούν τέτοιου είδους διαμονή.

Η Περαχώρα, κατά τα προ-ρωμαϊκά χρόνια, αποτελούσε ζωτικό τμήμα της Κορινθιακής γης. Οι ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 1928-1934 από την Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή των Αθηνών έφεραν στο φως πολύ σημαντικά ευρήματα. Ιδιαίτερο αρχαιολογικό ενδιαφέρον παρουσιάζει και το περίπλοκο αρδευτικό

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

υδραυλικό σύστημα της Περαχώρας , έργο του 300 π.Χ., αποτελεί ένα μοναδικό υδραυλικό σύστημα. Το χωριό της Περαχώρας μπορεί να αποτελέσει αφετηρία για εξορμήσεις στις υπέροχες παραλίες: της περιοχής της Μικρής και Μεγάλης Μυλοκοπής, που πήρε την ονομασία της από την πληθώρα των μυλόπετρων και είναι ίσως η καλύτερη περιοχή του Κορινθιακού για αυτόνομη κατάδυση, συνδυάζει ρηχές, βαθιές, απότομες και περιπετειώδεις βουτιές. Το λιμάνι της Μυλοκοπής είναι το ασφαλέστερο για όλους τους καιρούς, ενώ ο χώρος κοντά σ' αυτήν είναι ο κατάλληλος και πρόσφορος για υποβρύχια φωτογράφιση ,με την τεράστια χρωματική ποικιλία του βυθού. Δικαίως η ευρύτερη περιοχή του Λουτρακίου έχει ονομαστεί "το περιβόλι της Παναγιάς", αφού οι πολλές εκκλησίες και μονές που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον μεγάλου πλήθους πιστών αποτελούν ένα "θρησκευτικό περιδέραιο" του Χριστιανικού πολιτισμού (www.korinthia.net) .

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	8642	8013	7873	7889	8420	8593	8467	8564	9404	8650
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	712	712	1187	1187	1358	1358	1358	1358	1358
Ξενοδοχεία	117	105	104	105	106	108	108	112	121	115
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	381344	400142	300325	292197	301758	437951	311546	331285	0	299480
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	309243	308704	289099	341202	348426	382462	383735	457081	0	495060
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	2,64	2,77	2,07	2	2,07	2,99	2,13	2,27	0	0
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΙΑΤΟ

Από τις ομορφότερες παραλίες της Πελοποννήσου ,βρέχεται από τα νερά του Κορινθιακού κόλπου. Θυμίζει νησί και η ατμόσφαιρα που επικρατεί είναι ειδυλλιακή. Ιδιαίτερης αναφοράς αξίζει η παραλία του Κάτω Διμηνιού, όπου υπάρχει ένα υπέροχο αλσύλλιο με πεύκα και η Δημοτική Πλαζ που κάθε χρόνο βραβεύεται με γαλάζια σημαία. Πανέμορφη είναι επίσης η παραλία με τα μικρά λιμανάκια και το ολοκαίνουργιο αλιευτικό καταφύγιο.

Δροσιά στα ορεινά

Εκτός από την παραλιακή ζώνη, ο Δήμος Σικυωνίων έχει κάποια πανέμορφα ορεινά χωριά ,χτισμένα δίπλα σε μαγευτικά δάση, που προσφέρουν υπέροχη δροσιά το καλοκαίρι και ειδυλλιακά χιονισμένα τοπία τον χειμώνα (www.kiato.gov.gr) .

ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟ

Είναι ένας πανέμορφος παραθαλάσσιος οικισμός που αποτελεί σημαντικό τουριστικό θέρετρο χιλιάδων επισκεπτών κάθε χρόνο.

Η κοντινή του απόσταση από την Αθήνα το καθιστά ένα ιδιαίτερα ελκυστικό προορισμό τόσο για Έλληνες όσο και για ξένους επισκέπτες. Όποτε και αν επισκεφθείτε την πόλη, είτε χειμώνα είτε καλοκαίρι, θα σας εντυπωσιάσει με τον μοναδικό συνδυασμό βουνού και θά

λασσας. Οι υπέροχες αμμουδιές και το δάσος του Πευκιά αποτελούν το σήμα κατατεθέν για το Ξυλόκαστρο (www.web-greece.gr) .

4.24 ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

ΣΠΑΡΤΗ

Η πρωτεύουσα της Λακωνίας είναι μια σύγχρονη πόλη, η οποία διατηρεί “κάτι από τη δόξα του παρελθόντος” .Κατείχε τον κεντρικό δάκτυλο της Πελοποννήσου, υπήρξε η μεγαλύτερη στρατιωτική δύναμη της Ελλάδος και έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην ιστορία της .Η πόλη αυτή θα ικανοποιήσει και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη γιατί διαθέτει τα φυσικά αξιοθέατα της μακράς ιστορίας της και την όμορφη αρχιτεκτονική των νεοκλασικών κτιρίων. Κατά μήκος της λακωνικής γης απλώνονται μικρές, γραφικές αμμουδιές και παρθένες παραλίες. Μπορείτε να κολυπήσετε στις μεγάλες αμμουδιές στη Νεάπολη ,το Γύθειο ,την Ελαφώνησο ,την Πλύτρα , την Ελιά ,την Κοκκινιά ,την

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κυανή Ακτή ,το Μαυροβούνι ,το Βαθύ ,τον Κότρωνα ,την Κοκκάλα ,τον Άγιο Κυπριανό ,τον Αχιλλειο και τον Πάλιρο (www.web-greece.gr) .

ΓΥΘΕΙΟ

Κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα ,νησιωτική αύρα, ποικιλία επιλογών είναι η πρώτη εντύπωση που αποκομίζει ο επισκέπτης της αποκαλούμενης κάποτε και Γύης Θεών (Γύ-θειον). Στα βόρεια της σημερινής πόλης και πάνω στο λόφο ,τα ερείπια της ακρόπολης μαρτυρούν την ύπαρξη της αρχαίας πόλης. Στους πρόποδες του λόφου βρίσκεται το αρχαίο θέατρο ,το οποίο χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα για πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το Γύθειο είναι οργανωμένο τουριστικό κέντρο με γραφείο του Ε.Ο.Τ. και βραβευμένες με «γαλάζιες σημαίες» παραλίες, σε μερικές από τις οποίες οι χελώνες καρέτα–καρέτα έρχονται για να γεννήσουν .Στις παραλίες της Σελινίτσας και του Μαυροβουνίου, μπορείτε να απολαύσετε το μπάνιο σας αλλά και να επιδοθείτε σε θαλάσσια σπορ, όπως το σέρφινγκ χάρη στους ευνοϊκούς ανέμους που πνέουν στην περιοχή (www.inlaconia.gr) .

ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΣ

Η Ελαφώνησος είναι ένας μικροσκοπικός γαλάζιος παράδεισος με λίγες εκατοντάδες μόνιμους κατοίκους. Είναι ένα μικρό σχεδόν επίπεδο νησί με καταπληκτικούς όρμους και παραλίες. Ο Σίμος με τα τυρκουάζ νερά και τη λευκή σαν πούδρα άμμο, είναι μία από τις καλύτερες παραλίες της Μεσογείου. Όσο κι αν ανακατευθούν οι λεπτοί κόκκοι της ,η θάλασσα παραμένει σμαραγδένια και διάφανη. Στα νησιά της Παναγίας τα ωραιότερα κοχύλια φτιάχνουν μια σχεδόν ροζ αμμουδιά κι ένα βυθό γεμάτο εκπλήξεις. Αν και τα τελευταία χρόνια το νησάκι έχει αναπτυχθεί αρκετά τουριστικά ,δεν έχει χάσει τη γοητεία του. Και όσο κι αν οι πιστά ερωτευμένοι προσπαθούν να το κρατήσουν μυστικό ,η Ελαφώνησος είναι πια πασίγνωστη.

Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ,το νησί βάζει τα καλά του. Η απεραντοσύνη του Σίμου ,ικανοποιεί όλα τα γούστα αφού στους αμμόλοφους υπάρχουν οργανωμένοι χώροι με ομπρέλες αλλά και παρθένες εκτάσεις για απόλυτη χαλάρωση .Η Ελαφώνησος δεν θέλει πολλά φτιασίδια. Από μόνη της ομορφαίνει τον κόσμο (www.4uthesite.com).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΜΑΝΗ

Μια από τις πιο όμορφες περιοχές της Ελλάδας είναι η Μάνη Λακωνίας, με το άγριο τοπίο της και με τους επιβλητικούς πύργους.

Το έδαφος είναι τραχύ και άγονο με πολλά σπήλαια και απότομες ακτές .Η Μάνη θα σε κάνει να νοιώσεις το πάθος της άμεσης

επαφής με τον τόπο .Η τουριστική ανάπτυξη είναι μεγάλη ,μπορείτε να επιλέξετε ξενώνες και αρχοντικά για τη διαμονή σας.

Το καλό φαγητό μπορείτε να το γευτείτε σε ταβέρνες και εστιατόρια

(www.touristorama.com) .

ΜΥΣΤΡΑ

Αποψη οικισμού Μυστρά

Καθώς απομακρύνεται από το κάστρο, ο επισκέπτης συναντά το συγκρότημα των πηγών της αρχοντικής οικογένειας των Κρεββατάδων και βαδίζοντας προς το νέο οικισμό του Μυστρά, μπορεί να επισκεφθεί τους βυζαντινούς και μεταβυζαντινούς ναούς της Αγίας Βαρβάρας, του Αγίου Γεωργίου ,των Αγίων Θεοδώρων ,του Αγίου Σπυρίδωνα, της Παναγίας της Κρητικιάς, του Αγίου Ιωάννη στη δροσερή τοποθεσία των Βουβάλων,όπου θα σταθεί να ξεδιψάσει στην κρήνη που οι προσκυνητές εκείνης της εποχής κατασκεύασαν. Για τους λάτρεις του ορεινού τουρισμού από τα δημοτικά διαμερίσματα Μυστρά, Παρορείου, Τρύπης και Πικουλιανικών ξεκινούν λιθόστρωτα μονοπάτια, που οδηγούν στους γειτονικούς οικισμούς Ταυγέτης, Αναβρυτής και Βλαχοχωρίου αλλά και σε διάφορες κορυφές του Ταυγέτου. Στο Νέο Μυστρά ο επισκέπτης μπορεί να αναζητήσει διάφορα καταστήματα με ενθύμια της επίσκεψής του, εργαστήρι αγιογραφίας, ξενοδοχείο, ξενώνα ή ενοικιαζόμενα δωμάτια για να ξεκουραστεί κάτω από τη σκιά του κάστρου και τις παραδοσιακές ταβέρνες για να απολαύσει νόστιμους μεζέδες.

Πλατεία Παλαιολόγου

Ο Μυστράς ,αποτελεί το ιστορικό και πολιτιστικό κέντρο του Δήμου και είναι τόπος πραγματοποίησης πολλών εκδηλώσεων.

Οικισμοί:

- της Ταυγέτης, με την ονομαστή Μονή της Ζωοδόχου Πηγής, τις κρυστάλλινες πηγές και την πλούσια χλωρίδα και πανίδα .Εδώ βρίσκονται οι εγκαταστάσεις των παιδικών κατασκηνώσεων της Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας και Σπάρτης.
- των Πικουλιανικών ,με τις πηγές και την ξακουστή Εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- του Βλαχοχωρίου, σε μια περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως περιοχή φυσικού κάλλους.
- του Παλαιολογείου, στην είσοδο του νέου Μυστρά , μέσα στην καταπράσινη πεδιάδα (www.discoverlakonia.gr) .

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Επί σειρά ετών η Μονεμβασιά δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών και μεγάλο μέρος της οικονομίας της, στηρίζεται στον τουρισμό .Άνθρωποι από όλη την Ελλάδα, αλλά και την Ευρώπη ή την Αμερική επισκέπτονται την παραθαλάσσια πόλη, για να θαυμάσουν το μεγαλεπήβολο κάστρο, που έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ιστορία της Ελλάδας. Οι κάτοικοι της περιοχής για να στηρίξουν τον τουρισμό δημιούργησαν ξενοδοχεία, εστιατόρια και διάφορες τουριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες κατά τα προηγούμενα χρόνια ευδοκίμησαν .Δυστυχώς όμως, η οικονομική κρίση έφτασε ως εδώ και έπληξε και την Μονεμβασιά.

Η τουριστική κίνηση από Έλληνες ταξιδιώτες έχει μειωθεί γύρω στο 30%,σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια και με τους Ελληνοαμερικάνους, οι οποίοι μείωσαν τις επισκέψεις τους ,σε αντίθεση με κάποιους Ευρωπαίους, που συνεχίζουν να την επιλέγουν, ως προορισμό πολυήμερων διακοπών τους καλοκαιρινούς μήνες .Ωστόσο, αναμένεται η Μονεμβασιά να ξεπεράσει τα εμπόδια της οικονομικής κρίσης και να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις του σύγχρονου τουρισμού της Ελλάδας (www.lakonikanea.gr) .

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	3531	3378	3172	3504	3677	3663	3669	3841	5621	4214
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ξενοδοχεία	70	80	75	85	92	91	93	101	117	116
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	128142	120452	105546	118032	77606	123609	116080	95928	0	81966
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	202564	212404	201143	224439	198099	206488	225255	223904	0	220898
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1,38	1,30	1,13	1,26	0,83	1,32	1,24	1,03	0	0
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

4.25 ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Η Καλαμάτα, πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας, είναι χτισμένη στην καρδιά του Μεσσηνιακού κόλπου. Είναι μια όμορφη πόλη που συνδυάζει το ιστορικό παρελθόν της με το σύγχρονο παρόν και μέλλον. Συνδυάζει έντονα το βουνό με τη θάλασσα. Η τεσσάρων χιλιομέτρων , παραλία της αποτελεί πόλο έλξης για χιλιάδες λούμενους τους καλοκαιρινούς μήνες. Το ιστορικό όρος Ταΰγετος προσφέρει ευκαιρίες σε κάθε ενδιαφερόμενο για δραστηριότητες που σχετίζονται με την υπαίθρια ζωή, την πεζοπορία στις ορεινές διαδρομές και την ορειβασία. Αποτελεί το πιο σημαντικό οικονομικό ,εμπορικό ,τουριστικό ,πολιτιστικό και αθλητικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής .Διαθέτει ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια της χώρας και είναι ξακουστή στον κόσμο για τον Καλαματιανό χορό και τα μεταξωτά καλαματιανά μαντήλια.

Πολιτισμός-Αθλητισμός

Η πόλη ανέκαθεν ήταν και εξακολουθεί να είναι, πρωτοπόρος στην διοργάνωση μεγάλων πολιτιστικών και αθλητικών γεγονότων όπως το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού και το Διεθνές Meeting Ρυθμικής Γυμναστικής. Η πραγματοποίηση πολιτιστικών εκθέσεων, συναυλιών, θεατρικών και κινηματογραφικών παραστάσεων καθώς επίσης η καλλιέργεια ποικίλων αγωνισμάτων σε πολυάριθμους αθλητικούς συλλόγους ενισχύουν

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

το ρόλο της Καλαμάτας σαν προαγωγό του πολιτισμού και του αθλητισμού. Η Καλαμάτα σαν τουριστικός προορισμός

Στην Καλαμάτα και στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει μεγάλος αριθμός ιστορικών, αρχαιολογικών και τουριστικών αξιοθέατων. Μερικά από τα αξιοθέατα της είναι τα ακόλουθα:

- 1.Μπενάκειο Μουσείο .Στο χώρο αυτό φυλάσσονται αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής τα οποία προσδιορίζονται χρονικά τόσο στην εποχή του χαλκού όσο και στην ρωμαϊκή περίοδο.
- 2.Λαογραφικό Μουσείο Κυριακού. Το Μουσείο περιέχει σπάνια ευρήματα των αγωνιστών της επανάστασης του 1821.
- 3.Κάστρο της Καλαμάτας. Από το Κάστρο δίδεται η ευκαιρία στους επισκέπτες να θαυμάσουν πανοραμικά τη θέα της πόλης. Σε αυτό βρίσκονται αρχαίοι λίθοι καθώς και τμήματα της οχύρωσης που πραγματοποιήθηκε την Βυζαντινή περίοδο.
- 4.Βυζαντινό εκκλησάκι Αγίων Αποστόλων. Στο χώρο αυτό ξεκίνησε ο επαναστατικός αγώνας των Ελλήνων εναντίων των Τούρκων στις 23 Μαρτίου 1821.
- 5.Μητρόπολη της Υπαπαντής του Χριστού. Η Μητρόπολη χτίστηκε το 19ο αιώνα. Στο ναό βρίσκεται μια παλαιά εικόνα της Παναγίας.
- 6.Δημοτική Βιβλιοθήκη .Στο χώρο αυτό βρίσκονται χιλιάδες τόμοι ποικίλου περιεχομένου: πάπυροι, χειρόγραφα και σπάνιες εκδόσεις.
- 7.Πάρκο των σιδηροδρόμων. Στο πάρκο αυτό ,στο οποίο είναι ενσωματωμένο το σιδηροδρομικό υπαίθριο μουσείο ,οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να θαυμάσουν τρένα παλαιότερων εποχών.
- 8.Μοναστήρι των Καλογραιών. Είναι ξακουστό για τα μεταξωτά μαντήλια που υφαίνονται από τις καλόγριες.
- 9.Αρχαία Μεσσήνη .Πρόκειται για έναν από τους μεγαλύτερους και σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους που βρίσκονται στην Ελλάδα (www.afdk.gr).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΥΛΟΣ

Η Πύλος είναι μία μικρή γραφική παραθαλάσσια πόλη ,που είναι αμφιθεατρικά χτισμένη στο νότιο άνοιγμα του όρμου του Ναβαρίνου, όπου έγινε η ιστορική ναυμαχία. Αποτελεί το μεγαλύτερο φυσικό λιμάνι της Πελοποννήσου και ταυτόχρονα έναν από τους πιο ενδιαφέροντες τουριστικούς προορισμούς της Μεσσηνίας, χάρη στην ένδοξη ιστορία και τις πλούσιες φυσικές ομορφιές της περιοχής.

Η κωμόπολη της Πύλου έχει ένα νησιωτικό χαρακτήρα εξαιτίας της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής και του χρώματος των σπιτιών της. Η Πύλος προσελκύει κάθε καλοκαίρι πολλούς τουρίστες, που την επισκέπτονται για να θαυμάσουν τα ιστορικά της μνημεία και τη γραφικότητα του τοπίου. Σε αυτήν υπάρχουν πολλά ιστορικά και φυσικά αξιοθέατα .Ανάμεσά τους το Παλαιόκαστρο, το Νιόκαστρο ,το σπήλαιο του Νέστορα ,η λιμνοθάλασσα της Γιάλοβας ,η περιοχή της Βοϊδοκοιλιάς κ.α. Επιπλέον, τα εντυπωσιακά αιωνόβια πλατάνια που δεσπόζουν στην Πλατεία των Τριών Ναυάρχων, στο κέντρο της πόλης, σε συνδυασμό με την υπέροχη θέα της νήσου Σφακτηρίας δημιουργούν μία ξεχωριστή ειδυλλιακή ατμόσφαιρα.

Συνοπτικά αποτελεί μία όμορφη πόλη που ενδείκνυται για ήρεμες καλοκαιρινές διακοπές, καθώς εκτός από τα ενδιαφέροντα αξιοθέατα διαθέτει και υπέροχες παραλίες (www.web-greece.gr) .

ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΗ ΜΑΝΗ

Το φυσικό κάλλος της περιοχής, η ιστορία της ,η παράδοσή της, η αγωνιστικότητα και η ανδρεία που χαρακτήρισε τους ανθρώπους της στις δύσκολες περιπέτειες του Έθνους μας ανά τους αιώνες ,την βάζουν δίπλα στις άλλες περιοχές σύμβολα της Ελλάδας, όπως η Κρήτη ,η Ήπειρος ,η Μακεδονία και οι λοιπές περιοχές της πατρίδας μας.

Οι κύριες παραλίες του Δήμου κατάλληλες για κολύμπι, αμμώδεις με πεντακάθαρα νερά είναι τα Ριτσά, το Καλαμίτσι, ο Φονέας, τα Καμίνια, η Καλόγρια,η Στούπα και ο Πλατύς Άμμος ή Πανταζή.

Ο επισκέπτης ξαφνιάζεται ευχάριστα και εντυπωσιάζεται από την γρήγορη εναλλαγή των τοπίων της περιοχής.

Απόκρημνα βράχια, σπηλιές και φαράγγια ,δένουν με τον ελαιώνα, τις γραφικές παραλίες, τα λιμανάκια, τα νησάκια και τις γλυφάδες. Ιδιαίτερο χαρακτήρα δίνουν στην περιοχή το κάστρο της Στούπας, τα ορυχεία του Καζαντζάκη στη Πραστοβά, τα πυργόσπιτα της παλιάς Καρδαμύλης ,το νησάκι της Καρδαμύλης, τα καλντερίμια ,οι

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

παρόδιες κρήνες ,τα γεφύρια και οι βυζαντινές εκκλησίες που είναι διάσπαρτες στα χωριά.

Χρώματα και αρώματα από ποικίλα αγριολούλουδα και βότανα υποδέχονται τον επισκέπτη όλες τις εποχές (www.messinianmani.gr).

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Κλίνες σε ξενοδοχειακά καταλύματα	6006	6225	6225	6545	6486	6617	6824	7035	9361	7294
Κλίνες σε ξενοδοχεία 5 αστέρων	0	497	497	497	497	497	497	497	497	497
Ξενοδοχεία	103	105	105	112	111	115	117	121	145	130
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	208615	219144	237033	310597	261419	222120	203210	321673	0	250731
Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	311726	326463	318721	335368	330645	290553	290053	335189	0	378871
Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών ανά κάτοικο	1,25	1,31	1,42	1,86	1,57	1,34	1,23	1,95	0	0
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ										

ΠΗΓΗ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΟΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

5.1 Προσπάθειες επέκτασης τουριστικής περιόδου όλο το χρόνο και σε άλλες περιοχές

Προσπάθειες γίνονται και για την αντιμετώπιση της εποχικότητας του τουρισμού αλλά και την αντιμετώπιση της υψηλής συγκέντρωσης της τουριστικής προσέλευσης σε συγκεκριμένες περιοχές της ελληνικής επικράτειας. Το μοντέλο τουριστικής μεγέθυνσης που εφαρμοζόταν μέχρι σήμερα και αφορούσε κυρίως στον παραθεριστικό τουρισμό χαρακτηρίζεται από σχετική αναπτυξιακή στασιμότητα και έλλειψη δυναμικής αδυνατώντας να προσεγγίσει τα περιθώρια ανάπτυξης που θα επέτρεπαν στη χώρα μας να διατηρήσει υψηλά επίπεδα τουριστικής ανταγωνιστικότητας. Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα οι προσπάθειες της πολιτείας σταδιακά να επικεντρώνονται στη μείωση της διακύμανσης της πληρότητας και την επέκταση της τουριστικής περιόδου σε περιοχές όπου είναι δυνατόν να αναπτυχθούν νέες μορφές τουρισμού και ολοκληρωμένα προγράμματα αναψυχής. Μεσοπρόθεσμος στόχος της πολιτείας λοιπόν είναι πέραν της περαιτέρω ανάπτυξης και η διασπορά της τουριστικής κίνησης στον ελλαδικό χώρο καθ' όλη την διάρκεια του έτους. Η υψηλή εποχικότητα επηρεάζει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα των τουριστικών επιχειρήσεων οι οποίες αδυνατούν να είναι τιμολογιακά ανταγωνιστικές καθώς οφείλουν με τις εισπράξεις της περιορισμένης χρονικά τουριστικής περιόδου να συντηρήσουν την λειτουργική βιωσιμότητα της επιχείρησης όλο το έτος.

Ο πολιτικός σχεδιασμός των παρεμβάσεων στον τομέα του τουρισμού, στηριζόμενος στις δυνατότητες της Ελλάδας, επιχειρεί την προώθηση πολιτικών ανάπτυξης της τουριστικής κινητικότητας σε δωδεκάμηνη βάση. Αυτό προκύπτει αφενός λόγω του ότι σημαντικό ποσοστό των τουριστικών επιχειρήσεων έχει δυνατότητα λειτουργίας και εκτός της καλοκαιρινής περιόδου και αφετέρου επειδή υπάρχουν πολλές περιοχές στην ελληνική επικράτεια οι οποίες προσφέρονται για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Η εν λόγω πολιτική εστιάζει στην ενθάρρυνση των απαραίτητων επιχειρηματικών κινήσεων αποσκοπώντας στην τόνωση της περιφερειακής ανάπτυξης και της πολυμορφίας που θα έπρεπε να χαρακτηρίζει το ελληνικό τουριστικό προϊόν.

Εργαλείο τόσο για την αντιμετώπιση της εποχικότητας του ελληνικού τουρισμού όσο και της οικονομικής κρίσης είναι η ενίσχυση του εγχώριου τουρισμού. Παρά το γεγονός ότι ο συγκεκριμένος τύπος τουρισμού επηρεάζεται από την τρέχουσα αρνητική διεθνή οικονομική συγκυρία, εμφανίζει σχετική σταθερότητα και δυναμική ικανοποιητικής ανάπτυξης και σε αντίθεση με τον εισερχόμενο τουρισμό δεν δείχνει να αποθαρρύνεται από ζητήματα όπως ο ιός της νέας γρίπης (H1N1) και τα διάφορα κοινωνικά επεισόδια (ή και τρομοκρατικές ενέργειες) που λαμβάνουν κατά καιρούς χώρα στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας. Ο εγχώριος τουρισμός συνεισφέρει με χρονική και χωρική διασπορά στην οικονομία ενώ παράλληλα συντελεί στην ισόρροπη ανάπτυξη. Οι ταξιδιωτικές συνήθειες των Ελλήνων και η συχνότητα των αποδράσεων συντελούν μερικώς στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Παρά την σχετικά μικρή προστιθέμενη αξία σε σχέση με τον εισερχόμενο τουρισμό, τα αποτελέσματα της εγχώριας τουριστικής κινητικότητας, άμεσα ή έμμεσα, είναι αισθητά μεγαλύτερα καθώς συνεισφέρουν ουσιαστικά στην βιωσιμότητα των τουριστικών επιχειρήσεων. Η πολιτεία έχει αντιληφθεί την σημασία των εγχώριων τουριστικών μετακινήσεων για αυτό και αποτέλεσαν προτεραιότητα της διαφημιστικής εκστρατείας του Ε.Ο.Τ. με κεντρικό σύνθημα «Μένουμε Ελλάδα». Επιπροσθέτως, για την τόνωση του εγχώριου τουρισμού, ο Ε.Ο.Τ. σε συνεργασία με λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς (Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Οργανισμός Εργατικής Εστίας κ.ά.) επιδοτεί ολιγοήμερες διακοπές σε όλη την επικράτεια (Δελτία Κοινωνικού Τουρισμού, 3ήμερα Νέας Γενιάς).

Η προσπάθεια ανάπτυξης των ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού στη χώρα μας έχει ενισχυθεί τα τελευταία χρόνια μέσα από επενδύσεις σε διάφορα έργα υποδομής. Όσον αφορά στον τουρισμό πόλεων, η εν λόγω μορφή τουρισμού περιλαμβάνει επιχειρηματικά ταξίδια, συνέδρια, εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος κ.ά. Σε αντίθεση με την πολιτική των περασμένων δεκαετιών, τα τελευταία χρόνια ο ΕΟΤ σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης, τις δημοτικές επιχειρήσεις και τους Ο.Τ.Α. προώθησε μια σειρά από επενδύσεις σε τουριστικές υποδομές αστικής ζώνης. Για την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού απαιτείται η ικανοποίηση αναγκαίων συνθηκών οι οποίες προϋποθέτουν τη συντονισμένη δράση φορέων και οργανισμών που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα με το τουριστικό προϊόν. Η βελτίωση των συγκοινωνιακών υποδομών, της κοινωνίας της πληροφορίας, του αισθήματος ασφάλειας, της δημόσια υγείας και της υγιεινής αποτελούν ορισμένους από τους τομείς συντονισμένης δράσης των οποίων το όφελος λειτουργεί πολλαπλασιαστικά για την ανάπτυξη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

των ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ενώ στην χώρα μας η συνολική προσπάθεια για τουριστική ανάπτυξη και επένδυση σε υποδομές που αφορούν σε τομείς τουρισμού εκτός του δίπτυχου «ήλιος - θάλασσα» προχωρά με βραδείς ρυθμούς, υφίστανται σημαντικές προσπάθειες όπως αυτή της πόλης της Αθήνας, η οποία μετά τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, δεν υστερεί σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές πόλεις ως προς το εύρος και την ποιότητα των τουριστικών αξιοθέατων αλλά και των υποδομών. Απόδειξη της προσπάθειας αυτής είναι η δημιουργία της Ε.Τ.Ο.Α.Α.10 η οποία και ανέλαβε τη διοργάνωση της 2ης έκθεσης «City Break 2007» καθώς και του ετήσιου συνεδρίου του συνεδρίου «European Cities Marketing)).

Ειδικότερα και σε ότι αφορά τον συνεδριακό τουρισμό σε επίπεδο πόλεων, η Αθήνα παρουσίασε αξιοσημείωτη πρόοδο καταλαμβάνοντας, σε διεθνές επίπεδο, την 15η θέση ανάμεσα σε 65 χώρες το 2008 (25η το 2007)¹¹. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, τα επεισόδια του Δεκεμβρίου 2008 και εντεύθεν που μεταδόθηκαν σε όλο τον κόσμο δίνοντας την εικόνα μιας ανοχύρωτης πόλης επηρέασαν αρνητικά τον εισερχόμενο αθηναϊκό τουρισμό αναιρώντας σε κάποιο βαθμό το θετικό αποτέλεσμα που είχε επιτευχθεί τα αμέσως προηγούμενα χρόνια. Επιπλέον, και σε διεθνές επίπεδο (στοιχεία World Economic Forum), η Ελλάδα έλαβε μόλις την 39η θέση ως προς την πολιτική προώθησης και διαφήμισης του τουριστικού προϊόντος το 2009 παρά τα μεγάλα ποσά που δαπανώνται προς αυτή την κατεύθυνση, χάνοντας 4 θέσεις σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

Η οικονομική βιωσιμότητα των ελληνικών τουριστικών επιχειρήσεων, ειδικά τους τελευταίους μήνες, βρέθηκε στο επίκεντρο της προσοχής τόσο της πολιτείας όσο και των φορέων του τουρισμού. Ιδιαίτερη σημασία έχει η προσπάθεια για την ενίσχυση της ρευστότητας και της δανειοδότησης από τις τράπεζες αλλά και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Οι τουριστικές επιχειρήσεις το πρώτο εξάμηνο του 2009 αναζητούσαν κεφάλαιο κίνησης για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους για τη νέα τουριστική περίοδο, αλλά η πιστοληπτική τους ικανότητα παρουσίαζε προβλήματα λόγω των μειωμένων κρατήσεων σε συνδυασμό με τις μεταχρονολογημένες υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές τους. Η πολιτεία προσπαθώντας να στηρίξει τον κλάδο ανακοίνωσε δέσμη μέτρων στήριξης του τουρισμού για την διετία 2009-2010. Μεταξύ άλλων ήταν η μείωση του ΕΤΑΚ σε 0,33% για τα έτη 2009 και 2010, η αναστολή για ένα έτος της καταβολής της εισφοράς του Ν.128/75 για το σύνολο των δανείων των τουριστικών επιχειρήσεων προς τις τράπεζες, η μείωση του τέλους παρεπιδημούντων από 2% σε 0,5%, η άμεση

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

πίστωση στην επιχείρηση του προς επιστροφή Φ.Π.Α. και η τμηματική καταβολή του οφειλόμενου ΦΠΑ, η επιδότηση του δανεισμού μέσω του Τ.Ε.Μ.Π.Μ.Ε.12 κ.ά.

Όσον αφορά στην απασχόληση στον τουρισμό, σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ταξιδιών και Τουρισμού (World Travel and Tourism Council), το 1/5 του εργατικού δυναμικού της χώρας (περίπου 900.000 άτομα) απασχολείται έμμεσα ή άμεσα στον κλάδο του τουρισμού το 2009. Σε σχέση με το προηγούμενο έτος και σύμφωνα με εκτιμήσεις του Σ.Ε.Τ.Ε., οι θέσεις εργασίας στον τουρισμό παρουσίασαν μείωση το πρώτο εξάμηνο του 2009 κατά 19 χιλιάδες περίπου, αποτέλεσμα της μείωσης κατά 10% των αφίξεων αλλοδαπών τουριστών. Οι επιδοτήσεις στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για επαναπρόσληψη του εποχικού προσωπικού, η αύξηση των δελτίων κοινωνικού τουρισμού και η κατάρτιση ανέργων σε ειδικότητες συναφείς με το τουριστικό αντικείμενο ήταν μερικά από τα μέτρα που πήρε η πολιτεία για την αντιμετώπιση της κρίσης στην τουριστική απασχόληση.

Σημαντική προσφορά στην προσέλκυση τουρισμού είναι οι εκδηλώσεις τεχνών και πολιτισμού που διοργανώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου σε όλη την ελληνική επικράτεια. Μουσεία όπως το καινούργιο μουσείο της Ακρόπολης, εκδηλώσεις όπως το Ελληνικό Φεστιβάλ, το Φεστιβάλ Επιδαύρου, το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης προβάλλουν τη χώρα μας διεθνώς και σε συνδυασμό με τον ελληνικό πολιτισμό και την πλούσια πολιτιστική παράδοση, αναδεικνύουν την Ελλάδα σε ένα, από τους δημοφιλέστερους προορισμούς πολιτισμού παγκοσμίως. Πόλο έλξης αποτελούν επίσης τα Μνημεία Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO που αφορούν σε αρχαιολογικούς χώρους, μοναστικά συγκροτήματα, μεσαιωνικές πολιτείες και ναούς. Σημειώνεται ότι η χώρα μας κατέχει την 9η θέση σε αριθμό μνημείων παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και την 23η θέση σε μνημεία παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς²⁴. Σύμφωνα με την αναφορά για την τουριστική και ταξιδιωτική ανταγωνιστικότητα του 2009 (WEF), η Ελλάδα στο δείκτη συμπεριφοράς της τοπικής κοινωνίας απέναντι στον τουρισμό, κατέλαβε την 35η θέση. Στους επιμέρους δείκτες η απόδοση της κυμάνθηκε σε μέτρια επίπεδα, ενώ όσον αφορά στις διοργανώσεις διεθνούς εμβέλειας εκθέσεων και εκδηλώσεων, κατετάγη 19η στο σχετικό δείκτη.

Όπως είναι φυσικό η συνύπαρξη του τοπικού πληθυσμού με τους επισκέπτες επηρέασε τα ήθη και τα έθιμα των τουριστικών προορισμών. Σημαντικός αριθμός εκδηλώσεων τέχνης και πολιτισμού αναβίωσαν και γνώρισαν κοινωνική αποδοχή καθώς αποτέλεσαν αντικείμενο ενδιαφέροντος και πόλο έλξης επισκεπτών. Παρόλα αυτά υπάρχουν παραδείγματα εκδηλώσεων που εξελίχθηκαν σε αντικείμενο τουριστικής

εκμετάλλευσης καθώς σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρείται εμπορευματοποίηση της παράδοσης με σκοπό το εύκολο κέρδος. Στον τομέα των νέων τεχνολογιών, ο ελληνικός τουρισμός δεν βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας. Συγκεκριμένα, στην τεχνολογική υποδομή, πάντα στον κλάδο του τουρισμού, η Ελλάδα καταλαμβάνει την 40η θέση ανάμεσα στις 133 χώρες που συμπεριλαμβάνονται στην έκθεση του WEF. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι η χώρα μας βρίσκεται στην 97η θέση στη χρήση του διαδικτύου και στην 63η θέση στον αριθμό των χρηστών διαδικτύου στον κλάδο του τουρισμού. Θετικό της προσπάθειας εκσυγχρονισμού όμως είναι η 37η θέση (από 47η) το 2007 στον αριθμό συνδρομητών ευρυζωνικής σύνδεσης. Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι ο ελληνικός τουριστικός κλάδος σήμερα δεν είναι προσανατολισμένος στη νέα γενιά τουριστών και αν οι ελληνικές τουριστικές επιχειρήσεις δεν κάνουν σημαντικά άλματα εκσυγχρονισμού, η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής τουριστικής οικονομίας θα μειωθεί σημαντικά στο μέλλον.

Ελπιδοφόρο μήνυμα αποτελεί το γεγονός ότι οι νέοι επιχειρηματίες του κλάδου έχουν αντιληφθεί την αναγκαιότητα των νέων τεχνολογιών για τη βιωσιμότητα της επιχείρησής τους και θέτουν τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό ως μια από τις βασικές προτεραιότητες τους. Θετικό στοιχείο αποτελεί επίσης η αύξηση της απορροφητικότητας των δράσεων του ΕΣΠΑ για την ενίσχυση του κλάδου του τουρισμού, η οποία θα αυξηθεί περαιτέρω με το πρόγραμμα «digi-lodge» το οποίο αφορά στην ψηφιακή ενίσχυση των καταλυμάτων για τη δημιουργία ιστοσελίδων με σύστημα ηλεκτρονικών κρατήσεων²⁷. Αξίζει να αναφερθεί η νέα διαδικτυακή πύλη του Ε.Ο.Τ. (www.mygnto.gr), όπου προσφέρεται από την πλευρά της πολιτείας ενημέρωση σχετικά με δράσεις ενίσχυσης, συνέργιες επιχειρήσεων με θεσμικούς φορείς κ.ά. Τα σημαντικότερα εργαλεία των νέων τεχνολογιών που μπορούν να διασφαλίσουν υψηλά επίπεδα ποιότητας και πρωτοποριακή διαφοροποίηση στις παρεχόμενες υπηρεσίες είναι ανάμεσα σε άλλα τα εξής: α) προωθητικές πολιτικές e-marketing, β) ηλεκτρονική διαχείριση πελατείας²⁸ με συστήματα εξατομικευμένων πληροφοριών και υπηρεσιών, γ) προωθητικές ενέργειες μέσω κοινωνικής δικτύωσης (social networking) και τεχνολογίες web 2.0 όπως είναι τα διαδικτυακά περιοδικά, τα blogs, το podcasting, η τεχνολογία RSS²⁹ κ.ά., δ) πολυμέσα, ψηφιακοί χάρτες και τεχνικές εικονικής πραγματικότητας που χρησιμοποιούνται ευρέως στις διαδικτυακές πύλες τουριστικού ή γεωγραφικού περιεχομένου επιτυγχάνοντας τρισδιάστατες απεικονίσεις και ξεναγήσεις σε προορισμούς και μνημεία, παρουσίαση του τουριστικού προορισμού μέσω βίντεο, ηλεκτρονικά βιβλία, ηλεκτρονικοί ταξιδιωτικοί οδηγοί κ. ά.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εννέα στις δέκα κύριες χώρες αποστολής τουριστών προς την Ελλάδα ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο, με μοναδική εξαίρεση τις ΗΠΑ. Άλλα ενδιαφέροντα συμπεράσματα αποτελούν:

Η εξαιρετικά μεγάλη εξάρτηση από τις αγορές του Η. Βασιλείου και της Γερμανίας οι οποίες διαχρονικά αποτελούν τους βασικούς τροφοδότες του ελληνικού τουρισμού. Το γεγονός ότι και οι εννέα ευρωπαϊκές χώρες ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση Η θετική ενδυνάμωση της θέσης νέων χωρών όπως η Βουλγαρία.

Εξετάζοντας τις δέκα αυτές χώρες, όχι σε απόλυτους αριθμούς, αλλά με βάση την ποσοστιαία συμμετοχή τους στις συνολικές αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στην Ελλάδα, προκύπτουν ενδιαφέροντα ευρήματα. Από τις δύο κύριες αγορές (ΗΝ. Βασίλειο και Γερμανία) ο ελληνικός τουρισμός εξαρτά (το 2006) το 33,8% του συνόλου των αλλοδαπών τουριστών. Βέβαια δεν πρέπει να παραβλέπεται το γεγονός ότι κάποια έτη (π.χ. το 2000) η εξάρτηση αυτή ήταν εντονότερη αλλά σίγουρο είναι ότι η ελληνική τουριστική πολιτική λίγα έχει επιτύχει στην προσπάθεια εμπλουτισμού των αγορών - πηγών προσέλκυσης αλλοδαπών τουριστών. Στο υπό εξέταση χρονικό διάστημα, κάποιες χώρες (π.χ. Γαλλία) περιόρισαν διαχρονικά την ποσοστιαία συμμετοχή τους, προφανώς μη ακολουθώντας τους ίδιους ρυθμούς αύξησης στην αποστολή τουριστών ενώ κάποιες έπαψαν να αποτελούν σημαντικές (Δελτία Κοινωνικού Τουρισμού, 3ήμερα Νέας Γενιάς).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πίνακας 5.1

Διαχρονική εξέλιξη αφίξεων αλλοδαπών τουριστών (από τις 10 κυριότερες χώρες αποστολής) (1960-2009)

Χώρα	1960	1970	1980	1990	2000	2009
Η. Βασίλειο	40.756	166.904	768.215	1.647.361	2.772.256	2.615.836
Γερμανία	40.229	142.702	692.961	1.922.029	2.395.185	2.267.961
Ιταλία	15.961	76.215	197.006	620.766	823.245	1.187.598
Ολλανδία	4.446	23.284	179.842	495.699	655.285	782.154
Γαλλία	30.221	115.977	299.791	565.407	602.353	712.131
Βουλγαρία	0	0	36.911	133.767	240.219	677.368
Αυστρία	8.319	30.213	187.312	286.525	474.996	492.921
Σουηδία	5.917	17.967	235.592	259.669	485.749	428.334
Βέλγιο	6.025	21.126	70.124	201.807	331.942	400.219
Η.Π.Α.	75.306	304.681	288.647	273.849	218.731	358.624
Σύνολο 10 κύριων χωρών	227.180	899.069	2.956.401	6.406.879	8.999.961	9.923.146
Σύνολο Ευρωπαϊκής Ηπείρου	197.062	761.833	4.078.179	8.033.671	11.497.701	13.192.621
ΣΥΝΟΛΟ	315.805	1.252.875	5.031.483	8.873.310	12.378.282	14.447.528

Πηγή: ΕΣΥΕ (διάφορες στατιστικές)

πηγές αποστολής τουριστών (π.χ. ΗΠΑ). Η έντονη εξάρτηση του ελληνικού τουρισμού από περιορισμένο αριθμό αγορών καθίσταται εμφανής και από το ότι οι δέκα αυτές χώρες συνεισέφεραν το 2006 το 68,7% των αφίξεων αλλοδαπών τουριστών, ενώ υπάρχουν έτη που το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 73%.

Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια έχουν εμφανιστεί στο προσκήνιο νέες ευρωπαϊκές αγορές που σταδιακά αυξάνουν τον αριθμό των τουριστών που στέλνουν και στην Ελλάδα. Πρόκειται για χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, οι οποίες παρά τις έντονες αυξομειώσεις που παρουσιάζει η ζήτηση, από αυτές μπορούν να αποτελέσουν μελλοντικά αξιόλογες πηγές τουριστών, στην προσπάθεια της χώρας να

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

διευρύνει τη ζήτηση, ιδιαίτερα προς συγκεκριμένες περιοχές της χώρας (π.χ. Β. Ελλάδα). Οι περισσότερες από αυτές τις χώρες ανήκουν πλέον και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παρά τις δυσμενείς οικονομικές συγκυρίες που αντιμετωπίζουν λόγω της κρίσης, αναμένεται μακροπρόθεσμα να εξελιχθούν σε δυναμικές πηγές εξερχόμενου τουρισμού.

Πίνακας 5.2

Διαχρονική εξέλιξη της ποσοστιαίας κατανομής επί των συνολικών αφίξεων των κυριότερων χωρών αποστολής τουριστών (1960-2009)

Χώρα	1960	1970	1980	1990	2000	2009
Η. Βασίλειο	12,9	13,3	15,3	18,6	22,4	18,1
Γερμανία	12,7	11,4	13,8	21,7	19,3	15,7
Ιταλία	5,1	6,1	3,9	7,0	6,7	8,2
Ολλανδία	1,4	1,9	3,6	5,6	5,3	5,4
Γαλλία	9,6	9,3	6,0	6,4	4,9	4,9
Βουλγαρία	0,0	0,0	0,7	1,5	1,9	4,7
Αυστρία	2,6	2,4	3,7	3,2	3,8	3,4
Σουηδία	1,9	1,4	4,7	2,9	3,9	3,0
Βέλγιο	1,9	1,7	1,4	2,3	2,7	2,8
Η.Π.Α.	23,8	24,3	5,7	3,1	1,8	2,5
Ποσοστό των 10	71,9	71,8	58,8	72,2	72,7	68,7

Πηγή: ΕΣΥΕ (διάφορες στατιστικές)

Όσον αφορά τη θέση της Ελλάδας στην παγκόσμια κατάταξη των κύριων χωρών υποδοχής τουριστών, σύμφωνα με το βαρόμετρο του UNWTO, η χώρα βρίσκεται στη 15η θέση με κριτήριο τις τουριστικές αφίξεις του 2007 και στη 12η θέση με κριτήριο τις τουριστικές εισπράξεις για το 2008. Στον επόμενο πίνακα εμφανίζεται η δαπάνη (σε ευρώ) ανά διανυκτέρευση μη κατοίκων στην Ελλάδα κατά χώρα προέλευσης για τα έτη 2005 έως 2008. Είναι εμφανές ότι υπάρχει αύξηση της δαπάνης, για το 2008, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, για όλες σχεδόν τις χώρες, εκτός από την Ισπανία, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Η.Π.Α. που δείχνουν μείωση δαπάνης. Όσον αφορά στους μεμονωμένους ταξιδιώτες και στα οργανωμένα ταξίδια οι τάσεις είναι αυξητικές.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πίνακας 5.3

Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μη Κατοίκων στην Ελλάδα κατά Χώρα Προέλευσης (σε ευρώ)

Χώρα Προέλευσης	2005	2006	2007	2008
Χώρες ΕΕ – 27	67,3	67,2	68,2	72,7
Χώρες ζώνης ευρώ	65,0	65,3	65,0	72,1
εκ των οποίων				
Αυστρία	69,7	64,5	56,6	69,4
Βέλγιο	75,7	77,1	80,7	92,5
Γαλλία	79,9	75,9	74,2	84,8
Γερμανία	57,3	60,1	59,2	62,4
Ισπανία	99,9	98,9	70,6	68,9
Ιταλία	75,0	70,6	76,0	80,5
Κύπρος	55,1	53,3	57,0	66,9
Ολλανδία	66,8	69,1	63,5	75,1
Χώρες εκτός ζώνης ευρώ	72,3	71,0	74,4	73,8
εκ των οποίων				
Δανία	71,7	73,8	73,7	73,6
Ηνω μέν ο Βασίλειο	80,7	81,6	85,7	81,2
Ρουμανία	60,5	59,5	63,1	66,3
Σουηδία	58,9	56,2	54,7	58,7
Τσεχία	50,3	51,4	55,2	66,4
Λοιπές Χώρες	81,6	83,1	78,0	88,6
εκ των οποίων				
Αλβανία	77,4	79,1	106,6	151,9
Αυστραλία	76,9	85,5	91,4	96,7
Ελβετία	74,6	63,9	75,8	83,2
ΗΠΑ	101,8	102,7	94,1	92,9
Καναδάς	73,0	80,1	75,3	93,6
Ρωσία	98,6	95,6	94,9	114,1
ΣΥΝΟΛΟ	69,7	70,0	70,2	76,3
Μεμονωμένοι ταξιδιώτες	63,2	63,1	61,4	67,3
Οργανωμένα ταξίδια	91,7	93,3	94,6	98,1

Μετά την εξέταση των δεδομένων που διαμορφώνουν τη διαχρονική εξέλιξη της τουριστικής ζήτησης για την Ελλάδα, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η τουριστική προσφορά και τα χαρακτηριστικά της.

Πίνακας 5.4

Γεωγραφική κατανομή ξενοδοχειακής προσφοράς (στοιχεία Δεκεμβρίου 2008)

ΠΕΡΙΟΧΗ	Κατηγορία					Σύνολο
	5*****	4*****	3***	2**	1*	
Στερεά Ελλάδα	37	118	249	641	244	1.289
Ήπειρος	2	42	99	146	32	321
Μακεδονία	32	96	330	597	506	1.561
Πελοπόννησος	10	91	187	371	104	763
Θεσσαλία	18	99	113	266	90	586
Θράκη	2	9	37	41	16	105
Νησιά Αιγαίου	6	31	120	189	54	400
Κρήτη	56	219	325	703	219	1.522
Κυκλάδες	23	142	175	436	178	954
Δωδεκάνησα	29	160	228	489	77	983
Ιόνια νησιά	15	95	195	508	88	901
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	230	1.102	2.058	4.387	1.608	9.385

Πηγή: ΞΕΕ

Πίνακας 5.5

Περιφέρεια	Ημεδαποί	Αλλοδαποί	ΣΥΝΟΛΟ
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	1.009.372	539.652	1.549.024
Κεντρική Μακεδονία	2.592.905	4.150.666	6.743.571
Δυτική Μακεδονία	347.492	41.839	389.331
Θεσσαλία	1.274.587	621.918	1.896.505
Ήπειρος	667.439	189.121	856.560
Ιόνια νησιά	1.159.962	6.223.687	7.383.649
Δυτική Ελλάδα	1.003.960	859.259	1.863.219
Στερεά Ελλάδα	1.161.065	530.958	1.692.023
Πελοπόννησος	1.520.832	938.603	2.459.435
Αττική	2.681.218	4.967.826	7.649.044
Βόρειο Αιγαίο	581.133	1.077.991	1.659.124
Νότιο Αιγαίο	1.516.775	13.124.032	14.640.807
Κρήτη	1.158.524	14.144.708	15.303.232

Πηγή: ΞΕΕ

Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα (2007)

5.2 Η συμβολή των τουριστικών εσόδων στο Α.Ε.Π. και οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην Εθνική οικονομία

Επί αρκετές δεκαετίες η συμβολή του Τουρισμού στο Α.Ε.Π. μιας χώρας υποεκτιμάτο κυρίως διότι αυτή η συμβολή περιοριζόταν στον υπολογισμό με βάση και τη διεθνή πρακτική του ετήσιου εισπραττόμενου συναλλάγματος (Κ.Ε.Π.Ε. 1984, ΕΣΥΕ, ΕΟΤ, UNWTO, ΣΕΤΕ 1993, Τσάρτας 2010). Είναι προφανές ότι ένας τέτοιος τρόπος υπολογισμού υποτιμά τις σημαντικές και σύνθετες παραγωγικές διαδικασίες που προκαλούν τα τουριστικά έσοδα. Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά την αναθεώρηση του τρόπου υπολογισμού του συναλλάγματος από επιτροπή που συστήθηκε από το Κ.Ε.Π.Ε., τον Ε.Ο.Τ. και την Ε.Σ.Υ.Ε., (Ε.Σ.Υ.Ε., Σ.Ε.Τ.Ε., 1993) το εισπραχθέν συνάλλαγμα το 1990 ήταν κατά 79,3% μεγαλύτερο από το υπολογισθέν (\$4.639 εκατ. Έναντι \$2586,8 εκατ.). Γίνεται άμεσα αντιληπτή η σημασία αυτής της αναθεώρησης για την τριακονταετία 1960-1990 όπου είχαμε ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης των εσόδων σε ετήσια βάση. Μια σύγκριση των συναλλαγματικών -υποεκτιμημένων όπως προκύπτει - εισπράξεων με όλους αυτούς τους περιορισμούς είναι ενδεικτική της τεράστιας σημασίας τους πλέον για την οικονομία μιας χώρας (από \$5.9 εκατ. το 1951 φτάνουμε στα \$13.731 εκατ. το 2005 (Ε.Σ.Υ.Ε, Ε.Ο.Τ., Τσάρτας 2010).

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η σημασία των τουριστικών εσόδων για την Απασχόληση, την Περιφερειακή ανάπτυξη και την Ευημερία των τουριστικών περιοχών

Τα τουριστικά έσοδα, είτε αυτά προέρχονται από τον αλλοδαπό τουρισμό είτε από τον ημεδαπό, συνέβαλαν ιδιαίτερα θετικά σε σειρά μακροοικονομικών δεικτών οι οποίοι σχετίζονται με την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας. Ως κλάδος έντασης εργασίας ο Τουρισμός καταρχάς ενίσχυσε τη θέση του στην απασχόληση συχνά λειτουργώντας και ολιστικά σε τοπικό επίπεδο (τουριστικές περιοχές) όπου αποτελεί πολλές φορές τον αποκλειστικό και κυρίαρχο (Κ.Ε.Π.Ε. 1984, Τσάρτας 1991, Κασιμάτη et al 1995, Μυλωνάς 1995) (άμεσα ή έμμεσα) κλάδο απασχόλησης, απορροφώντας εργατικό δυναμικό από τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα. Η αύξηση της απασχόλησης δεν αφορά σε όσους άμεσα (σε 12μηνη, 10μηνη ή 3μηνη βάση) εργάζονται στις τουριστικές επιχειρήσεις (Ξενοδοχεία, Πρακτορεία, Εστίαση), αλλά και σε όσους έμμεσα ή περιστασιακά απασχολούνται σε κλάδους ή επαγγέλματα τα οποία σχετίζονται ή ωφελούνται από την τουριστική ανάπτυξη. Η τουριστική (άμεση και έμμεση) απασχόληση εκτιμάται (Κ.Ε.Π.Ε. 1984, Κασιμάτη et al 1995) σε 210 χιλιάδες άτομα στις αρχές της δεκαετίας του '80 και προστίθενται άλλες 100 χιλιάδες (σύνολο 310 χιλιάδες) που δημιουργούνται σε άλλους κλάδους της οικονομίας. Στις αρχές της δεκαετίας του '90 η τουριστική απασχόληση εκτιμήθηκε στις 400 χιλιάδες άτομα και το 2003 μια συστηματική προσπάθεια του Σ.Ε.Τ.Ε. να υπολογίσει την άμεση (πλήρη ή μερική) και την έμμεση απασχόληση την τοποθέτησε στις 810 χιλιάδες περίπου (Μυλωνάς 1995, Σ.Ε.Τ.Ε. 2003).

Πίνακας 5.6 Άμεση και Έμμεση Απασχόληση στον Τουρισμό

Άμεση Πλήρης Απασχόληση (ΑΠΑ)	Ξενοδοχειακά καταλύματα	96.759
	Βοηθητικά καταλύματα	24.895
	Επιχειρηματίες κλάδου Καταλυμάτων	49.711
	Πρακτορεία	19.305
	Οδικές μεταφορές	7.462
	Αεροπορικές μεταφορές	12.136
	Θαλάσσιες μεταφορές	9.600
	Λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	35.440
	Σύνολο ΑΠΑ	255.308

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Άμεση Μερική Απασχόληση (ΑΜΑ)	$ΑΜΑ = ΑΠΑ * 35\%$	89.358
Έμμεση Απασχόληση (ΕΑ)	$ΕΑ / ΑΠΑ = 1 / 0,55$	464.196
Γενικό Σύνολο	$ΑΠΑ + ΑΜΑ + ΕΑ$	808.862

Πηγή: Μυλωνάς 1995, Σ.Ε.Τ.Ε. 2003

Η δυναμική της απασχόλησης σε τουριστικές περιοχές αναδεικνύεται ανάγλυφα με τη διερεύνηση δύο βασικών παραμέτρων της. Η πρώτη είναι η μελέτη της γυναικείας απασχόλησης (ICAP 1992, Κασσιμάτη & Θανοπούλου 1995) τη μεταπολεμική περίοδο η οποία αναδεικνύει τη συνεχή αύξηση του ποσοστού των γυναικών που εργάζονται στις τουριστικές επιχειρήσεις (άμεσα, με πλήρη ή μερική απασχόληση) ή απασχολούνται συστηματικά ή περιστασιακά στον τουρισμό καταλαμβάνοντας διαρκώς και περισσότερες θέσεις ευθύνης, αλλά - το κυριότερο - στηρίζοντας με την αυτοαπασχόληση τις οικογενειακές επιχειρήσεις (ξενοδοχεία, επιχειρήσεις ενοικιαζόμενων, ξενώνες, εμπορικά καταστήματα με τουριστικά είδη, εστιατόρια, καφέ κτλ). Βάσιμα μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο τουρισμός - κυρίως στις τουριστικές περιοχές της υπαίθρου - αποτέλεσε τον κυρίαρχο παράγοντα ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας. Η δεύτερη είναι η μελέτη της πολυδραστηριότητας ή πολυαπασχόλησης (Λαμπίρη - Δημάκη 1972, Λουκίσσας 1975, Μπιτζάνης 1979, Χαραλαμποπούλου - Παπασταύρου 1985, Σ.Ε.Τ.Ε. 2003) με επίκεντρο κάποιο τουριστικό επάγγελμα (π. χ. υπάλληλος ξενοδοχείου) σε συνδυασμό με κάποια δεύτερη ή τρίτη απασχόληση (συχνά συνδεδεμένη άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό- π.χ. κατάσταση με σουβενίρ, εστιατόριο) ή με επενδύσεις (που αποφέρουν κάποιο εισόδημα- π.χ. επιχείρηση με ενοικιαζόμενα δωμάτια) στον τουρισμό.

Η διαδεδομένη και εδραιωμένη πλέον αυτή πρακτική αναδεικνύει και σε αυτήν την περίπτωση την ιδιαίτερη δυναμική του τουρισμού ως τομέα ο οποίος συμβάλλει με πολλούς τρόπους στην ενίσχυση της απασχόλησης και των εισοδημάτων.

Η διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας δείχνει ανάγλυφα την πολλαπλασιαστική συμβολή του στην ευρύτερη κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Μια πρώτη τέτοια σαφής ένδειξη είναι η αύξηση του πληθυσμού στους τουριστικούς νομούς (Αθανασίου et al 1992, Παυλόπουλος & Κουζέλης 1998, Στατιστικές επετηρίδες Ε.Σ.Υ.Ε.) σε μια περίοδο όπου οι περισσότεροι νομοί της υπαίθρου χάνουν πληθυσμό λόγω της μετανάστευσης.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Προκύπτει άρα ότι ο Τουρισμός οδηγεί σε μια συνολική δυναμική ανάπτυξη τους τουριστικούς προορισμούς. Είναι χαρακτηριστικό ότι τρεις ιδιαίτερα τουριστικοί νησιωτικοί νομοί (Δωδεκάνησα, Κέρκυρα και Κυκλάδες) έχουν το 1970 κατά κεφαλή Α.Ε.Π. 84, 83 και 78 αντίστοιχα - Εθνικός μέσος όρος 100 (Αθανασίου et al 1992, Παυλόπουλος & Κουζέλης 1998, Στατιστικές ετησίαιδες Ε.Σ.Υ.Ε.), ενώ το 1991, μετά από τα είκοσι σημαντικά για την τουριστική ανάπτυξη χρόνια, αυτό γίνεται 109, 178 και 191 αντίστοιχα. Ιδιαίτερα αποκαλυπτική είναι τέλος η διερεύνηση των σύνθετων δεικτών ευημερίας ανά νομό για το έτος 2000 οι οποίοι λαμβάνουν υπ' όψιν τις διαφορετικές παραμέτρους της οικονομικής και κοινωνικής τους ανάπτυξης.

Για τον προσδιορισμό του περιφερειακού προβλήματος αλλά και του βαθμού της περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα, είναι απαραίτητη η αξιολόγηση συγκεκριμένων δεικτών όπως είναι του εισοδήματος, της παραγωγικής διάρθρωσης, της δημογραφίας, του ανθρώπινου δυναμικού, της γεωγραφίας και των φυσικών πόρων, των παραγωγικών και κοινωνικών υποδομών. Είναι λοιπόν απαραίτητος ο προσδιορισμός ενός Σύνθετου Δείκτη Ευημερίας και Ανάπτυξης (ΣΔΕΑ) (Πετράκος & Ψυχάρης, 2004) ο οποίος θα μπορούσε να αποτελέσει ένα πρώτο βήμα προς την συνεκτίμηση όλων των επιμέρους παραγόντων που καθορίζουν την αναπτυξιακή ταυτότητα μιας περιοχής. Ο ΣΔΕΑ προσδιορίζεται ως ο μέσος όρος των τυποποιημένων τιμών των επιμέρους δεικτών που προαναφέρθηκαν. Συγκεκριμένα, για τον προσδιορισμό του Πίνακα 5.6 χρησιμοποιήθηκαν 20 μεταβλητές σε τυποποιημένη μορφή. Εάν ένας νομός παρουσιάζει σχετικά υψηλές τιμές σε όλους ή κάποιους από τους επιμέρους δείκτες αυτό σημαίνει ότι θα παρουσιάζει και υψηλή τιμή στον ΣΔΕΑ. Όπως προκύπτει από τον πίνακα 5.6 που ακολουθεί, στους 20 περισσότερο αναπτυγμένους με βάση τον σύνθετο δείκτη ευημερίας οι 15 (π.χ. Νότιο Αιγαίο, Κρήτη, Ιόνια νησιά κτλ.) έχουν σημαντική τουριστική ανάπτυξη σε όλη την περίοδο 1970-2000. Πρόκειται για μια σαφή ένδειξη ότι η τουριστική ανάπτυξη αποτελεί το «όχημα» της ευρύτερης βελτίωσης των κοινωνικοοικονομικών δεικτών ανάπτυξης στις τουριστικές περιοχές. (Πετράκος & Ψυχάρης, 2004)

5.3 Κόστος και ωφέλεια: ο προβληματισμός για τη σχέση εσόδων και ανταγωνιστικότητας

Η απλή παράθεση των στατιστικών στοιχείων που αναδεικνύουν θετική εξέλιξη των εσόδων συχνά υποτιμά την ανάγκη σύνθετων και συγκριτικών (σε σχέση με τα όσα

συμβαίνουν σε άλλες τουριστικές χώρες) προσεγγίσεων οι οποίες θα επέτρεπαν τη διακρίβωση της συμβολής των εσόδων στην ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Το πρώτο ζήτημα το οποίο έχει σημασία είναι ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν πάντοτε και το κόστος για τη δημιουργία των υποδομών και υπηρεσιών οι οποίες θα προσελκύσουν τη ζήτηση. Υπάρχουν εκτιμήσεις (Κωνταντοπούλου 1975, Singh 1983, Κ.Ε.Π.Ε. 1984, CEE 1991, Μυλωνάς 1995, Σ.Ε.Τ.Ε 2003) που αφορούν στις απαιτούμενες επενδύσεις ανά θέση εργασίας αλλά και ευρύτερα τη δαπάνη (και τις αναγκαίες εισαγωγές αγαθών) που απαιτείται (συχνά ο υπολογισμός γίνεται ως ποσοστό των τουριστικών εισπράξεων) ώστε να υπάρξουν τα έσοδα του τουρισμού. Και στις δύο περιπτώσεις αμφισβητείται το πόσο υψηλό είναι το όφελος από την ανάπτυξη του τουρισμού, είτε λόγω υψηλού κόστους επένδυσης ανά θέση εργασίας είτε λόγω σημαντικής αύξησης του εμπορικού ελλείμματος, ώστε να υπάρξει ζήτηση και άρα έσοδα. Χωρίς να παραγνωρίζεται η σημασία αυτών των διερευνήσεων, επισημαίνεται πρώτον ότι παρόμοια κόστη προκύπτουν για το σύνολο των ανταγωνιστών μας, δεύτερον ότι όπως προαναφέρθηκε οι πολλαπλασιαστικές επιδράσεις του τουρισμού

στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας αυξάνονται και τρίτον ότι οι θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται στον τουρισμό είναι πολύ περισσότερες, συγκρινόμενες με τη βιομηχανία και την γεωργοκτηνοτροφία και έχουν μακροπρόθεσμα δυναμικά ποιοτικά χαρακτηριστικά συγκρινόμενα με αυτούς τους δύο κλάδους.

Το δεύτερο ζήτημα σχετίζεται με τη σύγκριση των κατά κεφαλήν εισπράξεων από τους τουρίστες. Αυτό που έχει σημασία δεν είναι η απλή μελέτη αυτού του δείκτη αλλά η διακρίβωση π.χ. του τελικού οφέλους σε σχέση με αυτό των ανταγωνιστών. Σε αυτό το πλαίσιο η σχέση των εισπράξεων ανά διανυκτέρευση που παρουσιάζεται στον πίνακα 5.5 που ακολουθεί δείχνει ότι η χώρα υπολείπεται σε ορισμένους από τους αστικούς ανταγωνιστές μας (Κουζέλης, 2002, Σ.Ε.Τ.Ε. 2005).

Εξίσου προβληματικά είναι τα στοιχεία της απόδοσης του κόστους της διαφήμισης της χώρας σε σχέση με τα έσοδα (διαφημιστικές δαπάνες ανά άφιξη και εισπράξεις τουριστικού συναλλάγματος ανά μονάδα διαφημιστικής δαπάνης) το οποίο είναι χαμηλότερο από το Παγκόσμιο, το Ευρωπαϊκό αλλά και από αυτών βασικών ανταγωνιστών (Ισπανία, Πορτογαλία). Συμπερασματικά, στις πολλές μακροπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις των τουριστικών εσόδων στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη της χώρας πρέπει να ληφθούν υπόψιν και τα ποιοτικά δεδομένα της σχέσης του κόστους τα οποία συνδέονται και με την ανταγωνιστική θέση του ελληνικού προϊόντος.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τα χαρακτηριστικά του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, τα οποία καθορίζουν και το επίπεδο ανταγωνιστικότητας είναι :

- Το βασικό κίνητρο του ταξιδιού προς την Ελλάδα που εξακολουθεί να παραμένει "ο ήλιος και η θάλασσα" (sunlust). Αυτό σημαίνει, ότι το ελληνικό τουριστικό προϊόν παραμένει τυπικά "μεσογειακό" και δεν έχει επιτύχει ακόμη να διαφοροποιηθεί, ώστε να αμβλύνει την εξάρτησή του από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό και να επιμηκύνει την περίοδο ζήτησής του.

Η εξάρτηση από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό, που χαρακτηρίζεται από χαμηλή τιμή πακέτου και χαμηλή συναλλαγματική απόδοση για τη χώρα - προορισμό, και καθοριστική συγκέντρωση της ζήτησης στο χρόνο (υψηλή εποχικότητα) και στο χώρο (προορισμοί καθίστανται μόνο οι περιοχές που δέχονται ναυλωμένες πτήσεις). Οι ελλείψεις στην γενική υποδομή και τις μεταφορές (κυρίως περιφερειακά αεροδρόμια, αλλά και οδικό δίκτυο, λιμάνια, κατάσταση σιδηροδρόμων, ακτοπολιείας, ανυπαρξία αερομεταφορέα για ναυλωμένες πτήσεις κ.λ.π.).

5.4 Ανάλυση SWOT του Ελληνικού Τουριστικού Προϊόντος

Η «SWOT Analysis» που διευκολύνει τον εντοπισμό των κύριων θετικών και αρνητικών στοιχείων του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Η ανάλυση SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) ως μεθοδολογικό εργαλείο, αποτελεί ένα μοντελοποιημένο τρόπο καταγραφής των κυριότερων συμπερασμάτων που προκύπτουν από την ανάλυση και την καταγραφή του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του ελληνικού τουρισμού και κατ' επέκταση του τουριστικού προϊόντος σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που συγκροτούν το εσωτερικό περιβάλλον της τουριστικής δραστηριότητας εντοπίζονται και εξειδικεύονται οι παράμετροι που συνιστούν τα δυνατά σημεία, τα οποία πρέπει να αναπτύξει η παραγωγική και αναπτυξιακή δραστηριότητα, καθώς και τα αδύνατα σημεία, τα οποία καλείται να περιορίσει, ώστε να μην αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξή του. Κατ' αναλογία, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα από την ανάλυση του εξωτερικού περιβάλλοντος, προσδιορίζονται τα σημεία εκείνα που διαφαίνεται να αποτελούν ευκαιρίες για ανάπτυξη, που θα πρέπει ο στρατηγικός σχεδιασμός του τουρισμού να εκμεταλλευτεί, καθώς και τους κινδύνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν στο μέλλον.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Το προτεινόμενο μεθοδολογικό πλαίσιο της ανάλυσης SWOT αποσκοπεί να αντιμετωπίσει τον τουρισμό ως ένα ενιαίο οικονομικό και κοινωνικό σύνολο δραστηριοτήτων. Αυτό τεκμηριώνει την ανάγκη ύπαρξης μιας στρατηγικής για την ολοκληρωμένη διαχείριση του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, η οποία είναι δυνατόν να αποτελέσει τη βάση αναφοράς για το συντονισμό και την εναρμόνιση των επιμέρους πολιτικών, προγραμμάτων και επενδυτικών σχεδίων στην τουριστική βιομηχανία. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα κύρια αποτελέσματα της SWOT ανάλυσης.

Πίνακας 5.7 Ανάλυση SWOT για τον Ελληνικό Τουρισμό

Ισχυρά σημεία ελληνικού τουρισμού (Strengths)
ΓΕΩΦΥΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ Η ποικιλία της φυσικής ομορφιάς. Το πολυνησιακό του ελλαδικού χώρου. Η ακτογραμμή που ξεπερνά τα 15.000 χιλιόμετρα. Το καλό μεσογειακό κλίμα. Η πλούσια παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής Η προστασία και η ανάδειξη αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ <ul style="list-style-type: none">• Η πλούσια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά.• Η ελληνική κουζίνα και η δομή της διατροφής.• Το σημαντικό ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα, καθώς και σύγχρονη πολιτιστική παραγωγή.
ΘΕΣΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ <ul style="list-style-type: none">• Υψηλός βαθμός ασφάλειας τουριστών σε σχέση με ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Τα αυξημένα κονδύλια του ΕΣΠΑ που στοχεύουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητα του τουρισμού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Το άνοιγμα της αγοράς στο διεθνή ανταγωνισμό (ξενοδοχειακές και τουριστικές εταιρείες).

Η δημιουργία επενδύσεων σε έργα τουριστικής υποδομής και ανωδομής (ΠΟΤΑ, μαρίνες, αεροδρόμια,

ξενοδοχειακά συγκροτήματα, ιαματικές πηγές, τουριστικά αγκυροβόλια κλπ).

Η καλή φήμη σαν έναν σημαντικό τουριστικό προορισμό παγκοσμίως (υψηλή θέση τόσο σε αφίξεις όσο και σε εισπράξεις).

Η ύπαρξη πολλών ΜΜΕ που επιτρέπει τη «προσωποποίηση» της φιλοξενίας.

Πλούσια παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ & ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

- Οι νέοι τρόποι προβολής του τουριστικού προϊόντος που βασίζεται στην τμηματοποίηση της τουριστικής αγοράς.
- Η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών (δημιουργία δικτύων ηλεκτρονικής διαχείρισης των δεδομένων και πληροφόρησης, κόμβοι στο Διαδίκτυο).
- Ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός των υφισταμένων τουριστικών επιχειρήσεων.
- Η οργάνωση υποδομών επί των οποίων μπορεί να αναπτυχθούν οι ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Μειονεκτήματα (Weaknesses)

ΣΕ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Ο χαμηλός βαθμός αξιοποίησης φυσικών και πολιτιστικών πόρων.
- Η μεγάλη χωροταξική ανισοκατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού.
- Η υψηλή γεωγραφική συγκέντρωση τουριστικής υποδομής.
- Η επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος λόγω μη τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

- Οι τάσεις υποβάθμισης και σε ορισμένες περιπτώσεις κατανάλωσης (καταστροφής) των πόρων (π. χ. παράλιων, οικιστικών συνόλων, μνημείων).
- Η υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας τουριστικής ανάπτυξης ορισμένων τουριστικών περιοχών του νησιωτικού χώρου.
- Η μη ύπαρξη ειδικού χωροταξικού σχεδίου για τον τουρισμό.

ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

- Οι ελλείψεις σε ειδικές τουριστικές υποδομές και ανωδομές (μεταφορές, συνεδριακοί χώροι, εγκαταστάσεις

ειδικών μορφών τουρισμού, κλπ).

ΠΗΓΗ : World Economic Forum, World Travel & Tourism Council, ΕΣΥΕ

Τα διοικητικά εμπόδια εισόδου νέων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων σε ανεπτυγμένες τουριστικές περιοχές (κορεσμός).

Η συντριπτική πλειονότητα (>95%) των τουριστικών μονάδων είναι ΜΜΕ με μειωμένη ικανότητα marketing, αξιοποίησης νέων τεχνολογιών, αποτελεσματικής οικονομικής διαχείρισης.

Η χαμηλή ποιότητα τουριστικών υποδομών (μορφή κτηρίων, ανεπάρκεια χώρων, μέτριος εξοπλισμός, ανύπαρκτη ή κακή διακόσμηση, έλλειψη «στυλ») και προσφερόμενων ιδιωτικών υπηρεσιών όπως κι η έλλειψη ειδικών τουριστικών υποδομών, συμπληρωματικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων για άτομα με ειδικά ενδιαφέροντα.

Ο μειούμενος βαθμός αυθεντικότητας τουριστικού προϊόντος που δεν αντισταθμίζεται από τη βελτίωση της ποιότητας.

Η μονοδιάστατη τουριστική εικόνα (χώρα ήλιου -θάλασσας)

Ο χαμηλός βαθμός διαφοροποίησης προσφερόμενου προϊόντος.

Η «ερημοποίηση» υπαίθρου από ανθρώπινο δυναμικό και παραγωγικές δραστηριότητες που δυσκολεύουν την ανάπτυξη «αυθεντικών» και «εναλλακτικών» τουριστικών προϊόντων.

Η έλλειψη διαφοροποιημένης τουριστικής εικόνας μεταξύ των τουριστικών περιοχών της χώρας.

Η έλλειψη σύνθετων τουριστικών προϊόντων για προσέλκυση τουριστών με ειδικά ενδιαφέροντα (ιαματικός, συνεδριακός, αθλητικός, πολιτιστικός, φυσιολατρικός) παρά τα όσα εξαγγέλλονται.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο χαμηλός βαθμός διασύνδεσης της τουριστικής δραστηριότητας με κλάδους της εθνικής-τοπικής οικονομίας.

Το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού (επιχειρηματιών και εργαζομένων).

ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΖΗΤΗΣΗΣ

Το μονοδιάστατο τουριστικό προϊόν: "Ήλιος - θάλασσα".

Η έντονη εξάρτηση του ελληνικού τουρισμού από τη διεθνή ζήτηση.

Η χαμηλή τουριστική δαπάνη εξ αιτίας της προσέλευσης χαμηλού επιπέδου τουριστών.

Η υψηλή εξάρτηση της τουριστικής ζήτησης από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό που επηρεάζεται πρώτιστα από το κόστος του ταξιδιού (χαμηλή τιμή πακέτου και χαμηλή συναλλαγματική απόδοση)

Η μικρή διάρκεια της τουριστικής περιόδου (Μάιος - Σεπτέμβριος) όπου έρχονται στην Ελλάδα το 75% των αλλοδαπών τουριστών.

ΣΕ ΘΕΣΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η έλλειψη εκσυγχρονισμένης τουριστικής νομοθεσίας.

Η εκτεταμένη παραξενοδοχεία.

Η αδυναμία συνεργασίας μεταξύ εμπλεκόμενων φορέων-επιχειρήσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ο ανυπαρξία εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.

Ευκαιρίες (Opportunities)

Η διαφοροποίηση της ζήτησης από τη πλευρά των καταναλωτών (ειδικά ενδιαφέροντα, ζήτηση για εξατομικευμένες υπηρεσίες) που δημιουργούν νέες εν δυνάμει αγορές πέρα από εκείνες του μαζικού ηλιοτροπικού τουρισμού.

Η εμφάνιση νέων αγορών πέρα από εκείνες που παραδοσιακά τροφοδοτούν τον ελληνικό τουρισμό (Δ. Ευρώπη, ΗΠΑ).

Η αύξηση της δυνατότητας άμεσης πρόσβασης στον καταναλωτή μέσω διαδικτύου.

Οι δυνατότητες χρηματοδότησης έργων υποδομής και επιχειρήσεων από το ΕΣΠΑ για βελτίωση της προσφερόμενης ποσότητας και διαφοροποίηση του παρεχόμενου προϊόντος.

Η δυνατότητα αξιοποίησης τοπικών / παραδοσιακών προϊόντων από το τουριστικό κύκλωμα με στόχο την αναβάθμιση και τη διαφοροποίηση του.

Κίνδυνοι (Threats)

- Η αυξανόμενη συγκέντρωση των tour-operators.
Ο αυξανόμενος ανταγωνισμός στο εξωτερικό από χώρες με χαμηλότερο κόστος (Μεσόγειος, Α.Ευρώπη, Α. Ανατολή).
Ο αυξανόμενος ανταγωνισμός από χώρες με αναβαθμισμένης ποιότητας και υψηλής διαφοροποίησης τουριστικά προϊόντα.

Πηγή: Συγγραφείς

Τα παραπάνω στοιχεία της SWOT ανάλυσης μπορούν να χρησιμεύουν στον καθορισμό των αξόνων - δράσεων παρέμβασης, που θα πρέπει να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν, έτσι ώστε να οδηγηθεί η ελληνική τουριστική ανάπτυξη σε ένα νέο διαφοροποιημένο πρότυπο με νέα χαρακτηριστικά τουριστικής προσφοράς. Αυτό, εκ των πραγμάτων θα συγκροτήσει μια εξειδικευμένη τουριστική πολιτική σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το ζητούμενο της τουριστικής οικονομίας είναι η μεγιστοποίηση των μεγεθών [Εσοδα] και [θέσεις Απασχόλησης]. Ο πρώτος παράγοντας εκφράζεται από το γινόμενο:[Αφίξεις χ Διάρκεια Παραμονής χ Κατά Κεφαλή Δαπάνη]. Το γινόμενο αυτό παίρνει τόσο μεγαλύτερη τιμή, όσο μεγαλύτερη είναι η τουριστική περίοδος που επηρεάζει αντίστοιχα τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Με δεδομένη την αδυναμία μας να καταγράψουμε την [Κατά Κεφαλή Δαπάνη], το ενδιαφέρον περιορίζεται στις [Αφίξεις]. Συνεπώς, οι αφίξεις μαζί με την εποχικότητα και την περιφερειακή κατανομή της τουριστικής δραστηριότητας είναι τρεις βασικοί και απλοί δείκτες της πορείας της τουριστικής οικονομίας. Όταν οι δείκτες αυτοί δεν ακολουθούν ανοδική πορεία, εκφράζουν «μειωμένη ανταγωνιστικότητα» του τουριστικού μας προϊόντος.

Στον Πίνακα 5.8 βλέπουμε ότι στο χρονικό διάστημα 2001-2008 η παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα ανά 30 περίπου αφίξεις δημιουργεί μια νέα θέση εργασίας στον τουρισμό. Στον Πίνακα 5.9 βλέπουμε ότι η παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα (2001-2008), όπως αυτή εκφράζεται ως συνάρτηση των διεθνών αφίξεων και της άμεσης απασχόλησης στον τουρισμό είναι ελαφρά φθίνουσα (μέση ετήσια μεταβολή, περίπου, -0,63%). Η παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα, όπως εκφράζεται ως συνάρτηση των τουριστικών εισπράξεων και της άμεσης απασχόλησης είναι επίσης φθίνουσα (μέση ετήσια μεταβολή, περίπου, -1,61%). Όμως, η παραγωγικότητα της τουριστικής οικονομίας, όπως αυτή εκφράζεται από τη συμμετοχή στο ΑΕΠ και την συνολική απασχόληση, παρουσιάζει αύξηση με μέση ετήσια μεταβολή 3,76%. Οι

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

αντίρροπες αυτές τάσεις εξηγούνται από την προσπάθεια των τουριστικών επιχειρήσεων να βελτιώσουν την ποιότητά τους σε μικροοικονομικό επίπεδο και στην οριακή βελτίωση των γενικών και ειδικών τουριστικών υποδομών σε μακροοικονομικό επίπεδο που οδήγησε σε βελτίωση της συνολικής παραγωγικότητας της τουριστικής οικονομίας.

Στον Πίνακα 5.10 παρουσιάζεται η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία των «Ξενοδοχείων - Εστιατορίων» με τα αναθεωρημένα στοιχεία, η οποία έχει αυξητική τάση. Το ποσοστό συμμετοχής αυτής στο ΑΕΠ της χώρας ανέρχεται στο 7% περίπου. Ο λογαριασμός «Εστιατόρια-Ξενοδοχεία» με ενδιάμεσες εισροές 67% περίπου (διακλαδική εξάρτηση), αποτελεί μικρό αλλά αξιόλογο βήμα στην προσπάθεια προσδιορισμού του τομέα μέσα στο εθνικολογιστικό σύστημα.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση και αν λάβουμε υπόψη μας τα στοιχεία που προέρχονται από πηγές εντός και εκτός Ελλάδας διαπιστώνουμε η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ διαχρονικά αυξάνεται και για το 2008 ανέρχεται στο 17,20%, ενώ η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας προϊόντος διαχρονικά μειώνεται. Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα αποτελεί σοβαρή αδυναμία του τουρισμού μας, η οποία αποδίδεται στα διαρθρωτικά προβλήματα της τουριστικής οικονομίας και στην αναποτελεσματικότητα της τουριστικής μας πολιτικής να τα αντιμετωπίσει με τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και την διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς.

Πίνακας 5.8

Έτος	Παραγωγικότητ α Τομέα (Αφίξεις / Αμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τομέα (Τουριστικές Εισπράξεις / Αμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τουριστικής Οικονομίας (Συμμετοχή Τουριστικής Οικονομίας στο ΑΕΠ/Συνολική Απασχόληση)
2001	31,8	25,8	33,9
2002	30,0	24,5	35,0

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2003	29,4	22,4	37,5
2004	27,6	24,4	41,4
2005	28,8	24,0	41,9
2006	29,6	24,1	38,6
2007	31,5	23,4	37,9
2008	30,4	23,0	44,0

Πηγή: ΣΕΤΕ, επεξεργασία στοιχείων Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας
Ελλάδος και WTTC

Πίνακας 5.9

Έτος	Παραγωγικότητα Τομέα (Αφίξεις / Άμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τομέα (Τουριστικές Εισπράξεις / Άμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τουριστικής Οικονομίας (Συμμετοχή Τουριστικής Οικονομίας στο ΑΕΠ/Συνολική Απασχόληση)
2001			
2002	-5,7	-4,9	3,3
2003	-1,7	-8,6	7,6
2004	-6,2	8,6	10,5
2005	4,3	-1,7	1,2
2006	2,9	0,4	-7,9
2007	6,2	-2,8	-1,9
2008	-3,5	-1,5	16,2
Μέσος Ρυθμός	-0,63	-1,61	3,76

Πηγή: ΣΕΤΕ (Επεξεργασία στοιχείων Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος και WTTC)

Πίνα
κας 5.10

Έτος	Ξενοδοχεία Εστιατόρια (1)	Σύνολο (Ακαθάριστο Εγχώριο	(3)=(1):2
------	---------------------------------	----------------------------------	-----------

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

		Προϊόν (2)	
2001	10.511	146.260	7,2
2002	11.756	157.586	7,5
2003	12.501	171.258	7,3
2004	13.126	185.225	7,1
2005	14.198	198.609	7,1
2006	15.107	213.285	7,1
2007	-	228.180	-
2008	-	242.234	-

Πηγή: ΕΣΥΕ (Επεξεργασία στοιχείων Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος)

Συμπερασματικές παρατηρήσεις

Αξιολογώντας όλα τα παραπάνω, προκύπτει το συμπέρασμα ότι υπάρχει σταδιακή μείωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, αυξανόμενη εξάρτηση από τον μαζικό τουρισμό, απώλεια υψηλού τουριστικού εισοδήματος, έλλειψη δυνατότητας χρονικής κατανομής της ζήτησης, εύκολη υποκατάσταση από άλλες μεσογειακές χώρες, άνιση ανάπτυξη της περιφέρειας, ισχυρές πιέσεις για χαμηλές τιμές, αδυναμία διαπραγμάτευσης με τους ισχυρούς tour-operators, έλλειψη κινήτρων αναβάθμισης, παράνομη λειτουργία καταλυμάτων, προβλήματα βιωσιμότητας και δυσκολία προσαρμογής στα νέα τεχνολογικά δεδομένα.

Επιπρόσθετα, η μελέτη του ελληνικού τουριστικού προϊόντος δείχνει ότι η ικανοποίηση που απορρέει από την κατανάλωση των επιμέρους στοιχείων του, δηλ. των τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών μειώνεται διαχρονικά. Το τουριστικό προϊόν αποτελούμενο, σε μεγάλο βαθμό, από έναν μεγάλο αριθμό κοινοτύπων στοιχείων, αδυνατεί διαχρονικά να οδηγήσει σε μία μεγιστοποίηση του βαθμού ικανοποίησης των τουριστών-καταναλωτών. Και αυτό σχετίζεται με την κρίση του υφιστάμενου προτύπου τουριστικής ανάπτυξης που στηρίζεται σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, το οποίο ωθήθηκε στα όριά του και απεικονίζεται στην υπέρ προσφορά τουριστικών καταλυμάτων. Η αύξηση των ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην παράκτια ζώνη,

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Βασιζόταν στην βασική προϋπόθεση διατήρησης και μεγέθυνσης της τουριστικής ζήτησης. Ωστόσο, αυτή η προϋπόθεση δεν επαληθεύτηκε και αποτέλεσε την απαρχή μείωσης της ποιότητας, ως απόρροια μίας ξενοδοχειακού τύπου κρίσης (συμπληρωματικά τουριστικά καταλύματα, παραθεριστικές κατοικίες κ.λ.π, που είναι δύσκολο να καταγραφούν στατιστικά).

Το νέο τουριστικό προϊόν, το οποίο αντιπροτείνεται στηρίζεται σε ένα νέο διαφοροποιημένο πρότυπο με νέα χαρακτηριστικά της τουριστικής προσφοράς που συγκροτεί μια τουριστική πολιτική εξειδικευμένη σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Είναι ένα πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης που διαθέτει «τυποποιημένα» στοιχεία, είναι ανταγωνιστικό, είναι ποιοτικό, ακολουθεί τις επιταγές / επιθυμίες της πελατείας, είναι διαφοροποιημένο και μπορεί να κάνει χρήση των εργαλείων και των εξελίξεων της πληροφορικής.

Συγκρίνοντας τα μεγέθη του Πίνακα 5.11 μπορεί να εξαχθεί μια πρώτη εκτίμηση συμβολής του τουρισμού στην οικονομική ευημερία μιας περιφέρειας. Ενδεικτικά παρατηρούμε ότι οι περιφέρειες με έντονη τουριστική δραστηριότητα, όπως Κρήτη, Νότιο Αιγαίο και Ιόνιοι Νήσοι έχουν υψηλούς δείκτες ευημερίας, ενώ συμμετέχουν σε καλό ποσοστό στα συνολικά μεγέθη της χώρας. Τα ποσοστά ανεργίας είναι χαμηλότερα συγκριτικά με περιοχές όπου η τουριστική δραστηριότητα είναι αδύναμη ή και ανύπαρκτη, όπως η Δυτική Μακεδονία και το Βόρειο Αιγαίο. Εξαίρεση βέβαια στις παραπάνω συγκρίσεις αποτελούν η περιφέρεια της Αττικής αλλά και της Κεντρικής Μακεδονίας, που περιλαμβάνουν την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη όπου γενικότερα συγκεντρώνεται το πλείστον των οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας.

Πίνακας 5.11

Δείκτες Ευημερίας σε Επιλεγμένες Περιφέρειες της Ελλάδας

	Έτος	Μέσος Όρος χώρας	Νότιο Αιγαίο	Κρήτη	Βόρειο Αιγαίο	Αττική	Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλία	Ιόνιοι Νησιά	Δυτική Μακεδονία
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2005	20,6 χιλ. ευρώ	24,6 (2)	19,2 (4)	14,5 (11)	27,4 (1)	16,5 (7)	16,1 (9)	18,4 (5)	14,6 (10)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αποταμιευτικές καταθέσεις/ κάτοικο	2005	12,2 χιλ ευρώ	11,1 (3)	8,6 (8)	11,4 (2)	18,3 (1)	9,4 (6)	7,4 (12)	10,0 (4)	8,0 (9)
Δηλ. εισόδημα/ φορολογούμενο	2005	13,7 χιλ ευρώ	11,8 (5)	12,5 (2)	11,6 (10)	15,6 (1)	12,3 (4)	11,9 (8)	10,9 (13)	12,1 (7)
Φόρος εισοδ./ φορολογούμενο	2005	1,22	0,88 (5)	0,88 (5)	0,79 (9)	1,84 (1)	0,90 (3)	0,77 (10)	0,73 (12)	0,98 (2)
Φυσική αύξηση πληθυσμού/1000 κατοίκους	2005	0,2	2,8 (1)	2,3 (2)	-3,5 (13)	1,3 (3)	1,0 (4)	-0,6 (5)	-1,2 (9)	-1,2 (8)
Μαθητές Β'θμιας εκπαίδευσης/1000 κατοίκους	2005	63	69 (2)	65 (4)	60 (10)	60 (11)	64 (6)	66 (3)	64 (7)	73 (1)
Μαθητές δημοτικού/1000 κατοίκους	2005	58	71 (1)	68 (2)	59 (7)	53 (12)	61 (5)	60 (6)	59 (8)	62 (4)
Ποσοστό ανεργίας	2006	8,9	8,8 (9)	7,0 (13)	9,4 (6)	8,3 (10)	9,3 (7)	8,2 (11)	11,2 (2)	14,2 (1)
% σε μεγέθη της χώρας										
ΑΕΠ	2005		3,3 % (9)	5,1% (5)	1,3% (13)	47,9 % (1)	13,8% (2)	5,2% (3)	1,8% (12)	1,9% (11)

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Φορολογούμενοι	2005		2,7 % (10)	5,1% (7)	1,9% (13)	38,8 % (1)	16,8% (2)	6,3% (3)	2,0% (12)	2,6% (11)
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	2005		2,4 % (10)	4,6% (5)	1,6% (12)	46,8 % (1)	15,1% (2)	5,6% (3)	1,6% (13)	2,3% (11)
Φόρος εισοδήματος φ.π.	2005		2,0 % (11)	3,6% (5)	1,2% (12)	58,3 % (1)	12,4% (2)	4,0% (3)	1,2% (13)	2,1% (9)
Αποταμιευτικές καταθέσεις	2003		2,9 % (9)	3,9% (6)	1,7% (12)	54,0 % (1)	13,3% (2)	4,1% (4)	1,6% (13)	1,8% (11)

Πίνακας 5.12

Κατάταξη περιφερειών και νομών ανάλογα με την ένταση της
τουριστικής δραστηριότητας (κλίνες ανά 100 κατοίκους)

Δείκτης	Περιγραφή	Νομοί	Περιφέρειες
30 <	Περιοχές ειδικευμένες στο τουρισμό	Δωδεκανήσου 42,67 Ζακύνθου 40,80	Ν. Αιγαίο 31,82
20 < 30	Περιοχές με υψηλή τουριστική ανάπτυξη	Ρεθύμνου 23,81 Κερκύρας 23,42 Χαλκιδικής 23	Ιόνιοι Νήσοι 23,46
10 < 20	Περιοχές όπου ο τουρισμός Παρουσιάζει ανάπτυξη χωρίς να έχει καθοριστική σημασία	Σάμου 18,08 Λασιθίου 18,07 Κεφαλονιάς 13,73 Κυκλάδων 12,80 Ηρακλείου 13,52 Χανίων 13,55	Κρήτης 15,47

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2 < 10	Περιοχές όπου η τουριστική δραστηριότητα είναι είτε περιορισμένη είτε με σχετικά μικρή βαρύτητα	Λευκάδας 9,03 Λέσβου 6,70 Μαγνησίας 6,54 Καβάλας 6,10 Πρεβέζης 6,10 Ευρυτανίας 5,96 Αργολίδας 5,80 Φωκίδας 5,38 Κορινθίας 5,03 Περίας 4,86 Ευβοίας 4,06 Χίου 3,98 Μεσσηνίας 3,76 Λακωνίας 3,07 Έβρου 2,69 Αρκαδίας 2,55 Καστοριάς 2,16 Τρικάλων 2,10	Β. Αιγαίο 8,42 Πελοπόννησος 3,86 Στ. Ελλάδα 2,96 Αν.Μακεδονίας 2,65 Κεντρ. Μακεδονίας 2,63 Θεσσαλίας 2,6 Ηπείρου 2,13
< 2	Περιοχές όπου ο τουρισμός αποτελεί ασήμαντη δραστηριότητα	22 Νομοί	Δ. Ελλάδα 1,79 Αττικής 1,14 Δ. Μακεδονίας 1,17

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ 2006

Επιπλέον, συνδέοντας τα δεδομένα του πίνακα 5.12 με την ταξινόμηση των περιφερειών βάσει οικονομικών μεγεθών και εννοιών, αλλά και με την διάρθρωση της απασχόλησης ανά τομέα της οικονομικής δραστηριότητας στις ελληνικές περιφέρειες (1998-2006), μπορεί να εξαχθούν ενδιαφέροντα συμπεράσματα, αναφορικά με τη συμβολή του τουρισμού στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση και στη σύνδεσή του με τους τρεις τομείς της οικονομικής δραστηριότητας (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή). Πιο συγκεκριμένα, σημαντικό χαρακτηριστικό των δεκατριών περιφερειών της Ελλάδας είναι η υπερβολική συγκέντρωση του πληθυσμού στην Αττική με ποσοστό 34,31% και στη Θεσσαλονίκη με ποσοστό 9,64%. Αποτέλεσμα αυτού είναι το 54,06% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (Α.Ε.Π.) να παράγεται σε αυτές τις δύο περιφέρειες, αφήνοντας λιγότερο από το μισό στις υπόλοιπες έντεκα. Επίσης, η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνουν το 38,16% και 17,05% της συνολικής απασχόλησης στο εσωτερικό τους, δηλαδή και οι δύο μαζί συγκεντρώνουν το 55,21% επί του συνόλου. Συνεπώς, τόσο η Αττική όσο και η Κεντρική Μακεδονία αποτελούν δύο πολύ ισχυρούς πόλους ανάπτυξης στο

εσωτερικό της χώρας (Λαγός, Οικονομάκης, Καλιγιαννάκης, Μιχαηλίδης, 2004:3, ΕΣΥΕ,1991-2001).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 :Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

6.1 Οι παράγοντες οι οποίοι συνέβαλαν στην ανάπτυξη των ειδικών κ εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Ελλάδα

Πίνακας 6.1

Είδη Εναλλακτικών και Ειδικών Μορφών Τουρισμού

☐ Κοινωνικός τουρισμός	☐ Εκπαιδευτικός τουρισμός
☐ Αγροτουρισμός	☐ Θρησκευτικός τουρισμός
☐ Γαστρονομικός τουρισμός	☐ Επαγγελματικός τουρισμός
☐ Τουρισμός υπαίθρου	☐ Συνεδριακός τουρισμός
☐ Τουρισμός τρίτης ηλικίας	☐ Εκθεσιακός τουρισμός
☐ Αθλητικός τουρισμός	☐ Τουρισμός κινήτρων
☐ Περιηγητικός τουρισμός	☐ Ορεινός τουρισμός
☐ Θαλάσσιος τουρισμός	☐ Χειμερινός τουρισμός

☐ Οικοτουρισμός	☐ Γυμνιστικός τουρισμός
☐ Τουρισμός υγείας	☐ Χρονομεριστική μίσθωση
☐ Ιαματικός τουρισμός	☐ Τουρισμός περιπέτειας
☐ Τουρισμός ευεξίας	☐ Τουρισμός σε οργανωμένα χωριά ειδικού τύπου (τουριστικά χωριά- clubs)
☐ Πολιτιστικός τουρισμός	☐ Τουρισμός σε θεματικά πάρκα και θεματικά μουσεία
	☐ Αστικός τουρισμός

ΠΗΓΗ :ΕΣΥΕ

6.1.1. Η αμφισβήτηση του κυρίαρχου προτύπου ανάπτυξης

Στην περίοδο μετά το 1980 πληθαίνουν οι επιστημονικές αμφισβητήσεις του κυρίαρχου προτύπου τουριστικής ανάπτυξης (Οργανωμένος Μαζικός Τουρισμός) όπως αυτός υιοθετήθηκε και αναπτύχθηκε στη χώρα. Εκτός των επιπτώσεων αυτού του τύπου ανάπτυξης στην κοινωνία και τον πολιτισμό, έντονη είναι η αμφισβήτηση του ουσιαστικού οφέλους που υπάρχει από την ανάπτυξη του στην οικονομία (Krippendorf 1987, Fountain K et al 1989, Weiler & Hall 1992, SmithVand Eadington 1992, Τσάρτας 1996, ΣΕΤΕ 2004). Ο προβληματισμός σχετικά με οικονομικά οφέλη συνδέεται τόσο με την πολιτική των tour operators όσο και με αυτή του κράτους η οποία οδήγησε μεγάλο αριθμό ατόμων προς τον οργανωμένο τουρισμό, χωρίς όμως να μπορούν ανάλογα να αυξηθούν και τα περιθώρια κέρδους στις τουριστικές περιοχές. Ο εμπλουτισμός αυτού του τύπου ανάπτυξης με προϊόντα των Ειδικών και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού (EEMT) θεωρήθηκε ότι θα συμβάλει στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα αυτού του προτύπου (Βενετσανοπούλου , 2006)

6.1.2. Η πολιτική διεθνών οργανισμών και της Ε.Ε.

Ήδη από το 1970 αλλά κυρίως μετά το 1980, πολλοί είναι οι διεθνείς οργανισμοί (Ηνωμένα Έθνη, ΠΟΤ, ΟΟΣΑ) οι οποίοι επισημαίνουν την ανάγκη στροφής από το Μαζικό τουρισμό σε πρότυπα περισσότερο βιώσιμα και ενταγμένα στην τοπική οικονομική, πολιτισμική, περιβαλλοντική και κοινωνική κλίμακα. Καθοριστική ήταν σε αυτό το πλαίσιο για την Ελλάδα η πολιτική της Ε.Ε. η οποία με διάφορες δράσεις, πολιτικές και χρηματοδοτήσεις ενισχύει άμεσα και έμμεσα την ανάπτυξη των EEMT στα κράτη- μέλη - π.χ. Αγροτουρισμός, Φυσιολατρικός Οικοτουρισμός,

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πολιτιστικός(Fitzpatrick and associates 1989,Pasqualini 1992, WTO 2006). Κοινή συνισταμένη αυτών των πολιτικών είναι η εκτίμηση ότι πρόκειται για προϊόντα τα οποία συμβάλουν στη βιωσιμότητα, την τοπική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ παράλληλα ανταποκρίνονται στις αλλαγές των κινήτρων των τουριστών (Τριανταφυλλίδου 2004) .

6.2. Οι αλλαγές στα κίνητρα των τουριστών

Από την αναζήτηση οργανωμένων και συχνά παθητικών - αναφορικά με τις δραστηριότητες - διακοπών, οι τουρίστες στρέφονται σε ταξίδια περισσότερο αυτόνομα και με αναζήτηση παράλληλων δραστηριοτήτων (άθληση, περιήγηση, εκπαίδευση, φυσική και υγιεινή ζωή) στη διάρκεια των διακοπών. Καθοριστικές προς αυτή την αλλαγή από τον τουρίστα ο οποίος ταξιδεύει με ένα κυρίως κυρίαρχο κίνητρο προς έναν τουρίστα «πολυκινητρικό» ήταν δύο εξελίξεις: η ανάδειξη του περιβάλλοντος ως ιδιαίτερης σημασίας παράγοντα στις επιλογές της ζήτησης και η αύξηση του αριθμού των ταξιδιών - κυρίως μικρής διάρκειας - σε ετήσια βάση. Παρατηρούμε άρα μια δυναμική αύξηση της ζήτησης τόσο για αυτόνομα εξειδικευμένα ταξίδια των ΕΕΜΤ, όσο και για ταξίδια και δραστηριότητες αυτού του τύπου τα οποία συνδυάζονται με τον Οργανωμένο Μαζικό Τουρισμό Διακοπών.

6.3 Η σταδιακή ανάπτυξη ενός σημαντικού αριθμού μεσόγειων προορισμών μεταξύ αυτών κ της Ελλάδος

Η πολιτική της Ε. Ε. σε συνδυασμό με την πίεση πολλών τοπικών φορέων (ΟΤΑ, Αναπτυξιακών εταιριών, νέων επενδυτών) αναδεικνύει σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα - με αρχή τη δεκαετία του '70- πολλούς προορισμούς και επιχειρήσεις μιας «άλλης» Ελλάδας των ΕΕΜΤ (Τσάρτας 2010, Κεφάλαια 1ο Α' μέρους και 3 Β' μέρους). Χωρίς να υπάρχει μια συστηματική πολιτική και προβολή και με τη ζήτηση να αφορά αρχικά και κατά κύριο λόγο τους ημεδαπούς τουρίστες, διαμορφώνεται - κυρίως σε μεσόγειες περιοχές - ένας σημαντικός αριθμός προορισμών οι οποίοι παρέχουν υποδομές, υπηρεσίες, και δραστηριότητες αγροτουρισμού, οικοτουρισμού, χιονοδρομίας, συνεδρίων, φυσιολατρικού τουρισμού, θρησκευτικού, πολιτιστικού, περιπέτειας, αθλητικού, θαλάσσιου κλπ. Η τοπική διάσταση αυτής της ανάπτυξης είναι βασικό χαρακτηριστικό της, ενώ η δυναμική παρουσία του internet στη ζήτηση και την προσφορά μετά το 1990 συνέβαλε καθοριστικά στην επέκταση αυτού του προτύπου ανάπτυξης και σε περιοχές με οργανωμένο τουρισμό διακοπών του καλοκαιριού (Παπαδασκαλόπουλος & Χριστοφοράκης , 2002) .

6.4 Στατιστικά στοιχεία του Κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα

Πίνακας 6.2

Κοινωνικός Τουρισμός (ο πίνακας περιλαμβάνει μόνο τα ξενοδοχεία για το 2009-2010)

ΝΟΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 3 ^{ΗΣ} ΗΛΙΚΙΑΣ	ΟΡΓΑΝ ΕΝΑ CAMPFI
Αιτωλοακαρνανίας	11	7	6
Αργολίδας	29	14	10
Αρκαδίας	7	6	5
Αρτας	1	1	
Αττικής *	52	25	10
Αχαΐας	22	12	8
Βοιωτίας	2	2	
Γρεβενών	3	2	
Δράμας	3	3	
Δωδεκανήσου	77	19	5
Έβρου	9	4	2
Εύβοιας	90	41	6
Ευρυτανίας	6	5	
Ζακύνθου	51	20	5
Ηλείας	13	4	10
Ημαθίας	3	2	
Ηρακλείου	40	14	5
Θεσπρωτίας	14	3	4
Θεσσαλονίκης	23	17	4
Ιωαννίνων	39	31	1
Καβάλας	74	18	10
Καρδίτσας	10	7	
Καστοριάς	8	8	
Κέρκυρας	54	13	10
Κεφαλληνίας	18	7	2
Κιλκίς	3	1	
Κοζάνης	4	3	
Κορινθίας	18	11	7
Κυκλάδων	108	25	10
Λακωνίας	13	8	8
Λάρισας	9	6	3
Λασιθίου	18	7	3
Λέσβου	32	13	1
Λευκάδας	27	9	7
Μαγνησίας	118	60	9
Μεσσηνίας	26	14	10
Ξάνθης	4	3	1
Πέλλας	17	15	
Περίας	71	17	10
Πρέβεζας	30	18	8
Ρεθύμνου	18	5	3
Ροδόπης	6	4	-
Σάμου	29	9	
Σερρών	12	8	

Πηγή ΕΣΥΕ

που συμμετείχαν στο πρόγραμμα «τουρισμός για όλους»)

Ο θεσμός του κοινωνικού τουρισμού στην Ελλάδα, παρόλο που υστερεί σε σύγκριση με άλλες Ευρωπαϊκές χώρες (Βενετσανοπούλου 2006 σ.237) - στον αριθμό των δικαιούχων και στο ύψος της επιδότησης - έχει ενισχυθεί ιδιαίτερα. Η πλειοψηφία των νομών συμμετέχει με επαρκή αριθμό ξενοδοχείων στον θεσμό.

6.5. Προβολή Τουριστικού Προϊόντος

6.5.1 Ευρύτερο πλαίσιο αναφοράς σχετικά με την προβολή του τουριστικού προϊόντος .
Η πρόσφατη οικονομική κρίση τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και στην χώρα μας αποτελεί επίκαιρο και φλέγον θέμα συζήτησης με το οποίο ασχολούνται εκπρόσωποι όλων των παραγωγικών τάξεων. Στην συζήτηση αυτή έχουν αναδειχθεί οι ιδιαίτερες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στον τουριστικό κλάδο. Ξαφνικά ο τουρισμός απέκτησε ενδιαφέρον και τα διαφαινόμενα προβλήματά του αποτελούν προσφιλές αντικείμενο ανάλυσης από ειδικούς και μη. Αρκετοί από τους όψιμους σχολιαστές παρουσιάζουν την κρίση στον τουρισμό ως επακόλουθο της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Τίθεται όμως ένα καίριο ερώτημα: τα προβλήματα αυτά ανέκυψαν πράγματι ξαφνικά και προέκυψαν από την παγκόσμια (και εσχάτως και εθνική) οικονομική κρίση;

Ο τουριστικός κλάδος στην Ελλάδα έχει εισέλθει σε έναν κύκλο παρατεταμένης κρίσης με χαρακτηριστικά αργής αλλά σταθερής παρακμής εδώ και αρκετά χρόνια, ιδιαίτερα μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας και την επακόλουθη εμφανή αδυναμία και προφανή αποτυχία τουριστικής αξιοποίησης της κληρονομιάς τους σε βάθος χρόνου. Η παρατεταμένη κρίση της τουριστικής βιομηχανίας μας επηρεάζεται ακόμα και από την γενικότερη εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό, η οποία δεν είναι και η ιδανικότερη τα τελευταία έτη. Όμως, τα βαθύτερα αίτια της κρίσης δεν είναι συγκυριακά αλλά σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο ως χώρα, ως πολιτεία, ως κοινωνία αλλά και ως πολίτες αντιμετωπίζουμε τον τουρισμό. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος της προβολής του τουριστικού προϊόντος αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την βελτίωση της υπάρχουσας - προβληματικής - κατάστασης, εφόσον όμως η αξιοποίηση των τεχνικών προβολής γίνει

οργανωμένα και με σχέδιο και όχι αποσπασματικά και περιστασιακά όπως συχνά συνέβαινε στο παρελθόν.

Στο πλαίσιο αυτό, αξίζει να επισημανθεί ότι, ο τουρισμός αποτελεί μεν τα τελευταία 30 χρόνια την ατμομηχανή της οικονομικής μας ανάπτυξης, αλλά σε μεγάλο βαθμό αναπτύχθηκε άναρχα και χωρίς συντονισμό (όπως και πολλοί άλλοι κλάδοι στην χώρα μας). Ο προσεκτικός και μακροχρόνιος σχεδιασμός, όπως αρμόζει σε μία βαριά βιομηχανία εθνικής διάστασης, συχνά ήταν ανεπαρκής. Κάθε αλλαγή προσώπων (π.χ. υπουργών και λοιπών ιθυνόντων) οδηγούσε στην ανατροπή των σχεδίων που οι προηγούμενοι κατάρτισαν. Ταυτόχρονα, η έλλειψη τουριστικής παιδείας και συνείδησης του μέσου πολίτη είχε σαν αποτέλεσμα την αντιμετώπιση του τουρισμού ως ένα προσοδοφόρο κλάδο ο οποίος όμως αντιμετωπιζόταν κατά κανόνα σε βάση "ad-hoc", κάτι το οποίο αντανάκλαται και στις μέχρι τώρα δραστηριότητες προβολής του τουριστικού προϊόντος (Ψυχάρης Ι. , 2005) .

6.5.2. Εικόνα Ελλάδας ως Τουριστικού Προορισμού

Αναφορικά με την εικόνα της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού (και κατ' επέκταση με την εικόνα του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος), η υπάρχουσα κατάσταση είναι ιδιαίτερα ασαφής και ανομοιογενής. Καταρχάς είναι σωστότερο να αναφερόμαστε στην εικόνα επιμέρους στοιχείων και τουριστικών προϊόντων της χώρας. Συγκεκριμένα, μπορούμε να προσδιορίσουμε δύο κύρια προϊόντα που συνθέτουν το χαρτοφυλάκιο της τουριστικής προσφοράς μας: α) τον μαζικό τουρισμό, και β) διάφορες εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Μεταξύ αυτών των δύο κύριων τουριστικών προϊόντων παρουσιάζονται σημαντικότερες διαφορές και διαφοροποιήσεις, τόσο στην εικόνα τους όσο και στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών και κατ' επέκταση και στην εξυπηρέτηση του πελάτη.

Ως μαζικός τουρισμός στην Ελλάδα (διότι σε άλλες χώρες υπάρχουν διαφοροποιήσεις) νοείται ο παραθαλάσσιος παραθεριστικός τουρισμός - αυτό που διεθνώς ορίζεται ως τουρισμός 3S (sun, sand, sea - ήλιος, άμμος, θάλασσα). Εκτός λίγων εξαιρέσεων (και φωτεινών παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών) η εικόνα που έχει στο εξωτερικό το Ελληνικό προϊόν του μαζικού τουρισμού - το οποίο αποτελεί όμως την ραχοκοκαλιά του τουριστικού κλάδου της χώρας - είναι αρκετά συγκεχυμένη και εν μέρει προβληματική. Θεωρείται ως ένα προϊόν με σχετικά καλούς ή και πολύ καλούς φυσικούς πόρους (π.χ κλίμα, τοπίο, θάλασσα, κ. α.), μέτρια προς καλή ξενοδοχειακή

και λοιπή τουριστική υποδομή, αλλά μέτρια προς κακή (και σε αρκετές περιπτώσεις αρκετά κακή) ποιότητα υπηρεσιών και εξυπηρέτηση πελατών σε συνδυασμό μάλιστα με ιδιαίτερα υψηλές τιμές και κατά κανόνα προβληματικότερη σχέση αξίας προς τιμή (value for money). Πρέπει να σημειωθεί ότι, η εικόνα αυτή δεν δημιουργήθηκε ξαφνικά αλλά αποτελεί το αποτέλεσμα μιας πολύχρονης διαδικασίας κατά τα τελευταία δέκα τουλάχιστον έτη. Η εικόνα αυτή έχει δημιουργηθεί τόσο μέσα από τις ίδιες τις εμπειρίες των ξένων τουριστών όσο και από τα σχόλια που μεταδίδουν σε φίλους τους, γνωστούς και σε συγγενείς (αυτό που ονομάζουμε στο μάρκετινγκ word of mouth), ακόμα και σε σχετικές ιστοσελίδες στο Internet (όπως για παράδειγμα το tripadvisor.com, διάφορα wikis και άλλοι ανάλογοι ιστοχώροι που αξιοποιούν την φιλοσοφία του λεγόμενου Web 2.0 ή social web). Ακόμα, δεν είναι άμοιρη ευθυνών για την δημιουργία της εικόνας αυτής και η μέχρι τώρα στρατηγική προβολής που ακολουθήθηκε.

Αναφορικά με τα προϊόντα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, αν και αποτελούν ένα σχετικά μικρό τμήμα της τουριστικής βιομηχανίας μας, η υπάρχουσα κατάσταση παρουσιάζεται αρκετά διαφορετική σε σχέση με τον μαζικό τουρισμό. Γενικότερα, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι αρκετά καλή - σε ορισμένες δε περιπτώσεις είναι πολύ καλή. Όμως, το βασικό πρόβλημα αυτού του τουριστικού κλάδου σχετίζεται με την έντονη ανομοιομορφία της παρεχόμενης ποιότητας και εξυπηρέτησης από περιοχή σε περιοχή καθώς και μεταξύ διαφορετικών τουριστικών επιχειρήσεων (Χατζηνικολάου Ε. ,1993) .

6.5.3. Στρατηγικό Πλαίσιο Τουριστικής Προβολής

Για την ανάπτυξη του βέλτιστου πλαισίου εφαρμογής μίας νέας στρατηγικής τουριστικής προβολής, θα πρέπει να γίνουν σαφή ορισμένα κρίσιμα στοιχεία που σχετίζονται με το ίδιο το τουριστικό προϊόν (μαζικό ή εναλλακτικό). Συγκεκριμένα, ως προς την φύση του τουριστικού προϊόντος, θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρα αντιληπτό και κατανοητό από όλους τους εμπλεκόμενους στον τουριστικό κλάδο και στην προβολή του το γεγονός ότι το τουριστικό προϊόν διαφέρει σημαντικότερα από όλα τα υπόλοιπα προϊόντα. Οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν - εσφαλμένα - ότι το τουριστικό προϊόν εντάσσεται στις υπηρεσίες. Όμως, η πραγματικότητα είναι διαφορετική: το τουριστικό προϊόν αποτελεί στην ουσία ένα «υβρίδιο», καθώς περιλαμβάνει μια ποικιλία αλληλοεπηρεαζόμενων συστατικών στοιχείων όπως υλικά προϊόντα, υπηρεσίες, φυσικό

περιβάλλον, ιδέες, πληροφορίες, δραστηριότητες, αλλά και ανθρώπους - τόσο οι παροχείς του τουριστικού προϊόντος όσο και οι καταναλωτές του αποτελούν ταυτόχρονα και συστατικά του. Ταυτόχρονα, το τουριστικό προϊόν παρουσιάζει και όλες τις κλασικές ιδιαιτερότητες των υπηρεσιών, όπως: η σύντομη απαξίωση (για παράδειγμα, δεν μπορεί να αποθηκευτεί για μελλοντική πώληση και κατανάλωση), η άυλη φύση του (ο καταναλωτής δεν γνωρίζει τι ακριβώς αγοράζει πριν καταναλώσει το προϊόν), η εξάρτησή του από τον ανθρώπινο παράγοντα, και τέλος η συχνά ταυτόχρονη παραγωγή και κατανάλωσή του. Όλες οι παραπάνω παράμετροι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την διαμόρφωση μίας νέας στρατηγικής προβολής.

Στην πραγματικότητα, οι καταναλωτές τουριστικών προϊόντων αγοράζουν όνειρα - αγοράζουν αυτό το οποίο προσδοκούν και φαντάζονται ότι θα βιώσουν κατά την επίσκεψή τους σε ένα τουριστικό προορισμό ή κατά την διαμονή τους σε ένα τουριστικό κατάλυμα. Κατά συνέπεια, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι άνθρωποι δεν αγοράζουν απλώς τουριστικά προϊόντα αλλά αγοράζουν την προσδοκία μιας εμπειρίας. Από την πλευρά της τουριστικής παραγωγής, είτε σε μακρο-επίπεδο (φορείς και διοίκηση ενός τουριστικού προορισμού) είτε σε μικρο-επίπεδο (τουριστικές επιχειρήσεις), το κρίσιμο ζήτημα είναι η διαμόρφωση της προσφοράς μιας επιθυμητής από τον καταναλωτή εμπειρίας με χαρακτηριστικά υψηλής ποιότητας και καλή εξυπηρέτηση. Ο στόχος είναι η προσφορά μιας αξέχαστης και βεβαίως θετικής εμπειρίας. Κατά συνέπεια, τα κεντρικά μηνύματα όλων των ενεργειών προβολής θα πρέπει να ενσωματώνουν την λογική της "προσδοκώμενης εμπειρίας".

Παράλληλα, η μελλοντική στρατηγική προβολής θα πρέπει να επενδύσει επαρκώς στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Οι νέες τεχνολογίες και κυρίως η χρήση του web 2.0 εφαρμογών μπορούν επίσης να συμβάλλουν αποφασιστικά στην βελτίωση της εξυπηρέτησης του πελάτη και στην παροχή μιας ποιοτικής εμπειρίας καθ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού του επισκέπτη στον τουριστικό προορισμό. Για παράδειγμα, πριν το ταξίδι πολλοί ταξιδιώτες επισκέπτονται και συμβουλευονται ιστολόγια (weblogs), review websites, www.travelwiki.com, έτσι ώστε να συλλέξουν αξιόπιστες, επικαιριοποιημένες και πλούσιες πληροφορίες για τον προορισμό που θέλουν να επισκεφτούν. Πολλές από αυτές τις ιστοσελίδες δίνουν επίσης τη δυνατότητα στον χρήστη - ταξιδιώτη να μοιραστεί τις εμπειρίες, τις απόψεις του, τις φωτογραφίες και τα βίντεο του για έναν προορισμό ή για μια τουριστική επιχείρηση με άλλους χρήστες - ταξιδιώτες. Η δυνατότητα αυτή δημιουργεί μια τεράστια διαφήμιση ή και δυσφήμιση στόμα-με-στόμα (Word of mouse όπως λέγεται στο διαδίκτυο). Πολλοί μάλιστα

οργανισμοί προώθησης και διαχείρισης προορισμών όπως το www.discoverireland.com, www.myswitzerland.com, έχουν αναπτύξει και λειτουργούν τέτοιες εφαρμογές στα πόρταλ τους έτσι ώστε η διαφάνεια και η πληροφόρηση που δημιουργείται, συλλέγεται και διαχέεται από τους επισκέπτες τους να χρησιμοποιείται είτε για την βελτίωση διάφορων υποδομών και διαδικασιών είτε για τον εντοπισμό και «τιμωρία» τουριστικών επιχειρήσεων που δεν παρέχουν ικανοποιητικό επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών στους επισκέπτες τους.

Λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες παρατηρήσεις, η ανάπτυξη του βέλτιστου πλαισίου εφαρμογής μίας νέας στρατηγικής τουριστικής προβολής θα πρέπει να βασίζεται στις παρακάτω δύο αρχές:

Σε ξεκάθαρες στρατηγικές και στόχους μάρκετινγκ, που εξάλλου έχουν ήδη αναλυθεί και προταθεί στο ήδη παραδοθέν προ διετίας και εθνικής σημασίας έργο του Ε.Ο.Τ. που αφορά την «Ανάπτυξη της Στρατηγικής Μάρκετινγκ και του Συστήματος Ταυτότητας του Ελληνικού Τουρισμού». Η κατάρτιση του νέου Στρατηγικού Σχεδιασμού αποτέλεσε προϊόν επίπονης και πολύμηνης εργασίας μίας ομάδας περισσοτέρων από 40 ειδικών, ενώ στη διαδικασία συμμετείχαν ενεργά 600 και πλέον επαγγελματίες του Τουρισμού από όλη την επικράτεια - κατά συνέπεια, το υλικό που παράχθηκε με χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων θα πρέπει να αξιοποιηθεί επαρκώς και να αποτελέσει αρχικό οδηγό για όλες τις μελλοντικές δραστηριότητες τουριστικής προβολής.

Στο δεδομένο, ότι η επικοινωνία δεν λειτουργεί εκ του μηδενός, αλλά πρέπει να λαμβάνει υπόψη επικοινωνιακές απόπειρες, Ο λόγος είναι ότι ένα μέρος των ομάδων πελατείας-στόχου έχουν ήδη εκτεθεί σε αυτές και τα αντίστοιχα μηνύματά τους. Η νέα στρατηγική πρέπει να υιοθετήσει αρμονικά τα θετικά σημεία αυτών και να αντιμετωπίσει τα αρνητικά, ώστε να μην προκληθεί σύγχυση, αδυναμία απορρόφησης των μηνυμάτων και κίνδυνος να μειωθεί η αποτελεσματικότητα του νέου μηνύματος (Μιχαηλίδη Κ.,2004) .

6.5.4. Στόχευση Τμημάτων της Τουριστικής Αγοράς

Σύμφωνα με το έργο του Ε.Ο.Τ. που αφορά την «Ανάπτυξη της Στρατηγικής Μάρκετινγκ και του Συστήματος Ταυτότητας του Ελληνικού Τουρισμού», καθορίστηκαν εννέα Στρατηγικοί Τουριστικοί Κλάδοι, που είναι οι εξής:

- Παραθεριστικός
- Θαλάσσιος
- Πολιτιστικός Τουρισμός
- Τουρισμός Υπαίθρου
- Περιηγητικός Τουρισμός
- Τουρισμός Υγείας και Ευεξίας
- Συνεδριακός Τουρισμός
- Τουρισμός Πολυτέλειας

Τουρισμός στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη

Με την εξαίρεση του Παραθεριστικού Τουρισμού (ο οποίος εντάσσεται στον μαζικό τουρισμό), οι υπόλοιποι οκτώ Στρατηγικοί Τουριστικοί Κλάδοι αποτελούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Μεταξύ άλλων το παραπάνω έργο του ΕΟΤ καθόρισε: και τη νέα διευρυμένη στρατηγική τοποθέτηση της χώρας (positioning) «προορισμού θερινών διακοπών και αρχαιοτήτων» σε «έναν προορισμό με απaráμιλλες εναλλαγές και ανεξερεύνητες αντιθέσεις.

Όλοι οι παραπάνω Στρατηγικοί Τουριστικοί Κλάδοι υιοθετούνται απόλυτα καθώς κρίνεται ότι αποτελούν ιδανική αποτύπωση των βασικών τουριστικών προϊόντων της Ελλάδας. Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα τα οποία αποτελούν και τις βέλτιστες κατευθύνσεις για την ανάπτυξη μιας νέας στρατηγικής προβολής και επικοινωνίας:

Γενικότερη προβολή της Ελλάδας (συνολικά, και όχι μέσα από επιμέρους στοιχεία των τουριστικών της προϊόντων) με στόχο την τοποθέτησή της στις αγορές-στόχους ως «έναν προορισμό με απaráμιλλες εναλλαγές και ανεξερεύνητες αντιθέσεις» .

Ανάπτυξη εξειδικευμένης στρατηγικής τοποθέτησης για κάθε έναν από τους εννέα Στρατηγικούς Τουριστικούς Κλάδους. Αξίζει να σημειωθεί ότι, εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κάθε Κλάδου, θα πρέπει ο καθένας τους να αναπτύσει για τον κάθε κλάδο διαφοροποιημένο μίγμα προβολής και επικοινωνίας. Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι να γίνει ανασκόπηση της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας μας, να γίνει

κριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτής και να διαμορφωθεί ένα πλαίσιο πολιτικής που να ανταποκρίνεται στις μελλοντικές απαιτήσεις της ελληνικής τουριστικής ανάπτυξης (Καλιγιαννάκη Ι., 2004)

6.5.5. Στρατηγικές Προβολής

Για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι προβολής, προτείνεται να ακολουθηθούν οι στρατηγικές προϊόντος/αγοράς που παρουσιάζονται στον Πίνακα 6.3:

Πίνακας 6.3

Μήτρα Προϊόντων - Αγορών στον Ελληνικό Τουρισμό

Υπάρχοντα Προϊόντα		Νέα Προϊόντα
Υπάρχουσες Αγορές	Διείσδυση στην Αγορά: • Παραθεριστικός Τουρισμός	Ανάπτυξη Προϊόντων: <ul style="list-style-type: none"> • Θαλάσσιος Τουρισμός • Τουρισμός Υγείας και Ευεξίας • Τουρισμός στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη
	Ανάπτυξη Αγορών: <ul style="list-style-type: none"> • Πολιτιστικός Τουρισμός • Τουρισμός Υπαίθρου • Συνεδριακός Τουρισμός 	Διαφοροποίηση: <ul style="list-style-type: none"> • Περιηγητικός Τουρισμός • Τουρισμός Πολυτέλειας

ΠΗΓΗ : ΕΣΥΕ

Σύμφωνα με την υπάρχουσα διεθνή εμπειρία σχετικά με τους εννέα Στρατηγικούς Τουριστικούς Κλάδους, αλλά και με την υπάρχουσα εικόνα από την Ελλάδα, οι εννέα κλάδοι, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με βάση την Μήτρα Ανάπτυξης και Μεριδίου της Αγοράς BCG και ως εξής (Πίνακας 6)

Πίνακας 6.4

Μήτρα Ανάπτυξης και Μεριδίου της Αγοράς στον Ελληνικό Τουρισμό

Υψηλός Ρυθμός Ανάπτυξης της Συνολικής Αγοράς	<p>Αστέρια (Stars):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πολιτιστικός Τουρισμός 	<p>Ερωτηματικά (Question Marks):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θαλάσσιος Τουρισμός • Τουρισμός Υγείας και Ευεξίας • Τουρισμός Πολυτέλειας • Τουρισμός Υπαίθρου • Συνεδριακός Τουρισμός
Χαμηλός Ρυθμός Ανάπτυξης της Συνολικής Αγοράς	<p>Αγελάδες Μετρητών (Cash Cows):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παραθεριστικός Τουρισμός • Τουρισμός στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη • Περιηγητικός Τουρισμός 	<p>Σκυλιά (Dogs):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν εντοπίστηκαν

ΠΗΓΗ : ΕΣΥΕ

6.5.6 Στόχοι Επικοινωνίας

Οι στόχοι της επικοινωνίας απορρέουν από τους στόχους προβολής. Ως εκ τούτου και με δεδομένο το μεσοπρόθεσμο/μακροπρόθεσμο χαρακτήρα εφαρμογής μιας προσπάθειας καθιέρωσης προορισμών εννέα Στρατηγικών Τουριστικών Κλάδων στην εσωτερική και διεθνή αγορά, θεωρείται περισσότερο πρακτικό να διαχωριστούν οι στόχοι σε δύο στάδια, ανάλογα και με τις δύο φάσεις επικοινωνίας που θα περιγραφούν παρακάτω, δηλαδή σε:

Βραχυπρόθεσμους και
Μεσο-μακροπρόθεσμους.

6.6 Προτάσεις προβολής και βελτίωσης του τουρισμού

Οι προτάσεις προβολής για καθένα από τα 10 σχέδια εξειδικεύονται ανάλογα με τα προωθητικά εργαλεία που θα αξιοποιηθούν (με διαφοροποιημένη βαρύτητα ανά σχέδιο):

- Διαφήμιση:

- ο Ανάπτυξη διαφημιστικού φακέλου με προσφορές/προτάσεις, προκειμένου να ενταχθεί στους καταλόγους πωλήσεων των ειδικευμένων ξένων Tour Operators.

- ο Καταχωρήσεις σε γενικά ταξιδιωτικά έντυπα/περιοδικά, καθώς και σε έντυπα που εξειδικεύονται σε κάθε ένα Στρατηγικό Τουριστικό Κλάδο.

- ο Γιγαντοαφίσες, αφίσες σε εξωτερικούς χώρους, και διερχόμενες αφίσες (σε μέσα μαζικής μεταφοράς, όπως για παράδειγμα λεωφορεία).

- ο Τηλεοπτικές διαφημίσεις, σε ειδικευμένα κανάλια του εξωτερικού (π.χ. ταξιδιωτικά κανάλια).

- ο Τηλεοπτικές διαφημίσεις, σε μη ειδικευμένα κανάλια του εξωτερικού, όπου όμως τα διαφημιστικά σποτ θα μεταδίδονται πριν, κατά την διάρκεια, και αμέσως μετά εκπομπών και προγραμμάτων ταξιδιωτικής φύσης ή θεμάτων life-style.

- ο Ραδιοφωνικές διαφημίσεις, σε ειδικευμένους ραδιοσταθμούς του εξωτερικού (με ταξιδιωτικά θέματα).

- ο Διαφημίσεις (διαδραστικές) στο Διαδίκτυο, με την τοποθέτηση banner, pop-up windows (αναδυόμενων παραθύρων), hyperlinks (υπερσυνδέσεων). Οι διαφημίσεις αυτές θα τοποθετηθούν μεν και σε ιστοσελίδες γενικότερου ταξιδιωτικού ενδιαφέροντος, αλλά ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην τοποθέτηση διαφημίσεων σε ιστοσελίδες που ειδικεύονται σε κάθε ένα Στρατηγικό Τουριστικό Κλάδο.

- Άμεσο Μάρκετινγκ:

- ο Ανάπτυξη και κυκλοφορία 9 διαφορετικών κλαδικών έντυπων διαφημιστικών φυλλαδίων για τους τελικούς καταναλωτές των διαφορετικών τουριστικών προϊόντων, σε διάφορες γλώσσες, και διανομή του φυλλαδίου σε εκθέσεις, αλλά και μέσω ταχυδρομείου (συμπ. ηλεκτρονικού (e-mail) στους τελικούς καταναλωτές.

- Προώθηση Πωλήσεων:

Οι δράσεις προώθησης πωλήσεων θα εστιαστούν αφενός σε ξένους τουρίστες που επισκέπτονται την Ελλάδα για διακοπές ή άλλους λόγους, αλλά και σε κατοίκους της Ελλάδας. Προώθηση πωλήσεων προτείνεται να γίνει μόνο για 8 από τους Στρατηγικούς Τουριστικούς Κλάδους - ο Παραθεριστικός Τουρισμός (μαζικός τουρισμός) εξαιρείται από την προώθηση πωλήσεων.

Ο κεντρικός στόχος των ενεργειών προώθησης πωλήσεων θα δίδει έμφαση στη δοκιμή του προϊόντος ώστε να σπάει το φράγμα της άγνοιας του πιθανού αγοραστή για αυτό αλλά και να τονώνονται οι πωλήσεις με νέους πελάτες. Η δοκιμή του προϊόντος θα πρέπει να σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτυγχάνει το σημαντικότερο στόχο που δεν είναι άλλος από την επανάληψη της αγοράς του προϊόντος. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως με την επιλεγθείσα δοκιμή του προϊόντος ευεξίας, ο αγοραστής θα είναι σε θέση να αντιληφθεί την αξία του προϊόντος και να καθορίσει την αγοραστική του συμπεριφορά. Για να υλοποιηθούν οι δράσεις της προώθησης πωλήσεων είναι αναγκαία η συμμετοχή (και ενδεχομένως με σχετική οικονομική επιβάρυνση) και τουριστικών επιχειρήσεων.

Η προώθηση πωλήσεων θα περιλαμβάνει τα εξής εργαλεία:

δωρεάν δοκιμές και επισκέψεις,

διαγωνισμοί, βραβεία, κουπόνια, δώρα και προσφορές επιστροφής χρημάτων.

- Φιλοξενία και Δημόσιες Σχέσεις:

Η αξιοποίηση ενός μεθοδολογικά σχεδιασμένου προγράμματος δημοσίων σχέσεων συνεισφέρει σημαντικά στην επιτυχή προώθηση ενός τουριστικού προορισμού (ή Στρατηγικού Τουριστικού Κλάδου), στη δημιουργία επίγνωσης για τα προϊόντα του και στην ανάπτυξη και διατήρηση της θετικής (προς το κοινό) εικόνας του. Προτείνονται: Στοχευμένα ταξίδια ενημέρωσης για αλλοδαπούς δημοσιογράφους που θα επισκέπτονται την Ελλάδα, με στόχο την επακόλουθη θετική αναφορά της Ελλάδας και επιμέρους τουριστικών της προϊόντων και προορισμών έντυπα ΜΜΕ (περιοδικά και εφημερίδες) και σε ηλεκτρονικά ΜΜΕ (τηλεόραση, ραδιόφωνο, Διαδίκτυο).

Ταξίδια ενημέρωσης για τουριστικούς επαγγελματίες, αλλοδαπούς και Έλληνες (κυρίως στελέχη Tour Operators και λοιπών πρακτόρων), αλλά και για επιλεγμένες ομάδες μη τουριστικών επαγγελματιών (όπως αθλητικές ομάδες, πολιτιστικοί οργανισμοί, ενώσεις και οργανισμοί καταναλωτών - π.χ. γιώτινγκ, κ. α.).

Συστηματική αποστολή ειδήσεων, δημοσιευμάτων και δελτίων τύπου προς εφημερίδες και περιοδικά του εξωτερικού αλλά και της Ελλάδας.

- Συμμετοχή σε Εκθέσεις:

ο Συστηματική και οργανωμένη συμμετοχή με περίπτερο και διανομή διαφημιστικού/ενημερωτικού υλικού σε κλαδικές εκθέσεις του εξωτερικού που ειδικεύονται στα επιμέρους προϊόντα των 9 Στρατηγικών Τουριστικών Κλάδων.

ο Συστηματική και οργανωμένη συμμετοχή με περίπτερο και διανομή διαφημιστικού/ενημερωτικού υλικού σε κλαδικές εκθέσεις του εξωτερικού που ειδικεύονται γενικότερα στον τουρισμό και τα ταξίδια, όπου δεν θα προβάλλεται απλώς η Ελλάδα αλλά θα δίδεται έμφαση στην προβολή καθενός από τους 9 Στρατηγικούς Τουριστικού Κλάδους ξεχωριστά.

- Δραστηριοποίηση στο Διαδίκτυο:

ο Προτείνεται η δημιουργία μιας ειδικευμένης ιστοσελίδας / πύλης εισόδου (portal), μέσω της οποίας συστηματικά θα ενημερώνεται το διεθνές κοινό και θα προωθείται η Ελλάδα ως γενικός προορισμός τουρισμού, ενώ παράλληλα θα προβάλλονται και 9 ξεχωριστά portal (ένα για καθένα από τους 9 Στρατηγικούς Τουριστικού Κλάδους). Το κάθε portal θα πρέπει να ανανεώνεται διαρκώς από πλευράς ύλης, να είναι διαδραστικό σε μεγάλο βαθμό και να παρέχει δυνατότητες εξατομίκευσης (customisation) για τους επισκέπτες της κατά το πρότυπο του Web 2.0.

ο Δραστηριοποίηση και προβολή σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, όπως τα: YouTube, FaceBook, twitter, Flickr, delicious, FriendFeed, blogs, κ.α. (Καλιγιαννάκης Ι., 2004)

6.7 Απασχόληση

Ο τουρισμός ανήκει στην τριτογενή παραγωγή δηλαδή στις υπηρεσίες και είναι από τις πιο σημαντικές οικονομικές δραστηριότητες εντάσεως εργασίας . Δημιουργεί δηλαδή και συντηρεί σημαντικό αριθμό θέσεων εργασίας στα ξενοδοχεία και πάσης φύσεως καταλύματα , στα τουριστικά γραφεία , στις συγκοινωνίες και σε άλλους σχετικούς τομείς με πολλαπλασιαστικές επιδράσεις σε συναφή και εξαρτώμενα επαγγέλματα και οικονομικές δραστηριότητες .Ο τουρισμός σε πολλές χώρες , όπως και στην Ελλάδα

έχει έντονο εποχιακό και γεωγραφικό χαρακτήρα , κάτι που επισύρει την κριτική για την συμβολή του στην ισόρροπη ανάπτυξη της οικονομίας .Εν τούτοις το γεγονός ότι ενδεχομένως σε ορισμένες περιπτώσεις δεν προσφέρονται άλλες εναλλακτικές δυνατότητες απασχόλησης αποτελεί ουσιαστικό επιχείρημα για την αξιολόγηση της θετικής σημασίας του τουρισμού στην αύξηση της απασχόλησης και τη συμβολή του στην οικονομία .

6.7.1 Ομάδες Συμφερόντων στον Ελληνικό Τουρισμό

- Το Κράτος. Περιλαμβάνονται οι άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενοι στην άσκηση Τουριστικής Πολιτικής (Υπουργεία, Οργανισμοί, Εταιρείες, Περιφέρειες).
- Οι ΟΤΑ. Περιλαμβάνονται οι ΟΤΑ, Α' (Δήμοι) και Β' βαθμού (Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις), καθώς και οι Αναπτυξιακές τους Εταιρείες, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο τον Τουρισμό.
- Ο Ιδιωτικός Τομέας (Εθνικό Επίπεδο). Περιλαμβάνονται τα Επαγγελματικά Σωματεία, Οργανώσεις και οι Θεσμικοί Φορείς εκπροσώπησης των Επιχειρηματιών στον Τουριστικό Τομέα σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο.
- Ο Ιδιωτικός Τομέας (Διεθνές Επίπεδο). Περιλαμβάνονται οι Τουρ - οπερέιτορς, που δραστηριοποιούνται στη χώρα, καθώς και όλες οι Τουριστικές Επιχειρήσεις που έχουν διεθνοποιημένο χαρακτήρα και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα (π.χ. Αεροπορικές Εταιρείες, Ξενοδοχειακές Αλυσίδες κ. α.).
- Ενώσεις, Φορείς, Σωματεία, Οργανώσεις και Ομάδες Πρωτοβουλίας σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Περιλαμβάνονται Σωματεία εργαζομένων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και Ενώσεις πολιτών (κυρίως σε τοπικό επίπεδο), οι οποίες στοχεύουν στην ανάδειξη, την προβολή και την προστασία της τουριστικής ταυτότητας (Τουρισμός, Περιβάλλον, Πολιτισμός) κάποιου προορισμού (Καλιγιαννάκης Ι .,2004)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 :ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

7.1 Τα τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Ελληνικού τουριστικού προϊόντος

Τα χαρακτηριστικά του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, τα οποία καθορίζουν και το επίπεδο ανταγωνιστικότητας είναι :

- Το βασικό κίνητρο του ταξιδιού προς την Ελλάδα που εξακολουθεί να παραμένει "ο ήλιος και η θάλασσα" (sunlust). Αυτό σημαίνει, ότι το ελληνικό τουριστικό προϊόν παραμένει τυπικά "μεσογειακό" και δεν έχει επιτύχει ακόμη να διαφοροποιηθεί, ώστε να αμβλύνει την εξάρτησή του από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό και να επιμηκύνει την περίοδο ζήτησής του.

Η εξάρτηση από τον οργανωμένο παραθεριστικό τουρισμό, που χαρακτηρίζεται από χαμηλή τιμή πακέτου και χαμηλή συναλλαγματική απόδοση για τη χώρα - προορισμό, και καθοριστική συγκέντρωση της ζήτησης στο χρόνο (υψηλή εποχικότητα) και στο χώρο (προορισμοί καθίστανται μόνο οι περιοχές που δέχονται ναυλωμένες πτήσεις). Οι ελλείψεις στην γενική υποδομή και τις μεταφορές (κυρίως περιφερειακά αεροδρόμια, αλλά και οδικό δίκτυο, λιμάνια, κατάσταση σιδηροδρόμων, ακτοπλοΐας, ανυπαρξία αερομεταφορέα για ναυλωμένες πτήσεις κ.λ.π.).

7.2 Η Ελλάδα ως προορισμός τουρισμού Διακοπών.

Η θέση της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές τουρισμού έχει επηρεαστεί άμεσα από τα κίνητρα των αλλοδαπών κυρίως τουριστών. Στην πρώτη μεταπολεμική περίοδο (1950-1960) τα κίνητρα ενίσχυαν το πρότυπο του "wanderlust" (ταξίδια με στόχο την περιήγηση και τη γνωριμία με νέους τόπους και πολιτισμούς). Στη συνέχεια, η ταχύτατη στροφή της ζήτησης προς τις διακοπές του καλοκαιριού επέβαλε το πρότυπο του «sun lust» (ταξίδια με στόχο την αναζήτηση του ήλιου και της ξεκούρασης). Αυτό επέτρεψε τη σταδιακή επικράτηση ενός τύπου ζήτησης που οι τουρίστες επιλέγουν πλέον με βάση το κίνητρο του τουρισμού των διακοπών του καλοκαιριού και όχι τις ιδιαιτερότητες του κάθε τουριστικού προορισμού. Η αλλαγή αυτή δεν ακυρώνει την πολιτιστική διάσταση των κινήτρων του πολιτισμού για τα ταξίδια προς την Ελλάδα,

αλλά σταδιακά, και ιδιαίτερα μετά το 1980, διαμορφώνει μια περισσότερο σύνθετη εικόνα της Ελλάδας ως χώρας διακοπών με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά προσφοράς τα 4S (sun, sand, sea, sex) και το πρότυπο "sun lust". Έτσι, η Ελλάδα κατατάσσεται σε μια ευρύτερη ομάδα χωρών που μαζί με Ισπανία, Πορτογαλία, Κύπρος, Τυνησία, Τουρκία κ.α ανήκουν στις «περιφέρειες της απόλαυσης και της ψυχαγωγίας» και προσφέρουν προϊόντα στη μορφή «πακέτου» (Package tour) με παρόμοια χαρακτηριστικά, αυτά του «τουρισμού διακοπών». Είναι προφανές, ότι στην περίπτωση αυτή η προσφορά των υποδομών και υπηρεσιών της να προσανατολίζεται στη ζήτηση για ταξίδια διακοπών και να διαμορφώνει σχετικά γρήγορα και μια ανάλογη εικόνα του «προϊόντος» Ελλάδα. Σε αυτό, συνέβαλαν τόσο το φυσικό και δομημένο περιβάλλον, όσο και η πολιτική των μεγάλων ταξιδιωτικών γραφείων (tour operators) στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Κυρίαρχο χαρακτηριστικό αυτού του προτύπου τουριστικής ανάπτυξης αποτελεί η άμεση εξάρτηση των χωρών που αναπτύσσουν το συγκεκριμένο πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης από τις χώρες αποστολής τουριστών.

7.3 Η Ανταγωνιστικότητα του Ελληνικού Τουριστικού Προϊόντος

Η ανταγωνιστικότητα είναι η ικανότητά μας να επιχειρούμε καλύτερα και αποτελεσματικότερα από τους ανταγωνιστές μας. Αυτό επιτυγχάνεται είτε με τη διατήρηση υψηλών ρυθμών αύξησης της ζήτησης είτε με την αύξηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών περισσότερο από το κόστος (value for money) που συμβάλει στη διατήρηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Η ανταγωνιστικότητα επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες και διαμορφώνεται από την ικανότητά τους να ικανοποιούν την ζήτηση για τουριστικά προϊόντα (χαρτοφυλάκιο που εκφράζει τις εμπειρίες), τα οποία μπορούν να τα προσφέρουν καλύτερα σε συγκεκριμένη τουριστική αγορά από τις άλλες επιχειρήσεις

Το ζητούμενο της τουριστικής οικονομίας είναι η μεγιστοποίηση των μεγεθών [Εσοδα] και [θέσεις Απασχόλησης]. Ο πρώτος παράγοντας εκφράζεται από το γινόμενο:[Αφίξεις χ Διάρκεια Παραμονής χ Κατά Κεφαλή Δαπάνη]. Το γινόμενο αυτό παίρνει τόσο μεγαλύτερη τιμή, όσο μεγαλύτερη είναι η τουριστική περίοδος που επηρεάζει αντίστοιχα τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Με δεδομένη την αδυναμία μας να καταγράψουμε την [Κατά Κεφαλή Δαπάνη], το ενδιαφέρον περιορίζεται στις [Αφίξεις]. Συνεπώς, οι αφίξεις μαζί με την εποχικότητα και την περιφερειακή κατανομή της

τουριστικής δραστηριότητας είναι τρεις βασικοί και απλοί δείκτες της πορείας της τουριστικής οικονομίας. Όταν οι δείκτες αυτοί δεν ακολουθούν ανοδική πορεία, εκφράζουν «μειωμένη ανταγωνιστικότητα» του τουριστικού μας προϊόντος (www.worldeconomic.com).

Στον Πίνακα 7.1 βλέπουμε ότι στο χρονικό διάστημα 2001-2008 η παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα ανά 30 περίπου αφίξεις δημιουργεί μια νέα θέση εργασίας στον τουρισμό. Στον Πίνακα 7.2 βλέπουμε ότι η παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα (2001-2008), όπως αυτή εκφράζεται ως συνάρτηση των διεθνών αφίξεων και της άμεσης απασχόλησης στον τουρισμό είναι ελαφρά φθίνουσα (μέση ετήσια μεταβολή, περίπου, -0,63%). Η παραγωγικότητα του τουριστικού τομέα, όπως εκφράζεται ως συνάρτηση των τουριστικών εισπράξεων και της άμεσης απασχόλησης είναι επίσης φθίνουσα (μέση ετήσια μεταβολή, περίπου, -1,61%). Όμως, η παραγωγικότητα της τουριστικής οικονομίας, όπως αυτή εκφράζεται από τη συμμετοχή στο ΑΕΠ και την συνολική απασχόληση, παρουσιάζει αύξηση με μέση ετήσια μεταβολή 3,76%. Οι αντίρροπες αυτές τάσεις εξηγούνται από την προσπάθεια των τουριστικών επιχειρήσεων να βελτιώσουν την ποιότητά τους σε μικροοικονομικό επίπεδο και στην οριακή βελτίωση των γενικών και ειδικών τουριστικών υποδομών σε μακροοικονομικό επίπεδο που οδήγησε σε βελτίωση της συνολικής παραγωγικότητας της τουριστικής οικονομίας.

Στον Πίνακα 7.1 παρουσιάζεται η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία των «Ξενοδοχείων - Εστιατορίων» με τα αναθεωρημένα στοιχεία, η οποία έχει αυξητική τάση. Το ποσοστό

συμμετοχής αυτής στο ΑΕΠ της χώρας ανέρχεται στο 7% περίπου. Ο λογαριασμός «Εστιατόρια-Ξενοδοχεία» με ενδιάμεσες εισροές 67% περίπου (διακλαδική εξάρτηση), αποτελεί μικρό αλλά αξιόλογο βήμα στην προσπάθεια προσδιορισμού του τομέα μέσα στο εθνικολογιστικό σύστημα.

Με βάση την παραπάνω ανάλυση και αν λάβουμε υπόψη μας τα στοιχεία που προέρχονται από πηγές εντός και εκτός Ελλάδας (World Economic Forum, World Travel & Tourism Council, ΕΣΥΕ) διαπιστώνουμε η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ διαχρονικά αυξάνεται και για το 2008 ανέρχεται στο 17,20%, ενώ η ανταγωνιστικότητα του τουριστικού μας προϊόντος διαχρονικά μειώνεται. Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα αποτελεί σοβαρή αδυναμία του τουρισμού μας, η οποία αποδίδεται στα διαρθρωτικά προβλήματα της τουριστικής οικονομίας και στην αναποτελεσματικότητα της τουριστικής μας πολιτικής να τα αντιμετωπίσει με τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και την διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς.

Πίνακας 7.1

Έτος	Παραγωγικότητα α Τομέα (Αφίξεις / Αμεση Απασχόληση	Παραγωγικότητα Τομέα (Τουριστικές Εισπράξεις / Αμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τουριστικής Οικονομίας (Συμμετοχή Τουριστικής Οικονομίας στο ΑΕΠ/Συνολική Απασχόληση)
2001	31,8	25,8	33,9
2002	30,0	24,5	35,0
2003	29,4	22,4	37,5
2004	27,6	24,4	41,4
2005	28,8	24,0	41,9
2006	29,6	24,1	38,6
2007	31,5	23,4	37,9
2008	30,4	23,0	44,0

Πηγή :ΕΣΥΕ , BSNI (Bulgarian National Statistical Institute) WTTC

Πίνακας 7.2

Έτος	Παραγωγικότητα Τομέα (Αφίξεις / Άμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τομέα (Τουριστικές Εισπράξεις / Άμεση Απασχόληση)	Παραγωγικότητα Τουριστικής Οικονομίας (Συμμετοχή Τουριστικής Οικονομίας στο ΑΕΠ/Συνολική Απασχόληση)
2001			
2002	-5,7	-4,9	3,3
2003	-1,7	-8,6	7,6
2004	-6,2	8,6	10,5
2005	4,3	-1,7	1,2
2006	2,9	0,4	-7,9
2007	6,2	-2,8	-1,9
2008	-3,5	-1,5	16,2
Μέσος Ρυθμός	-0,63	-1,61	3,76

Πηγή: ΣΕΤΕ (Επεξεργασία στοιχείων Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος και WTTC)

Αξιολογώντας όλα τα παραπάνω, προκύπτει ότι υπάρχει σταδιακή μείωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού τουριστικού προϊόντος, αυξανόμενη εξάρτηση από τον μαζικό τουρισμό, απώλεια υψηλού τουριστικού εισοδήματος, έλλειψη δυνατότητας χρονικής κατανομής της ζήτησης, εύκολη υποκατάσταση από άλλες μεσογειακές χώρες, άνιση ανάπτυξη της περιφέρειας, ισχυρές πιέσεις για χαμηλές τιμές, αδυναμία διαπραγμάτευσης με τους ισχυρούς tour-operators, έλλειψη κινήτρων αναβάθμισης, παράνομη λειτουργία καταλυμάτων, προβλήματα βιωσιμότητας και δυσκολία προσαρμογής στα νέα τεχνολογικά δεδομένα.

Η μελέτη του ελληνικού τουριστικού προϊόντος δείχνει ότι η ικανοποίηση που απορρέει από την κατανάλωση των επιμέρους στοιχείων του, δηλ. των τουριστικών αγαθών και υπηρεσιών μειώνεται διαχρονικά. Το τουριστικό προϊόν αποτελούμενο, σε μεγάλο βαθμό, από έναν μεγάλο αριθμό κοινοτύπων στοιχείων, αδυνατεί διαχρονικά να οδηγήσει σε μία μεγιστοποίηση του βαθμού ικανοποίησης των τουριστών-καταναλωτών. Και αυτό σχετίζεται με την κρίση του υφιστάμενου προτύπου τουριστικής ανάπτυξης που στηρίζεται σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, το οποίο ωθήθηκε στα όριά του και απεικονίζεται στην υπέρ προσφορά τουριστικών καταλυμάτων. Η αύξηση των ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην παράκτια ζώνη, βασιζόταν στην βασική προϋπόθεση διατήρησης και μεγέθυνσης της τουριστικής ζήτησης. Ωστόσο, αυτή η προϋπόθεση δεν επαληθεύτηκε και αποτέλεσε την απαρχή μείωσης της ποιότητας, ως απόρροια μίας ξενοδοχειακού τύπου κρίσης

(συμπληρωματικά τουριστικά καταλύματα, παραθεριστικές κατοικίες κ.λ.π, που είναι δύσκολο να καταγραφούν στατιστικά).

Το νέο τουριστικό προϊόν, το οποίο αντιπροτείνεται στηρίζεται σε ένα νέο διαφοροποιημένο πρότυπο με νέα χαρακτηριστικά της τουριστικής προσφοράς που συγκροτεί μια τουριστική πολιτική εξειδικευμένη σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Είναι ένα πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης που διαθέτει «τυποποιημένα» στοιχεία, είναι ανταγωνιστικό, είναι ποιοτικό, ακολουθεί τις επιταγές / επιθυμίες της πελατείας, είναι διαφοροποιημένο και μπορεί να κάνει χρήση των εργαλείων και των εξελίξεων της πληροφορικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

8.1 Τουρισμός και Περιφερειακή Ανάπτυξη

Βασικό συστατικό της επιτυχίας της ανάπτυξης του τουρισμού σε μια περιφερειακή περιοχή είναι η συμβολή όλων των εμπλεκόμενων στην εν λόγω δραστηριότητα, κατά τη λήψη αποφάσεων για την αναπτυξιακή διαδικασία αλλά και κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του τουριστικού προϊόντος, με στόχο την παράταση του σταδίου της ανάπτυξης. Σε μια περιοχή - τουριστικό προορισμό, οι εμπλεκόμενοι στην τουριστική δραστηριότητα είναι οι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής, οι τουρίστες, οι επιχειρήσεις που επωφελούνται άμεσα ή έμμεσα από τον τουρισμό, ο δημόσιος τομέας (τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο) και κοινωνικές ομάδες που ασκούν πιέσεις (περιβαλλοντικές οργανώσεις κλπ.).

Ο τουρισμός ως εργαλείο και οι εμπλεκόμενοι φορείς ως εκτελεστές της αναπτυξιακής διαδικασίας μπορούν να καταλήξουν σε μια αποδοτική και ποιοτική οικονομική δραστηριότητα που ενισχύει την περιφερειακή περιοχή τόσο σε οικονομικό επίπεδο (κεφάλαιο, επενδύσεις, επιχειρηματικότητα, αύξηση εισοδήματος), όσο και σε κοινωνικό, αποτρέποντας τον ενεργό πληθυσμό από την μετανάστευση στο κέντρο, δημιουργώντας θέσεις απασχόλησης, είτε άμεσα σε τουριστικές επιχειρήσεις, είτε έμμεσα ενισχύοντας τις επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα που καταναλώνει ο τουρισμός. Σε πραγματικούς αριθμούς μπορούμε να εξετάσουμε τη συμβολή του τουρισμού στην περιφέρεια. Ο αριθμός κλινών σε μια περιφέρεια μπορεί να δείξει το βαθμό τουριστικής ανάπτυξης, ενώ οι δείκτες ευημερίας των περιφερειών δείχνουν τη συνολικότερη οικονομική ανάπτυξη μιας περιοχής. Συγκρίνοντας τα μεγέθη του Πίνακα 8.1 μπορεί να εξαχθεί μια πρώτη εκτίμηση συμβολής του τουρισμού στην οικονομική ευημερία μιας περιφέρειας.

Ενδεικτικά παρατηρούμε ότι οι περιφέρειες με έντονη τουριστική δραστηριότητα, όπως Κρήτη, Νότιο Αιγαίο και Ιόνιοι Νήσοι έχουν υψηλούς δείκτες ευημερίας, ενώ συμμετέχουν σε καλό ποσοστό στα συνολικά μεγέθη της χώρας. Τα ποσοστά ανεργίας είναι χαμηλότερα συγκριτικά με περιοχές όπου η τουριστική δραστηριότητα είναι αδύναμη ή και ανύπαρκτη, όπως η Δυτική Μακεδονία και το Βόρειο Αιγαίο. Εξαίρεση

βέβαια στις παραπάνω συγκρίσεις αποτελούν η περιφέρεια της Αττικής αλλά και της Κεντρικής Μακεδονίας, που περιλαμβάνουν την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη όπου γενικότερα συγκεντρώνεται το πλείστον των οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας.

Πίνακας 8.1

Δείκτες Ευημερίας σε Επιλεγμένες Περιφέρειες της Ελλάδας

	Έτος	Μέσος Όρος χώρας	Νότιο Αιγαίο	Κρήτη	Βόρειο Αιγαίο	Αττική	Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλία	Ιόνια Νησιά	Δυτική Μακεδονία
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2005	20,6 χιλ ευρώ	24,6 (2)	19,2 (4)	14,5 (11)	27,4 (1)	16,5 (7)	16,1 (9)	18,4 (5)	14,6 (10)
Αποταμιευτικές καταθέσεις/ κάτοικο	2005	12,2 χιλ ευρώ	11,1 (3)	8,6 (8)	11,4 (2)	18,3 (1)	9,4 (6)	7,4 (12)	10,0 (4)	8,0 (9)
Δηλ. εισόδημα/ φορολογούμενο	2005	13,7 χιλ ευρώ	11,8 (5)	12,5 (2)	11,6 (10)	15,6 (1)	12,3 (4)	11,9 (8)	10,9 (13)	12,1 (7)
Φόρος εισοδ./ φορολογούμενο	2005	1,22	0,88 (5)	0,88 (5)	0,79 (9)	1,84 (1)	0,90 (3)	0,77 (10)	0,73 (12)	0,98 (2)
Φυσική αύξηση πληθυσμού/1000 κατοίκους	2005	0,2	2,8 (1)	2,3 (2)	-3,5 (13)	1,3 (3)	1,0 (4)	-0,6 (5)	-1,2 (9)	-1,2 (8)
Μαθητές Β'θμιας εκπαίδευσης/1000 κατοίκους	2005	63	69 (2)	65 (4)	60 (10)	60 (11)	64 (6)	66 (3)	64 (7)	73 (1)
Μαθητές δημοτικού/1000 κατοίκους	2005	58	71 (1)	68 (2)	59 (7)	53 (12)	61 (5)	60 (6)	59 (8)	62 (4)
Ποσοστό ανεργίας	2006	8,9	8,8 (9)	7,0 (13)	9,4 (6)	8,3 (10)	9,3 (7)	8,2 (11)	11,2 (2)	14,2 (1)

Πηγή : Επεξεργασία Στοιχείων Βάσης All Media

8.2 Κατάταξη περιφερειών και Νομών ανάλογα με την ένταση της τουριστικής δραστηριότητας

Κατάταξη περιφερειών και νομών ανάλογα με την ένταση της τουριστικής δραστηριότητας (κλίνες ανά 100 κατοίκους)

Πίνακας 8.2

Δείκτης	Περιγραφή	Νομοί	Περιφέρειες
30 <	Περιοχές ειδικευμένες στο τουρισμό	Δωδεκανήσου 42,67 Ζακύνθου 40,80	Ν. Αιγαίο 31,82
20 < 30	Περιοχές με υψηλή τουριστική ανάπτυξη	Ρεθύμνου 23,81 Κερκύρας 23,42 Χαλκιδικής 23	Ιόνιοι Νήσοι 23,46
10 < 20	Περιοχές όπου ο τουρισμός Παρουσιάζει ανάπτυξη χωρίς να έχει καθοριστική σημασία	Σάμου 18,08 Λασιθίου 18,07 Κεφαλονιάς 13,73 Κυκλάδων 12,80 Ηρακλείου 13,52 Χανίων 13,55	Κρήτης 15,47
2 < 10	Περιοχές όπου η τουριστική δραστηριότητα είναι είτε περιορισμένη είτε με σχετικά μικρή βαρύτητα	Λευκάδας 9,03 Λέσβου 6,70 Μαγνησίας 6,54 Καβάλας 6,10 Πρεβέζης 6,10 Ευρυτανίας 5,96 Αργολίδας 5,80 Φωκίδας 5,38 Κορινθίας 5,03 Πιερίας 4,86 Ευβοίας 4,06 Χίου 3,98 Μεσσηνίας 3,76 Λακωνίας 3,07 Έβρου 2,69 Αρκαδίας 2,55 Καστοριάς 2,16 Τρικάλων 2,10	Β. Αιγαίο 8,42 Πελοπόννησος 3,86 Στ. Ελλάδα 2,96 Αν. Μακεδονίας 2,65 Κεντρ. Μακεδονίας 2,63 Θεσσαλίας 2,6 Ηπείρου 2,13
< 2	Περιοχές όπου ο τουρισμός αποτελεί ασήμαντη δραστηριότητα	22 Νομοί	Δ. Ελλάδα 1,79 Αττικής 1,14 Δ. Μακεδονίας 1,17

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ 2006

Επιπλέον, συνδέοντας τα δεδομένα του πίνακα 2.2 με την ταξινόμηση των περιφερειών βάσει οικονομικών μεγεθών και εννοιών, αλλά και με την διάρθρωση της απασχόλησης ανά τομέα της οικονομικής δραστηριότητας στις ελληνικές περιφέρειες (1998-2006), μπορεί να εξαχθούν ενδιαφέροντα συμπεράσματα, αναφορικά με τη συμβολή του τουρισμού στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση και στη σύνδεσή του με τους τρεις τομείς της οικονομικής δραστηριότητας (πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή). Πιο συγκεκριμένα, σημαντικό χαρακτηριστικό των δεκατριών περιφερειών της Ελλάδας είναι η υπερβολική συγκέντρωση του πληθυσμού στην Αττική με ποσοστό 34,31% και στη Θεσσαλονίκη με ποσοστό 9,64%. Αποτέλεσμα αυτού είναι το 54,06% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος (Α.Ε.Π.) να παράγεται σε αυτές τις δύο περιφέρειες, αφήνοντας λιγότερο από το μισό στις υπόλοιπες έντεκα. Επίσης, η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία συγκεντρώνουν το 38,16% και 17,05% της συνολικής απασχόλησης στο εσωτερικό τους, δηλαδή και οι δύο μαζί συγκεντρώνουν το 55,21% επί του συνόλου. Συνεπώς, τόσο η Αττική όσο και η Κεντρική Μακεδονία αποτελούν δύο πολύ ισχυρούς πόλους ανάπτυξης στο εσωτερικό της χώρας (Λαγός, Οικονομάκης, Καλιγιαννάκης, Μιχαηλίδης, 2004:3, ΕΣΥΕ, 1991-2001).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην μεταπολεμική εποχή, η ελληνική τουριστική βιομηχανία βασίσθηκε σε μια σχεδόν αυτονόητη σύνθεση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας ως τουριστικού προορισμού. Αυτή η σύνθεση περιελάμβανε τις φυσικές καλλονές, το ήπιο κλίμα και τον μνημειακό πλούτο που οδήγησε την τουριστική αγορά να οργανώσει την επιχειρηματική δραστηριότητα με κατεύθυνση από τη «ζήτηση προς την προσφορά». Το μοντέλο αυτό λειτούργησε ικανοποιητικά τις δεκαετίες του '60 και '70. Όμως, η τουριστική βιομηχανία συνεχίζει μέχρι και σήμερα στη μεγάλη της πλειοψηφία να κινείται με τον ίδιο τρόπο. Ωστόσο, το θεώρημα "από τη ζήτηση προς την προσφορά" δεν ισχύει πλέον. Οι δραστικές μεταβολές στο εξωτερικό περιβάλλον - από την τεχνολογία μέχρι τις μεταφορές, τη διαφήμιση και το marketing - όρισαν τους νέους κανόνες του παιχνιδιού που είναι εξαιρετικά ανταγωνιστικοί. Το θεώρημα πια είναι "η προσφορά φέρνει τη ζήτηση". Στη λογική αυτή η Ελλάδα πρέπει να κινείται και να ανταγωνίζεται με επιτυχία για το μερίδιό της στην παγκόσμια τουριστική αγορά. Όμως, παρά τη γενικά ικανοποιητική στατιστική εικόνα που παρουσιάζει διαχρονικά ο ελληνικός τουρισμός, με βάση τις τουριστικές αφίξεις και διανυκτερεύσεις, αλλά και τη διαχρονική εξέλιξη της κατά κεφαλήν δαπάνης, σε σύγκριση με τα διεθνή δεδομένα, σήμερα η τουριστική βιομηχανία εμφανίζει συμπτώματα κόπωσης. Η Ελλάδα θεωρείται χώρα φιλοξενίας αλλοδαπών τουριστών χαμηλής και μεσαίας εισοδηματικής στάθμης. Το τουριστικό της προϊόν είναι μέτριας ποιότητας και έχει υψηλό συγκριτικό κόστος. Η τιμή του τουριστικού προϊόντος, που αποτελεί το κυριότερο στοιχείο προσέλκυσης αλλοδαπών τουριστών, λόγω σταθερότητας του ευρώ, αλλά και πληθωριστικών πιέσεων, αδυνατεί να προσαρμοστεί στα πλαίσια που θέτει ο διεθνής τουριστικός ανταγωνισμός. Εξάλλου, οι τουριστικές της υποδομές δεν έχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά, οι Ολυμπιακές εγκαταστάσεις δεν έχουν ακόμα αξιοποιηθεί. Η τουριστική εποχικότητα εξακολουθεί να είναι αιτία δυσμενών εξελίξεων στη λειτουργία του ξενοδοχειακού κλάδου, ενώ η προώθηση των ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού δεν πραγματοποιείται συγκροτημένα και δεν εντάσσεται (πλην λίγων περιπτώσεων) σε προγράμματα ή δράσεις που να ενισχύονται από δημόσιους πόρους. Το σύστημα κινήτρων προς τον τουρισμό δεν έχει αποδώσει ικανοποιητικά και δεν

ενισχύει την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση δεν ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις της τουριστικής αγοράς.

Ωστόσο, η βασική σύνθεση των πλεονεκτημάτων του Ελληνικού τουρισμού παραμένει η ίδια. Η μεγάλη μάζα των επισκεπτών που στηρίζει την τουριστική βιομηχανία έρχεται στην Ελλάδα για τον ήλιο, τη θάλασσα, τις αρχαιότητες, το περιβάλλον και τη φιλοξενία και την αυθεντικότητα των ανθρώπων. Η προσπάθεια εισαγωγής εναλλακτικών μορφών τουρισμού πρέπει να αντιμετωπισθεί στις διαστάσεις που μπορεί να έχει. Πρόκειται στην ουσία για θύλακες της αγοράς (niche markets), στους οποίους η επικέντρωση και η επένδυση με τον κατάλληλο τρόπο μπορεί να παράγει ενδιαφέροντα αποτελέσματα. Το άθροισμα περισσότερων υπό εκμετάλλευση τέτοιων θυλάκων μπορεί να αποτελέσει ένα πρόσθετο συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας, υπό την έννοια ότι σταδιακά θα αρχίσει να μεταβάλλει την αρχική σύνθεση των πλεονεκτημάτων. Το ΕΣΠΑ αποτελεί, με βάση τα παραπάνω, το κρίσιμο όχημα. Η φιλοσοφία του και οι δράσεις που θα την υπηρετήσουν θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό την τύχη ενός από τους μεγαλύτερους τομείς της οικονομίας της χώρας.

Η ελληνική τουριστική αγορά θεωρείται ένας ώριμος τουριστικός προορισμός που αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από αναδυόμενους μεσογειακούς προορισμούς, κυρίως σε επίπεδο τιμών. Προσφέρει το ίδιο προϊόν με τους ανταγωνιστές της και διεκδικεί μερίδιο από τις ίδιες τουριστικές αγορές. Απευθύνεται κυρίως σε τουρίστες από χώρες της Β.Δ. Ευρώπης, οι οποίες προσπαθούν να προσελκύσουν μαζικό τουρισμό που κύριο ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα είναι το χαμηλό κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η χώρα μας για να ανταποκριθεί στην υψηλή διεθνή ανταγωνιστικότητα και για να λειτουργήσει η τουριστική της βιομηχανία αποδοτικά και αποτελεσματικά στα πλαίσια της αειφόρου τουριστικής ανάπτυξης θα πρέπει να καταρτίσει και να εφαρμόσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τουριστικής ανάπτυξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Συνεπώς, η τρέχουσα τουριστική πολιτική, πρέπει να κατευθύνει σταδιακά τον ελληνικό τουρισμό από μαζικό σε επιλεκτικό – πελατοκεντρικό και να ξεφύγει από τη «μονοκαλλιέργεια» και να οδηγηθεί στην πολυμορφία, ποιότητα και βιωσιμότητα του τουριστικού προϊόντος το οποίο να είναι προσανατολισμένο στις απαιτήσεις και τα ενδιαφέροντα του καταναλωτή. Κυρίαρχη είναι η άποψη ότι στην Ελλάδα η λογική συγκρότησης των μέτρων τουριστικής πολιτικής ήταν ο απλοϊκός εμπειρισμός, που είχε ως αποτέλεσμα η τουριστική ανάπτυξη να ακολουθήσει ένα στρεβλό χωροταξικό και αναπτυξιακό

σχεδιασμό που οδήγησε στην υπερσυγκέντρωση της τουριστικής προσφοράς σε ορισμένες περιοχές, στην αλόγιστη επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος, στον κορεσμό και στην υποβάθμιση ορισμένων περιοχών. Αυτό είχε ως επακόλουθο, να μην υπάρχει ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και να υπάρχουν πολλά διαρθρωτικά τουριστικά προβλήματα που δυσχεραίνουν την αποτελεσματικότητα των μέτρων της τουριστικής πολιτικής .

Το τουριστικό προϊόν αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες της ελληνικής οικονομίας, και γι αυτό η προσπάθεια διατήρησης της χώρας μας σε υψηλά επίπεδα τουριστικής ανταγωνιστικότητας αποτελούσε και αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της πολιτείας. Τα στοιχεία που λαμβάνονται από τους φορείς του κλάδου δείχνουν ότι τόσο ο ελληνικός, όσο και ο παγκόσμιος τουρισμός, βιώνουν τις δυσμενείς επιπτώσεις από την παγκόσμια κρίση. Παρά το γεγονός ότι η τρέχουσα τουριστική περίοδος είναι μια ιδιαίτερη περίπτωση, αυτή αποτελεί την αφορμή για προβληματισμό σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση καθώς και ένα τεστ αντοχής και αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των αποφάσεων που αφορούν στην ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα κρίση μπορεί να αποτελέσει πρόκληση και εφαλτήριο για τη ριζοσπαστική αντιμετώπιση χρονιζόντων προβλημάτων και για τη βελτίωση της ελληνικής τουριστικής ανταγωνιστικότητας στο μεσο-μακροπρόθεσμο μέλλον.

Στην Ελλάδα, παρά την αδιαμφισβήτητη συμβολή του τουρισμού στην οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη, η διαχρονική έλλειψη ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού και προγραμματισμού, χωροταξικού σχεδιασμού, αστικού και δασικού κτηματολογίου, ο αυτοσχεδιασμός και οι συνεχείς παλινδρομήσεις αποτέλεσαν τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά της τουριστικής ανάπτυξης.

Το ζητούμενο είναι ο επαναπροσδιορισμός της τουριστικής πολιτικής, η οποία πρέπει να στηρίζεται σ' ένα πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης που να σέβεται τον άνθρωπο, το περιβάλλον, να διαφυλάσσει τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά και να εξυπηρετεί τους στόχους της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας. Το νέο αυτό υπόδειγμα λέγεται αιεφόρος τουριστική ανάπτυξη που μπορεί να εκφραστεί, με εξειδικευμένες μορφές τουριστικής πολιτικής που να αποτελούν ένα σύνθετο "πλέγμα" όλων των επιμέρους πολιτικών του κεντρικού κράτους με περιφερειακή διάσταση.

Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα στη χώρα μας από τον τουρισμό είναι καλά και μας οδηγούν σε αισιόδοξα συμπεράσματα . Οι προοπτικές είναι ευνοϊκές .Όσο με την πρόοδο της τεχνολογίας μειώνονται οι ώρες της εργασίας και αυξάνονται τα εισοδήματα , τόσο περισσότεροι άνθρωποι θα ταξιδεύουν , περισσότερα χρήματα θα ξοδεύονται και περισσότερο η οικονομία θα επηρεάζεται από τον τουρισμό . Ο τόπος μας έχει όλες τις δυνατότητες να ωφεληθεί από αυτή την καινούργια εποχή που μας έρχεται – την εποχή του ελεύθερου χρόνου των διακοπών – ώστε ο τουρισμός να αποτελέσει , μαζί και με άλλα , ουσιαστική λύση στο πρόβλημα της αναπτύξεως του τόπου μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ :

Ξενόγλωσσα:

- World Economic Forum, έκδοση 2007, **The Travel and Tourism Competitiveness Report 2007, Furthering the Process of Economic Development**, WEF: Geneva
- World Economic Forum, έκδοση 2008, **The Travel and Tourism Competitiveness Report 2008, Balancing Economic Development and Environmental Sustainability**, WEF: Geneva.
- World Economic Forum, έκδοση 2009, **The Travel and Tourism Competitiveness Report 2009; Managing in a Time of Turbulence**, WEF: Geneva.

Ελληνικά:

- Αθανασίου Γ. & Παυλόπουλου Ι., έκδοση 1998 , Στατιστικές Εφημερίδες ΕΣΤΕ, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Βενετσοπούλου, έκδοση 2006, **Η Κρατική Συμβολή στον Τουρισμό**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Καλιγιαννάκη Ιωάννη , έκδοση 2004 , **ΕΣΥΕ**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Κολτσιδοπούλο Γ., έκδοση 2000, **ΕΣΥΕ**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Κουζέλη Π. & Πετράκου Κ. , έκδοση 2004 , Στατιστικές **Εφημερίδες ΕΣΥΕ**
- Κωσταντόπουλου Θ., έκδοση 1975, **Σύγχρονα Θέματα** ,τόπος έκδοσης Αθήνα
- Λαγού Οικονομάκη , έκδοση 2004, **ΕΣΥΕ 1991-2000**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Λογοθέτη Μ. , έκδοση 1982, **Η Ανάπτυξη του τουρισμού στην Ελλάδα**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Μιχαηλίδη Κ. , έκδοση 2004 , **ΕΣΥΕ ,1991-2000, Τουρισμός: Τάσεις και Προοπτικές**,τόπος έκδοσης Αθήνα, Εκδόσεις Ιονικής Τράπεζας
- Παπαδασκαλόπουλος Θ. και Χριστοφάκης Μ. έκδοση 2002, **Περιφερειακός προγραμματισμός**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Παπαδόπουλου Π. & Κουτέλη Μ., έκδοση 1998, **Πηγή ΚΕΠΕ**
- Σφακιανάκη Μ. , έκδοση 2000, **Τουρισμός και οικονομία**, τόπος έκδοσης Αθήνα

- Τριανταφυλλίδου Φ. έκδοση 2004, **Πώληση οργανωμένων ταξιδίων**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Χατζηνικολάου Ε., έκδοση 1993, **Σημειώσεις Τουριστικής Νομοθεσίας**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Ψυχάρης, έκδοση 2005, **Ελληνικό τμήμα της διεθνούς εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης**, τόπος έκδοσης Βόλος
- e-Business Forum, έκδοση 2005, **"Η2: Ηλεκτρονική Μάθηση και Περιβάλλον Εργασίας"**. «ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Α.Ε. - ΕΔΕΤ».
- e-Business Forum, έκδοση 2007. **"Η Ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές στον τουρισμό: Ισχύουσα κατάσταση και προοπτικές"**. «ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Α.Ε. - ΕΔΕΤ».
- e-Business Forum, έκδοση 2008. **"Η1: Ηλεκτρονικά Συστήματα Διαχείρισης και Μάρκετινγκ Τουριστικών Προορισμών: Ισχύουσα Κατάσταση, Διεθνείς Τάσεις και Προοπτικές"**. «ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ Α.Ε. - ΕΔΕΤ».
- ΕΣΥΕ - ΣΤΕ, έκδοση 1988, **Μελέτη Αποτελεσμάτων Έρευνας Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων και Πτυχιούχων Σχολής**, τόπος έκδοσης Αθήνα.
- ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας) διάφορες εκδόσεις
- ΣΕΤΕ, έκδοση 1993, **Τουρισμός : εξελίξεις και προβλήματα**, τόπος έκδοσης Αθήνα.
- ΣΕΤΕ, έκδοση 2003, **Τουρισμός και Απασχόληση**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- ΣΕΤΕ, έκδοση 2004, **Πρόταση Σχεδίου Μάρκετινγκ για τον Τουρισμό**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- ΣΕΤΕ, έκδοση 2005. **Η πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας και η Ανάγκη Επανατοποθέτησης του Ελληνικού Τουριστικού Προϊόντος**, τόπος έκδοσης Αθήνα
- Τσάρτας Π., έκδοση 2010, **Ελληνική τουριστική ανάπτυξη: Εξέλιξη, χαρακτηριστικά, προοπτικές.**, τόπος έκδοσης Αθήνα

ΑΡΘΡΑ-ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ :

- ΚΕΠΕ, έκδοση 1984, **Ο Τουρισμός δεν συμμετέχει στη διαμόρφωση του ΑΕΠ**, Περιοδικό Τουρισμός και Οικονομία, Ιανουάριος - Φεβρουάριος
- ΚΕΠΕ, , έκδοση 1987, **' Εκθέσεις για το πρόγραμμα 1983-1987': ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**
- ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ, «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΡΘΡΟ» ,Άρθρο 12/02/2011

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ :

www.sete.gr.

www.worldeconomic.com

www.visitgreece.gr

www.mygnto.gr

www.eot.gr

www.kathimerini.gr

www.nefeli.lid.teicrete.gr

www.aboutgreece.gr

www.xenodoxia.blogspot.com

www.tricalacity.gr

www.google.com

www.karditsacity.gr

www.kavalacity.gr

www.golden-greece.gr

www.el-wikipedia.org

www.korinthia.net

www.kiato.gor.gr

www.web-greece.gr

www.inlaconia.gr

www.touristorama.com

www.lakonikanea.gr

www.afck.gr

www.mesinianmani.gr

www.vassilislabropoulos.com

www.touristikosermis.com
www.anexereunitiipeiros.com
www.odusseus.com
www.fokida.gr
www.travelplorer.gr
www.4uthesite.com
www.windmillstravel.com
www.kallianosdivingcenter.com
www.haninn.gr
www.unitedhellas.com
www.tripolis.gr
www.travelphoto.gr
www.ritina.gr
www.dimitsana.gr
www.e-stemnitsa.gr
www.carnivalpatras.gr
www.hellasportal.gr
www.aknata.gr
www.diakopto.gov.gr
www.e-kalavrita.gr
www.hellogreece.gr